

วัตถุประสงค์ :

วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กำหนดเผยแพร่ปีละ 3 ฉบับ (ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน, ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม และฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม) ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานวิชาการที่มีคุณภาพของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์ และนักวิจัยที่ต้องการเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานวิชาการทั้งภายในและภายนอก
2. เป็นสื่อกลางในการนำเสนอความก้าวหน้าทางการวิจัยของนิสิต อาจารย์ นักวิจัย ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิ และนักวิชาการภายนอกได้สร้างสรรค์และเผยแพร่ผลงานวิชาการ
3. เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยให้มีความก้าวหน้า และนำไปสู่การเพิ่มพูนตำแหน่งทางวิชาการ

ขอบเขตของวารสาร

1. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มุ่งเน้นเป็นสื่อกลางในการสร้างองค์ความรู้และเผยแพร่บทความวิชาการและผลงานวิจัยที่มีคุณภาพเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการในสาขาต่าง ๆ เช่น เศรษฐศาสตร์/บริหารธุรกิจและการจัดการ/รัฐศาสตร์/รัฐประศาสนศาสตร์/ นิติศาสตร์/ ศึกษาศาสตร์/ศิลปศาสตร์/นิเทศศาสตร์ และสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์ในวารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อย่างเคร่งครัด
3. บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 2 ท่าน โดยเปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
4. การรับบทความของวารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จะเป็นบทความที่มุ่งเน้นสร้างองค์ความรู้ แนวคิด ทฤษฎีใหม่ ๆ ช่วยขยายองค์ความรู้ในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจ และนำไปประยุกต์ใช้ในการวิชาการที่กว้าง และมีประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม
5. ทศนะและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสารวารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น ไม่ถือเป็นทศนะและความคิดเห็นของกองบรรณาธิการวารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

เจ้าของ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.จิรศักดิ์ จิยะจันทน์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎา ตันเปาว์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเนชั่น

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี	วงศ์วิฑิต	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี	รามัญ	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักรระภีร์	วรวัฒน์ประปัญญา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ วิทยาเขตระยอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัครดา	เกิดประทุม	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐขุภา	ฤาแรง	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
ดร.อุดม	สมบูรณ์ผล	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
ดร.รวงทอง	ถาพันธุ์	มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
ดร.นิพัทธ์พนธ์	สนิทเหลือ	สถาบันเทคโนโลยีสุรนารี
ดร.รัชฎากร	วินิจกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ดร.พระปลัดสมชาย	ปิโยโค	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย

ฝ่ายประสานงานและจัดการ สำนักวิจัยและบริการวิชาการ

กำหนดออกเผยแพร่

- ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน
- ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม
- ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม 2563) เป็นฉบับที่ผ่านการพิจารณาจากกองบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผลงานที่พัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่องในเชิงวิชาการ โดยวารสารฉบับนี้มีบทความวิจัยจำนวน 22 บทความ และบทความวิชาการ จำนวน 1 บทความ ซึ่งเป็นบทความจากหลากหลายสถาบัน ดังนี้

บทความวิจัย 1) อิทธิพลของตัวแปรกำกับวัฒนธรรมองค์การที่เชื่อมโยงการแบ่งปันความรู้และความคิดเชิงสร้างสรรค์สู่ผลการดำเนินงานสำหรับวิสาหกิจผ้าไหมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย 2) ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจในการส่งออกซอฟต์แวร์ของผู้ประกอบการไทย 3) ปัญหาอุปสรรคทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคนต่างด้าวในการบริหารจัดการอาคารชุด 4) ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยทนายความ 5) คุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาวในจังหวัดภูเก็ต 6) คุณภาพชีวิตในการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรกรณีศึกษา บริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด 7) พฤติกรรมนักท่องเที่ยวและปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง 8) การระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศโดยอนุญาโตตุลาการเปรียบเทียบประเทศสิงคโปร์และประเทศไทย 9) ประสิทธิภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งพระสงฆ์ นักพัฒนาในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 15 10) ส่วนประสมทางการตลาดบริการของวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ตามมุมมองของนักเรียนมัธยมปลายในจังหวัดน่าน 11) ปัญหาการเรียกค่าจ้างว่าความและค่าตอบแทนของวิชาชีพทนายความ 12) ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของครูผู้สอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 และชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1,2,4,5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 13) การศึกษารูปแบบองค์กรรัฐวิสาหกิจที่แปรสภาพสู่การเป็นองค์การมหาชน 14) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 15) การยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือและพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ ที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านทางแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในจังหวัดลำปาง 16) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 17) Integrating Sports Medicine and Thai Holistic Health Care to be an Alternative Medicine for Solving Movement Disorders in Chiang Mai Community 18) Impact of Eastern Economic Corridor (EEC) on Thailand 4.0 Model 19) A Decision Making Model for Outsourcing Flexible Automation System in Automotive Industry to SMEs Entrepreneurs and Executives in Thailand 20) The Model Development for Promoting Personnel's Quality of Life Under Institute of Physical Education 21) Political Participation Factors Influence Mode of Participation of Students in Thailand 22) Mediating Role of

Entrepreneurial Self-Efficacy in Entrepreneurial Learning on Higher Vocational College Students' Entrepreneurial Intention

บทความวิชาการ ดังนี้ 1) English as a Lingua Franca in Thailand in the Context of ASEAN Community กองบรรณาธิการวารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความสนใจและไว้วางใจในวารสาร กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎา ตันเปาว์
บรรณาธิการ

สารบัญ

บทความวิจัย	หน้า
อิทธิพลของตัวแปรกำกับวัฒนธรรมองค์การที่เชื่อมโยงการแบ่งปันความรู้ และความคิดเชิงสร้างสรรค์สู่ผลการดำเนินงานสำหรับวิสาหกิจผ้าไหม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย Influence of Moderators in Organizational Culture Transfer of Knowledge Sharing and Creative Thinking to the Performance of Silk Enterprises in the Northeastern Region of Thailand กนกอร บุญมาเกิด, ธัญนันท์ บุญอยู่ และมนตรี พิริยะกุล	1
ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจไม้อุตสาหกรรม การส่งออกซอฟต์แวร์ของผู้ประกอบการไทย The Structural Relationship that Affect on Business Performance in Software Export Industry of Thai Entrepreneurs จงรัก ปริวัตรนานนท์, แก้วตา ผู้พัฒนพงศ์ และวิศิษฐ์ ฤทธิบุญไชย	15
ปัญหาอุปสรรคทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคนต่างด้าว ในการบริหารจัดการอาคารชุด Legal Problems and obstacles regarding the authority of the Alien in Condominium Management เจตริน นิลภา	25
ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยทนายความ Legal Problems and Obstacles in the Enforcements of Law Concerning on Lawyers ชวินโรจน์ กฤตบุญไกรเลิศ	37
คุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาวในจังหวัดภูเก็ต Service Quality of 3-Stars Hotels in Phuket ตรีเนตร ต้นตระกูล	49

สารบัญ

	หน้า
คุณภาพชีวิตในการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กร กรณีศึกษา บริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด Quality of Work Life Affecting Employment Engagement A Case Study of Plus Property Company Limited ทาริกา สระทองคำ, นนทวัฒน์ สุขผล และวีรยา ศิริพันธ์	60
พฤติกรรมนักท่องเที่ยวและปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ ที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง Tourism Behavior and Services Marketing Mix Factors Affecting Decision Making for Cultural Tourist Attractions in Lampang Province ทัศนียา กิตติภักย์ฤทธิ์, ชัยษกร ศรีสุข และอัศนีย์ ณ น่าน	72
การระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศโดยอนุญาโตตุลาการ เปรียบเทียบประเทศสิงคโปร์และประเทศไทย International trade dispute settlement by arbitration Compare Singapore and Thailand ปานัสมักัญ เจิมพิพัฒน์	85
ประสิทธิผลการเสริมสร้างความเข้มแข็งพระสงฆ์นักพัฒนา ในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 15 Effectiveness of Strengthening the Developer Monks Under the Jurisdiction of The Buddhist Monk Administrative Organization, Region 15 พระมหาวิชัย แซ่ฉั่ว	96
ส่วนประสมทางการตลาดบริการของวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ตามมุมมองของนักเรียนมัธยมปลายในจังหวัดน่าน A Study of Service Marketing Mix of Nan College, Uttaradit Rajabhat University, According to the Perspectives of High School Students in Nan Province พลกฤต รักจุล	107

สารบัญ

	หน้า
ปัญหาการเรียกร้องค่าจ้างว่าความและค่าตอบแทนของวิชาชีพทนายความ Problem on Demanding for Lawyer Fee and Lawyer Professional Remuneration พิศิษฐ์ศักดิ์ บุญนอม, เกรียงศักดิ์ พินทุสรศรี และคมสัน สุขมาก	116
ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของครูผู้สอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 The Development Results of Technology Learning Management (Computingscience) among Pratom 1 st ,2 nd ,4 th and 5 th Teachers and Mottayom1 st ,2 nd ,4 th and 5 th Teachers under Phetchabun Primar Educational Service Area Office 2 รวงทอง ถาพันธุ์ และพิชญ์อนงค์ ผดุงศิลป์ไพโรจน์	125
การศึกษารูปแบบองค์กรรัฐวิสาหกิจที่แปรสภาพสู่การเป็นองค์กรมหาชน The Model of Transforming State-Owned Enterprise Organizations to Public Organization ศุภชัย เหมือนโพธิ์	135
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 The Factors Affecting Academic Administration of Schools in the Secondary Educational Service Area Office 5 สุกัญญา นิมพันธุ์	149
การยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือและพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ ที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านทางแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในจังหวัดลำปาง Mobile Technology Acceptance and Online Behavior of Choice Use Food Ordering Service Through Consumer Application in Lampang Province อนาวิล ศักดิ์สูง, อัครนิษฐ์ ฌ น่าน และชัชชกร ศรีสุข	162

สารบัญ

	หน้า
การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อการบริหาร สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 School Management in principle of the Sufficiency Economy Philosophy with affecting to school management under the office of Secondary Educational Service Area Office 42 อุเทน แป้งนวลดี, ทินกร พูลพัฒน์ และรวงทอง ถาพันธุ์	175
Integrating Sports Medicine and Thai Holistic Health Care to be an Alternative Medicine for Solving Movement Disorders in Chiang Mai Community Chockchai Panyakum, Pheeraphong Boonsiri, Jiraporn Supising and Wirasai Montha	189
Impact of Eastern Economic Corridor (EEC) on Thailand 4.0 Model Eksiri Niyomsilp and Chanchai Bunchapattanasakda	203
A Decision Making Model for Outsourcing Flexible Automation System in Automotive Industry to SMEs Entrepreneurs and Executives in Thailand Somrerak Kanwivat and Naris Penpokai	216
The Model Development for Promoting Personnel's Quality of Life Under Institute of Physical Education Sudyod Chonsahai, Thanakorn Changnoi, Chokchai Panyakham Suriyan Kanthipwarakul and Preeyapatch Saisaeng	227
Political Participation Factors Influence Mode of Participation of Students in Thailand Winai Rungsinan	241

สารบัญ

	หน้า
Mediating Role of Entrepreneurial Self-Efficacy in Entrepreneurial Learning on Higher Vocational College Students' Entrepreneurial Intention Yuan Dong and Sarana Photchanachan	252
บทความวิชาการ	
English as a Lingua Franca in Thailand in the Context of ASEAN Community Thanida Wisitudonkarn	265

อิทธิพลของตัวแปรกำกับวัฒนธรรมองค์การที่เชื่อมโยงการแบ่งปันความรู้
และความคิดเชิงสร้างสรรค์สู่ผลการดำเนินงานสำหรับวิสาหกิจผ้าไหม
ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย
Influence of Moderators in Organizational Culture Transfer of Knowledge
Sharing and Creative Thinking to the Performance of Silk Enterprises in the
Northeastern Region of Thailand

¹กนกกร บุญมาเกิด, ²ธัญนันท์ บุญอยู่ และ ³มนตรี พิริยะกุล

¹Kanokorn Boonmakerd, ²Thanyanan Boonyoo and ³Montree Piriyaikul

^{1,2}หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ และ
³คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

^{1,2}Doctor of Business Administration Program, Graduate School, Southeast Asia University and

³Faculty of Science, Ramkhamhaeng University

¹Corresponding Author. E-mail: boonmakerd@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลทางอ้อมที่กำกับเส้นทางการแบ่งปันความรู้ไปสู่ผลการดำเนินงานขององค์การ และความคิดเชิงสร้างสรรค์ไปสู่ผลการดำเนินงานขององค์การด้วยวัฒนธรรมองค์การของวิสาหกิจผ้าไหมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจผ้าไหมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย จำนวน 100 ตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิและการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าอยู่ระหว่าง 0.83-0.93 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ การวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน และการวิเคราะห์เส้นทางด้วยโปรแกรม Process ผลการวิจัยพบว่า อิทธิพลทางอ้อมที่กำกับเส้นทางการแบ่งปันความรู้ไปสู่ผลการดำเนินงานขององค์การ และความคิดเชิงสร้างสรรค์ไปสู่ผลการดำเนินงานในทุกระดับของวัฒนธรรมองค์การที่มีค่าเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของวัฒนธรรมองค์การที่ต่ำ ปานกลาง และสูง และเมื่อวัฒนธรรมองค์การเข้ามามีปฏิสัมพันธ์ที่มีค่าสูงขึ้นก็จะส่งผลให้ผลการดำเนินงานขององค์การเพิ่มสูงขึ้นด้วยเช่นกัน โดยจากผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ในการส่งเสริมวิสาหกิจผ้าไหมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยให้มีผลการดำเนินงานที่สูงขึ้น

คำสำคัญ: การแบ่งปันความรู้; ความคิดเชิงสร้างสรรค์; วัฒนธรรมองค์การ; ผลการดำเนินงานขององค์การ

Abstract

This research aimed to study the indirect influence that moderators the path of knowledge sharing towards firm performance as well as creative thinking towards firm performance with

organizational culture of Silk Enterprises in the Northeastern region of Thailand. Samples in this study were 100 entrepreneurs of Silk Enterprises in the Northeastern region of Thailand by using stratified random samplings and simple random sampling. The research instrument was a questionnaire, which the Cronbach's Alpha coefficient scales were between 0.83 and 0.93. The study was statistically analyzed by means, standard deviation, coefficient of variation, and path analysis by Process program. The research results were found that indirect influences which moderating knowledge sharing pathways to firm performance and creativity thinking towards firm performance at all levels of organizational culture. With higher values according to the low, medium and high levels of organizational culture, a result of the performance of the organization has increased as well. The research results can be applied in planning and setting strategies to promote Silk Enterprises in the Northeastern region of Thailand to have higher firm Performance.

Keywords: knowledge sharing; creative thinking; organizational culture; firm performance

บทนำ

กลไกการขับเคลื่อนของยุคโลกาภิวัตน์ได้มีการปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์แห่งการแข่งขันของประเทศที่กำลังพัฒนาไปสู่ยุคความที่สามารถรับรู้ได้จากเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ ที่มุ่งเน้นพัฒนาเศรษฐกิจของการจัดการภาคอุตสาหกรรมให้มีการปรับเปลี่ยนไปสู่การพัฒนาที่สามารถสร้างรายได้ และก่อให้เกิดการดำเนินธุรกิจอย่างก้าวกระโดด โดยธุรกิจถือเป็นหนึ่งในปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจและโครงสร้างทางสังคมของประเทศ ในสภาวะเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน การทำธุรกิจจำเป็นต้องก้าวทันกับนวัตกรรมและการแลกเปลี่ยนทางความคิด เพื่อจะนำพาให้ธุรกิจประสบความสำเร็จในสภาพแวดล้อมของการแข่งขัน (Sipahi, 2017) เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพที่เป็นหนึ่งในผลลัพธ์ตามเป้าหมายของโครงสร้างองค์การที่ปรับเปลี่ยนความสามารถในการจัดการ เพื่อให้ภาคธุรกิจมีผลลัพธ์ที่ดีในระยะยาวได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน (Ergun, 2018) ซึ่งประเทศไทยถือเป็นประเทศหนึ่งที่มีนโยบายการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจเพิ่มมูลค่าเป็นโครงสร้างเศรษฐกิจสร้างมูลค่า โดยอาศัยการปรับเปลี่ยนโครงสร้างจากระบบเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยประสิทธิภาพมาสู่ระบบเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม และอาศัยการคิดของการสร้างความเข้มแข็งจากภายในที่เป็น การเปลี่ยนแปลงการเจริญเติบโตแบบรากแขนงเป็นการเจริญเติบโตแบบรากแก้ว เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองและรวมกันเป็นกลุ่ม ตลอดจนส่งเสริมภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการพัฒนารูปแบบ และสร้างมูลค่าเพิ่มที่เป็นศูนย์กลางที่เชื่อมโยงวัฒนธรรมท้องถิ่นอันจะเป็นการสร้างโอกาสให้แก่ชุมชนได้ (กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา, 2559)

ผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ไหมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยถือเป็นผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่เป็นภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่นที่เกิดจากศูนย์รวมการสร้างมูลค่าเพิ่มของชุมชนที่สำคัญที่มีคุณภาพและมีชื่อเสียงมากแห่งหนึ่งของประเทศ และยังได้รับการยอมรับจากแพชชั่นระดับโลก โดยผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ไหมไทยถือเป็นหนึ่งในวิสาหกิจที่แสดงถึงการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกลายเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตัวที่โดดเด่นจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยที่สามารถบอกได้ถึงศิลปวัฒนธรรมที่สืบทอดมาเป็นระยะเวลายาวนานจากรุ่นหนึ่งสู่อีกหนึ่งได้อย่างดี โดยอาศัยแรงงานของภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่นำความรู้ที่มีอยู่ถ่ายทอดออกมาเป็นผืนผ้าที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์สืบทอดกรรมวิธีในการทอผ้าให้กับลูกหลานสืบทอดต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น เพื่อดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าของประเทศไทย (ณัฏฐ์ กุฬิสร์ และคณะ, 2558) จากข้อมูลของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร (2562) พบว่า ประเทศที่ผลิตเส้นไหมมากที่สุดในโลกอันดับ 1 ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน รองลงมา คือ อินเดีย อุสเบกิสถาน ไทย และบราซิล ซึ่งปัจจุบันสาธารณรัฐประชาชนจีนได้มีนโยบายที่มุ่งเน้นเข้าสู่ประเทศอุตสาหกรรม โดยได้ลดบทบาทของภาคการเกษตรลง รวมทั้งผลิตภัณฑ์ด้านหม่อนไหม จึงทำให้ปริมาณการผลิตเส้นไหมที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดโลก และจากสถานการณ์การส่งออกและนำเข้าผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ไหมของประเทศไทย พบว่า ในปี 2559 ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกรวมทั้งสิ้น 489,338,965 บาท เมื่อเทียบกับปี 2558 มีมูลค่าการส่งออกที่ลดลง 97,068,568 บาท หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 16.55 และมีมูลค่าการนำเข้ารวมทั้งสิ้น 863,918,455 บาท เมื่อเทียบกับปี 2558 มีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้น 146,935,063 บาท หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 20.49

หากประเทศไทยมีการส่งเสริมและพัฒนาด้านหม่อนไหมอย่างเต็มที่ ลดต้นทุนการผลิต สร้างคุณลักษณะพิเศษที่ทำให้เกิดความแตกต่าง และคงอัตลักษณ์ในการเป็นไหมไทยโดยแท้ก็จะทำให้ไหมไทยสามารถแข่งขันได้ในทุกตลาดทั้งในและต่างประเทศ แต่จากภาวะการณ์เศรษฐกิจที่ชะลอตัวและกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เปลี่ยนจากชาวอเมริกันและยุโรปไปเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวเอเชีย จึงทำให้ผ้าไหมไทยยังคงจำกัดเฉพาะกลุ่มที่มีความชื่นชอบและหลงใหลในความสวยงามของผ้าไหมเท่านั้น ในสายตาของคนรุ่นใหม่ต่างมองว่า ผ้าไหมไทยมีความสวยงามแต่ยังขาดภาพลักษณ์แห่งความร่วมสมัย ทำให้ไม่นิยมนำมาสวมใส่ และใช้สอยผลิตภัณฑ์ที่ทำจากผ้าไหมเท่าที่ควร (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2562) นอกจากนี้ผู้ประกอบการวิสาหกิจผ้าไหมไทยยังประสบปัญหาเกี่ยวกับการสืบทอดกิจการที่เป็นกระบวนการเรียนรู้และการฝึกหัดการทอผ้าให้แก่ลูกหลาน ซึ่งแต่เดิมการทอผ้าไหมถือเป็นวิสาหกิจหลักของชุมชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย โดยผู้เป็นแม่จะทำการถ่ายทอดความรู้และเทคนิคการทอผ้าไหมให้แก่ลูกหลานที่กลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตและเป็นภูมิปัญญาที่ตกทอดมาจากรุ่นสู่รุ่น แต่ปัจจุบันวัฒนธรรมการสืบทอดดังกล่าวได้จางหายไปจากชุมชน จึงทำให้ชุมชนผ้าไหมไทยในหลาย ๆ ท้องถิ่นสูญหายไปตามกาลเวลา (หทัยรัตน์ บุญรัตพันธุ์, 2558) และสิ่งสำคัญที่สุด คือ ผู้ประกอบการผ้าไหมไทยขาดองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการการตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการนำนวัตกรรมมาช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นหัวใจหลัก

ของการประกอบธุรกิจเป็นเหตุให้ไม่สามารถขยายฐานลูกค้าได้ครอบคลุมทุกกลุ่ม ทำให้สูญเสียโอกาสทางการค้า และภาพรวมของผลการดำเนินงานของวิสาหกิจผ้าไหมไทยไม่ดีเท่าที่ควร (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2562) ดังนั้นวิสาหกิจผ้าไหมไทยต้องมีการปรับตัว โดยอาศัยการขับเคลื่อนความรู้ โครงสร้างของวัฒนธรรม และความคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่อตอบโจทย์ประเด็นปัญหาและความท้าทายทางสังคมในมิติต่าง ๆ ที่สามารถสร้างผลการดำเนินงานที่เอื้ออำนวยต่อการทำธุรกิจได้ (มาโนช ริทินโย, 2560) และจากการศึกษางานวิจัยของ Akgunduz (2015) พบว่า การที่องค์กรธุรกิจจะสามารถสร้างผลการดำเนินงานที่ดีได้นั้นจะต้องอาศัยการแบ่งปันความรู้ที่ได้นำข้อมูลทางความรู้ ความสามารถ ทักษะ และความชำนาญที่เกิดจากการฝึกฝนมาสร้างสรรค์เป็นผลงาน และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่มีคุณค่าต่อการดำเนินงานทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มีวัตถุประสงค์ในการรักษาผลการดำเนินงานที่ดีที่สุด เพื่อสร้างให้เกิดเป็นวัฒนธรรมองค์การที่เป็นค่านิยม ความเชื่อ ที่ยึดถือปฏิบัติสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น พร้อมทั้งขับเคลื่อนให้เกิดกระบวนการทำงานที่สนับสนุนให้เกิดความคิดเชิงสร้างสรรค์ภายในองค์การ ที่ก่อให้เกิดเป็นกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จขององค์กรต่อไป (ธัญนันท์ บุญอยู่, สุชาร์ตน์ บุญอยู่ และ กนกอร บุญมาเกิด, 2563) ตลอดจนผลักดันให้ผู้บริโภคทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติยอมรับและร่วมกันสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทยให้มีความโดดเด่นเป็นอัตลักษณ์ที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ควบคู่กับการพัฒนาเทคโนโลยีและการออกแบบอย่างสร้างสรรค์ เพื่อทำให้วิสาหกิจผ้าไหมไทยมีผลิตภัณฑ์ที่มีความโดดเด่นและมีศักยภาพในการแข่งขันอย่างยั่งยืน (Soori & Ferasat, 2016) และสามารถสร้างประโยชน์ในระยะยาวในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดการทำงานร่วมกันที่มีความสัมพันธ์ทำให้ผลการดำเนินงานทั้งที่เป็นทางการเงินและไม่ใช้การเงินสูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อเทียบกับมิติอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นภายในองค์การ (Zhao, Teng & Wu, 2018)

ดังนั้นจากประเด็นปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาอิทธิพลของตัวแปรกำกับวัฒนธรรมองค์การ ที่เชื่อมโยงการแบ่งปันความรู้และความคิดเชิงสร้างสรรค์สู่ผลการดำเนินงานสำหรับวิสาหกิจผ้าไหมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้รับมาก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นบริบทอันเกิดจากผลการวิจัยที่สามารถนำความรู้ใหม่ไปศึกษาเพิ่มเติมสำหรับการวิจัยในอนาคตได้ ตลอดจนเป็นแนวทางในการวางแผน และปรับกลยุทธ์ในการจัดการวิสาหกิจผ้าไหมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยให้มีผลการดำเนินงานขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

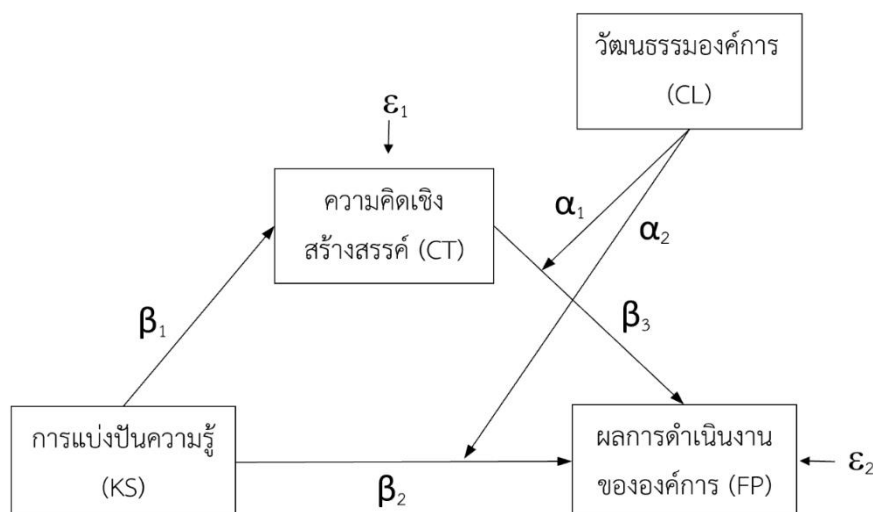
การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลทางอ้อมที่กำกับเส้นทางการแบ่งปันความรู้ไปสู่ผลการดำเนินงานขององค์กร และความคิดเชิงสร้างสรรค์ไปสู่ผลการดำเนินงานขององค์กรด้วยวัฒนธรรมองค์การของวิสาหกิจผ้าไหมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดสมมติฐานไว้ คือ อิทธิพลทางอ้อมที่กำกับเส้นทางการแบ่งปันความรู้ไปสู่ผลการดำเนินงานขององค์กร และความคิดเชิงสร้างสรรค์ไปสู่ผลการดำเนินงานขององค์กรด้วยวัฒนธรรมองค์การจะมีค่าสูงขึ้น เมื่อวัฒนธรรมองค์การมีค่าสูงขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนากรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของตัวแปรกำกับวัฒนธรรมองค์การที่เชื่อมโยงการแบ่งปันความรู้และความคิดเชิงสร้างสรรค์สู่ผลการดำเนินงานสำหรับวิสาหกิจผ้าไหมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย โดยผู้วิจัยได้พัฒนากรอบแนวคิดและนำมาบูรณาการจาก Hussain et al. (2017); Sothan (2016); Joseph & Kibera (2019) และ Quy (2018) ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อมุ่งค้นหาและพัฒนาข้อมูลมาตรวัดความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ที่สามารถวัดลักษณะและพฤติกรรมเป็นตัวเลขได้ด้วยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์และประมวลผลตัวแบบเส้นทาง (Path Model) พร้อมนำผลที่ได้มาสรุป อภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการวิจัย โดยการวิเคราะห์ตัวแบบเส้นทางด้วยโปรแกรม Process ซึ่งประกอบด้วยดังต่อไปนี้

1. ประชากร โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจผ้าไหมไทยที่อยู่ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยที่จดทะเบียนกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 106 แห่ง (กรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2561)

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจผ้าไหมไทยที่อยู่ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย จำนวน 100 ตัวอย่าง ซึ่งใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ Marsh et al. (1998) ที่มีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและจำนวนตัวชี้วัดเฉลี่ยต่อตัวแปรแฝงได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แนวคิดของ Marsh et al. (1998)

จำนวนตัวชี้วัดเฉลี่ย	ชนิดของผลการศึกษา	ขนาดตัวอย่าง				
		50	100	200	400	1,000
2	Proper Solution	13.60	32.80	55.60	82.40	93.00
	Non-Convergence	56.60	33.10	12.60	2.40	-
3	Proper Solution	54.80	85.40	97.80	100.00	99.00
	Non-Convergence	10.80	0.90	-	-	-
4	Proper Solution	86.50	99.10	99.60	100.00	100.00
	Non-Convergence	2.20	-	-	-	-
6	Proper Solution	99.60	100.00	100.00	100.00	100.00
	Non-Convergence	0.10	-	-	-	-
12	Proper Solution	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
	Non-Convergence	-	-	-	-	-

โดยที่จำนวนตัวชี้วัดเฉลี่ยเกิดจากยอดรวมจำนวนตัวชี้วัด (p) หารด้วยจำนวนตัวแปรแฝง ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยตัวชี้วัด 50 ตัว และตัวแปรแฝง 4 ตัว ดังนั้นค่าของจำนวนตัวชี้วัดเฉลี่ยเท่ากับ 12.50 จึงทำให้จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ให้สอดคล้องกับ Proper Solution และ Non-Convergence นั้น (มนตรี พิริยะกุล, 2556) เมื่อกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 50 ตัวอย่างก็สามารถแทนประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้ร้อยละ 100 แต่เพื่อความเหมาะสมของประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 100 ตัวอย่าง ซึ่งจะมีผลให้ได้ Proper Solution ของขนาดตัวอย่างที่ร้อยละ 100 และไม่มี Non-Convergence เช่นกัน ส่วนวิธีการสุ่มตัวอย่งนั้นผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2-5 เป็นแบบสอบถามในการประเมินการแบ่งปันความรู้ ความคิดเชิงสร้างสรรค์

วัฒนธรรมองค์การ และผลการดำเนินงานขององค์การ ซึ่งเป็นลักษณะของข้อคำถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1932) ซึ่งจะมีให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว โดยใช้คำถามที่แสดงระดับการวัดข้อมูลอันตรภาคที่มีความหมายของเกณฑ์การให้คะแนน คือ “ระดับคะแนน 1 หมายถึง ความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด” “ระดับคะแนน 2 หมายถึง ความคิดเห็นด้วยน้อย” “ระดับคะแนน 3 หมายถึง ความคิดเห็นด้วยปานกลาง” “ระดับคะแนน 4 หมายถึง ความคิดเห็นด้วยมาก” “ระดับคะแนน 5 หมายถึง ความคิดเห็นด้วยมากที่สุด” การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 2 ระยะ คือ (1) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือก่อนสำรวจจริง ด้วยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา เพื่อกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งงานวิจัยนี้มีดัชนีความสอดคล้องที่ได้อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และการตรวจสอบความเที่ยง เพื่อวัดความสอดคล้องภายใน ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ที่มีค่าไม่น้อยกว่า 0.70 ซึ่งผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์แอลฟาที่ได้ อยู่ระหว่าง 0.83-0.93 และ (2) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือหลังจากสำรวจจริง ด้วยการวัดความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) เพื่อกำหนดค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง ซึ่งจะจำแนกตามแนวคิดของ Henseler, Ringle & Sarstedt (2015) ได้เสนอ Heterotrait-Monotrait Ratio of Correlations (HTMT) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การวัดความเที่ยงตรงเชิงจำแนกตามวิธี Heterotrait-Monotrait Ratio (HTMT)

Construct	KS	CT	CL	FP
KS				
CT	0.771			
CL	0.830	0.652		
FP	0.978	0.687	0.821	

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์ของทุกตัวแปรแฝง เมื่อได้ทำการเปรียบเทียบเป็นคู่ ๆ มีค่าสหสัมพันธ์น้อยกว่า 1 แสดงว่า มาตรการของการแบ่งปันความรู้ (KS) ความคิดเชิงสร้างสรรค์ (CT) วัฒนธรรมองค์การ (CL) และผลการดำเนินงานขององค์การ (FP) นั้นมีความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Henseler, Ringle & Sarstedt, 2015)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ระยะเวลาในการศึกษาเริ่มตั้งแต่ระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2562 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2563 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการประสานขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ซึ่งการวิจัยเชิงปริมาณได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากวิสาหกิจผ้าไหมที่อยู่ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยที่จดทะเบียนกับกรมโรงงานอุตสาหกรรมจำนวน 100 ตัวอย่าง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้เมื่อผู้วิจัยได้แบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 แห่ง มาทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

ทุกชุดด้วยตนเอง เพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่นำมาประมวลผลนั้นเป็นข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ถูกต้องและอยู่ในรูปแบบเดียวกันทั้งหมด จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาทำการเข้ารหัสและประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่าง ๆ ดังนี้

5.1 สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย (1) การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นสถิติที่ใช้บรรยายคุณลักษณะและคุณสมบัติของผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ ด้วยการแจกแจงหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล และ (2) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาระดับของการแบ่งปันความรู้ ความคิดเชิงสร้างสรรค์ วัฒนธรรมองค์การ และผลการดำเนินงานขององค์การ ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสัมประสิทธิ์ ความแปรผัน (Coefficient of Variation) ใช้ในการแปลความหมายของข้อมูลต่าง ๆ เพื่อสรุปและอธิบายลักษณะของตัวแปร

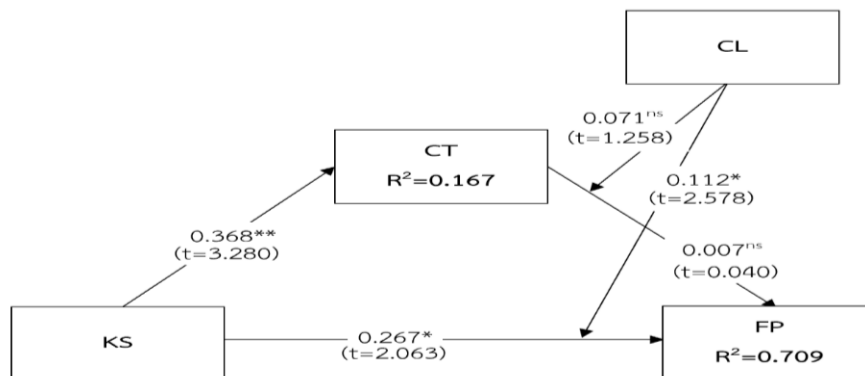
5.2 สถิติเชิงอนุมานหรือสถิติอ้างอิง (Inferential Statistic) เป็นการนำวิธีทางสถิติมาใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) เพื่อหาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและหาระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างมีเงื่อนไข ด้วยโปรแกรม Process โดยจะเป็นการวิเคราะห์หาเส้นทางความสัมพันธ์ของการแบ่งปันความรู้ ความคิดเชิงสร้างสรรค์ วัฒนธรรมองค์การ และผลการดำเนินงานของวิสาหกิจผ้าไหมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงถึง ร้อยละ 78.00 มีอายุ 41-50 ปี มากที่สุด โดยส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสถึงร้อยละ 58.00 มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย และมีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจมากที่สุด คือ มากกว่า 6 ปี

2. ผลการวิเคราะห์ระดับของการแบ่งปันความรู้ ความคิดเชิงสร้างสรรค์ วัฒนธรรมองค์การ และผลการดำเนินงานขององค์การ ซึ่งผลการวิเคราะห์ พบว่า การแบ่งปันความรู้และวัฒนธรรมองค์การมีระดับของค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 และ 2.95 ตามลำดับ มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 และ 0.91 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์ความผันแปรเท่ากับ 0.24 และ 0.31 ตามลำดับ ส่วนความคิดเชิงสร้างสรรค์และผลการดำเนินงานขององค์การมีระดับของค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 และ 3.81 ตามลำดับ มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 และ 0.55 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์ความผันแปรเท่ากับ 0.14 และ 0.14 ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการแบ่งปันความรู้ (KS) กับผลการดำเนินงานขององค์การ (FP) โดยมีความคิดเชิงสร้างสรรค์ (CT) เป็นปัจจัยคั่นกลาง และมีวัฒนธรรมองค์การเป็นตัวแปรกำกับดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 อิทธิพลของตัวแปรกำกับวัฒนธรรมองค์การ

จากภาพที่ 2 แสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้วิจัยได้นำปัจจัยวัฒนธรรมองค์การ (CL) ไปเป็นตัวแปรที่กำกับความสัมพันธ์ของ 2 คู่ ซึ่งประกอบด้วย (1) ความสัมพันธ์ระหว่างการแบ่งปันความรู้กับผลการดำเนินงานขององค์การ (KS→FP) และ (2) ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเชิงสร้างสรรค์กับผลการดำเนินงานขององค์การ (CT→FP) ซึ่งการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่า อิทธิพลของทั้งการแบ่งปันความรู้ (KS) กับผลการดำเนินงานขององค์การ (FP) และความคิดเชิงสร้างสรรค์ (CT) กับผลการดำเนินงานขององค์การ (FP) มีค่าลดลง ดังนั้นจากผลการวิจัยข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการแบ่งปันความรู้และความคิดเชิงสร้างสรรค์เป็นปัจจัยสาเหตุที่มีผลกระทบทางตรงต่อผลการดำเนินงานขององค์การ โดยมีวัฒนธรรมองค์การที่เป็นปัจจัยเข้ามาเปลี่ยนแปลงในการขยายเส้นทางความสัมพันธ์ดังกล่าว เมื่อวัฒนธรรมองค์การ (CL) เข้ามาร่วมมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการแบ่งปันความรู้ที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานขององค์การ

4. อิทธิพลทางอ้อมที่กำกับเส้นทางการแบ่งปันความรู้ไปสู่ผลการดำเนินงานขององค์การ และความคิดเชิงสร้างสรรค์ไปสู่ผลการดำเนินงานขององค์การด้วยวัฒนธรรมองค์การ ซึ่งผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางอ้อมที่กำกับเส้นทางแบบมีเงื่อนไขจะปรากฏได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 อิทธิพลทางอ้อมที่กำกับเส้นทางการแบ่งปันความรู้ไปสู่ผลการดำเนินงานขององค์การ และความคิดเชิงสร้างสรรค์ไปสู่ผลการดำเนินงานขององค์การด้วยวัฒนธรรมองค์การ

CL	Effect	Boot SE	Boot LLCI	Boot ULCI
2.068 (วัฒนธรรมองค์การต่ำ)	0.056	0.036	0.004	0.149
3.079 (วัฒนธรรมองค์การปานกลาง)	0.083	0.036	0.031	0.168
4.089 (วัฒนธรรมองค์การสูง)	0.109	0.052	0.037	0.232

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า อิทธิพลทางอ้อมที่กำกับเส้นทางการแบ่งปันความรู้ไปสู่ผลการดำเนินงานขององค์การ และความคิดเชิงสร้างสรรค์ไปสู่ผลการดำเนินงานในทุกระดับของวัฒนธรรมองค์การที่มีค่าเพิ่มสูงขึ้น

ตามระดับของวัฒนธรรมองค์การที่ต่ำ ปานกลาง และสูง (2.068, 3.079 และ 4.089 ตามลำดับ) และเมื่อวัฒนธรรมองค์การเข้ามามีปฏิสัมพันธ์ที่มีค่าสูงขึ้นก็จะส่งผลให้ผลการดำเนินงานขององค์การเพิ่มสูงขึ้นด้วยเช่นกัน (0.056, 0.083 และ 0.109 ตามลำดับ) กล่าวคือวิสาหกิจผ้าไหมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยที่มีการแบ่งปันความรู้ที่จะส่งผลต่อผลการดำเนินงานขององค์การที่ดีได้นั้น ต้องอ้อมผ่านความคิดเชิงสร้างสรรค์ไปสู่ผลการดำเนินงานที่สูงขึ้น และเมื่อวิสาหกิจมีวัฒนธรรมองค์การที่มีความแข็งแกร่งก็จะทำให้ผลการดำเนินงานเพิ่มสูงขึ้นด้วยเช่นกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า วิสาหกิจที่มีการสร้างวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการผลิตผ้าไหม พร้อมกับมุ่งเน้นเฉพาะในการปรับเปลี่ยนลวดลายผ้าไหมให้สามารถสร้างคุณภาพตามมาตรฐานที่ตลาดลูกค้าปัจจุบันและลูกค้าใหม่ต้องการได้เร็วกว่าคู่แข่งที่สูงขึ้น ควบคู่กับการจัดเก็บความรู้และรวบรวมความรู้จากหน่วยงานภายนอก และสร้างการเรียนรู้ในขั้นตอนการทอผ้าไหมด้วยการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เกี่ยวกับผ้าไหมก็จะสามารถสร้างผลการดำเนินงานที่เป็นทั้งด้านการเงินและไม่เกี่ยวข้องกับด้านการเงินเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปได้ คือ ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ว่า อิทธิพลทางอ้อมที่กำกับเส้นทางการแบ่งปันความรู้ไปสู่ผลการดำเนินงานขององค์การ และความคิดเชิงสร้างสรรค์ไปสู่ผลการดำเนินงานขององค์การด้วยวัฒนธรรมองค์การจะมีค่าสูงขึ้น เมื่อวัฒนธรรมองค์การมีค่าสูงขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยพบว่า อิทธิพลทางอ้อมที่กำกับเส้นทางการแบ่งปันความรู้ไปสู่ผลการดำเนินงานขององค์การ และความคิดเชิงสร้างสรรค์ไปสู่ผลการดำเนินงานขององค์การด้วยวัฒนธรรมองค์การจะมีค่าสูงขึ้น เมื่อวัฒนธรรมองค์การมีค่าสูงขึ้น กล่าวคือเมื่อวิสาหกิจผ้าไหมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยที่มีการแบ่งปันความรู้ที่จะส่งผลต่อผลการดำเนินงานขององค์การที่ดีได้นั้น เมื่อมีวัฒนธรรมองค์การเข้ามามีปฏิสัมพันธ์ในระดับที่สูง และเมื่อวิสาหกิจมีวัฒนธรรมองค์การที่มีความแข็งแกร่ง ไม่ว่าจะเป็นการให้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม หรือมีกิจกรรมการทอผ้าระหว่างสมาชิกในองค์การก็จะทำให้ผลการดำเนินงานเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า วิสาหกิจที่มีการสร้างวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมควบคู่กับการแบ่งปันความรู้ก็จะสามารถสร้างผลการดำเนินงานที่เป็นทั้งด้านการเงินและไม่เกี่ยวข้องกับด้านการเงินเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานสนับสนุนผลการศึกษา โดยผู้ประกอบการวิสาหกิจผ้าไหมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยมีวัฒนธรรมองค์การและการแบ่งปันความรู้ที่ดีภายในองค์การก็จะส่งผลทำให้วิสาหกิจผ้าไหมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยมีผลการดำเนินงานที่ดี และถ้าผู้ประกอบการวิสาหกิจผ้าไหมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยมีวัฒนธรรมองค์การที่ลดน้อยลง และมีความคิดเชิงสร้างสรรค์ในระดับที่สูง ก็จะส่งผลให้วิสาหกิจผ้าไหมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยมีผลการดำเนินงานที่ดีได้เช่นกัน

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Kucharska (2017) ที่ว่า วัฒนธรรมองค์การที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจะมีความสัมพันธ์ร่วมกันกับการแบ่งปันความรู้ในทิศทางบวก และจะทำให้ผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งกับองค์กรและทีมได้ และการศึกษาของ Rezaee & Amirianzadeh (2017) ที่ว่า วัฒนธรรมองค์การมีความสัมพันธ์ร่วมกันกับความคิดเชิงสร้างสรรค์ โดยวัฒนธรรมองค์การจะเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเชิงสร้างสรรค์ที่ก่อให้เกิดผลการดำเนินงานขององค์การที่เพิ่มสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1) ควรมีกระบวนการในการจัดเก็บความรู้ที่เกิดจากการสะสมประสบการณ์ ทักษะ ความชำนาญ และการสืบทอดจากบรรพบุรุษให้เหมาะสม เพื่อให้บุคคลรุ่นหลัง บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และบุคคลที่ให้ความสนใจเข้ามาศึกษาและสามารถนำความรู้ไปใช้ในการสร้างให้เกิดผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพแก่วิสาหกิจต่อไป

2) ควรมุ่งเน้นให้ทุกคนภายในวิสาหกิจมีส่วนร่วมร่วมในการทำงานและมุ่งเน้นสร้างกระบวนการทำงานเป็นทีมเพื่อให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน

3) ควรมีการคิดค้นพัฒนากระบวนการต่าง ๆ ในการผลิตผ้าไหมให้เกิดความคิดที่ยืดหยุ่นตลอดเวลา ทั้งวิธีการฟอกเส้นไหม การย้อมสีเส้นไหมและการทอผ้าไหม เพื่อให้เกิดลวดลายของผ้าไหมที่มีสีสันและลวดลายที่มีความร่วมสมัยและได้ตรงตามมาตรฐานความต้องการของลูกค้าในยุคปัจจุบัน

4) ควรมุ่งเน้นสร้างอัตลักษณ์ผ้าไหมให้มีคุณค่าที่สามารถสร้างฐานลูกค้าใหม่และรักษาฐานลูกค้าเก่าไว้ให้ได้อย่างยั่งยืน และมีการกำหนดเป้าหมายทางการตลาดที่ชัดเจนด้วยการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจให้สามารถเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดได้รวดเร็วกว่าคู่แข่ง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย

1) การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปฏิสัมพันธ์ของวัฒนธรรมองค์การที่มาร่วมทำให้การแบ่งปันความรู้และความคิดเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานขององค์การที่เปลี่ยนแปลงไป โดยในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการปรับเปลี่ยนอาจนำวัฒนธรรมองค์การมาใช้ในการศึกษาหาความสัมพันธ์ใหม่ที่อาจให้วัฒนธรรมองค์การมาเป็นตัวแปรต้นกลางแบบอนุกรมก็เป็นได้

2) การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มวิสาหกิจผ้าไหมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้สามารถต่อยอดเพื่อทำการศึกษากับกลุ่มวิสาหกิจผ้าไหมในเขตภาคอื่น ๆ ของไทย อาทิ ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ เป็นต้น เพื่อให้เกิดการศึกษาถึงอัตลักษณ์ของผ้าไหมไทยในแต่ละภาคได้อย่างครอบคลุม

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2562). เส้นทางสายไหมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารกรมพัฒนาธุรกิจการค้า*, 0(56), 14-19.
- กรมโรงงานอุตสาหกรรม. (2561). *ข้อมูลโรงงานแยกตามพื้นที่*. ค้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2562, จาก <http://www.diw.go.th/hawk/content.php?mode=data1search>.
- กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา. (2559). *Thailand 4.0: โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน*. ค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2563, จาก <http://www.libarts.up.ac.th/v2/img/Thailand-4.0.pdf>.
- ณัฏฐ์ กุลิสร, ศิริวรรณ เสรีรัตน์, สุพาตา สิริกุดตา, อุดม สายะพันธุ์, อรทัย เลิศวรรณวิทย์ และนางลักษณ์ โพธิ์ไพจิตร. (2558). การพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ*, 6(1), 26-38.
- ธัญนันท์ บุญอยู่, สุชารัตน์ บุญอยู่ และกนกอร บุญมาเกิด. (2563). อิทธิพลของการกล้าเผชิญความเสี่ยงที่อยู่ในฐานะตัวแปรปฏิสัมพันธ์ระหว่างทุนมนุษย์สู่ผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมผลิตเครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 6(2), 115-123.
- มนตรี พิริยะกุล. (2556). การวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้างชนิด Second Order Model. *วารสารการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*, 6(1), 97-111.
- มานิช รัตนโย. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการผลิตของวิสาหกิจชุมชนผ้าไหมทอมือจังหวัดนครราชสีมา. *วารสารวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 24(1), 180-193.
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร. (2562). *ข้อมูลรายสินค้าปี 2562 การเลี้ยงไหมชายรังสด*. มุกดาหาร: กลุ่มสารสนเทศการเกษตร.
- หทัยรัตน์ บุญยรัตพันธุ์. (2558). ปัญหาของกลุ่มผ้าไหมมัดหมี่ในตำบลศรีบุญเรือง อำเภอนบพิตำ จังหวัดขอนแก่น. *วารสารการบริหารท้องถิ่น*, 9(1), 100-117.
- Akgunduz, Y. (2015). The influence of self-esteem and role stress on job performance in hotel businesses. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 27(6), 1082-1099.
- Ergun, E. (2018). The mediating role of empowerment on the relationship between organizational culture and innovation performance. *Journal of Entrepreneurship and Innovation Management*, 7(1), 53-74.

- Henseler, J., Ringle, C. M., & Sarstedt, M. (2015). A new criterion for assessing discriminant validity in variance-based structural equation modeling. *Journal of the Academy of Marketing Science*, 43, 115-135.
- Hussain, S. T., Abbas, J., Lei, S., Haider, M. J., & Akram, T. (2017). Transactional leadership and organizational creativity: Examining the mediating role of knowledge sharing behavior. *Cogent Business & Management*, 4, 1-11.
- Joseph, O. O., & Kibera, F. (2019). *Organizational culture and performance: Evidence from microfinance institutions in Kenya*. Sage Open, 1-11.
- Kucharska, W. (2017). Relationship between trust and collaborative culture in the context of tacit knowledge sharing. *Journal of Entrepreneurship, Management and Innovation*, 13(4), 61-78.
- Likert, R. A. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 140, 5-53.
- Marsh, H. W., Hau, K. T., Balla, J. R., & Grayson, D. (1998). Is more ever to much? The number of indicators per factor in confirmatory factor analysis. *Multivariate Behavioral Research*, 33, 181-220.
- Quy, V. T. (2018). Organizational culture and firm performance: A comparative study between local and foreign companies located in Ho Chi Minh City. *International Journal of Scientific Research and Innovative Technology*, 5(2), 45-53.
- Rezaee, G., & Amirianzadeh, M. (2017). Mediating role of knowledge management in the relationship of organizational culture with tejarat bank employees' creativity in Shiraz branches. *International Journal of Scientific Study*, 5(4), 11-18.
- Sipahi, E. (2017). Creativity and the importance of business management. *International Journal of Scientific & Engineering Research*, 8(8), 428-439.
- Soori, Z., & Ferasat, H. (2016). The relationship between creativity and job performance khorramabad municipal departments. *Journal of Applied Environmental and Biological Sciences*, 6(3S), 192-198.

- Sothan, Y. (2016). A study on correlation between leader-member exchange and employee creativity: The impacts of knowledge sharing and organizational commitment. *International Review of Management and Business Research*, 5(2), 688-704.
- Zhao, H., Teng, H., & Wu, Q. (2018). The effect of corporate culture on firm performance: Evidence from China. *China Journal of Accounting Research*, 11, 1-9.

ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจในอุตสาหกรรม
การส่งออกซอฟต์แวร์ของผู้ประกอบการไทย
The Structural Relationship that Affect on Business Performance in Software
Export Industry of Thai Entrepreneurs

¹จรงค์ ปรีวัตรนันท์, ²แก้วตา ผู้พัฒนพงศ์ และ ³วิศิษฐ์ ฤทธิบุญไชย

¹Chongrug Pariwatnanont, ²Kaewta Poopatanapong and ³Visit Rittiboonchai

^{1,2,3}หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร

^{1,2,3}Doctoral of Business Administration Program, Faculty of Business Administration,
Ramkhamhaeng University, Bangkok

¹ Corresponding Author. E-mail :chongrug.pariwatnanont@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยและการสร้างตัวแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของผลการดำเนินงานของธุรกิจในการส่งออกซอฟต์แวร์ของผู้ประกอบการไทย จำนวนกลุ่มตัวอย่างคำนวณตามแนวคิดของ Hair et al. (2010) 360 ตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง สถิติเชิงอนุมานที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ตัวแบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling : SEM) โดยใช้โปรแกรม Analysis Moment of Structure (AMOS) ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 40-49 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับสูงและผู้จัดการ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งบริหาร 5-10 ปี ผู้บริหารส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นต่อทุกองค์ประกอบในระดับมาก การทดสอบสมมติฐานพบว่า ทุกองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ผลการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้างพบว่า การมุ่งเน้นตลาดมีอิทธิพลต่อการจัดการนวัตกรรม (TE=0.87) การมุ่งเน้นตลาดมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการแข่งขัน (TE=0.86) การมุ่งเน้นตลาดมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงาน (TE=0.62) การจัดการนวัตกรรมมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการแข่งขัน (TE=0.66) การจัดการนวัตกรรมมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงาน (TE=0.01) ประสิทธิภาพในการแข่งขันมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงาน (TE=0.70) และความผันผวนของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ของการมุ่งเน้นตลาดกับผลการดำเนินงานของธุรกิจ (TE=0.10) สอดคล้องกับข้อสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าของกิจการหรือผู้บริหารระดับสูง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง โดยการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแบบสามเส้า ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณในด้านการมุ่งเน้นตลาด การจัดการนวัตกรรม ประสิทธิภาพในการแข่งขัน ความผันผวนของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ และผลการดำเนินงานของธุรกิจ

คำสำคัญ: การมุ่งเน้นตลาด; การจัดการนวัตกรรม; ประสิทธิภาพในการแข่งขัน; ความผันผวนของสภาพแวดล้อม;
ผลการดำเนินงานของธุรกิจ

Abstract

This research aimed to study the influence of factors and structural modeling of the causal relationship of business performance in the software export industry of Thai entrepreneurs. The data was collected from 360 executives by using questionnaire and sample size was calculated from Hair et al. (2010). The descriptive statistics used in the analysis were percentage, mean, standard deviation, coefficient of variation, skewness and kurtosis, and the inferential statistics were the Pearson's correlation coefficient and Structural Equation Modeling (SEM) using AMOS (Analysis Moment of Structure). The results of statistical analysis showed that the most of respondents were male whose ages between 40-49 years old, with Master's degree level, have positions of executive and manager, term of management 5-10 years, and most executives have opinion on all components at a high level. The hypothesis testing found that all factors were significantly correlated at the statistically significant level of 0.01. The analysis of the structural equation model showed that the market orientation influences innovation management (TE=0.87), market orientation influences competitive efficiency (TE=0.86), market orientation influences business performance (TE=0.62), innovation management influences competitive efficiency (TE=0.66), innovation management influences business performance (TE=0.01), competitive efficiency influences business performance (TE=0.70), and environment turbulence influences the relationship of market orientation to business performance (TE=0.10). The findings were congruent with the hypothesis postulated for this investigation at the statistically significant level of 0.01. In regard to the qualitative research phase of this investigation, the researcher collected data from business owner or executive. The instrument of research was a collection of semistructured in-depth interviews. The correctness of the data was verified by cross verification in an application of the technique of triangulation. Findings indicated that the summaries of the data obtained in the course of conducting in-depth interviews were congruent with the aforementioned results of the quantitative phase of this research investigation in the market orientation, innovation management, competitive efficiency, environment turbulence, and business performance.

Keywords: Market Orientation; Innovation Management; Competitive Efficiency; Environment Turbulence; Business Performance

บทนำ

ซอฟต์แวร์เป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อระบบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในด้านต่างๆ ในการบริหารจัดการเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจ ในอุตสาหกรรมใช้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในภาคการผลิต และภาคบริการ ซึ่งอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ที่สำคัญของประเทศ เป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญที่เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและขีดความสามารถให้กับอุตสาหกรรมต่างๆ นำมาซึ่งความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของธุรกิจและประเทศ ส่งผลให้มูลค่าของ

ตลาดซอฟต์แวร์ซึ่งประกอบด้วย ซอฟต์แวร์สำเร็จรูป (software as a service) บริการซอฟต์แวร์ (system integrated service) และซอฟต์แวร์ฝังตัว (embedded system software) ในประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี บ่งบอกถึงความต้องการซอฟต์แวร์ที่เพิ่มขึ้น และมีการคาดการณ์ว่ามูลค่าของตลาดซอฟต์แวร์ในประเทศไทย จะมีแนวโน้มอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่องตามการขยายตัวของเศรษฐกิจดิจิทัลทั้งภายในและภายนอกประเทศ (สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2560)

การผลักดันอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ไทยให้เจริญเติบโต ถือได้ว่าเป็นกลไกหลักสำคัญยิ่งต่อยุทธศาสตร์ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน โดยรัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญ และได้บรรจุแผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2555-2558 นอกจากนั้น กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร พ.ศ. 2554-2563 หรือ ICT 2020 (สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2554) ในยุทธศาสตร์ที่ 3 กำหนดนโยบายยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (ICT) เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้จะต้องให้ความสำคัญกับศักยภาพของผู้ประกอบการ ที่กระจายตัวตามภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ ซึ่งจะเป็นการพัฒนาฐานที่สำคัญของอุตสาหกรรมให้ก้าวไปสู่ การแข่งขันในระดับนานาชาติได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไปในอนาคต

ในการศึกษาปัจจัยหรือองค์ประกอบทางธุรกิจเป็นประเด็นที่สำคัญในงานวิชาการเชิงกลยุทธ์ ในปัจจุบันและเป็นประเด็นที่สำคัญในโลกธุรกิจที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากในต่างประเทศ ทั้งนักวิชาการนักปฏิบัติ และผู้บริหารขององค์กรต่างๆ โดยมีการศึกษาและทดสอบแนวความคิดปัจจัยหรือ องค์ประกอบของธุรกิจที่นำไปสู่ประสิทธิภาพในการดำเนินงานในบริบทที่แตกต่างกันในหลากหลายประเทศ โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับซอฟต์แวร์และอินเทอร์เน็ตที่มีการเติบโตอย่างมาก ทำให้เกิดการถกเถียงกัน เกี่ยวกับปัจจัยหรือองค์ประกอบของธุรกิจเหล่านี้ ดังนั้นการศึกษาปัจจัยหรือองค์ประกอบของธุรกิจ ในอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ซึ่งเป็นธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมจึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง (Rajala, Rossi and Tuunainen, 2003) อีกทั้งในประเทศที่มีคณะพงานวิจัยทางด้านอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ที่มุ่งเน้น การศึกษาเชิงวิศวกรรมและเชิงเทคนิค หรือพฤติกรรมผู้บริโภค ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญกับ การศึกษาการจัดการเชิงกลยุทธ์ทางธุรกิจ เพื่อจะทำให้ทราบถึงสภาพการณ์และความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ องค์ประกอบการมุ่งเน้นตลาด การจัดการนวัตกรรม ประสิทธิภาพในการแข่งขัน ความผันผวนของ สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ และผลการดำเนินงานของธุรกิจในอุตสาหกรรมส่งออกซอฟต์แวร์ของผู้ประกอบการไทย เพื่อหาความสัมพันธ์ของโครงสร้างที่เหมาะสม สร้างประสิทธิภาพในการแข่งขันและการดำเนินงานของธุรกิจ รวมทั้งจะได้ข้อเสนอแนะเป็นแนวทางในการส่งเสริมยกระดับศักยภาพของอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ไทยให้เจริญเติบโต อย่างเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพของการมุ่งเน้นตลาด การจัดการนวัตกรรม ประสิทธิภาพในการแข่งขัน ความผันผวนของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจในอุตสาหกรรม การส่งออกซอฟต์แวร์ของผู้ประกอบการไทย
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการมุ่งเน้นตลาด การจัดการนวัตกรรม ประสิทธิภาพในการแข่งขัน และความผันผวนของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจในอุตสาหกรรม การส่งออกซอฟต์แวร์ของผู้ประกอบการไทย
3. เพื่อสร้างตัวแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของผลการดำเนินงานของธุรกิจในอุตสาหกรรม การส่งออกซอฟต์แวร์ของผู้ประกอบการไทย ที่มีการตรวจสอบความสอดคล้องของตัวแบบจำลองและข้อมูลเชิงประจักษ์

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการศึกษาวิจัยโดยใช้เทคนิควิจัยแบบผสมผสาน (mixed-methods research) รูปแบบนำ-รูปแบบรอง (dominant-less dominant design) หรือการวิจัยแบบขั้นตอนเชิงอธิบาย (explanatory sequential design) ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ที่มุ่งเน้นการทดสอบหรือยืนยันแนวคิดทฤษฎีเพื่ออธิบายข้อมูล หรือการอนุมานแบบนิรนัย (deduction) เป็นหลัก แล้วนำการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ที่มุ่งเน้นการสร้างรูปแบบ แนวคิดทฤษฎีจากปรากฏการณ์จริง หรือการอนุมานแบบอุปนัย (induction) มาเสริมเพื่อขยายความ ตรวจสอบยืนยันและเพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูล เพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และสามารถตอบคำถามในการวิจัยได้ชัดเจนครบถ้วนและถูกต้องตามหลักวิชาการ (Creswell, 2013) ประชากรในการศึกษา คือบริษัทในอุตสาหกรรมการส่งออกซอฟต์แวร์ในประเทศไทย มีเจ้าของเป็นคนไทย ซึ่งหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ของการวิจัยเป็นระดับองค์กร ตามรายชื่อของสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy Promotion Agency : DEPA) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จำนวน 360 ตัวอย่าง (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล, 2562) โดยการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ Hair et al. (2010) คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมกับการวิเคราะห์ข้อมูลควรมีประมาณ 10-20 ของจำนวนตัวแปรสังเกตได้ (Observed variable) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน (coefficient of variation) ค่าความเบ้ (skewness) และค่าความโด่ง (kurtosis) เพื่ออธิบายข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลและธุรกิจในอุตสาหกรรมการส่งออกซอฟต์แวร์ และสถิติเชิงอนุมานหรืออ้างอิง (inferential statistics) เป็นการนำวิธีทางสถิติมาใช้ในการทดสอบสมมติฐาน (hypothesis testing) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's rank correlation coefficient) และหาระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรทั้งทางตรงและทางอ้อม ด้วยตัวแบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling : SEM) โดยใช้โปรแกรม Analysis Moment of Structure (AMOS) (ธารินทร์ ศิลป์จารุ, 2560)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบการมุ่งเน้นตลาด การจัดการนวัตกรรม ประสิทธิภาพในการแข่งขัน ความผันผวนของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ และผลการดำเนินงานของธุรกิจในอุตสาหกรรมส่งออกซอฟต์แวร์ของผู้ประกอบการไทยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและข้อมูลมีการกระจายแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ความเบ้ และความโด่งขององค์ประกอบ

ตัวแปร	Mean	S.D.	%CV	SK	KU
MO	4.11	0.46	11.15	-0.34	-0.46
IM	4.19	0.51	12.56	-0.54	-0.48
CE	3.91	0.45	12.69	-0.43	0.46
ET	4.20	0.52	12.37	-0.53	-0.48
BP	4.19	0.40	9.59	-0.58	0.87

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของตัวแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของการมุ่งเน้นตลาด การจัดการนวัตกรรม ประสิทธิภาพในการแข่งขัน ความผันผวนของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ และผลการดำเนินงานของธุรกิจในอุตสาหกรรมส่งออกซอฟต์แวร์ของผู้ประกอบการไทยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแตกต่างกันจากศูนย์ หมายถึงมีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกคู่ตัวแปรทั้งนี้ทุกคู่มีค่าความสัมพันธ์เป็นบวกอยู่ระหว่าง 0.51 – 0.81 โดยคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงที่สุดคือความสัมพันธ์ระหว่างการมุ่งเน้นตลาด (MO) และการจัดการนวัตกรรมด้านนวัตกรรมการบริหาร (IM) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.81 ส่วนคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำที่สุดเป็นความสัมพันธ์ระหว่างความผันผวนของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (ET) และผลการดำเนินงานของธุรกิจ (BP) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.51 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังตาราง 2

ตาราง 2 เมทริกค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ

ตัวแปร	MO	IM	CE	ET	BP
MO	1.00				
IM	0.81**	1.00			
CE	0.71**	0.71**	1.00		
ET	0.55**	0.54**	0.53**	1.00	
BP	0.64**	0.59**	0.64**	0.51**	1.00

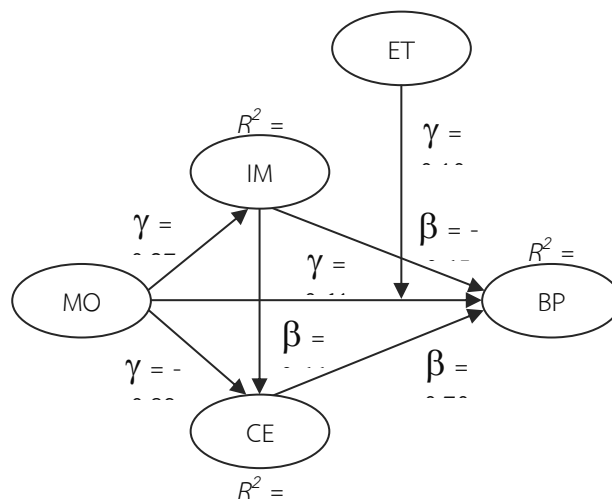
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy = 0.862,

Bartlett's Test of Sphericity = 1,069.520, df = 10, p-value = 0.000, **p < 0.01

ผลการวิเคราะห์ตัวแบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling–SEM) ของความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจในอุตสาหกรรมส่งออกซอฟต์แวร์ของผู้ประกอบการไทย

พบว่า เส้นอิทธิพลเชิงสาเหตุจากการมุ่งเน้นตลาด (MO) ส่งผลไปยังผลการดำเนินงานของธุรกิจ (BP) มีค่าเท่ากับ 0.41 เส้นอิทธิพลเชิงสาเหตุจากการมุ่งเน้นตลาดส่งผลไปยังการจัดการนวัตกรรม (IM) มีค่าเท่ากับ 0.87 ซึ่งส่งผลให้เกิดค่าอิทธิพลเชิงสาเหตุจากการจัดการนวัตกรรมไปยังผลการดำเนินงานของธุรกิจ (BP) เท่ากับ -0.45 เส้นอิทธิพลเชิงสาเหตุจากการมุ่งเน้นตลาดส่งผลไปยังการจัดการนวัตกรรมมีค่าเท่ากับ 0.87 ซึ่งส่งผลให้เกิดค่าอิทธิพลเชิงสาเหตุจากการจัดการนวัตกรรมไปยังประสิทธิภาพในการแข่งขัน (CE) เท่ากับ 0.66 ซึ่งประสิทธิภาพในการแข่งขันส่งผลไปยังผลการดำเนินงานของธุรกิจเท่ากับ 0.70 และเส้นอิทธิพลเชิงสาเหตุจากการมุ่งเน้นตลาดส่งผลไปยังประสิทธิภาพในการแข่งขันมีค่าเท่ากับ 0.66 ซึ่งประสิทธิภาพในการแข่งขันส่งผลไปยังผลการดำเนินงานของธุรกิจเท่ากับ 0.70 นอกจากนี้ เส้นอิทธิพลเชิงสาเหตุจากการมุ่งเน้นตลาดร่วมกับความผันผวนของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (MO*ET) ซึ่งเกิดจากตัวแปรอิทธิพลกำกับของความผันผวนของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (ET) ส่งผลไปยังผลการดำเนินงานของธุรกิจมีค่าเท่ากับ 0.10

นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมาตรฐานขององค์ประกอบเชิงสาเหตุของตัวแบบจำลองสมการโครงสร้าง พบว่า ตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ ประสิทธิภาพในการแข่งขัน (CE) มีค่าอิทธิพลเชิงสาเหตุรวมเท่ากับ 0.70 ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ (BP) มากที่สุด สามารถอธิบายได้ว่าตัวแปรประสิทธิภาพในการแข่งขันมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจมากที่สุด รองลงมาคือ การมุ่งเน้นตลาด (MO) มีค่าอิทธิพลเชิงสาเหตุรวมเท่ากับ 0.62 ที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ (BP) การมุ่งเน้นตลาดร่วมกับความผันผวนของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (MO*ET) มีค่าอิทธิพลเชิงสาเหตุรวมเท่ากับ 0.10 ที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ (BP) และการจัดการนวัตกรรม (IM) มีค่าอิทธิพลเชิงสาเหตุรวมเท่ากับ 0.01 ที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ (BP) ตามลำดับ ดังภาพ 1 และตาราง 3

ภาพ 1 ตัวแบบจำลองสมการโครงสร้างของความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ

ตาราง 3 การประมาณค่าอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมขององค์ประกอบเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ ในอุตสาหกรรมการส่งออกซอฟต์แวร์ของผู้ประกอบการไทย

ตัวแปร สาเหตุ	ตัวแปรผลลัพธ์								
	IM			CE			BP		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
MO	0.87	-	0.87	0.29	0.57	0.86	0.41	0.21	0.62
IM	-	-	-	0.67	-	0.67	-0.45	0.46	0.01
CE	-	-	-	-	-	-	0.70	-	0.70
MO*ET	-	-	-	-	-	-	0.10	-	0.10
R-Square	0.75			0.85			0.79		

$$\chi^2 = 135.180, \chi^2/df = 1.073, df = 126, p\text{-value} = 0.522, GFI = 0.967, \\ AGFI = 0.937, CFI = 0.998, NFI = 0.972, RMSEA = 0.014, RMR = 0.007$$

อภิปรายผลการวิจัย

การมุ่งเน้นตลาดมีอิทธิพลต่อการจัดการนวัตกรรมของธุรกิจในอุตสาหกรรมการส่งออกซอฟต์แวร์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.87 และค่า t -value เท่ากับ 17.19 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Antonio and Rodriguez (2016), Abdolvand et al. (2016), Zhang and Zhu (2016) การมุ่งเน้นตลาดมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการแข่งขันของธุรกิจในอุตสาหกรรมการส่งออกซอฟต์แวร์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.29 และค่า t -value เท่ากับ 3.93 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Mohsenzadeh and Ahmadian (2016) การมุ่งเน้นตลาดมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจในอุตสาหกรรมการส่งออกซอฟต์แวร์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.41 และค่า t -value เท่ากับ 2.37 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Jawad et al. (2020), Dorson (2018), Antonio and Rodriguez (2016), Zhang and Zhu (2016) การจัดการนวัตกรรมมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการแข่งขันของธุรกิจในอุตสาหกรรมการส่งออกซอฟต์แวร์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.66 และค่า t -value เท่ากับ 8.84 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Ferreira, Coelho, and Moutinho (2018), Lorenzo (2018), Rodriguez-Victoria, Puig, and Gonzalez-Loureiro (2017) การจัดการนวัตกรรมมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจในอุตสาหกรรมการส่งออกซอฟต์แวร์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ -0.45 และค่า t -value เท่ากับ -2.62 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Ferreira, Coelho, and Moutinho (2018), Rodriguez-Victoria, Puig, and Gonzalez-Loureiro (2017), Antonio and Rodriguez (2016) ประสิทธิภาพในการแข่งขันมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจในอุตสาหกรรมการส่งออกซอฟต์แวร์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.70 และค่า t -value เท่ากับ 3.56 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Hernandez-Perlines and Mancebo-Lozano (2017) และ Riasi (2015) และความผันผวนของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการมุ่งเน้นตลาดและผลการดำเนินงานของธุรกิจในอุตสาหกรรมการส่งออกซอฟต์แวร์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.10

และค่า t -value เท่ากับ 2.21 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Abidemi et al. (2018), Jadeen et al. (2016), Jailu et al. (2016)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1) ในสภาวะการณ์ของการเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อองค์กร เนื่องจากการแข่งขันเชิงเศรษฐกิจ พฤติกรรมการเปลี่ยนแปลงของลูกค้า ตลอดจนความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่สามารถส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานขององค์กรอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ความสามารถที่องค์กรมีอยู่อาจไม่สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ดังกล่าวได้ องค์กรจึงจำเป็นต้องแสวงหาแนวทางการดำเนินงานรูปแบบใหม่ในการใช้ความสามารถเชิงพลวัต หรือความสามารถในการจัดการนวัตกรรมที่สามารถตอบสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของลูกค้าได้อย่างแท้จริง ซึ่งการกำหนดกลยุทธ์การมุ่งเน้นตลาดด้านการมุ่งเน้นลูกค้า การมุ่งเน้นคู่แข่ง และการประสานงานภายในองค์กร เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงจัดเป็นความสามารถเชิงพลวัตเพื่อพัฒนาปรับปรุงความสามารถขององค์กรและควรให้ความสำคัญในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับกระบวนการในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

2) กลยุทธ์การมุ่งเน้นตลาดของธุรกิจในอนาคตของการส่งออกซอฟต์แวร์ ซึ่งเป็นการพัฒนาซอฟต์แวร์ในการตอบสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของลูกค้าอย่างแท้จริง ซึ่งแตกต่างจากอุตสาหกรรมอื่นๆ เนื่องจากพนักงานขององค์กรต้องมีปฏิสัมพันธ์กับหน่วยงานลูกค้าในหลายระดับอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการศึกษาภายใต้บริบทของอุตสาหกรรมส่งออกซอฟต์แวร์ พบว่า องค์ประกอบหลักของกลยุทธ์การมุ่งเน้นตลาดที่ส่งผลต่อการจัดการนวัตกรรมประสิทธิภาพในการแข่งขัน และผลการดำเนินงานของธุรกิจเรียงจากมากไปหาน้อย คือ การมุ่งเน้นลูกค้า การประสานงานภายในองค์กร และการมุ่งเน้นคู่แข่ง โดยปัจจัยสำคัญที่องค์กรต้องดำเนินการคือ การให้ความสำคัญกับปัญหาและความต้องการของลูกค้าได้อย่างเหมาะสมกับความจำเป็นและประโยชน์สูงสุดของลูกค้า อาทิ แสวงหาและนำเสนอรูปแบบใหม่ๆ สร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า ทำความเข้าใจในความต้องการและตอบสนองต่อความต้องการนั้นได้เป็นอย่างดี และควรมีการประเมินและตรวจสอบความพึงพอใจของลูกค้าอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการทำงานประสานกันเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร เพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืนทั้งขององค์กรและลูกค้า

เอกสารอ้างอิง

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2560). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS*. นนทบุรี:

เอส.อาร์. พรินตติ้ง แมสโปรดักส์.

สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2554). *กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารระยะ พ.ศ. 2554-2563 ของประเทศไทย ICT2020*. สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2561, จาก <http://www.wise.co.th>.

สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล. (2562). *รายชื่อบริษัทในอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์*. สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2561, จาก <http://www.depa.or.th>.

- สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2560). รายงานประจำปี 2560. สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2561, จาก <http://www.sipa.or.th>.
- Abdolvand, M. A., ASL, A. M., Sadeghian, M., and Farzin, M. (2016). Investigation the effect of market orientation, social media marketing and international experience on global marketing strategy and company performance. *International Journal of Life science & Pharma Research*, 2, 93-101.
- Abidemi, B. T., Halim, F. B., and Alshauibi, A. (2018). Environment turbulence, service marketing mix, market orientation and microfinance performance: A conceptual model. *Journal of Business and Social Review in Emerging Economies*, 4(1), 27-36.
- Antonio, L., and Rodriguez, Leal. (2016). Linking market orientation, innovation and performance: an empirical study on small industrial enterprises in Spain. *Strategy Journal of Small Business*, 26(1), 37-49.
- Creswell, J. W. (2013). *Research design: qualitative, quantitative, and mixed methods approaches (2nd ed.)*. Thousand Oaks, CA: Sage publications.
- Dorson, Thomas A. (2018). Customer involvement capability and service firm performance: The mediating role of innovation. *Journal of Business Research*, 86, 269-280.
- Ferreira, Jorge, Coelho Arnaldo, and Moutinho Luiz. (2018). Dynamic capabilities, creativity and innovation capability and their impact on competitive advantage and firm performance: The moderating role of entrepreneurial orientation. *Journal of Technovation*, (In press).
- Hair F. Joseph, Black C. William, Babin J. Barry, and Anderson E. Rolph. (2010). *Multivariate data analysis (7th ed.)*. New Jersey: Pearson Education, Inc.
- Hernandez-Perlines, Felipe, and Mancebo-Lozano Esteban. (2017). Condition destination of competitive strategy and environment in international entrepreneurial orientation of family business. *European Journal of Family Business*, 6, 86-98.
- Jabeen, Rubina and Aliyu, Mukhtar Shehu and Mahmood, Rosli. (2016). The moderating effect of external environment on the relationship between market orientation and business performance: a quantitative approach. *International Postgraduate Business Journal*, 8 (1), 16-25.
- Jawad, Sakhawat, U. R. S., Naushad, S., Yousaf, S., and Yousaf, Z. (2020). Exploring performance of software houses: market orientation and mediating role of firm innovativeness. *World Journal of Entrepreneurship, Management and Sustainable Development*, 16(1), 1-11.

- Jialu, Sun, et al. (2016). Entrepreneurial environment, market-oriented strategy, and entrepreneurial performance: A study of Chinese automobile firms. *Internet Research*, 26(2), 546-562.
- Rajala, R., Rossi, M. and Tuunainen, K. V. (2003). *A framework for analyzing software business model*. Retrieve April 8, 2017, from <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.100.6308&rep1&type=pdf>.
- Riasi, Arash. (2015). Competitiveness advantage of shadow banking industry: An analysis using Porter diamond model. *Business Management and Strategy*, 6(2), 15-27.
- Rodriguez-Victoria, Orienta E., Puig Francisco, and Gonzalez-Loureiro Miguel. (2017). Clustering, innovation and hotel competitiveness: evidence from the Columbia destination. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 29(11), 2785-2806.
- Zhang, J., and Zhu, M. (2016). Market orientation, product innovation and export performance: evidence from Chinese manufacturers. *Journal of Strategic Marketing*, 24(5), 377-379.

ปัญหา อุปสรรคทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคนต่างด้าว ในการบริหารจัดการอาคารชุด

Legal Problems and obstacles regarding the authority of the Alien in Condominium Management

เจตริน นิลภา

Jedtharin Ninlapha

มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

Sripatum University Chonburi Campus

Corresponding Author. E-mail: Jedtharin.law@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา วิวัฒนาการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับกฎหมายอาคารชุด และการบริหารจัดการอาคารชุดรวมทั้งการควบคุมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และศึกษาหลักกฎหมายในการบริหารอาคารชุดของคนต่างด้าวของประเทศไทยและต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา และเขตบริหารพิเศษ Special Administrative Region (SAR) ฮองกง รวมทั้งศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารอาคารชุดโดยคนต่างด้าว โดยเปรียบเทียบประเทศไทยและต่างประเทศ และเพื่อให้ได้แนวทางแก้ไขปัญหามา ปรับปรุง และพัฒนากฎหมายอาคารชุดของประเทศไทยให้มีความเหมาะสมกับสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของไทยในส่วนของการบริหารอาคารชุดของคนต่างด้าว การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Documentary research) เป็นหลัก โดยศึกษาจากบทบัญญัติของกฎหมาย วิทยานิพนธ์ สารานุกรม งานวิจัย คำพิพากษาของศาล เอกสารทางวิชาการ บทความ วารสารทางกฎหมาย การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ ผลการศึกษาพบว่า ประการแรก พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้คนต่างด้าวและนิติบุคคลต่างด้าวในพื้นที่ 3 จังหวัด EEC คือ ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา มีสิทธิพิเศษเกี่ยวกับการซื้อห้องชุดในอัตราส่วนที่เกินกว่าร้อยละ 49 ทำให้อาคารชุดหลังนั้นคนต่างด้าวมีสิทธิในการบริหารอาคารชุด ซึ่งตามกฎหมายดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้นิติบุคคลอาคารชุดต้องเป็นนิติบุคคลต่างด้าวแต่อย่างใด ประการที่สอง ปัญหาเกี่ยวกับนิติบุคคลอาคารชุดที่เป็นนิติบุคคลต่างด้าวจะต้องดำเนินการทำธุรกรรมในการให้เข้าพื้นที่ของอาคารชุดซึ่งเป็นอาคารชุดสำนักงานอันเป็นพื้นที่ส่วนกลางตามข้อบังคับอาคารชุดตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 จะกระทำได้อย่างไร และประการสุดท้าย หากนิติบุคคลอาคารชุดจะจ้างคนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวเพื่อบริหารอาคารชุด จะทำได้หรือไม่ตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2542

คำสำคัญ: อาคารชุด; การบริหารอาคารชุด; คนต่างด้าว

Abstract

The objective of this thesis is to study the history, evolution, concepts, theories about condominium law and condominium management, as well as to control business operations of foreigners and study the legal principles of condominium management of foreigners in Thailand and abroad, such as Japan, Singapore, the United States of America and the Special Administrative Region (SAR) Hong Kong, as well as studying and analyzing problems related to condominium management by foreigners and comparing Thailand and other countries And to get solutions, improve and develop condominium laws in Thailand to be suitable for the social and economic conditions of Thailand in terms of condominium management of foreigners This study mainly uses documentary research, based on the provisions of the law, thesis, research, court verdicts. Academic papers, articles, legal journals and searching the information on the internet both in Thailand and abroad. The results show that, firstly, the Eastern Development Special Region Act B.E. 2561 (2018) stipulates that foreigners and foreign juristic persons in the 3 EEC provinces are Chonburi, Rayong and Chachoengsao that have a special right to buy a condominium in the ratio of more than 49 percent, resulting in the alien condominium has the right to manage the condominium. According to the said law, the condominium juristic person does not have to be a foreign juristic person in any way. Second, the problem with the condominium juristic person that is a foreign juristic person must conduct a transaction in the lease of the condominium area which is the office condominium which is the common area. According to condominium regulations According to the Alien Business Act B.E. 2542, can it be done or not? And finally If the condominium juristic person will hire foreigners or foreign juristic persons to manage condominiums will be able to do or not according to the Alien Business Act B.E. 2542.

Keywords : Condominium; Condominium Management; Alien

บทนำ

โดยทั่วไปคนต่างชาติสามารถถือกรรมสิทธิ์ห้องชุดได้ไม่เกินร้อยละ 49 ของพื้นที่ทั้งหมดในอาคารชุดนั้นๆ ทั้งนี้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติอาคารชุด (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 มาตรา 19 ทวิ บัญญัติไว้ว่า “อาคารชุดแต่ละอาคารชุด จะมีคนต่างด้าวหรือนิติบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 19 ถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุดได้เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกิน อัตราร้อยละสี่สิบเก้าของเนื้อที่ของห้องชุดทั้งหมดในอาคารชุดนั้นในขณะที่ขอจดทะเบียนอาคารชุดตามมาตรา 6” (วิชัย ตันติกุลนันท์, 2559) อย่างไรก็ตามรัฐบาลของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้มีนโยบายในการพัฒนา เศรษฐกิจและศักยภาพการแข่งขันของประเทศด้วยการส่งเสริมกระบวนการผลิตสินค้าและบริการที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง และผลักดันให้เกิดการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก หรือที่เรียกว่า “โครงการพัฒนาระเบียง เศรษฐกิจภาคตะวันออก” (Eastern Economic Corridor Development) โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายขั้นต้น

ใน 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง เพื่อนำร่องการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศ บริเวณพื้นที่ ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก หรือที่หลาย ๆ คนเรียกว่าเป็นการพัฒนาต่อยอดจากโครงการอีสเทิร์นซีบอร์ด (Eastern Seaboard) เพื่อนำไปสู่การเป็นพื้นที่เศรษฐกิจชั้นนำของภูมิภาคเอเชีย โดยมีอุตสาหกรรมเป้าหมายที่จะผลักดัน ให้เกิดขึ้นในพื้นที่ เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน อุตสาหกรรมปิโตรเคมี อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์โทรคมนาคม อุตสาหกรรมการเกษตรและแปรรูปอาหาร อุตสาหกรรมหุ่นยนต์ อุตสาหกรรมการบิน และโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ อุตสาหกรรมดิจิทัล อุตสาหกรรมแพทย์ครบวงจร และอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง เป็นต้น

ในการดำเนินการตามโครงการดังกล่าวได้มีการตราพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.2561 ซึ่งวัตถุประสงค์พัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออกอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบและโดยสอดคล้องกับหลักการพัฒนายั่งยืน แล้วจะทำให้การใช้ที่ดินในภาคตะวันออกเป็นไปอย่างเหมาะสมกับสภาพและศักยภาพของพื้นที่ได้อย่างแท้จริง ทั้งยังจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยรวมแต่หากพิจารณาพระราชบัญญัติเขตพัฒนา พิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 ได้ให้สิทธิแก่ผู้ประกอบการซึ่งเป็นคนต่างด้าวในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งเป็นนิติบุคคลและเป็นคนต่างด้าวตามสามารถถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุดได้เกินกว่าร้อยละ 49 ตามที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ.2522 โดยได้รับการยกเว้นจากการจำกัดสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 มาตรา 49 วรรคสอง ทั้งนี้ เพื่อเปิดใจให้คนต่างด้าวได้เข้ามา ลงทุนในพื้นที่ดังกล่าว(สายจิตต์ พลอินทร์,2560) พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. 2522 ได้กำหนดหลักเกณฑ์สำคัญ ในการแบ่งแยกทรัพย์สินเป็นสองส่วน คือ ทรัพย์สินส่วนบุคคล (personal property) และทรัพย์สินกลาง พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. 2522 มาตรา 4 (common property) การถือกรรมสิทธิ์จึงต้องแบ่งเป็น 2 รูปแบบ ตามลักษณะทรัพย์สินด้วย คือ การถือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินส่วนบุคคล และการถือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินกลาง ซึ่งจะแตกต่าง จากการถือกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ประเภทอื่น ๆ ที่จะมีลักษณะการถือกรรมสิทธิ์โดยบุคคลคนเดียว หรือการถือ กรรมสิทธิ์ร่วมกับบุคคลอื่น (วิวัฒน์ ศรีเจริญวงศ์ และพัลลภ กฤตยานวัช, 2560)

สำหรับในต่างประเทศได้มีการบัญญัติกฎหมายว่าด้วยกรรมสิทธิ์ในอาคารชุดเป็นกฎหมายเฉพาะ มาหลายทศวรรษแล้ว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองความต้องการในการมีกรรมสิทธิ์ในอาคารที่สามารถแยกออกจากกัน เป็นสัดส่วนได้ ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาความเจริญเติบโตของเมืองที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนที่ดิน ปัญหาสาธารณสุข โภค สาธารณูปการ และปัญหาอื่น ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยทำให้ต้องขยายเมืองออกไปในทางสูง ก็คือ การก่อสร้างอาคารสูง เมื่อกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายแพ่ง ซึ่งที่มีอยู่เดิมไม่สามารถตอบสนองความต้องการในการมีกรรมสิทธิ์ แยกส่วนเฉพาะบุคคลในอาคารสูงได้ จึงมีการบัญญัติกฎหมายว่าด้วยกรรมสิทธิ์ในอาคารชุดขึ้น ทำให้รูปแบบอาคารชุด ได้รับความนิยมขึ้นอย่างต่อเนื่อง และในหลายประเทศได้มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์อาคารชุด ขึ้นทั้งในยุโรป ฝรั่งเศส อเมริกา หลาย ๆ ประเทศในแถบละตินอเมริกา รวมถึงประเทศในทวีปเอเชีย เช่น

ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศญี่ปุ่น เป็นต้นได้มีการนำกฎหมายอาคารชุดของสหรัฐอเมริกาและเยอรมันมาใช้ (สยาม ลิขิตพงศ์, 2557 และ Nishimura & Asahi, 2017)

ในประเทศไทยก็เช่นเดียวกับประเทศอื่นที่ประสบปัญหาการขาดแคลนที่อยู่อาศัยภายในเมืองโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรุงเทพมหานคร อันเนื่องมาจากความเจริญของเมืองที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในขณะที่มีนักลงทุนจำนวนมากพร้อมที่จะลงทุนก่อสร้างอาคารชุดเพื่อเสนอขายแก่ประชาชนแล้ว แต่ยังไม่กล้าดำเนินการ เพราะเกรงว่าจะยังไม่ได้รับความเชื่อมั่นจากประชาชน เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายออกมารองรับกรรมสิทธิ์ในอาคารชุดและอุปนิสัยของคนไทยที่ยึดติดกับการอยู่แบบครอบครัวใหญ่ (Jinjutha Techakumphu, 2015) อย่างไรก็ตามในปัจจุบันได้เป็นที่ยอมรับจากประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาคารชุดที่อยู่ในเขตชุมชนเมืองได้รับความสนใจจากประชาชนในการเข้าอยู่อาศัย นอกจากนี้การที่รัฐบาลได้เปิดโอกาสให้คนต่างด้าวได้เข้ามามีกรรมสิทธิ์ในอาคารชุดเกินร้อยละ 50 ทำให้คนต่างด้าวมีสิทธิในการบริหารอาคารชุดตามพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 จึงทำให้เกิดปัญหาหลายประการที่น่าสนใจ ดังที่จะได้ศึกษาโดยลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา วิวัฒนาการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับกฎหมายอาคารชุดและการบริหารจัดการอาคารชุดรวมทั้งการควบคุมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว
2. เพื่อศึกษาหลักกฎหมายในการบริหารอาคารชุดของคนต่างด้าวของประเทศไทยและต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา และเขตบริหารพิเศษ Special Administrative Region (SAR) ฮองกง
3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารอาคารชุดโดยคนต่างด้าว โดยเปรียบเทียบประเทศไทยและต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา และเขตบริหารพิเศษ Special Administrative Region (SAR) ฮองกง
4. เพื่อให้ได้แนวทางแก้ไขปัญหารับปรับปรุง และพัฒนากฎหมายอาคารชุดของประเทศไทยให้มีความเหมาะสมกับสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของไทยในส่วนของการบริหารอาคารชุดของคนต่างด้าว

สมมติฐานของการวิจัย

พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. 2522 จะได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนการถือครองกรรมสิทธิ์ของคนต่างด้าว แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 ได้ให้สิทธิแก่ผู้ประกอบการซึ่งเป็นนิติบุคคลและเป็นคนต่างด้าวสามารถถือกรรมสิทธิ์ในอัตราส่วนที่เกินกว่าร้อยละ 49 จึงอาจก่อปัญหาในการบริหารอาคารชุดโดยคนต่างด้าวรวมไปถึงการจ้างผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดที่เป็นคนต่างด้าว ซึ่งอาจมีปัญหากับการทำงานตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องศึกษาโดยการเปรียบเทียบกับกฎหมายอาคารชุดของประเทศญี่ปุ่น สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา และเขตบริหารพิเศษ Special Administrative Region

(SAR) ออกรง เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหากฎหมายเกี่ยวกับอำนาจในการบริหารจัดการในอาคารชุด กรณีคนต่างด้าวในพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. 2522 ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้จะใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Documentary research) เป็นหลัก โดยศึกษาจากบทบัญญัติของกฎหมาย วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ งานวิจัย คำพิพากษาของศาล เอกสารทางวิชาการ บทความ วารสารทางกฎหมาย การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ

ผลการวิจัย

จากการศึกษาปัญหา อุปสรรคทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคนต่างด้าวในการบริหารจัดการอาคารชุด พบว่า

ประการแรก พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 กำหนดให้คนต่างด้าวและนิติบุคคลต่างด้าวในพื้นที่ 3 จังหวัด EEC คือ ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ได้สิทธิพิเศษเกี่ยวกับที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ ดังนี้

1)ให้ผู้ประกอบกิจการในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งเป็นนิติบุคคลและเป็นคนต่างด้าวตามประมวลกฎหมายที่ดิน มีสิทธิถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินภายในเขตส่งเสริมเพื่อประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตได้โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตตามประมวลกฎหมาย

2)ให้ผู้ประกอบกิจการในเขตส่งเสริมฯ ซึ่งเป็นนิติบุคคลและเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด มีสิทธิถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุด โดยได้รับการยกเว้นจากการจำกัดสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด

ในขณะที่พระราชบัญญัติอาคารชุด (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 กำหนด กล่าวคือ ตามพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. 2522 มาตรา 19 ทวิ ได้กำหนดให้อาคารชุดแต่ละอาคารชุดจะมีคนต่างด้าวหรือนิติบุคคลตามที่ ระบุไว้ในมาตรา 19 ถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุดได้ เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินอัตราร้อยละ 49 ของเนื้อที่ของห้องชุดทั้งหมดในอาคารชุดนั้น ในขณะที่ขอจดทะเบียนอาคารชุดตามมาตรา 6 ทั้งนี้ คนต่างด้าวถือกรรมสิทธิ์ห้องชุดได้ไม่เกินร้อยละ 49 โดยคนต่างด้าวหรือนิติบุคคลที่กฎหมายถือว่าเป็นคนต่างด้าวรายเดียว หรือรายหลายรวมกันแล้วมีสิทธิถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุดในอาคารชุดแต่ละแห่งได้ไม่เกินร้อยละ 49 ของพื้นที่ของห้องชุดทั้งหมดในอาคารชุดนั้น ๆ เนื้อที่หรือพื้นที่ของห้องชุดทั้งหมดในอาคารชุดแต่ละแห่งมีอยู่เท่าใด ก็ให้ถือตามความเป็นจริงขณะที่จดทะเบียนเป็นอาคารชุดตามพระราชบัญญัติอาคารชุดมาตรา 5 เป็นเกณฑ์ จึงย่อมจะส่งผลต่อการบริหารของนิติบุคคลอาคารชุดซึ่งส่วนใหญ่ถือกรรมสิทธิ์ในอาคารชุดในการเลือกนิติบุคคลเข้ามาบริหารจัดการอาคารชุดพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้คนต่างด้าวและนิติบุคคลต่างด้าวในพื้นที่ 3 จังหวัด EEC คือ ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา มีสิทธิพิเศษเกี่ยวกับการซื้อห้องชุดในอัตราส่วนที่เกินกว่าร้อยละ 49

ทำให้อาคารชุดหลังนั้นคนต่างด้าวมีสิทธิในการบริหารอาคารชุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติอาคารชุด (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2551

หากพิจารณาเปรียบเทียบการอนุญาตให้มีกรรมสิทธิ์ในอาคารชุดเมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศ มีดังนี้
ตารางที่ 1 การอนุญาตให้มีกรรมสิทธิ์ในอาคารชุดเมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศ

ประเทศไทย	ประเทศสิงคโปร์	ประเทศสหรัฐอเมริกา	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศเวียดนาม
พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561อนุญาตให้มีกรรมสิทธิ์เกินกว่าร้อยละ 49 ได้ในขณะที่พระราชบัญญัติอาคารชุดอนุญาตไม่เกินร้อยละ 49	ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวมีกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด	อนุญาตให้คนต่างด้าวมีกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด	อนุญาตให้คนต่างด้าวมีกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด	อนุญาตให้คนต่างด้าวเช่าอาคารชุดได้แต่ห้ามมีกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด

จะเห็นได้ว่าการที่ในแต่ละประเทศมีข้อกำหนดให้คนต่างด้าวถือกรรมสิทธิ์ในอาคารชุดแตกต่างกันขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละประเทศ อย่างไรก็ดี การที่พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 มีได้บัญญัติให้อำนาจแก่คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกอนุญาตให้คนต่างด้าวถือกรรมสิทธิ์ในเนื้อที่ของห้องชุดเกินอัตราที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยอาคารชุดเช่นเดียวกัน จึงควรแก้ไขพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 ต่อไป

ประการที่สอง ปัญหาเกี่ยวกับนิติบุคคลอาคารชุดที่เป็นนิติบุคคลต่างด้าวจะต้องดำเนินการทำธุรกรรมในการให้เช่าพื้นที่ของอาคารชุดซึ่งเป็นอาคารชุดสำนักงานอันเป็นพื้นที่ส่วนกลางตามข้อบังคับอาคารชุดตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 จะกระทำได้อย่างไรหรือไม่

ตามที่พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. 2522 ได้บัญญัติไว้ถึงการที่กฎหมายกำหนดให้จัดตั้งนิติบุคคลอาคารชุดเพื่อประโยชน์ในการดูแลรักษาทรัพย์สินส่วนกลาง ตลอดจนการดำเนินการแทนเจ้าของร่วมเพื่อเรียกร้องสิทธิและประโยชน์ต่าง ๆ ของเจ้าของร่วมทั้งหมด นอกจากนี้ในกฎหมายอาคารชุดได้บัญญัติการออกค่าใช้จ่ายสำหรับการมีนิติบุคคลในมาตรา 40 โดยให้เจ้าของร่วมชำระเงินให้แก่นิติบุคคลเป็นตัวแทนในการดูแลรักษา

อาคารชุดแทนผู้อยู่อาศัย เพื่อที่นำเงินดังกล่าวไปใช้สอยกิจการภายในอาคารชุด ส่วนผู้ดำเนินการของนิติบุคคล ได้แก่ ผู้จัดการซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลอื่นก็ได้ โดยจ้างด้วยเงินของผู้อยู่อาศัยนั่นเองได้กำหนดให้มีผู้ทำการแทนเจ้าของกรรมสิทธิ์ร่วมทุกคนเพื่อที่จะเข้ามาทำหน้าที่ดูแลรักษาทรัพย์สินส่วนกลางและยังได้กระทำหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการจัดการทรัพย์สินส่วนกลาง ให้ผู้จัดการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมนิติบุคคลอาคารชุดเป็นผู้จัดการตามอำนาจและข้อบังคับที่ได้ทำการระบุไว้ในข้อบังคับนี้ทุกประการ โดยรวมถึงการออกกฎเกณฑ์ข้อบังคับพิเศษเฉพาะกาลหรือกฎเกณฑ์ข้อบังคับเพิ่มเติมอื่น ๆ โดยทั่วไปการจัดระบบความปลอดภัยต่าง ๆ จัดยন্ত্রตรวจสอบบุคคลภายนอกเข้า-ออกและการจัดการอื่น ๆ ตามความจำเป็นรวมทั้งการจ้างพนักงาน ค่าจ้างผู้ดำเนินการต่าง ๆ และกำหนดเงินค่าใช้จ่ายที่สมควรในการนั้น (สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค, 2553)

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. 2522 ยังเปิดโอกาสให้นิติบุคคลอาคารชุดสามารถใช้ข้อบังคับไว้เป็นเครื่องมือกำหนดสิทธิและหน้าที่ เจ้าของห้องชุดทุกคนต้องปฏิบัติตามข้อบังคับยังมีลักษณะเป็นการกำหนดหน้าที่ให้เจ้าของร่วมต้องปฏิบัติตาม หากมีการฝ่าฝืนข้อบังคับก็อาจถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายได้ ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องมีการจัดกำหนดข้อบังคับของอาคารชุดขึ้นเพื่อกำหนดกฎเกณฑ์ในการควบคุมการใช้ทรัพย์สินส่วนบุคคลของเจ้าของห้องชุดแต่ละรายโดยที่ มิให้กระทบกระทั่งสิทธิของบุคคลอื่นโดยถือว่าข้อบังคับของอาคารชุดเป็นสัญญาที่ต้องมีหน้าที่ ที่ต้องร่วมปฏิบัติตามสัญญา หรือข้อบังคับของนิติบุคคลอาคารชุดเกิดขึ้นโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอาคารชุดประกอบด้วย คณะกรรมการควบคุม ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด สิทธิของเจ้าของร่วมทุกคนเมื่อกฎหมายกำหนดให้นิติบุคคลอาคารชุดขึ้นและมีอำนาจหน้าที่ คือ จะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลอาคารชุดดังที่ได้กล่าวไว้ในวัตถุประสงค์ เพื่อการดูแลรักษาอาคารและการดำเนินกิจการส่วนที่เป็นทรัพย์สินส่วนกลางแล้วไม่สามารถดำเนินการนอกจากวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้ เว้นแต่ในกฎหมายอาคารชุดจะได้ให้อำนาจไว้เป็นพิเศษยังมีอำนาจหน้าที่ในการออกข้อกำหนดข้อบังคับให้เจ้าของร่วมปฏิบัติตามรวมทั้งเป็นผู้แก้ไขเปลี่ยนแปลง และยังมีความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกกับการกระทำการใด ๆ เพื่อประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ตามมติของเจ้าของร่วมภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้และมาตรา 39 กำหนดให้นิติบุคคลอาคารชุดอาจใช้สิทธิของเจ้าของร่วมครอบคลุมไปถึงทรัพย์สินส่วนกลางทั้งหมดในการต่อสู้บุคคลภายนอกหรือเรียกร้องเอาทรัพย์สินคืน เพื่อประโยชน์ของเจ้าของร่วมทั้งหมดได้ เช่น การทำสัญญาจ้างและยังมีอำนาจหน้าที่ที่จะดำเนินคดีฟ้องร้องในฐานะโจทก์และจำเลย แม้กับเจ้าของร่วมหรือบริวารหรือผู้ที่ได้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ให้นิติบุคคลอาคารชุดโดยผู้จัดการมีอำนาจดำเนินการในฐานะผู้เสียหายหรือแทนผู้เสียหายโดยนำบทลงโทษที่กำหนดเบี้ยปรับหรือได้กำหนดมาตรการ ในการดำเนินการให้กับทางเจ้าของร่วมและบริวารหรือผู้ที่ได้รับอนุญาตตามข้อบังคับ ตลอดจนดำเนินการตามมาตรการนั้นและรวมทั้งแจ้งความฟ้องร้องเจ้าของร่วมและบริวาร หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตนั้นให้ปฏิบัติตามข้อบังคับและหรือให้ชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้นได้

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการจัดตั้งนิติบุคคลอาคารชุดตั้งขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการดูแลทรัพย์สินส่วนกลาง และมีอำนาจกระทำการอื่น ๆ ตามกฎหมายและข้อบังคับ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทรัพย์สินส่วนกลาง ดังนั้นหากนิติบุคคลอาคารชุดปล่อยปะละเลยเป็นเหตุให้ทรัพย์สินส่วนกลางชำรุดบกพร่องและก่อความเสียหายแก่เจ้าของห้องชุด เช่น ท่อระบายน้ำอุดตัน เป็นเหตุให้น้ำท่วมห้องชุด ดังนั้นถือว่า นิติบุคคลอาคารชุดนั้นกระทำความผิดต่อเจ้าของห้องชุดนั้นโดยการละเว้น ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่เจ้าของห้องชุดนั้น (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4493/2543) ในทางตรงข้ามนิติบุคคลอาคารชุดไม่มีอำนาจออกระเบียบหรือบังคับเจ้าของห้องชุด ที่ค้างชำระค่าใช้จ่ายส่วนกลาง โดยไม่ยอมส่งมอบกุญแจหรือบัตรผ่านประตูนิรภัยให้แก่เจ้าของห้องชุดนั้น เพราะเจ้าของห้องชุดเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์มีอำนาจที่จะเข้าไปใช้สอย หรือได้มาซึ่งประโยชน์ในห้องชุดนั้น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1336 การกระทำของนิติบุคคลอาคารชุดดังกล่าวเป็น การรบกวนและทำให้ความสะดวกแห่งสิทธิของเจ้าของห้องชุดเสื่อมเสียไป เป็นการทำความผิดต้องชดเชย ค่าเสียหายแก่เจ้าของห้องชุด ส่วนเรื่องเรียกร้องให้เจ้าของห้องชุดชำระค่าใช้จ่ายส่วนกลางนั้น นิติบุคคลอาคารชุดต้องไปว่ากล่าวฟ้องร้องเป็นคดีต่างหากตามมาตรา 36 (2) (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5512/2553) แต่นิติบุคคลอาคารชุดสามารถออกระเบียบกำหนดให้รถยนต์ที่จะให้เข้าจอดในอาคารจอดรถยนต์ของอาคารชุด ต้องได้รับสติ๊กเกอร์ติดหน้ารถยนต์ก่อน ซึ่งเป็นการดูแลจัดการทรัพย์สินส่วนกลางอย่างหนึ่ง แต่จะออกระเบียบว่าผู้จะรับสติ๊กเกอร์ต้องไม่ค้างชำระค่าส่วนกลางเกิน 6 เดือนไม่ได้ เพราะเป็นหน้าที่ต้องไปฟ้องร้องบังคับตามกฎหมายมาตรา 36 (1) การออกระเบียบดังกล่าวเป็นการหลีกเลี่ยงไม่ใช้สิทธิให้ถูกต้องและมีเจตนาบีบบังคับเข้าห้องชุดโดยไม่ชอบ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1013/2550)

ในขณะที่นิติบุคคล ประเภทบริษัทจำกัดที่จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นด้วยความสมัครใจของผู้ร่วมก่อการทั้งหมด และเจตนารมณ์ของการจัดตั้งนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นี้ เพื่อมุ่งประสงค์ในการประกอบธุรกิจในการการค้า เพื่อแสวงหากำไร โดยมีเจตนาที่ต้องการจะนำผลกำไรที่ได้จากการประกอบกิจการมาแบ่งปันระหว่างผู้เป็นหุ้นส่วนด้วยกัน

แต่โดยที่อำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาทรัพย์สินส่วนกลาง ตลอดจนการดำเนินการแทนเจ้าของร่วมเพื่อเรียกร้องสิทธิและประโยชน์ต่าง ๆ ของเจ้าของร่วมของนิติบุคคลอาคารชุด มิได้ถือเป็นธุรกิจที่อยู่ภายใต้การควบคุมของ พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ดังนั้นนิติบุคคลอาคารชุดจึงมีสิทธิที่จะทำธุรกรรมที่อยู่ภายในข้อบังคับนิติบุคคลอาคารชุด โดยไม่ต้องขออนุญาตแต่อย่างใด

ประการสุดท้าย หากนิติบุคคลอาคารชุดจะจ้างคนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวเพื่อบริหารอาคารชุด จะทำได้หรือไม่ตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 ทั้งนี้ ในขณะที่ผู้จัดการเป็นนิติบุคคลเป็นผู้ดำเนินการแทนนิติบุคคลนั้นในฐานะผู้จัดการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่งด้วย ทั้งนี้เมื่อมีการแต่งตั้งผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดตามมติของที่ประชุมใหญ่เจ้าของร่วมตามมาตรา 49 แล้ว และผู้จัดการนิติบุคคลไม่มีคุณสมบัติต้องห้ามตามมาตรา 35/1 ผู้จัดการนิติบุคคลผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจะต้องนำหลักฐาน

หรือสัญญาจ้างไปจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่เจ้าของร่วมมีมติ (พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. 2522 มาตรา 35/2)

เมื่อผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการอาคารชุดตามกำหนด แต่การใช้อำนาจในการบริหารจัดการอาคารชุด ก็ต้องทำตามกรอบที่กำหนดไว้เช่นกันโดยผู้จัดการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. 2522 มาตรา 36)

- 1) ปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา 33 ตามข้อบังคับหรือตามมติของที่ประชุมใหญ่เจ้าของร่วมหรือคณะกรรมการ ทั้งนี้โดยไม่ขัดต่อกฎหมาย
- 2) ในกรณีจำเป็นและรีบด่วน ให้ผู้จัดการมีอำนาจโดยความริเริ่มของตนเอง สั่งหรือกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับความปลอดภัยของอาคาร ดังเช่น วิทยุชนพึงจะรักษาและจัดการทรัพย์สินของตนเอง
- 3) จัดให้มีการดูแลความปลอดภัยหรือความสงบเรียบร้อยภายในอาคารชุด
- 4) เป็นผู้แทนของนิติบุคคลอาคารชุด
- 5) จัดให้มีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายประจำเดือนและติดประกาศให้เจ้าของร่วมทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นเดือนและต้องติดประกาศเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวันต่อเนื่องกัน
- 6) พ้องบังคับชำระหนี้จากเจ้าของร่วมที่ค้างชำระค่าใช้จ่ายตามมาตรา 18 เกินหกเดือนขึ้นไป
- 7) หน้าที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้จัดการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยตนเอง เว้นแต่กิจการซึ่งตามข้อบังคับหรือมติของที่ประชุมใหญ่เจ้าของร่วมตามมาตรา 49 (2) กำหนดให้มอบหมายให้ผู้อื่นทำแทนได้และต้องปฏิบัติหน้าที่ตามเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ ถ้าหากผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดบริหารอาคารชุด ไม่สุจริต ไม่เป็นธรรม และไม่มีความโปร่งใส เจ้าของร่วมก็สามารถถอดถอนผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด และแต่งตั้งผู้จัดการคนใหม่ได้

เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้จัดการนิติบุคคลอาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ โดยเฉพาะอาจเป็นคนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวที่มีความสามารถในการบริหารอาคารชุด ในกรณีเช่นนี้ หากพิจารณาตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 แล้ว จะเห็นได้ว่า เป็นธุรกิจที่อยู่ในบัญชีสามเป็นธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับคนต่างด้าว จึงไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบกิจการเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวด้วยเหตุนี้ผู้ประกอบการธุรกิจที่ทำหน้าที่ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด จึงต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักนายกรัฐมนตรี, 2553)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัญหา อุปสรรคทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคนที่ต่างด้าวในการบริหารจัดการอาคารชุด จะเห็นได้ว่าการที่พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้คนต่างด้าวและนิติบุคคลต่างด้าว ในพื้นที่ 3 จังหวัด EEC คือ ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา มีสิทธิพิเศษเกี่ยวกับการซื้อห้องชุดในอัตราส่วนที่เกินกว่าร้อยละ 49 เป็นกรณีที่รัฐบาลสามารถดำเนินการให้สิทธิแก่คนต่างด้าวในกรณีถือครองกรรมสิทธิ์ในอาคารชุดซึ่งสอดคล้องกับ งานของ Nishimura & Asahi (Nishimura & Asahi ,2017)

ในส่วนที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในการบริหารอาคารชุดได้กล่าวภาพรวมไว้ในแต่ละประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และเวียดนาม เมื่อนำมาพิจารณาเปรียบเทียบกับประเทศไทย จะเห็นได้ว่าประเทศไทย คนต่างด้าวสามารถประกอบธุรกิจเกี่ยวกับบริหารอาคารชุดได้ หากได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ในขณะที่ต่างประเทศมีความแตกต่างกันไปตามกฎหมายและนโยบายของแต่ละประเทศ กล่าวคือ ในเวียดนามมีสิทธิของคนต่างด้าวมีเพียงการเช่า ดังนั้นจึงไม่มีสิทธิในการออกเสียงเพื่อบริหารอาคารชุด จึงไม่สามารถแต่งตั้งให้คนต่างด้าวบริหารอาคารชุด ในขณะที่สิงคโปร์ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวมีกรรมสิทธิ์ในห้องชุด จึงไม่มีสิทธิที่จะเลือกคนต่างด้าวเข้ามาบริหารเช่นเดียวกัน ส่วนสหรัฐอเมริกาคนต่างด้าวสามารถเข้ามาบริหารอาคารชุดได้ เพราะมิใช่เป็นธุรกิจต้องห้ามสำหรับคนต่างด้าว

ส่วนญี่ปุ่นนั้น แม้ไม่มีข้อกำหนดห้ามคนต่างด้าวเข้ามาบริหารอาคารชุดก็ตาม แต่ต้องติดขัดในแง่ของการนำเงินมาลงทุน จึงไม่สามารถเข้ามาบริหารอาคารชุดในประเทศญี่ปุ่น ด้วยเหตุนี้ การที่คนต่างด้าวถือครองเกินร้อยละ 49 ก็ย่อมที่จะมีสิทธิบริหารอาคารชุดอันเป็นสอดคล้องกับ ทฤษฎีนิติศาสตร์สังคมวิทยา (Sociological jurisprudence) ของรู돌์ฟ ฟอน เฮียริง กล่าวคือ มองว่าประโยชน์มี 3 ประเภท คือ

- (1) ผลประโยชน์ของปัจเจกชน
- (2) ผลประโยชน์ของรัฐ
- (3) ผลประโยชน์ของสังคม

การจัดองค์ประกอบหรือการจัดความสัมพันธ์ของผลประโยชน์ทั้ง 3 ประเภทให้อยู่ร่วมกันได้ ไม่ให้มีการเหลื่อมล้ำ หรือมีการเอารัดเอาเปรียบมากเกินไป ซึ่งขบวนการในการสร้างความสมดุลของผลประโยชน์ที่แตกต่างกันนั้น เป็นเรื่อง“อรรถประโยชน์เชิงสังคม” คือ บรรลุสิ่งที่เป็ประโยชน์ของสังคมมนุษย์ที่จะอยู่ร่วมกันได้ การที่จะทำ ให้ผลประโยชน์ในเชิงสังคมมีความกลมกลืนกันได้นั้น การใช้กฎหมายเป็นสิ่งที่จำเป็นซึ่งนำเสนอในหนังสือนิติปรัชญา (จรัญ โฆษณานันท์,2561)

ในส่วนของการข้อบังคับของนิติบุคคลอาคารชุดได้ถูกจัดทำขึ้นโดยเจ้าของโครงการซึ่งต้องจัดทำสำเนา ข้อบังคับของนิติบุคคลอาคารชุด เพื่อประกอบการขอจดทะเบียนนิติบุคคลอาคารชุดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานที่ดินแห่งท้องที่ที่ดินและอาคารนั้น โดยมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายนิติกรรม จะเป็นผู้ดูแลในเรื่องการจดทะเบียน

นิติบุคคลอาคารชุดสำเนาข้อบังคับของนิติบุคคลอาคารชุดไม่ได้จัดทำขึ้นจากฉันทามติของเจ้าของร่วม เนื่องจากในขณะที่จัดทำข้อบังคับของนิติบุคคลอาคารชุด ยังไม่มีเจ้าของร่วมในทางปฏิบัติเจ้าของโครงการจะเป็นผู้ริเริ่มร่างขึ้นเนื่องจากกรรมที่ดิน มิได้จัดทำตัวอย่างหรือแบบของข้อบังคับไว้ให้ เมื่อเป็นเช่นนี้จึงทำให้ข้อบังคับของนิติบุคคลอาคารชุดเอื้อประโยชน์ต่อเจ้าของโครงการมากกว่าผู้อยู่อาศัย ในขณะที่กฎหมายอาคารชุดในต่างประเทศที่ได้กำหนดลักษณะของข้อบังคับอาคารชุดที่จะกำหนดไว้อย่างชัดเจน ได้แก่ กฎหมายอาคารชุดของประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา เวียดนาม และสิงคโปร์ ได้กำหนดลักษณะของข้อบังคับอาคารชุดที่มีลักษณะของ สอดคล้องกับการอยู่ร่วมกันอย่างชัดเจน มีการกำหนดสิทธิหน้าที่ของผู้อยู่อาศัยอาคารชุดในลักษณะที่ไม่เอาเปรียบกันและต้องมีการตกลงร่วมกันโดยใช้การลงคะแนนเสียง สอดคล้องกับงานของจิรัช วิระสย(2561) ซึ่งนำเสนอทฤษฎีโครงสร้าง - หน้าที่ (structural - functional theory) ซึ่งการอยู่อาศัยในอาคารชุดเปรียบเสมือนการใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมหนึ่งจำเป็นต้องมีบรรทัดฐานกำหนดพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันเพื่อมิให้มีความขัดแย้งกันที่สุดในที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

- 1) แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 ในมาตรา 11 คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้
 - (1) กำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
 - (2) ให้ความเห็นชอบแผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก แผนการใช้ประโยชน์ในที่ดินในภาพรวม แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค แผนการดำเนินงานและแผนการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จครบวงจรภายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
 - (3) ให้ความเห็นชอบแผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดินและแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค
 - (4) ประกาศกำหนดพื้นที่เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ อุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ และสิทธิประโยชน์ที่จะให้แก่ผู้ประกอบการในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษแต่ละแห่ง
 - (5) อนุมัติแผนงาน โครงการ และงบประมาณในการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
- โดยการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 11 ในการให้อำนาจแก่คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจ ได้ให้สิทธิแก่ผู้ประกอบการซึ่งเป็นนิติบุคคลและเป็นคนต่างด้าวสามารถถือกรรมสิทธิ์ในอัตราส่วนที่เกินกว่าร้อยละ 49 ดังนี้
- (1) อนุมัติแผนงาน โครงการ และงบประมาณรวมทั้งอนุญาตให้ผู้ประกอบการซึ่งเป็นนิติบุคคลและเป็นคนต่างด้าวสามารถถือกรรมสิทธิ์ในอัตราส่วนที่เกินกว่าร้อยละ 49 ในการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

(2) แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ให้กำหนดธุรกิจการบริหารอาคารชุดเป็นธุรกิจที่อยู่ในบัญชีสาม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย

1) มาตรการทางกฎหมายในการถือครองกรรมสิทธิ์อาคารชุดตามพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ.2522 เปรียบเทียบกับต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการบังคับใช้ให้ทันต่อปัจจุบันที่มีการถือครองกรรมสิทธิ์อาคารชุดเป็นจำนวนมาก

2) มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมกำกับการประกอบอาชีพการบริหารอาคารชุดของคนต่างด้าว เพื่อเป็นมาตรการของการศึกษาให้ตรงกับสภาพปัญหาปัจจุบันที่มีความต้องการของคนต่างด้าวเพิ่มมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

เจริญ โฆษณานันท์. (2561). *นิติปรัชญา*. (พิมพ์ครั้งที่ 20). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย

รามคำแหง.

จิโรช วีระสย.(2561). “ว่าด้วยทฤษฎีการหน้าที่ประโยชน์(Functionalism) ในสังคมวิทยา”. *วารสารมจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*.ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน.

วิชัย ตันติกุลนันท์. (2559). *คำอธิบายกฎหมายเกี่ยวกับอาคารชุด กฎหมายคอนโดมิเนียม*. (พิมพ์ครั้งที่9). กรุงเทพฯ: พิมพ์อักษร.

วิวัฒน์ ศรีเจริญวงศ์ และพัลลภ กฤตยานวัช. (2560). *หนังสือกฎหมายอาคารชุด และการบริหารนิติบุคคล อาคารชุด*.(พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มาสเตอร์ คีย์.

สยาม ลิขิตพงศธร.(2557). *การขออนุญาตการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวและพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองกรณีของ “บริษัท นิฮอนวาโซ(ไทยแลนด์)จำกัด*. กรุงเทพฯ: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า.

สายจิตต์ พลอินทร์.(2560). *ยุทธศาสตร์การพัฒนางานวิจัยเพื่อรองรับเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor)*.หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2560-2561.

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค. (2553). *คู่มือกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค*. กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.

Jinjutha Techakumphu. (2015). *LEGAL PROBLEMS INVOLVING MIXED-USE CONDOMINIUM IN ONE BUILDING*.LLM.ThesisThammasart University.

Nishimura & Asahi. (2017). *Real Estate Law in Japan*.London : Global Legal Group Ltd.

ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยทนายความ Legal Problems and Obstacles in the Enforcements of Law Concerning on Lawyers

ชวินโรจน์ กฤตบุญไกรเลิศ
CHAVINROJ KRITBUNKAILERD
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
Sripatum University
Corresponding Author. E-mail: Chavinroj11@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 โดยพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวกำหนดให้ทนายความมีอำนาจว่าความและดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ในศาล แทนคู่ความได้ทุกคดี แต่ได้มีการกำหนดว่าทนายความนั้นต้องมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในคดีแต่ละประเภทอย่างไร ซึ่งคดีความต่าง ๆ มีบทบัญญัติวิธีพิจารณาความที่แตกต่างกัน ทนายความคนหนึ่ง ๆ นั้น ไม่สามารถที่จะมีความเชี่ยวชาญความเข้าใจในข้อกฎหมายครอบคลุมทุกประเภทคดีได้ ประกอบกับข้อบังคับว่าด้วยมรรยาททนายความ พ.ศ. 2529 กำหนดข้อห้ามมิให้ทนายความโฆษณาชักชวนให้ผู้มีอรรถคดีมาหา เพื่อเป็นทนายความว่าต่างหรือแก้ต่างให้ ทำให้ทนายความไม่สามารถบอกกล่าวถึงความเชี่ยวชาญในคดีประเภทต่าง ๆ ของตนให้ประชาชนได้รับทราบ อันอาจส่งผลกระทบต่อผลของคดีที่ออกมาเพราะประชาชนไม่สามารถหาทนายความที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในคดีมาดำเนินคดีให้ นอกจากนี้ การทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษากฎหมาย พระราชบัญญัติทนายความ มิได้มีการกำหนดว่าบุคคลใดสามารถเป็นที่ปรึกษาทางกฎหมายได้จึงมีการตั้งตนเป็นที่ปรึกษากฎหมายกันอย่างแพร่หลาย ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของผู้ที่ประกอบวิชาชีพทนายความ รวมถึงมาตรฐานของการเป็นที่ปรึกษากฎหมายอันอาจทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่น และในส่วนของการจัดตั้งสำนักงานทนายความซึ่งเป็นสถานที่ในการปฏิบัติงานของทนายความอันเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินการทางคดีให้กับคู่ความนั้น พบว่าพระราชบัญญัติทนายความ หรือข้อบังคับของสภาทนายความ มิได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดตั้ง ควบคุม ตรวจสอบ กำกับดูแล การดำเนินงานของสำนักงานทนายความให้ชัดเจน ก่อให้เกิดปัญหาการถูกหลอกลวง ฉ้อโกง หรือการให้คำปรึกษาในทางคดีที่ไม่ถูกต้องตามหลักกฎหมาย ทำให้ประชาชนได้รับความเสียหาย

คำสำคัญ : การบังคับใช้กฎหมาย; ปัญหา; ทนายความ

Abstract

This research aims to study the problems and obstacles regarding the Act of Attorney Act B.E. 2528. The Act requires that the lawyer has the power to issue and carry out any proceedings in the court on behalf of all parties. But does not specify how the lawyer must have expertise in each case. In which various cases have different provisions for consideration of procedures One lawyer is unable to have expertise and understanding of the law covering all types of cases, together with the Law on Ethics of the Law 1986, prohibiting lawyers to persuade those who have legal proceedings to come. To become a lawyer that is different Or defend Causing the lawyer to not be able to inform the public about his expertise in various types of cases Which may affect the outcome of the case because the

public is unable to find a lawyer with expertise in the case to prosecute. In addition, acting as legal counsel Law lawyer There is no stipulation that any individual can be a legal advisor and therefore has established himself as a legal advisor widely. Affects the credibility of those who practice lawyers. Including standards of legal counseling that may cause public lack of confidence And in the setting up of a lawyer office Which is the place where the lawyer works, which is an important part of the process for the clients, found that the Act Or regulations of the Lawyers Council There is no clear rule for establishing, controlling, inspecting, supervising the office of the lawyer, causing problems of being deceived, cheated, or giving legal advice. Causing public damages

Keywords ; Enforcement; Problems; Lawyer

บทนำ

ทนายความถือว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อประชาชนในทางอรรถคดี เนื่องจากเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านกฎหมายโดยตรง จึงสามารถช่วยเหลือประชาชนที่มีคดีความให้ได้รับความเป็นธรรมและความถูกต้องตามกฎหมายตลอดจนแนะนำแก้ไขปัญหาด่าง ๆ ทางกฎหมายให้คลี่คลายลง อาชีพทนายความนั้นถือได้ว่าเป็นวิชาชีพหนึ่ง เพราะอาชีพทนายความมีลักษณะของความเป็นวิชาชีพครบถ้วน กล่าวคือ อาชีพทนายความเป็นอาชีพที่มีลักษณะของการอุทิศตน มิใช่การทำมาหากินเพียงอย่างเดียว แต่กระทำโดยมีจิตใจที่อุทิศตนโดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ เป็นงานที่มีเจตนารมณ์เพื่อรับใช้ประชาชนหรือสังคมส่วนรวม และอาชีพทนายความต้องผ่านกระบวนการอบรมสั่งสอนมาเป็นเวลานานหลายปี เพราะผู้ที่ประกอบอาชีพทนายความได้นั้นจะต้องได้รับการศึกษาอบรมอย่างสมบูรณ์ตามหลักวิชาการในเรื่องกฎหมายมาชั่วระยะเวลาหนึ่ง ทนายความจึงไม่ใช่อาชีพที่บุคคลทั่วไปจะทำได้โดยไม่ต้องผ่านการศึกษาอบรม (จิตติ ติงศรัทีย, 2563) โดยอาชีพทนายความจะมีสภาพทนายความเป็นองค์กรที่คอยสอดส่องดูแลให้การประกอบวิชาชีพอยู่ในกรอบแห่งจริยธรรมเพื่อให้เกิดขนบธรรมเนียมในการปฏิบัติที่ดีของผู้ประกอบวิชาชีพนี้ อันเป็นการคุ้มครองสังคมและรักษาเกียรติแห่งวิชาชีพ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า วิชาชีพทนายความเป็นสาขาวิชาชีพหนึ่งที่สำคัญ โดยนายมารุต บุณนาค ทนายความผู้มีชื่อเสียงคนหนึ่งในวงการทนายความ และเคยเป็นอดีตนายกสมาคมทนายความ ทั้งเป็นผู้ที่ความมานานได้เคยกล่าวในที่ประชุมทนายความถึงเรื่องร่างพระราชบัญญัติทนายความไว้ว่า “วิชาชีพทนายความนั้น เป็นวิชาชีพที่ได้รับการยกย่องเป็นวิชาชีพอันมีเกียรติติดต่อกันมาช้านาน นับแต่วาระแรกของวิชาชีพนี้ได้ก่อกำเนิดขึ้น ความหมายของคำว่า “วิชาชีพอันมีเกียรติ” นี้ เป็นความหมายที่มุ่งเทิดทูนผลงานของทนายความโดยตรงทั้งนี้ เพราะทนายความได้เป็นผู้ที่อุทิศตนให้แก่การศึกษาค้นคว้าวิพากษ์กฎหมายโดยตลอดเวลานั้นไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการยุติธรรมในอันที่จะค้นคว้าหาความจริงที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังข้อพิพาททั้งปวงระหว่างคู่กรณี ทั้งนี้เพราะเหตุว่าสังคมใดก็ตาม หากมีแต่ตัวบทกฎหมาย

แต่ปราศจากการปฏิบัติตามกฎหมายแล้ว สังคมนั้นก็ย่อมปราศจากความสงบเรียบร้อยและต้องสลายตัวไปในที่สุด อาชีพทนายความถือได้ว่าเป็นอาชีพที่มีส่วนประกอบและผลของความยุติธรรมของสังคมไทยโดยตรง ด้วยการปฏิบัติให้เป็นไปตามตัวบทกฎหมาย ด้วยเหตุนี้สังคมที่ปราศจากผู้ประกอบวิชาชีพทางทนายความ การปฏิบัติให้เป็นไปตามความยุติธรรมภายใต้ตัวบทกฎหมายก็ไม่อาจดำเนินไปด้วยดี” (มารุต บุณนา, 2562)

ทนายความจึงเป็นผู้ที่รู้จักกันทั่วไปว่าเป็นผู้มีความรอบรู้ในด้านกฎหมายต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่รับว่าต่างแก่ต่างทั้งคดีแพ่งและอาญาแก่ผู้ที่เป็นความกัน ถ้าปราศจากทนายความเสียแล้ว ย่อมนำมาซึ่งความยุ่งยากในการดำเนินคดีในชั้นศาล อาทิเช่น ถ้าให้ตัวโจทก์ฟ้องด้วยตนเองโดยไม่รู้กฎหมาย จะฟ้องร้องอย่างไรก็ไม่ถูก จึงต้องให้ทนายความดำเนินการให้ จำเลยไม่รู้กฎหมาย ไม่มีทนายความแก้ต่างเมื่อถูกฟ้องศาลย่อมเสียเปรียบในเชิงต่อสู้คดี ก็ต้องมีทนายความช่วยแก้ต่างให้ ในคดีอาญาที่จำเลยเป็นเด็กหรือคดีที่จำเลยถูกฟ้องในความผิดมีอัตราโทษสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป กฎหมายก็กำหนดให้ศาลตั้งทนายความให้เพื่อช่วยแก้ต่างแทนจำเลยในเมื่อจำเลยต้องการและไม่สามารถหาทนายความได้เอง (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 173) จึงนับเป็นเกียรติของทนายความอย่างสูงเพื่อช่วยเหลือจำเลยให้ต่อสู้คดีเต็มภาคภูมิเพื่อขอรับความยุติธรรมจากศาล และศาลฎีกาได้แปลความหมายที่ปรึกษากฎหมายว่าเป็นทนายความหรือหมอความเช่นเดียวกัน โดยอธิบายว่า “หมอความ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 165(15) นั้น ย่อมหมายถึง บุคคลผู้ถือเป็นอาชีพหรือแสดงออกเป็นผู้มีความรู้เพื่อรับจ้างในการใช้วิชากฎหมายทั่ว ๆ ไป ที่ปรึกษากฎหมายจึงเป็นหมอความตามความหมายของมาตรา 165 (15)” (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1373/2495) จะเห็นได้ว่า ทนายความนอกจากรับจ้างเป็นทนายว่าต่างแก้ต่างให้คู่ความแล้วยังเป็นผู้รับปรึกษาคดี รับทำนิติกรรมต่าง ๆ ในธุรกิจการค้าและกิจการอื่น ๆ อีกมากมาย ถ้าไม่ได้ทนายความเข้ามาเป็นที่ปรึกษาแนะนำก็จะก่อให้เกิดความยุ่งยากต่อธุรกิจที่จะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของกฎหมายในการดำเนินการทางธุรกิจนั้น ๆ เช่นเดียวกับการดำเนินคดีในชั้นศาล โดยเฉพาะหน้าที่ของทนายเกี่ยวกับศาลนั้น ทนายความจำต้องมาศาลเป็นประจำ ทนายความกับผู้พิพากษาย่อมพบหน้ากันแทบทุกวัน เพื่อร่วมกันดำเนินคดีในศาลให้ลุล่วงแล้วเสร็จไปโดยรวดเร็วไม่ชักช้าเพื่อผดุงไว้ซึ่งความยุติธรรมให้แก่คู่ความที่มาศาล

ในปัจจุบันการประกอบวิชาชีพทนายความนั้นเพียงแต่บุคคลดังกล่าวสอบผ่านกระบวนการและขั้นตอนตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ก็สามารถประกอบวิชาชีพทนายความได้แล้ว ซึ่งในทางปฏิบัติพบว่าทนายความหนึ่งคนสามารถทำคดีได้หลากหลาย เช่น คดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง คดีภาษี คดีทรัพย์สินทางปัญญา คดีแรงงาน เป็นต้น ต่างจากทนายความในต่างประเทศ เช่น สหราชอาณาจักร สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ทนายความจะทำหน้าที่ว่าความจะต้องมีความเชี่ยวชาญในคดีหรือเรื่องที่ตนว่าความ ซึ่งความเชี่ยวชาญนั้นจะเกิดขึ้นได้ไม่เฉพาะแต่การฝึกฝนโดยอาศัยประสบการณ์เท่านั้น หากแต่ยังต้องอาศัยการศึกษาหรืออบรมหรือผ่านการทดสอบหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

ในการทำหน้าที่ของทนายความยังพบว่านอกจากทนายความจะทำหน้าที่ในการว่าความแล้วยังทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษาอีกด้วย แต่เนื่องจากการทำหน้าที่ของทนายความนั้นจะต้องมีการปรึกษาหารือกับลูกความในรายละเอียดของการดำเนินการทางคดี การให้คำปรึกษาจึงแฝงอยู่ในการทำหน้าที่ดังกล่าวอยู่แล้ว หรือในบางกรณีก็เป็นการให้คำปรึกษาทางกฎหมายที่ไม่เป็นคดีมาเกี่ยวข้อง แต่เป็นการให้คำปรึกษากฎหมายที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจหรือกิจการของผู้มาขอรับคำปรึกษา จึงเห็นได้ว่าในปัจจุบันการประกอบวิชาชีพทนายความนั้นมีลักษณะของการให้คำปรึกษากฎหมายทั้งในส่วนของคดีหรือไม่เกี่ยวกับคดี แต่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจในการวางแผนแนวทางในการดำเนินธุรกิจเพื่อไม่ให้ขัดต่อหลักกฎหมาย แต่การทำหน้าที่ให้คำปรึกษากฎหมายดังกล่าวมีประเด็นปัญหา กล่าวคือ ในปัจจุบันพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ไม่ได้มีบทบัญญัติกำหนดไว้โดยเฉพาะให้ทนายความสามารถให้คำปรึกษาทางด้านกฎหมายได้แต่อย่างใด รวมทั้งกฎหมายดังกล่าวก็ได้มีการกำหนดห้ามบุคคลใด ๆ ที่ไม่ได้เป็นทนายความเป็นที่ปรึกษาทางกฎหมายไว้ จึงมีการตั้งตัวเป็นที่ปรึกษากฎหมายกันอย่างแพร่หลายทั้งในรูปแบบของบุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคล ทั้งนี้ไม่ว่าผู้ที่ให้คำปรึกษาจะเป็นทนายความหรือไม่ก็ตามย่อมส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในวิชาชีพทนายความและมาตรฐานของการเป็นที่ปรึกษากฎหมายอันอาจทำให้ประชาชนผู้มีอรรถคดีหรือบุคคลที่ต้องการใช้บริการปรึกษาข้อกฎหมายขาดความเชื่อมั่นและไว้วางใจ

การประกอบอาชีพของทนายความนั้น แม้ว่าจะมีสภาพทนายความเป็นองค์กรวิชาชีพด้านกฎหมาย (ภูมิ โชคเหมาะ, 2559) ที่ตั้งขึ้นตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 โดยมีอำนาจในการรับจดทะเบียนและออกใบอนุญาต ออกข้อบังคับมรรยาททนายความเพื่อควบคุมจริยธรรมและการปฏิบัติหน้าที่ของทนายความผู้ประกอบวิชาชีพด้านกฎหมาย แต่กลับปรากฏว่าการดำเนินกิจการของสำนักงานทนายความซึ่งเป็นสถานที่ในการปฏิบัติงานของทนายความอันเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินการทางคดีให้กับลูกความนั้น พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 หรือข้อบังคับของสภาทนายความ มิได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การควบคุม ตรวจสอบ กำกับดูแล การดำเนินงานของสำนักงานทนายความแต่อย่างใด อันอาจก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องของการถูกหลอกลวง ฉ้อโกง หรือการให้ข้อมูลคำปรึกษาในทางคดีที่ไม่ถูกต้องตามหลักกฎหมาย ทำให้ประชาชนได้รับความเสียหาย

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า วิชาชีพทนายความถือเป็นวิชาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญ มีความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคม ประชาชน และแม้ว่าในปัจจุบันการทำหน้าที่ของทนายความจะมีสภาพทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นองค์กรดูแลผู้ประกอบวิชาชีพทนายความ มีอำนาจในการออกข้อบังคับมรรยาททนายความเพื่อควบคุมจริยธรรมและการปฏิบัติหน้าที่ของทนายความให้ได้มาตรฐาน และมีพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ควบคุมดูแลผู้ประกอบวิชาชีพทนายความ แต่กฎหมายฉบับดังกล่าวยังพบว่ามีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ เช่น ปัญหาเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของวิชาชีพทนายความ การให้คำปรึกษาของวิชาชีพทนายความ การจัดตั้งสำนักงานทนายความ อันจะส่งผลให้การทำหน้าที่

ของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความขาดประสิทธิภาพ ไม่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสังคม และไม่สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้ จึงเป็นที่มาของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยทนายความ
2. เพื่อศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีในการควบคุมการประกอบอาชีพทนายความ
3. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทนายความของต่างประเทศและประเทศไทย
4. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยทนายความ
5. เพื่อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยทนายความ

สมมติฐานของการวิจัย

พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 เป็นบทบัญญัติกฎหมายในการกำกับ ควบคุม ดูแล การทำหน้าที่ของทนายความหรือที่ปรึกษากฎหมายไม่ได้รองรับการทำหน้าที่ของวิชาชีพทนายความที่เป็นการแบ่งแยก ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของวิชาชีพทนายความ มาตรฐานในการให้คำปรึกษาของวิชาชีพทนายความ และมาตรฐานในการจัดตั้งสำนักงานทนายความ ดังนั้น เพื่อให้วิชาชีพทนายความเป็นวิชาชีพ ที่มีความน่าเชื่อถือ มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสังคม และสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้คนที่สังคม จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไขพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาในรูปแบบลักษณะเป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาวิจัยจากตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือ บทความ คำอธิบาย วารสาร วิทยานิพนธ์ ตำบ กฎหมาย ระเบียบปฏิบัติ และสารสนเทศจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งได้จากห้องสมุด ของสถาบันต่าง ๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สรุปผลการวิจัย

1. ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของวิชาชีพทนายความ

พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ประกอบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 60 มาตรา 62 ได้กำหนดขอบอำนาจหน้าที่ของทนายความไว้ว่าให้มีอำนาจว่าความในศาลและดำเนิน กระบวนพิจารณาใด ๆ แทนคู่ความได้ทุกคดี แต่ไม่ได้มีการกำหนดหรือรับรองว่าทนายความนั้น ต้องมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในคดีแต่ละประเภทอย่างไร ซึ่งโดยข้อเท็จจริงแล้ว คดีความต่าง ๆ มีหลากหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็น คดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง คดีภาษี คดีทรัพย์สินทางปัญญา คดีแรงงาน คดีสิ่งแวดล้อม เป็นต้น และในคดีแต่ละประเภทก็จะมีบทบัญญัติวิธีพิจารณาความที่แตกต่างกัน ซึ่งทนายความคนหนึ่ง ๆ นั้นไม่สามารถที่จะมีความรู้ความเข้าใจหรือมีความเชี่ยวชาญในข้อกฎหมาย

ครอบคลุมทุกประเภทคดีได้ ประกอบกับ พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 มาตรา 51 กำหนดให้ ทนายความต้องประพฤติตนตามข้อบังคับว่าด้วยมรรยาททนายความ พ.ศ. 2529 โดยข้อ 17 (2) นั้นกำหนด ข้อห้ามมิให้ทนายความ ประกาศโฆษณา หรือยอมให้ผู้อื่นประกาศโฆษณาใด ๆ เกี่ยวกับ ชื่อ คุณวุฒิ ตำแหน่ง ถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงาน อันเป็นไปในทางโอ้อวดเป็นเชิงชักชวนให้ผู้มีอรรถคดีมาหาเพื่อเป็น ทนายความว่าต่าง หรือแก้ต่างให้ เว้นแต่การแสดงชื่อ คุณวุฒิ หรืออื่น ๆ ดังกล่าวตามสมควรโดยสุภาพ (จิตชัย ชินสันติ, 2556) ซึ่งคำว่า “การโอ้อวด หมายความว่า การอวด พูดยักตัว พุดอวดความรู้ความสามารถ หรือความมั่งมี ส่วนคำว่า “ชักชวน” หมายความว่า จูงใจ โน้มนำ ชักนำ การชักชวน การจูงใจให้ทำด้วยกัน จากความหมายของถ้อยคำดังกล่าวนี้จึงทำให้ตีความได้ว่า ทนายความวิชาชีพจะโฆษณาหรืออวดอ้าง คุณสมบัติของตนเองว่าเป็นผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรหรือมีความรู้ความชำนาญ เชี่ยวชาญในวิชาการด้านต่าง ๆ อันเกี่ยวกับข้อคดีหรือข้อกฎหมายในวิชาชีพของตนต่อผู้อื่นไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงแจ้งไว้ในทางใดๆ เช่นลงประกาศในหนังสือพิมพ์ ใบปลิว นามบัตร หรือติดป้ายหน้าสำนักงาน เพราะเข้าข่ายการโอ้อวด เป็นเชิงชักชวนให้ผู้มีอรรถคดีมาหา ในขณะที่กฎหมายของประเทศไทยไม่อนุญาตให้ทนายความทำการประกาศโฆษณา แต่ก็มีองค์กรควบคุมวิชาชีพทนายความในหลายประเทศที่อนุญาตให้ทนายความทำการประกาศโฆษณาได้ ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด

อาทิเช่น สหราชอาณาจักร สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สาธารณรัฐฝรั่งเศส ญี่ปุ่น นอกจากนี้แล้ว องค์กรที่ควบคุมวิชาชีพอื่น ๆ หลายวิชาชีพในประเทศไทยเอง เช่น วิชาชีพครู แพทย์ เภสัชกรรม วิศวกรรม สถาปนิก และบัญชี ก็ไม่ได้มีข้อกำหนดห้ามการประกาศโฆษณา แต่กลับอนุญาตให้มีการประกาศโฆษณาได้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด การกำหนดห้ามดังกล่าวส่งผลเสียหลายประการ เช่น ทำให้ทนายความที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ไม่สามารถประกาศโฆษณาเพื่อบอกกล่าวให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบถึงความรู้ความเชี่ยวชาญที่ตนมีอยู่ ไม่ว่าจะเป็นเป็นการบอกกล่าวทางสื่อใดๆ เช่น วิทยู โททัศน์ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ใบปลิว ป้ายประกาศ โดยไม่สามารถโฆษณาบอกกล่าวได้ว่าตนเองจบการศึกษาจากสถาบันใด มีความเชี่ยวชาญในคดีประเภทใด เคยผ่านการฝึกอบรมหรือได้รับประกาศนียบัตรทางกฎหมายเรื่องใดมาบ้าง ส่งผลให้ประชาชนผู้มีอรรถคดี ไม่มีโอกาสได้รับทราบข้อมูลเหล่านี้เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจว่าจ้างทนายความให้มาดำเนินคดีให้กับตน ทำให้ทนายความซึ่งศึกษามาเฉพาะด้าน หรือทนายความที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในคดีเฉพาะทาง มีผู้ว่าจ้างให้ว่าความน้อยลง หรือแทบจะไม่มี ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการประกอบวิชาชีพทนายความ ในส่วนของประชาชนก็อาจจะกระทบต่อผลของคดีที่ออกมาเพราะไม่สามารถหาทนายความที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในคดีของตนมาดำเนินคดีให้

2. มาตรฐานในการให้คำปรึกษาของวิชาชีพทนายความ

ในส่วนการให้คำปรึกษาของวิชาชีพทนายความ พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 มาตรา 33 กำหนดไว้ว่า ห้ามมิให้ผู้ซึ่งไม่ได้จดทะเบียนและรับใบอนุญาต หรือผู้ซึ่งขาดจากการเป็นทนายความ หรือต้องห้ามเป็นทนายความว่าความในศาลเว้นแต่จะได้กระทำในฐานะเป็นข้าราชการผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่หรือเป็น

เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ผู้ปฏิบัติหน้าที่หรือมีอำนาจหน้าที่กระทำได้ โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความหรือกฎหมายอื่น ประกอบกับประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 60 มาตรา 62 ได้กำหนดขอบอำนาจหน้าที่ของทนายความไว้ว่าให้มีอำนาจ ว่าความและดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ แทนคู่ความได้ จะเห็นได้ว่ากฎหมายกำหนดไว้แต่เพียงว่า ห้ามผู้ซึ่งมิได้เป็นทนายความว่าความในศาล นั่นก็หมายความว่าผู้ที่จะว่าความในชั้นศาลได้นั้นต้องเป็นผู้ที่ได้ จดทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความ หรือบุคคลบางประเภทที่กฎหมายยกเว้นเท่านั้น จึงจะมีสิทธิว่าความ ในศาล แต่ตามข้อเท็จจริงแล้วการทำหน้าที่ของทนายความนั้น มิได้มีเพียงการว่าความในศาลเท่านั้น หากแต่ยังมีการดำเนินคดีนอกชั้นศาล เช่น การทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยคดีนอกศาล การเป็นที่ปรึกษาทางกฎหมาย ซึ่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 มิได้มีการกำหนดห้ามไว้แต่อย่างใด จึงทำให้ทั้งผู้ที่เป็นทนายความ หรือมิได้เป็นทนายความ รวมทั้งผู้ที่เพียงจบปริญญาทางกฎหมาย หรือแม้กระทั่งผู้ที่อ้างตัวว่าเป็นผู้มีความรู้ ทางด้านกฎหมายไปทำคดีนอกศาล ไม่ว่าจะเป็นการรับเป็นผู้ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทนอกศาล ทำนิติกรรมสัญญา ทำพินัยกรรม เป็นที่ปรึกษาทางกฎหมาย ให้คำปรึกษาทางด้านการลงทุนหรือการประกอบธุรกิจ ซึ่งกรณีดังกล่าว อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนหรือผู้รับบริการได้ ยกตัวอย่างเช่น ข้อพิพาทไม่ได้รับการแก้ไขหรือ ยุติอย่างถูกต้องเป็นธรรม สูญเสียทรัพย์สินหรือธุรกิจประสบภาวะขาดทุนอันเนื่องจากการได้รับคำปรึกษาที่ ไม่ถูกต้องตามหลักกฎหมาย เป็นต้น

อันถือได้ว่าเป็นการกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนเพราะการทำหน้าที่ดังกล่าว ไม่มีการรับรองหรือจดทะเบียนอนุญาตจากหน่วยงานหรือองค์กรใด ๆ ที่สังคมยอมรับให้เป็นที่น่าเชื่อถือว่าเป็นผู้ที่มี ความรู้ความสามารถทางด้านกฎหมายจริง หากเปรียบเทียบกับต่างประเทศ เช่น สหราชอาณาจักร จะมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนในเรื่องของการทำหน้าที่ทางกฎหมาย โดยแบ่งเป็น (1) Solicitor คือ ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางกฎหมายติดต่อกับลูกค้าโดยตรง ร่างและจัดเตรียมเอกสารทางกฎหมาย แต่ไม่ว่าความในศาล (2) Barrister คือ ผู้ทำหน้าที่ว่าความในศาล และมักจะไม่ได้เกี่ยวข้องกับลูกค้าโดยตรง แต่จะรับงานผ่าน Solicitor เท่านั้น (จินตลีย์ อุเจริญ, 2558) หรือหากเปรียบเทียบกับกฎหมายฉบับอื่น ๆ ของไทย จะเห็นได้ว่ามีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนให้การทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของวิชาชีพต่าง ๆ ต้องมีการรับรองหรือได้รับใบอนุญาตให้เป็นที่ปรึกษา เช่น การเป็นที่ปรึกษาข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์พ.ศ. 2518 มาตรา 17 ซึ่งกำหนดให้นายจ้างหรือลูกจ้างสามารถแต่งตั้ง ที่ปรึกษาเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้แทนของตนเกี่ยวกับข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างได้ โดยผู้ที่จะทำ หน้าที่เป็นที่ปรึกษาจะต้องได้รับการจดทะเบียนจากอธิบดี

3. มาตรฐานในการจัดตั้งสำนักงานทนายความ

การจัดตั้งสำนักงานทนายความนั้น ไม่มีกฎหมายหรือข้อบังคับใดกำหนดระเบียบหลักเกณฑ์ การจัดตั้งและกำกับดูแลการดำเนินงานของสำนักงานทนายความไว้ พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 มาตรา 42 กำหนดไว้แต่เพียงให้ทนายความต้องมีสำนักงานที่จดทะเบียนเพียงแห่งเดียวตามที่ระบุไว้ในคำขอจดทะเบียน

และรับใบอนุญาต หรือตามที่ได้แจ้งย้ายสำนักงานต่อนายทะเบียนทนายความในภายหลัง และให้นายทะเบียนทนายความจดแจ้งสำนักงานทนายความไว้ในทะเบียนทนายความเท่านั้น (ประกาศนายทะเบียนสภาทนายความ, ฉบับที่ 2/2546) โดยพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 หรือข้อบังคับของสภาทนายความ มิได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ การควบคุม ตรวจสอบ กำกับดูแล การดำเนินงานของสำนักงานทนายความแต่อย่างใด ภาระจึงตกแก่ประชาชนหรือผู้ที่ต้องการใช้บริการจากสำนักงานทนายความดังกล่าว ต้องกลั่นกรองและตรวจสอบด้วยตนเองในการใช้บริการสำนักงานทนายความ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องของการถูกหลอกลวง ฉ้อโกง หรือการให้ข้อมูลค่าปรึกษาในทางคดีที่ไม่ถูกต้องตามหลักกฎหมาย ทำให้ประชาชนได้รับความเสียหาย อันถือได้ว่าเป็นการกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัญหาเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของวิชาชีพทนายความ

เนื่องด้วยพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ประกอบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 60 มาตรา 62 ได้กำหนดขอบอำนาจหน้าที่ของทนายความไว้ว่าให้มีอำนาจว่าความในศาล และดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ แทนคู่ความได้ทุกคดี แต่มิได้มีการกำหนดหรือรับรองว่าทนายความนั้น ต้องมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในคดีแต่ละประเภทอย่างไร ดังนั้น จึงเห็นควรที่จะกำหนดหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ให้มีการกำหนดคุณสมบัติ เจาะลึก การตรวจสอบ และการออกใบอนุญาตให้แก่ทนายความผู้เชี่ยวชาญเฉพาะคดี เช่น คดีปกครอง คดีภาษี คดีทรัพย์สินทางปัญญา คดีแรงงาน คดีสิ่งแวดล้อม เป็นต้น รวมทั้งกำหนดให้ทนายความสามารถประกาศโฆษณาถึงความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะคดีได้ เพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานแก่วิชาชีพทนายความและเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชนหรือผู้ที่มารับบริการจากทนายความ

2. ปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานในการให้คำปรึกษาของวิชาชีพทนายความ

จะเห็นได้ว่า การทำหน้าที่ให้คำปรึกษาตามกฎหมายตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ไม่ได้มีบทบัญญัติในส่วนใดที่กำหนดไว้เป็นการเฉพาะว่าทนายความสามารถให้คำปรึกษาทางกฎหมายได้อย่างใด รวมทั้งมิได้มีการกำหนดห้ามบุคคลใด ๆ ที่ไม่ได้ประกอบวิชาชีพทนายความเป็นที่ปรึกษาทางกฎหมายไว้ในปัจจุบันจึงมีการตั้งตนเป็นที่ปรึกษากฎหมายกันอย่างแพร่หลาย ทั้งในรูปแบบของบุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคล โดยไม่ว่าผู้ที่ให้คำปรึกษาจะเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพทนายความหรือไม่ ย่อมส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของผู้ที่ประกอบวิชาชีพทนายความ ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ควรต้องกำหนดหลักเกณฑ์ให้ชัดเจนว่า ผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางกฎหมายได้จะต้องเป็นผู้ที่มีใบอนุญาตให้ว่าความ หรือได้จดทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นที่ปรึกษาทางกฎหมาย หรือเคยเป็นผู้พิพากษา หรืออัยการมาก่อน เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพกฎหมาย และเป็นการรักษาผลประโยชน์ของประชาชนที่มาขอรับคำปรึกษา

3. ปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานในการจัดตั้งสำนักงานทนายความ

เนื่องด้วยในปัจจุบันไม่มีกฎหมายใดกล่าวถึงโครงสร้างการจัดตั้งสำนักงานทนายความ ซึ่งตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 มาตรา 42 กำหนดแต่เพียงให้นายทะเบียนทนายความจัดแจ้งสำนักงานทนายความไว้ในทะเบียนเท่านั้น มิได้มีการกำหนดให้ผู้ขอจัดตั้งสำนักงานทนายความจะต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นทนายความ และมีได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ใด ๆ ในการดำเนินงานของสำนักงานทนายความ ที่ขอจัดตั้ง ทำให้การตั้งสำนักงานทนายความสามารถตั้งได้โดยบุคคลใดก็ตามที่สนใจและต้องการประกอบธุรกิจด้านนี้ โดยที่ไม่มีหน่วยงานหรือองค์กรใดที่จะเข้าไปตรวจสอบ กำกับ ควบคุมดูแลให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับแก่ประชาชน ดังนั้น จึงจำเป็นที่พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ควบคุมการจัดตั้ง และการดำเนินกิจการของสำนักงานทนายความ ว่าการประกอบกิจการสำนักงานทนายความได้นั้นต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตจากสภาทนายความ เพื่อให้อยู่ภายใต้การตรวจสอบ กำกับ ควบคุมดูแลของสภาทนายความ อันเป็นการสร้างมาตรฐานและความน่าเชื่อถือให้แก่ประชาชนที่มาปรึกษาเกี่ยวกับบรรทัดคดีต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1) จากการศึกษาเปรียบเทียบบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับระบบทนายความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน พบว่าจำนวนด้านของความเชี่ยวชาญในแต่ละประเทศ มีความแตกต่างกันออกไป แม้กระทั่งในประเทศเดียวกัน แต่ต่างมลรัฐหรือเขตการปกครอง ก็ยังมีลักษณะของด้านความเชี่ยวชาญที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ควรพิจารณาทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมมาประกอบด้วย ในทางวิชาการที่เกี่ยวกับการบัญญัติกฎหมายเพื่อนำมาบังคับใช้แก่ผู้ใด ควรต้องคำนึงถึงเหตุปัจจัยทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกันเป็นสำคัญ กฎหมายที่ออกเพื่อใช้บังคับอาจจะเป็นที่ยอมรับได้ในสังคมแห่งหนึ่ง แต่อาจจะไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมอีกแห่งหนึ่งก็เป็นได้ เช่น ในประเทศไทยได้มีการเล็งเห็นว่ากฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญามีความซับซ้อน ยุ่งยาก และมีความสำคัญ ต้องมีการตั้งศาลชำนาญพิเศษขึ้นมาเพื่อพิจารณาคดีโดยเฉพาะ แต่สำหรับในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีนั้น เพิ่งจะนำเข้าเป็นระบบทนายความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาในปี 2549 นี้เอง ทั้งนี้เพราะในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีไม่มีปัญหากฎหมายเกี่ยวกับด้านนี้มากนักดังนั้นการจะศึกษาวิจัยเพื่อการบัญญัติกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับอย่างใด ๆ จึงต้องนำสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมมาพิจารณาประกอบด้วย เพื่อให้ได้รับการยอมรับทั้งนำมาบังคับใช้ได้อย่างจริงจัง ไม่ควรบัญญัติกฎหมายแต่เพียงคัดลอกกฎหมายของต่างประเทศมาใช้โดยไม่ได้อภิปรายถึงความเหมาะสมทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของคนไทย

เพื่อให้ได้ทนายความที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในกฎหมายเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และประชาชน ผู้ที่ประสงค์ต้องการใช้บริการทางกฎหมายสามารถทราบได้ว่าผู้ประกอบการวิชาชีพทนายความคนใด มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในกฎหมายเรื่องใด ซึ่งเป็นการดีที่ประชาชนจะสามารถเข้าถึงความถูกต้องตามกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเต็มที่ เพราะในคดีแต่ละประเภทย่อมมีความแตกต่างกันและมีลักษณะเฉพาะ

ตลอดจนเจตนารมณ์ของกฎหมายที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นเพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานแก่วิชาชีพ
ทนายความ

ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ดังนี้ “มาตรา 33/1 ทนายความ
ตามมาตรา 33 จะว่าความในคดี เชี่ยวชาญพิเศษ ได้ต่อเมื่อได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตว่าความ
ในคดีเชี่ยวชาญพิเศษประเภทนั้น ๆ แล้ว ”

ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ในส่วนคำจำกัดความของคำว่า
“คดีเชี่ยวชาญพิเศษ หมายความว่า คดีเยาวชนและครอบครัว คดีปกครอง คดีภาษี คดีทรัพย์สินทางปัญญา
คดีแรงงาน คดีสิ่งแวดล้อม...”

ควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับว่าด้วยมรรยาททนายความ พ.ศ. 2529 ข้อ 17 ให้สอดคล้องกับ
พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ที่แก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา 33/1 นั้น ดังนี้ “ข้อ 17 (3)
ให้ทนายความที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตว่าความในคดีเชี่ยวชาญพิเศษ ตามมาตรา 33/1
แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 สามารถประกาศโฆษณาหรือยอมให้ผู้อื่นประกาศโฆษณาใดๆ
เกี่ยวกับ ชื่อ คุณวุฒิ ความรู้ความเชี่ยวชาญ ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตว่าความ นั้นได้ ”

ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ดังนี้ “ มาตรา 82/1 ผู้ใดฝ่าฝืน
มาตรา 33/1 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ”

2) กรณีมาตรฐานในการให้คำปรึกษาของวิชาชีพทนายความ ควรต้องกำหนดหลักเกณฑ์
ในพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ให้ชัดเจนว่า ผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางกฎหมายได้จะต้อง
เป็นผู้ที่มีใบอนุญาตให้ว่าความ หรือได้จดทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นที่ปรึกษาทางกฎหมาย หรือเคยเป็นผู้พิพากษา
หรืออัยการมาก่อน เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพกฎหมาย และเป็นการรักษาผลประโยชน์
ของประชาชนที่มาขอรับคำปรึกษา และควรมีการให้คำจำกัดความของคำว่า ที่ปรึกษากฎหมาย เช่นเดียวกับที่กำหนดไว้
ในพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553
ที่กำหนดให้ ที่ปรึกษากฎหมาย หมายความว่า ทนายความซึ่งสอบผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด
และได้รับการขึ้นทะเบียน ให้เป็นที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ทั้งนี้ เป็นไปตามข้อบังคับของ
ประธานศาลฎีกาว่าด้วยการอบรมระเบียบปฏิบัติของที่ปรึกษากฎหมายการจดแจ้งและลบชื่อออกจากบัญชี พ.ศ. 2556
ตามข้อบังคับนี้มีการบัญญัติเนื้อหาของการอบรมที่ที่ปรึกษากฎหมายต้องผ่านการอบรมเพื่อให้เป็นผู้ที่มีความรู้
ความสามารถ และสิ่งอันพึงมีของที่ปรึกษากฎหมาย รวมทั้งมีการบัญญัติสิ่งที่ที่ปรึกษากฎหมายต้องปฏิบัติ
และข้อห้ามของที่ปรึกษากฎหมายไว้โดยละเอียด ซึ่งถือเป็นการดีที่จะใช้ควบคุมผู้ที่จะทำหน้าที่ที่ปรึกษา
กฎหมายให้อยู่ในกรอบ และเป็นผลดีเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ได้รับคำแนะนำจากที่ปรึกษากฎหมายที่ผ่านการอบรม
และได้รับการขึ้นทะเบียนจากข้อบังคับนี้

เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพกฎหมาย และเป็นการรักษาผลประโยชน์
ของประชาชนที่มาขอรับคำปรึกษาทางกฎหมาย จึงควรแก้ไขดังนี้

ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ดังนี้ “ มาตรา 33/2 ห้ามมิให้ผู้ซึ่งไม่ได้จดทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นที่ยกย่องกฎหมาย หรือผู้ซึ่งขาดจากการเป็นทนายความ เว้นแต่เคยเป็นผู้พิพากษา หรืออัยการมาก่อน เป็นที่ยกย่องกฎหมาย ”

ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ในส่วนคำจำกัดความของคำว่า “ที่ยกย่องกฎหมาย หมายความว่า ผู้ที่สภาทนายความได้รับจดทะเบียนและออกใบอนุญาตให้เป็นที่ยกย่องกฎหมาย ”

ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ดังนี้ “ มาตรา 82/2 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 33/2 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ”

3) ในเรื่องของมาตรฐานในการจัดตั้งสำนักงานทนายความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ให้ชัดเจนเกี่ยวกับการควบคุมการจัดตั้งและการดำเนินกิจการของสำนักงานทนายความ ว่าการประกอบกิจการสำนักงานทนายความได้นั้นต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตจากสภาทนายความ เพื่อให้อยู่ภายใต้การตรวจสอบ กำกับ ควบคุมดูแลของสภาทนายความ และป้องกันปัญหาในเรื่องการผูกขาด กลโกง รวมทั้งให้ได้รับบริการในด้านกฎหมายอย่างถูกต้องเป็นไปตามหลักกฎหมาย อันเป็นการสร้างมาตรฐานและความน่าเชื่อถือให้แก่ประชาชนที่มาปรึกษาเกี่ยวกับบรรทัดต่างๆ จึงควรแก้ไขดังนี้

ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ดังนี้ “มาตรา 42/1 ผู้ใดจะจัดตั้งสำนักงานกฎหมายต้องได้รับใบอนุญาตจากสภาทนายความ”

ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ดังนี้ “มาตรา 42/2 ห้ามมิให้ผู้ซึ่งไม่ได้จดทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความ ตามมาตรา 33 หรือ ผู้ซึ่งไม่ได้จดทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นที่ยกย่องกฎหมาย ตามมาตรา 33/2 จัดตั้งสำนักงานกฎหมาย”

ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ในส่วนคำจำกัดความของคำว่า “ สำนักงานกฎหมาย หมายความว่า สำนักที่ทำการงานด้านบรรทัดหรือที่เกี่ยวข้องกับงานด้านกฎหมายต่างๆ และให้หมายความรวมถึงสำนักงานที่ทำการในตนเองเดียวกันนี้ แม้จะมีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่นก็ตาม ”

ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ดังนี้ “ มาตรา 82/3 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 42/2ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ”

ทั้งนี้ ควรนำข้อบังคับสภาทนายความว่าด้วยมรรยาททนายความมาใช้บังคับกับสำนักงานกฎหมายด้วยไม่ว่าจะเป็นสำนักงานกฎหมายที่จัดตั้งขึ้นในรูปแบบใด โดยบัญญัติให้สำนักงานกฎหมายเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ซึ่งจะมีผลทำให้สำนักงานกฎหมายจำต้องปฏิบัติตามข้อบังคับมรรยาททนายความรวมทั้งข้อบังคับอื่น ๆ ของสภาทนายความ รวมถึงการมีบทกำหนดลงโทษแก่สำนักงานกฎหมายที่ประพฤติผิดมรรยาททนายความไว้โดยเฉพาะ เช่น การภาคทัณฑ์ การห้ามประกอบกิจการภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือการปรับ เป็นต้น ซึ่งการที่จะถือว่าสำนักงานกฎหมายประพฤติผิดมรรยาททนายความได้

ก็ต่อเมื่อมีการประพจน์ผิดมรรยาททนายความของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายในสังกัดหรือสำนักงานกฎหมายนั้น ๆ หรือการมีส่วนรับรู้หรือสนับสนุนให้ผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายในสังกัดหรือสำนักงานกฎหมายประพจน์ผิดมรรยาททนายความ ไม่ว่าบุคคลดังกล่าวจะอยู่ในฐานะกรรมการ หุ่นส่วน หรือลูกจ้างของสำนักงานกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้สำนักงานกฎหมายมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบที่เกี่ยวกับการประพจน์ผิดมรรยาททนายความ ของบุคคลดังกล่าว และก่อให้เกิดหน้าที่แก่ผู้มีอำนาจดูแลกิจการของสำนักงานกฎหมายในการดูแล ผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายในสังกัดของตนให้ประพจน์ปฏิบัติในกรอบข้อบังคับว่าด้วยมรรยาททนายความอยู่ตลอดเวลา ซึ่งอาจเป็นวิธีการหนึ่งในการป้องกันมิให้มีการประพจน์ผิดมรรยาททนายความของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย

เอกสารอ้างอิง

- จิตติ ดิงศรัทธี. (2563). *หลักวิชาชีพนักกฎหมาย*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จินตลีย์ อุเจริญ. (2558). *การกำหนดให้มีทนายความผู้เชี่ยวชาญในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์
นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายมหาชน. คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชิตชัย ชินสันติ. (2556). *ปัญหาการโฆษณาของวิชาชีพทนายความ ตามข้อบังคับสภาทนายความ พ.ศ.2529*.
วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภูมิ โชคเหมา. (2559). แนวทางการพิจารณาความผิดทางแพ่งและทางอาญาของผู้ประกอบ
วิชาชีพเฉพาะ: ศึกษากรณีวิชาชีพทนายความ และวิชาชีพแพทย์. *วารสารรามคำแหง
ฉบับนิติศาสตร์*, ปีที่ 5 ฉบับที่ 2, 111-152.
- มารุต บุณนา. (2562). *วิชาว่าความและมรรยาททนายความ*. พิมพ์ครั้งที่16. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์วิญญูชน.

คุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาวในจังหวัดภูเก็ต

Service Quality of 3-Stars Hotels in Phuket

ตรีเนตร ตันตระกุล

Trinate Tantrakul

สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

Business Administration Program Graduate School, Western University

Corresponding Author. E-mail: ttrinate@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบคุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีความคิดเห็นในคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาวในจังหวัดภูเก็ต 2) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาวในจังหวัดภูเก็ต ประชากรที่ศึกษาคือผู้ใช้บริการโรงแรมระดับสามดาวในจังหวัดภูเก็ต จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance) ผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาวในจังหวัดภูเก็ตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยในด้านขั้นตอนการให้บริการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.19 รองลงมา คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ย 4.15 และด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.13 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้บริการที่มี เพศ อายุ รายได้ ที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาวในจังหวัดภูเก็ตในด้านขั้นตอนการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในสถานภาพสมรสพบว่าไม่แตกต่างกัน ขณะที่ในระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างพบว่าแตกต่างกันในด้านขั้นตอนการให้บริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกค่าเฉลี่ยรายคู่ตามระดับการศึกษาพบแตกต่างกันหนึ่งคู่คือ มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีกับการศึกษาปริญญาตรี สำหรับอาชีพของกลุ่มตัวอย่างพบว่าแตกต่างกันสองด้านคือด้านขั้นตอนการให้บริการกับด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกค่าเฉลี่ยรายคู่พบแตกต่างกันหนึ่งคู่ คืออาชีพพนักงานบริษัทเอกชนกับธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ

คำสำคัญ : คุณภาพการให้บริการ; โรงแรมระดับสามดาว

Abstract

The research aimed to 1) to compare the service quality of the hotel classified by personal characteristics towards the service of 3-Stars Hotels in Phuket 2) to suggest quality improvement direction of 3-Stars Hotels in Phuket .The studied population is the users of 3-Stars hotels in Phuket from the sample group of 400 samples. Surveys were used as exploratory tool. Statistical methods for data analysis included Independent analysis of two distinct groups of populations, t-test samples and One-way analysis of Variance.The results of the study revealed that the majority of 3-Stars hotel services, in general, were at a high level. The sample group, service users with

gender, age, in come had opinions on the service quality of 3-Stars Hotels in Phuket in the process of providing services, staff, and convenient facilities differently at 0.5 statistical significance level. As for the marital status, there was no difference. Educational level of the sample group was found that process of providing service were significantly different at the 0.5 statistical significance level. For servicing and facilitating stuff were no different. When classifying the pairs by education, there is one pair that is different, a bachelor's degree and undergraduate. For occupation of the sample group, it was found that two aspects were different: service procedures and facilities with statistically significance at the .05 level. When classified by means of career pairs, one pair was found different, professional employee for a private company and a private business / entrepreneur. For service provider, they were not different.

Keywords: Quality of Service; 3-Stars Hotels

บทนำ

ประเทศไทยมีสถานที่พักผ่อนท่องเที่ยวยอดนิยมเป็นอันดับต้น ๆ ของนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก โดยเฉพาะการท่องเที่ยวทางทะเล เพราะ มีภูมิประเทศด้านชายฝั่งทะเลที่สวยงามทอดยาวทั้งสองด้าน คือทะเลอ่าวไทยฝั่งตะวันออก และชายฝั่งทะเลอันดามันในภาคใต้ที่เป็นที่ชื่นชอบของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะจังหวัดภูเก็ต เพราะเป็นจังหวัดที่ประกอบไปด้วยหมู่เกาะที่มีทิวทัศน์สวยงามหาดทรายขาวละเอียดและมีปะการังน้ำลึกที่นักท่องเที่ยวสามารถดำน้ำลงไปชมความงดงามได้ทั้งทะเลในช่วงปลอดมรสุมได้หลายเดือน จังหวัดภูเก็ตจึงดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งจากต่างประเทศและในประเทศไทยเอง ความมีชื่อเสียงของภูเก็ตทำให้นักท่องเที่ยวหลั่งไหลเข้ามาจำนวนมาก ส่งผลให้ธุรกิจที่พักเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วดังจะเห็นได้จากจำนวนโรงแรม รีสอร์ท ตลอดจนที่พักแรมอื่นเช่น เกสต์เฮาส์ โฮมสเตย์และคอนโดมิเนียมเกิดขึ้นทั้งในตัวเมืองและชานเมืองที่หลากหลายทั้งคุณภาพและราคาทำให้มีจำนวนห้องพักรวมแล้วกว่า 9.39 หมื่นห้อง (หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ, 2562) ทั้งนี้เพราะจังหวัดภูเก็ตนอกจากเป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนแล้ว ยังเป็นที่จัดประชุมสัมมนาทั้งในภายในประเทศในระดับภูมิภาคไปจนถึงในระดับโลก อย่างไรก็ตามธุรกิจที่พักของแหล่งท่องเที่ยวเมื่อมีจำนวนมากย่อมมีการแข่งขันสูง ทำให้มีทั้งผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จและล้มเหลวต้องออกไปจากตลาดการแข่งขัน ทั้งนี้ขึ้นกับปัจจัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกและจากภายในธุรกิจเอง โดยเฉพาะผลกระทบจากสภาพภายนอก เช่นปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการเมือง ซึ่งอยู่เหนือการควบคุม ขณะที่ผลกระทบจากปัจจัยภายในธุรกิจ ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถควบคุมและพัฒนาได้ เช่นการบริหารจัดการธุรกิจ การพัฒนาเพิ่มศักยภาพของบุคลากรหรือการรักษามาตรฐานการบริการ ซึ่งหากรักษาคุณภาพให้เป็นมาตรฐานได้นักท่องเที่ยวย่อมเกิดความพึงพอใจและประทับใจส่งผลให้กลับมาใช้บริการซ้ำและมีการบอกต่อ (viral marketing) จะทำให้ธุรกิจสามารถแข่งขันและเจริญเติบโตได้อย่างมั่นคง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาวในจังหวัดภูเก็ต โดยจำแนกตามคุณลักษณะของผู้ใช้บริการ เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการที่สนใจจะลงทุนเปิดกิจการด้านโรงแรมและที่พักและใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบริการให้ดีขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ตรงจุดและได้รับประโยชน์สูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาวในจังหวัดภูเก็ตมีวัตถุประสงค์

1. ศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีความคิดเห็นในคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาวในจังหวัดภูเก็ต
2. เสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาวในจังหวัดภูเก็ต

สมมติฐานของการวิจัย

คุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานะภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นในคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาวในจังหวัดภูเก็ตที่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดคุณลักษณะส่วนบุคคล มาเปรียบเทียบแสดงความคิดเห็นในคุณภาพการให้บริการมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง “คุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาวในจังหวัดภูเก็ต” โดยได้กำหนดเป็นปัจจัยตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามเพื่อให้สอดคล้องกับงานวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล 6 ด้าน คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตัวแปรตาม ประกอบด้วย คุณภาพด้านขั้นตอนการให้บริการ คุณภาพด้านพนักงานผู้ให้บริการ คุณภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักท่องเที่ยวผู้ใช้บริการโรงแรมระดับสามดาวในจังหวัดภูเก็ต

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน กำหนดตัวอย่างโดยใช้สูตรคํานวณกรณีไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 385 คนสำรองไว้ 4% เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400.4 หรือ 400 คน

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาวในจังหวัดภูเก็ต สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้านคุณลักษณะผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 266 คน คิดเป็นร้อยละ 66.50 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 33.50 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50 รองลงมาคืออายุช่วง 41-50 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.00 รองลงมาคืออายุช่วง 61 ปีขึ้นไป จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 รองลงมาคืออายุ 30 ปีหรือต่ำกว่า จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 13.80 และมีอายุช่วง 51-60 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 56.30 รองลงมาคือสถานภาพโสด จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.00 และสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 56.80 รองลงมาคือมีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 และต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.80 ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 53.00 รองลงมาคืออาชีพธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 และมีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.30 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 36.80 รองลงมาคือมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001-50,000 บาท จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 รองลงมาคือมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 70,001-90,000 บาท จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.30 รองลงมาคือมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 50,001-70,000 บาท จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 90,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นในคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาวในจังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นในคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาว ในจังหวัดภูเก็ต

จำแนกตามเพศ

เพศกับความคิดเห็นในคุณภาพการบริการ	ชาย		หญิง		t	Sig.
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ด้านขั้นตอนการให้บริการ	4.68	0.623	3.94	0.668	1.152	0.284
ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	4.36	0.443	4.02	0.707	1.846	0.000*
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.60	0.552	3.97	0.662	6.494	0.011*
โดยภาพรวม	4.55	0.520	3.98	0.659	4.336	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 เปรียบเทียบคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาวของนักท่องเที่ยว ในจังหวัดภูเก็ต พบว่าในเพศที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นในคุณภาพการให้บริการของ

โรงแรมระดับสามดาว ในจังหวัดภูเก็ต แตกต่างกันในภาพรวม ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เนื่องจากมีค่า Sig ที่ 0.000 , 0.011 และ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นในคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาว

ในจังหวัดภูเก็ตจำแนกตามอายุ

อายุกับความคิดเห็นในคุณภาพการบริการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ด้านขั้นตอนการให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	60.455	4	15.114	37.895	0.000*
	ภายในกลุ่ม	157.540	395	0.399		
	รวม	217.995	399			
ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	25.042	4	6.261	17.152	0.000*
	ภายในกลุ่ม	144.178	395	0.365		
	รวม	169.220	399			
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	51.494	4	12.873	36.045	0.000*
	ภายในกลุ่ม	141.075	395	0.357		
	รวม	192.568	399			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	42.923	4	10.731	30.868	0.000*
	ภายในกลุ่ม	137.316	395	0.348		
	รวม	180.239	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นในคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาว ในจังหวัดภูเก็ตจำแนกตามอายุ พบว่าในอายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นในคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาว ในจังหวัดภูเก็ตที่แตกต่างกันในภาพรวมและรายด้าน เนื่องจากมีค่า Sig. ที่ 0.000

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาวในจังหวัดภูเก็ต
จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรสกับความ คิดเห็นในคุณภาพการ บริการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P-Value
ด้านขั้นตอนการให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	0.139	2	0.070	0.127	0.881
	ภายในกลุ่ม	217.856	397	0.549	-	-
	รวม	217.995	399	-	-	-
ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	0.066	2	0.033	0.078	0.925
	ภายในกลุ่ม	169.154	397	0.426	-	-
	รวม	169.220	399	-	-	-
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	0.243	2	0.121	0.250	0.799
	ภายในกลุ่ม	192.326	397	0.484	-	-
	รวม	192.568	399	-	-	-
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.138	2	0.069	0.152	0.859
	ภายในกลุ่ม	180.101	397	0.454	-	-
	รวม	180.239	399	-	-	-

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

จากตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นคุณภาพการให้บริการโรงแรมระดับสามดาวของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตพบว่า สถานภาพสมรสที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นในคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาวในจังหวัดภูเก็ตที่ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นในคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาว
ของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษากับคุณภาพการ บริการ	ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P-Value
ด้านขั้นตอนการให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	4.092	2	2.046	3.798	0.023*
	ภายในกลุ่ม	213.903	397	0.539		
	รวม	217.995	399	-	-	-
ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	0.265	2	0.132	0.311	0.733
	ภายในกลุ่ม	168.995	397	0.426	-	-
	รวม	169.220	399	-	-	-
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	0.621	2	0.310	0.642	0.527
	ภายในกลุ่ม	191.948	397	0.483	-	-
	รวม	192.568	399	-	-	-
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.340	2	0.170	0.375	0.687
	ภายในกลุ่ม	179.899	397	0.453	-	-
	รวม	180.239	399	-	-	-

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นในคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาวของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต พบว่าในระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นในคุณภาพการให้บริการโรงแรมระดับสามดาวของนักท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ในด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ กับด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านขั้นตอนการให้บริการมีความแตกต่างกัน เนื่องจากมีค่า Sig ที่ 0.023

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นในคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาวใน
จังหวัดภูเก็ตจำแนกตามอาชีพ

อาชีพกับความคิดเห็นในคุณภาพการ ให้บริการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P-Value
ด้านขั้นตอนการให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	18.174	2	9.087	18.054	0.000*
	ภายในกลุ่ม	199.821	397	0.503		
	รวม	217.995	399			
ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	1.776	2	0.888	2.106	0.123
	ภายในกลุ่ม	167.444	397	0.422		

	รวม	169.220	399			
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	5.815	2	2.907	6.181	0.002*
	ภายในกลุ่ม	186.753	397	0.470		
	รวม	192.568	399			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	7.005	2	3.502	8.026	0.000*
	ภายในกลุ่ม	173.234	397	0.436		
	รวม	180.239	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นในคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาว ในจังหวัดภูเก็ต พบว่าในอาชีพที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นในคุณภาพการให้บริการของโรงแรมระดับสามดาว ในจังหวัดภูเก็ต ที่แตกต่างกันในภาพรวม ด้านขั้นตอนการให้บริการ และ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เนื่องจากมีค่า Sig ที่ 0.000 , 0.002 และ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ในคุณภาพการให้บริการโรงแรมระดับสามดาวของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอาชีพ

ค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านอาชีพ	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน	ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	-	0.57	0.434
พนักงานบริษัทเอกชน	-	-	0.001*
ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ	-	-	-

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่คุณภาพการให้บริการโรงแรมระดับสามดาวของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตจำแนกตามอาชีพในภาพรวมที่แตกต่างกัน มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน กับ ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นคุณภาพการให้บริการโรงแรมระดับสามดาว
ของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ในภาพรวม

ความคิดเห็นคุณภาพการบริการใน ภาพรวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
ด้านขั้นตอนการให้บริการ	4.19	0.739	มาก	1
ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	4.13	0.651	มาก	3
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.15	0.659	มาก	2
รวม	4.17	0.672	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในคุณภาพการให้บริการโรงแรมระดับสามดาวของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านขั้นตอนการให้บริการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.19 รองลงมา คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ย 4.15 และด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.1

อภิปรายผลการวิจัย

ผลวิจัยค้นพบว่าคุณลักษณะส่วนบุคคลที่นักท่องเที่ยวและพักแรมในโรงแรมระดับสามดาวในจังหวัดภูเก็ตยอมรับสมมติฐานใน 3 คุณลักษณะ คือด้านเพศ ด้านอายุ ด้านรายได้ที่แตกต่างกัน มีมาตรฐานความคิดเห็นในคุณภาพการบริการที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และปฏิเสธสมมติฐานใน 3 คุณลักษณะ คือด้านสถานภาพสมรส ด้านการศึกษาและด้านอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริวรรณ - เสรีรัตน์ (2550) ที่กล่าวว่า เพศหญิงมีแนวโน้มต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารมากกว่าเพศชาย ผลวิจัยยังเป็นไปในทางเดียวกับ วายันตี ตูลยาพงศ์ (2555) ได้ทำการศึกษาแนวทาง ในการพัฒนาคุณภาพการให้บริการของพนักงานแผนกต้อนรับในส่วนหน้า:กรณีศึกษา ธุรกิจโรงแรมเจดับบลิว แมริออท ภูเก็ต รีสอร์ท แอนด์ สปา ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31-40 ปี มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีสัญชาติอเมริกันมากที่สุด ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาวีวรรณ เพิ่มเติมนิน (2558) ทำการศึกษาความพึงพอใจของลูกค้าต่อการใช้บริการโรงแรมพันธุ์เทพบ้านสวน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ผลการเปรียบเทียบลูกค้าที่มาใช้บริการโรงแรมพันธุ์เทพบ้านสวน จำแนกตามคุณลักษณะของลูกค้าที่มาใช้บริการโรงแรม พบว่าในภาพรวมและรายด้านลูกค้าที่มาใช้บริการโรงแรมพันธุ์เทพบ้านสวน ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการใช้บริการโรงแรมพันธุ์เทพบ้านสวน ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สำหรับผลวิจัยในด้านคุณภาพการให้บริการ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในขั้นตอนการให้บริการ โดยเฉพาะการจองห้องพักผ่านเว็บไซต์ที่มีระยะเวลาในการให้บริการจองและเข้าพัก

ที่มีความเหมาะสม สะดวกรวดเร็วไม่ยุ่งยาก ขณะที่หน้าเคาน์เตอร์พนักงานมีอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัยพร้อมในการให้บริการและรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะจากผู้ใช้บริการ สอดคล้องกับแนวคิดของ Zeithaml & Bitner (2000) ที่กล่าวว่าคุณภาพของการบริการต้องคำนึงถึงความพึงพอใจของลูกค้า คุณภาพการให้บริการ และการให้คุณค่าของลูกค้า และเป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยของ อาริวรรณ เพิ่มเติมน (2558) ที่ศึกษาความพึงพอใจของลูกค้าต่อการใช้บริการโรงแรมพันธุ์เทพบ้านสวน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ผลการศึกษาอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ในด้านการให้บริการสูงสุดมีค่าเฉลี่ย 3.95 รองลงมาด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ค่าเฉลี่ย 3.73 และด้านห้องพัก ค่าเฉลี่ย 3.67

นอกจากนั้น ผลวิจัยยังค้นพบอีกว่า 1) คุณลักษณะส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีมาตรฐานความพึงพอใจในคุณภาพการบริการโรงแรมระดับสามดาวที่ ไม่แตกต่างกัน ตรงกับแนวคิดของไซมอน (Simon, 1960) ที่กล่าวถึงความพึงพอใจในงานด้านบริการนั้นเกี่ยวข้องกับบุคคลสองฝ่ายคือ ผู้มีหน้าที่ให้บริการกับผู้รับบริการ ดังนั้นไม่ว่าบุคคลจะมีสถานภาพโสด สมรส หม้าย หรือหย่าร้างย่อมมีความรู้สึก (Feeling) และคาดหวังที่จะได้รับการบริการที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพที่จะนำไปสู่ความพึงพอใจและตรงกับความต้องการหรือเกินความคาดหมาย เช่นการบริการอย่างรวดเร็วทันเวลา การบริการอย่างต่อเนื่อง และการบริการอย่างเสมอภาคเป็นมาตรฐานเดียวกัน 2) คุณลักษณะส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีมาตรฐานความพึงพอใจในคุณภาพการบริการโรงแรมระดับสามดาวที่ ไม่แตกต่างกัน ในสองปัจจัยคือ ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ สอดคล้องกับ Millet (1954) ที่กล่าวว่าการปฏิบัติงานการบริการให้เกิดความพึงพอใจมีลักษณะที่สำคัญ คือ การให้บริการอย่างเสมอภาคและยุติธรรม เพราะในฐานะที่เป็นปัจเจกบุคคลที่ใช้มาตรฐานการให้บริการเดียวกัน ซึ่งแม้ว่าผู้ที่มีการศึกษาที่สูงกว่า จะทำให้บุคคลนั้นมีความคิด ค่านิยม ทศนคติ และพฤติกรรมการแสดงออกที่แตกต่างกัน แต่ในด้านของผู้รับบริการบริการแล้วความพึงพอใจย่อมมีที่มาเหมือนกันคือ มีความสุขเมื่อได้รับสิ่งที่คาดหวังทั้งด้านการปฏิบัติตอบสนองที่ดีและการมีคุณค่าอ้อมอ้อมทางจิตใจ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1) ด้านขั้นตอนการให้บริการ ควรลดขั้นตอนการลงทะเบียนจองห้องพักผ่านระบบอินเทอร์เน็ตให้ซับซ้อนน้อยลง และเพิ่มช่องทางการชำระค่าบริการผ่านมือถือ (mobile banking) การสแกนคิวอาร์โค้ด (QR CODE) ของโรงแรม และมีจำนวนพนักงานที่มีความสามารถในการให้ข้อมูลของโรงแรมและให้บริการในขั้นตอนต่างๆ แก่ผู้มารับบริการอย่างรวดเร็วและเพียงพอ

2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ควรเพิ่มป้ายบอกตำแหน่งการให้บริการส่วนต่างๆ ของโรงแรมอย่างชัดเจน ตลอดจนการดูแลรักษาความสะอาด การจัดระเบียบบริเวณห้องรับรอง (Lobby) และเพิ่มอุปกรณ์อำนวยความสะดวก มีรถเข็นและทางลาดสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้พิการ และมีพนักงานรักษาความปลอดภัยทุกจุดตลอดเวลา

3) ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ควรมีการคัดเลือกพนักงานที่มีจิตสำนึกในการให้บริการ มีความเต็มใจในการต้อนรับลูกค้า และให้บริการลูกค้าทุกคนด้วยความเท่าเทียมกัน สามารถช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้ลูกค้าได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1) งานวิจัยนี้กำหนดตัวแปรการวิจัยตามแนวคิดที่กำหนดไว้เท่านั้น ควรมีการวิจัยโดยใช้แนวคิด ทฤษฎีอื่น ซึ่งมีตัวแปรที่แตกต่างไปเพื่อจะได้ข้อมูลมิติอื่นเกี่ยวกับคุณภาพการบริการของที่พักและโรงแรมในระดับดาวอื่น ๆ

2) ควรศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพควบคู่กับไปกับการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับคุณภาพงานบริการของที่พักและโรงแรมในทุกระดับ

เอกสารอ้างอิง

วายนต์ ตูลยาพงศ์. (2555). *แนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริการของพนักงานแผนกต้อนรับส่วนหน้า :*

กรณีศึกษาธุรกิจโรงแรมเจดับบลิว แมริออท ภูเก็ต รีสอร์ท แอนด์ สปา. ภาคนิพนธ์หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการตลาด มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ. (2562). *ศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์. สืบค้นเมื่อ 28 กรกฎาคม 2562,*
จาก <http://www.reic.or.th/News/Estate/440291>.

อารีวรรณ เพิ่มเติมนสิน. (2558). *ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการใช้บริการโรงแรมพันธุ์เทพบ้านสวน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง. ภาคนิพนธ์หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.*

Millet. (1954). *Management in the Public Service.* The guest for effective performance.
New York: McGraw-Hill Book.

Simon, H. A. (1960). *The New Science of Management Decision.* New York: Harper & Row.

Zeithaml, V. A. & Bitner, M. A. (2000). *Services Marketing Customer Focus Across the Firm.*
(3rd ed.). New York: McGraw - Hill.

คุณภาพชีวิตในการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กร
กรณีศึกษา บริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด
Quality of Work Life Affecting Employment Engagement
A Case Study of Plus Property Company Limited

¹ทาริกา สระทองคำ, ²นนทวัฒน์ สุขผล และ ³วีรยา ศิริพันธ์

¹Tarika Srathongkham, ²Nonthavat Sukphon and ³Weeraya Siriphan

¹มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ²ธนาคารออมสิน และ ³บริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

¹Kasetsart University, ²Government Saving Bank and ³Plus Property Co.,Ltd

¹ Corresponding Author. E-mail: tarika_tai@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยประชากรศาสตร์ ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน และความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด 2) ศึกษาปัจจัยประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด 3) ศึกษาปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน ที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ทำการศึกษาพนักงานบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ฝ่ายบริหารอาคารที่พักอาศัย (คอนโดมิเนียมและโครงการต่างจังหวัด) จำนวน 812 คน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามวิธีของยามาเน่ 282 คน ใช้แบบสอบถามคุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรในการเก็บรวบรวม สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test One-way ANOVA และ Multiple Regression ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 51.40 มีอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 45.70 อายุงาน 1 - 5 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 50.60 ตำแหน่งงานธุรการ/ช่างเทคนิคจำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 51.80 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 66.40 และรายได้ต่อเดือน 15,001 - 25,000 บาท จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 53.80 และผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัดไม่แตกต่างกัน และคุณภาพชีวิตในการทำงานมีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ $Y = 0.477 + 0.625(X_2) + 0.250(X_3)$ และในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z = .565(X_2) + 0.282(X_3)$ สามารถนำข้อมูลมาปรับปรุง และวางแผนในการพัฒนาเพิ่มความผูกพันต่อองค์กร บุคลากรสามารถรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงและร่วมมือกันพัฒนาให้องค์กรประสบความสำเร็จต่อไป

คำสำคัญ: ความผูกพันต่อองค์กร; คุณภาพชีวิตในการทำงาน; บริษัทเอกชน

Abstract

The objectives of this study were to 1) study demographic factors, quality of work life factors, and employment engagement of Plus Property Company Limited, 2) to study demographic factors affecting the employee engagement of Plus Property Company Limited, and 3) to study quality of work life factors affecting employee engagement of Plus Property Company Limited. 812

employees of Plus Property Company Limited, in Department of Residential Building Management, (condominium and upcountry projects) were randomly sampled according to Yamane method in total of 282 people. The quality of work life and employee engagement questionnaires were used for data collection. The study statistics were mean, percentage, standard deviation, t-test One-way ANOVA, and Multiple Regression. The results of this study found that the samples were mostly 127 women, accounting for 51.40 percent, aged 31-40 years, 113 people, accounting for 45.70 percent, had 1 – 5 year experience, 125 people, accounting for 50.60 percent, became administrator/technicians, 128 people, accounting for 51.80 percent, had a bachelor's degree, 164 people, accounting for 66.40 percent, and had monthly income of 15,001 – 25,000 baht, 133 people, accounting for 53.80 percent. Furthermore, the results of the hypothesis testing revealed that different demographic factors had the engagement of Plus Property Company Limited similarly, and the quality of work life had a statistically significant influence on the engagement of Plus Property Company Limited at the .05 level. Multiple regression analysis equations in the raw score, $Y = 0.477 + 0.625 (X_2) + 0.250 (X_3)$, and in the standardized score, $Z = .565 (X_2) + 0.282 (X_3)$, could be used for improvement and planning for developing to increase employee engagement, and people could recognize the change and coordinate to further develop the success of the organization.

Keywords: employee engagement; quality of work life; private company

บทนำ

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันโลกของเรามีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการศึกษา สังคม เทคโนโลยี ฯลฯ ซึ่งถูกพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สภาพแวดล้อมขององค์กรมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทั้งภายในและภายนอกองค์กร ในแต่ละองค์กรต้องมีการปรับเปลี่ยนนโยบาย รูปแบบการบริหาร โครงสร้างองค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การที่จะประสบความสำเร็จ หรือบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้นั้น ต้องมีปัจจัยหลายๆ อย่างเป็นองค์ประกอบ พร้อมกับการแข่งขัน ต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ทำให้องค์กรต้องมีการพัฒนาเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มศักยภาพให้องค์กรมีความแข็งแกร่ง ต่อสู้กับภาวะเศรษฐกิจในโลกปัจจุบัน และสิ่งสำคัญที่สุดที่จะทำให้ ให้องค์กรประสบความสำเร็จ บรรลุเป้าหมายขององค์กร และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค เพื่อได้เปรียบในการแข่งขันของสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน คือ ทรัพยากรมนุษย์ (พงษ์เทพ เงาม้วน, 2555) คุณภาพชีวิตในการทำงานมีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำงาน เพราะคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญ เป็นต้นทุน ทางสังคมที่มีคุณค่า ปัจจุบันบุคลากรต้องทำงานเพื่อให้ชีวิตดำรงอยู่ได้ ตอบสนองความต้องการพื้นฐาน เมื่อบุคลากรต้องทำงานอยู่ในที่ทำงานเป็นส่วนใหญ่ จึงควรมีสถานะที่เหมาะสม ทำให้เกิดความสุข ทั้งทางร่างกายและจิตใจ (ทัศนีย์ ชาตไทย, 2559)

ความผูกพันต่อองค์กร เป็นกุญแจสำคัญที่จะคอยผูกมัดบุคลากรให้ปฏิบัติงานและอยู่ร่วมกับองค์กรไปนานๆ ความผูกพันองค์กรจะเกิดขึ้นและพัฒนาไปอย่างช้าๆ แต่จะคงอยู่อย่างมั่นคง โดยมีหน้าที่เป็นแรงผลักดันและจูงใจให้พนักงานหรือบุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อองค์กร ซึ่งถ้าองค์กรใดสามารถสร้างความผูกพันต่อองค์กรให้เกิดขึ้นกับพนักงานได้ องค์กรจะสามารถก้าวสู่ความสำเร็จได้ตามที่วางเป้าหมายไว้บริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด เป็นการทำธุรกิจประเภทการบริหารจัดการทรัพยากรอาคารเพื่อที่พักอาศัย คือการบริการที่มุ่งเน้นรูปแบบการบริหารจัดการที่ให้ความยืดหยุ่นเพื่อตอบสนองต่อลักษณะทางกายภาพของโครงการที่แตกต่างกัน โดยครอบคลุมไปถึงการบริการที่มากกว่าการบริหารจัดการทรัพยากรอาคารประจำวัน ด้วยเป้าหมายสำคัญคือ เพื่อเป็นการรักษาหรือเพิ่มมูลค่าให้กับโครงการ และเพื่อคุณภาพการเป็นอยู่ที่ถูกสุขอนามัยและเพื่อความพึงพอใจสูงสุดของเจ้าของร่วมและผู้พักอาศัยภายในโครงการ ในปัจจุบันบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินงาน จึงทำให้บุคลากรทุกคนต้องมีการพัฒนาเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ทันสมัยเพื่อเพิ่มศักยภาพให้บุคลากรในองค์กร มีความเป็นมืออาชีพ เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้มีความก้าวหน้า สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างประสิทธิภาพจะเห็นได้ว่าทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญเป็นอย่างมาก บริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด จึงได้ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรมนุษย์ สร้างความพึงพอใจและความผูกพันต่อองค์กรให้กับพนักงานเพราะถือว่าบุคลากรเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าสูงสุด เป็นสิ่งที่ขับเคลื่อนองค์กรให้ประสบความสำเร็จได้อย่างยั่งยืน

จะเห็นได้ว่า ความผูกพันองค์กรมีความสำคัญอย่างยิ่งกับการดำเนินงานภายในองค์กร คุณภาพชีวิตในการทำงานเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บุคลากรเกิดความผูกพันต่อองค์กร สามารถใช้เป็นที่ทำให้บุคลากรมีความรัก ความสุข ความพอใจที่จะทำงานร่วมกันภายในองค์กรต่อไป ทางผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กร กรณีศึกษา บริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด เพื่อที่จะได้นำข้อมูลมาปรับปรุง และวางแผนในการพัฒนาเพิ่มความผูกพันต่อองค์กร บุคลากรสามารถรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงและร่วมมือกันพัฒนาให้องค์กรประสบความสำเร็จต่อไป

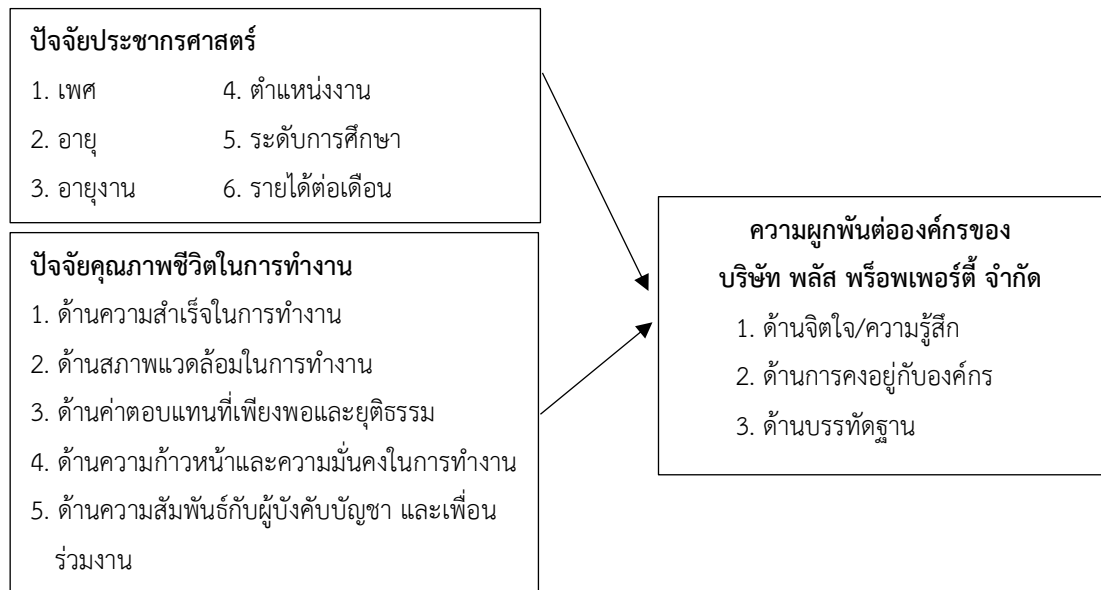
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

คุณภาพชีวิตในการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กร กรณีศึกษา บริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยประชากรศาสตร์ ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน และความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด
2. เพื่อศึกษาปัจจัยประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด
3. เพื่อศึกษาปัจจัยประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความผูกพันต่อองค์กร พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กร คือ ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีของ Hewitt Associates และแนวคิดของ Walton ในการกำหนดตัวแปร ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบในการศึกษาวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ คือ การเก็บแบบสอบถามคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด เริ่มจากผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ควบคู่กับการวิเคราะห์และกำหนดปัจจัยความผูกพันและคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงาน ดำเนินการสำรวจพนักงาน ประเมินผล และวิเคราะห์คุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กร

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นพนักงานฝ่ายบริหารอาคารที่พักอาศัย (คอนโดมิเนียมและโครงการต่างจังหวัด) ของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 812 คน (Siriintranet, 2562) (ข้อมูล ณ วันที่ 30 สิงหาคม 2562) ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการคำนวณขนาดตัวอย่าง จากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967) กรณียุทธวิธีจำนวนประชากรที่แน่นอน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenient Sampling) โดยให้ความผิดพลาดไม่เกิน 5% ด้วยความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเท่ากับ 282 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสำรวจความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน เรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กร ทัศนศึกษา บริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

การเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กร ทัศนศึกษา บริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด โดยศึกษาตัวแปรอิสระทางด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อายุงาน ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน ด้านปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน ได้แก่ ความสำเร็จในการทำงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ซึ่งตัวแปรอิสระเหล่านี้ มีผลต่อตัวแปรตามในด้านของความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

การตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

นำแบบสอบถามปรีกษาผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ และ นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ค่าระหว่าง 0.60 - 1.00 และปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับรายละเอียดของแบบสอบถาม (โชติมา หนูพริก, 2553) โดยผลค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม มีค่า 0.60 - 1.00

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (reliability) เริ่มจากนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไป ทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มทดลองใช้ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากร เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ ครอนบาค-อัลฟา (Cronbach's Alpha) ทดสอบว่าแต่ละข้อ ในแบบสอบถามเป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีความสอดคล้องกันหรือไม่ และทำการปรับปรุงแก้ไข โดยผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม พบว่า 0.953

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เพื่อให้ทราบข้อมูลลักษณะ ประชากรศาสตร์ ระดับความคิดเห็นคุณภาพชีวิตในการทำงาน และความผูกพันต่อองค์กรของ พนักงานบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด โดยสามารถวิเคราะห์แบบสอบถามได้ ดังนี้ 1) จำนวนและร้อยละ 2) ค่าต่ำสุดและค่าสูงสุด (Minimum and Maximum) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นสถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน การวิจัย เพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม โดยสถิติที่ใช้ในการทดสอบ สมมุติฐาน ดังนี้ 1) ใช้สถิติ t-test เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม 2) ใช้การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (one – way ANOVA) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม และ 3) ใช้การวิเคราะห์ Multiple Regression เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรอิสระมากกว่า 1 ตัวและตัวแปรตาม 1 ตัวแปร

ผลการวิจัย

จากวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กร กรณีศึกษา บริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามจำนวน 282 ฉบับ ได้รับการตอบกลับทั้งสิ้น 282 ฉบับ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้ง 282 ฉบับสามารถสรุปผลได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรศาสตร์ คุณภาพชีวิตในการทำงาน และความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำการทดสอบ

พนักงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 50.35 อยู่ในช่วงอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 42.20 มีอายุงาน 1 - 5 ปี จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 47.87 ตำแหน่งงานธุรการ / ช่างเทคนิคจำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 61.70 และมีรายได้ต่อเดือน 15,001 - 25,000 บาท จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 54.96

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของคุณภาพชีวิตในการทำงาน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตในการทำงานของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

คุณภาพชีวิตในการทำงาน	คะแนนเฉลี่ย	ระดับ
ด้านความสำเร็จในการทำงาน	3.91	มาก
ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน	3.86	มาก
ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม	3.42	ปานกลาง
ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน	3.74	มาก
ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน	3.82	มาก
รวม	3.75	มาก

ระดับความคิดเห็นของคุณภาพชีวิตในการทำงานของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด พบว่าคุณภาพชีวิตในการทำงานในภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ด้านความสำเร็จในการทำงาน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 รองลงมาคือด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน อยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และน้อยที่สุดคือด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอ และยุติธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของคุณภาพชีวิตในการทำงาน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยของความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

ความผูกพันต่อองค์กร	คะแนนเฉลี่ย	ระดับ
ด้านจิตใจ/ความรู้สึก	3.80	มาก
ด้านการคงอยู่กับองค์กร	3.58	มาก
ด้านบรรทัดฐาน	3.85	มาก
รวม	3.74	มาก

ระดับความคิดเห็นของความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด พบว่า ความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ด้านบรรทัดฐาน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 รองลงมาคือด้านจิตใจ/ความรู้สึก อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และด้านการคงอยู่กับองค์กร อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ลักษณะประชากรศาสตร์แตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด แตกต่างกัน ด้วยสถิติ t-test และ one-way ANOVA

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์ กับความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

ลักษณะประชากรศาสตร์	ความผูกพันต่อองค์กร
เพศ	0.847
อายุ	0.494
อายุงาน	0.072
ตำแหน่งงาน	0.619
ระดับการศึกษา	0.983
รายได้ต่อเดือน	0.777

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า

1. ผลการเปรียบเทียบระหว่างเพศกับความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด พบว่า การทดสอบค่า t-test ให้ค่า Sig(2-tailed) = 0.847 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า เพศที่แตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัดไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผลการเปรียบเทียบระหว่างอายุกับความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ด้วยสถิติ One-way ANOVA ให้ค่า Sig = 0.494 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า อายุที่แตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัดไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการเปรียบเทียบระหว่างอายุงานกับความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ด้วยสถิติ One-way ANOVA ให้ค่า Sig = 0.072 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า อายุงานที่แตกต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

4. ผลการเปรียบเทียบระหว่างตำแหน่งงานกับความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ด้วยสถิติ One-way ANOVA ให้ค่า Sig = 0.619 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

5. ผลการเปรียบเทียบระหว่างระดับการศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ด้วยสถิติ One-way ANOVA ให้ค่า Sig = 0.983 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

6. ผลการเปรียบเทียบระหว่างรายได้ต่อเดือนกับความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ด้วยสถิติ One-way ANOVA ให้ค่า Sig = 0.777 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

คุณภาพชีวิตในการทำงานมีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ด้วยสถิติ Multiple Regression

ตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์ค่าประสิทธิสัมพันธระหว่างปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน ได้แก่

ด้านความสำเร็จในการทำงาน (X_1) ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน (X_2) ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม (X_3) ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน (X_4) ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน (X_5) และความผูกพันต่อองค์กร (Y) ของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	Y
X_1	1.000					
X_2	0.623**	1.000				
X_3	0.767**	0.759**	1.000			
X_4	0.687**	0.578**	0.717**	1.000		
X_5	0.587**	0.616**	0.616**	0.733**	1.000	
Y	0.417**	0.705**	0.635**	0.541**	0.458**	1.000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม พบว่า ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.417, 0.705, 0.635, 0.541$, และ 0.458 ตามลำดับ) โดยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานมีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด มากที่สุด ($r = 0.705$)

ตารางที่ 5 แสดงการวิเคราะห์ค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงาน (X_1) ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน (X_2) ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม (X_3) ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน (X_4) ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน (X_5) และความผูกพันต่อองค์กร (Y) ของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ลำดับของตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือก	B	Std. Error	Beta	t	Sig
1. ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน (X_2)	0.625	0.062	0.565	10.085	0.000*
2. ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม (X_3)	0.250	0.050	0.282	5.027	0.000*
ค่าคงที่	0.477	0.169		2.821	0.005*

$R = .792$, $R^2 = .627$, $R^2 \text{ adj.} = .624$, $F \text{ Overall} = 25.60$, $\text{Sig} = 0.00$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 แสดงสมการที่ได้จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ สามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบและในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$\text{รูปแบบคะแนนดิบ} \quad Y = 0.477 + 0.625(X_2) + 0.250(X_3)$$

$$\text{รูปแบบคะแนนมาตรฐาน} \quad Z = .565(X_2) + 0.282(X_3)$$

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานมีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ลักษณะประชากรศาสตร์แตกต่างกันส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลาสติก หรือเพอร์ดี จำกัดแตกต่างกัน ด้วยสถิติ t-test และ one-way ANOVA ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ลักษณะประชากรศาสตร์แตกต่างกันส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลาสติก หรือเพอร์ดี จำกัด ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจาก บริษัท พลาสติก หรือเพอร์ดี จำกัด มีลักษณะงานที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้จัดการ ธุรการ ช่างเทคนิค แต่ไม่กีดกันงานที่ทำ ผู้หญิงหรือผู้ชาย สามารถปฏิบัติงานได้ การทำงานมีความเท่าเทียมกัน สามารถทำงานได้อย่างมีความสุขและมีการจัดการด้านสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่เหมาะสมให้กับพนักงาน ทำให้พนักงานที่มีอายุงานต่างกันรู้สึกพึงพอใจในสิ่งที่ตนเองได้รับจากองค์กร อีกทั้งองค์กรให้ความสำคัญกับพนักงานอย่างเท่าเทียมทำให้พนักงานเก่า และพนักงานใหม่รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรเหมือนกัน ทำให้เกิดความผูกพันต่อองค์กร ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ พิญญกรณ์ เต่งพานิชกุล (2558) ศึกษาเรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตบางแค ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์ต่อความผูกพันต่อองค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับ ศิลาพร กันทา และชมภูณัฐ หุ่นนาค (2562) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาแตกต่างกันส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. คุณภาพชีวิตในการทำงานมีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบริษัท พลาสติก หรือเพอร์ดี จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจาก บริษัท พลาสติก หรือเพอร์ดี จำกัด ให้ความสำคัญกับพนักงานเป็นอย่างมาก มีการแบ่งลำดับขั้นสายงานอย่างชัดเจน ทำให้มีการดูแลเอาใจใส่รายบุคคล สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ และทำงานอย่างเป็นระบบ ทำให้พนักงานทำงานได้ตามเป้าหมาย สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงาน เป็นปัจจัยในการทำงานถ้าพนักงานมีสภาพแวดล้อมที่ดี ก็จะส่งผลต่อการทำงานที่ดี ถ้าพนักงานมีความสุขกับการทำงาน อัตราการลาออกก็จะลดน้อยลง อีกทั้งสิ่งอำนวยความสะดวก มีสภาพที่ใช้งานได้ดีจะสามารถทำให้พนักงานปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งบริษัท พลาสติก หรือเพอร์ดี จำกัด ให้ความสำคัญกับการเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ผลตอบแทนเป็นการจูงใจในการทำงานอย่างหนึ่ง ทำให้พนักงานทุ่มเทกำลังความรู้ ความสามารถเพื่อประสิทธิภาพสูงสุดขององค์กร รู้สึกถึงความสำเร็จในตัวเอง ถ้าพนักงานมีความก้าวหน้าในการทำงานสูง เช่น ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถอย่างต่อเนื่อง และมีโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ก็จะทำให้พนักงานมีความผูกพันต่อองค์กรสูงขึ้น และเกิดความจงรักภักดีต่อองค์กร สอดคล้องกับ Arthur, Khapova & Wilderom (2005) กล่าวว่า พื้นฐานของความก้าวหน้าในอาชีพ เป็นการอธิบายผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการทำงานทั้งหมดไม่ใช่ความก้าวหน้าในอาชีพ ความก้าวหน้าในอาชีพเป็นผลลัพธ์ที่บุคคลต้องการ

หรือส่งผลให้เกิดความรู้สึกในทางบวก และสอดคล้องกับ กาญจนสุตา เฟ็งภู่ และพิชิต รัชตพิบูลภพ (2562) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากร สังกัดกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยการทำงานด้านความรับผิดชอบในงาน การสื่อสารภายในองค์กร และความผูกพันมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากร และตัวแปรที่มีอำนาจในการพยากรณ์คุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากร คือ ความรับผิดชอบในงาน และความผูกพันต่อองค์กร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

1. การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ตำแหน่งงาน ผู้บังคับบัญชาต้องยึดหลักความถูกต้อง ชัดเจน โปร่งใส สามารถอธิบายได้ ไม่ควรเลือกกระบบหมุนเวียนหรือสลับกัน หากองค์กรมีวิธีการข้างต้น จะส่งผลให้เกิดการสูญเสียพนักงานที่ดี มีความสามารถได้
2. การจ่ายค่าตอบแทนพนักงาน จะต้องมีความเป็นธรรม และเหมาะสมกับงาน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของคุณค่าของงาน หรือตามหลักผลงาน มีรูปแบบประเมินผลที่มีตัวชี้วัด (KPI) ที่ชัดเจน ซึ่งทำให้พนักงานรู้สึกได้ว่า ทำงานที่นี้แล้วไม่ได้ถูกเอาเปรียบในเรื่องของค่าตอบแทนกับงานที่ทำ และเมื่อเทียบกับเพื่อนร่วมงานคนอื่นแล้ว ก็ไม่ได้ถูกเอาเปรียบเช่นกัน
3. ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน เป็นปัจจัยที่จะสร้างแรงจูงใจให้พนักงานทำงานอย่างเต็มความสามารถ สร้างผลงานที่ดี และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เมื่อพนักงานมีผลการดำเนินงานที่ดี ก็จะนำไปสู่ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ดังนั้น องค์กรควรมีระบบในการพัฒนาพนักงาน เพื่อให้พนักงานได้มีความก้าวหน้าในการทำงานสูงขึ้น มีเส้นทางความก้าวหน้าที่ชัดเจน พนักงานสามารถเลือกที่จะเติบโตได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน เช่น วัฒนธรรมองค์กร พฤติกรรมการทำงาน ภาวะผู้นำ เป็นต้น เพื่อนำผลมากำหนดการทำงานของพนักงาน มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น
2. ควรศึกษาแนวทางการสร้างความผูกพันต่อองค์กรในทัศนคติของพนักงาน เพื่อให้ทราบความต้องการของพนักงานอย่างลึกซึ้ง ส่งผลต่อการเสริมสร้างความผูกพันต่อองค์กรอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

กาญจนสุตา เฟ็งภู่ และพิชิต รัชตพิบูลภพ. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากร สังกัดกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 5, 1: 167 – 177.

- โชติมา หนูพริก. (2553). *การพัฒนากระบวนการประเมินการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทัศนีย์ ขาดีไทย. (2559). *คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พงษ์เทพ เงาม้วน. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับความผูกพันต่อองค์การของพนักงาน บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด(มหาชน) สำนักงานใหญ่ (ดอนเมือง)*. การคว่ำอิสระ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พิญาภรณ์ เต็งพานิชกุล. (2558). *ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตบางแค*. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยสยาม.
- ศิลาพร กันทา และชมภูษ หนุ่นาค. (2562). *คุณภาพชีวิตการทำงานกับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา*. *วารสารวไลยอลงกรณ์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 9, 1: 120 - 134.
- Arthur, M. B., Khapova, S. N., & Wilderom, C. P. M. (2005). "Career success in a boundaryless career world." *Journal of Organizational Behavior* 26: 177 - 202.
- Siriintranet. (2019). *จำนวนพนักงานฝ่ายบริหารอาคารที่พักอาศัย (คอนโดมิเนียมและโครงการต่างจังหวัด) ของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด*. Retrieved August, 20 2019, from <https://www.siriintranet.com>.
- Yamane Taro. (1967). *Statistic: An Introductory Analysis*. New York: Harpe & row.

พฤติกรรมนักท่องเที่ยวและปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ
ที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง
Tourism Behavior and Services Marketing Mix Factors Affecting Decision
Making for Cultural Tourist Attractions in Lampang Province

¹ทัศนียา กิตติภาคย์พฤกษ์, ²ทัตษกร ศรีสุข และ ³อัสนีย์ ณ น่าน

¹Thatsaneeya Kittipakparit, ²Thatsaporn Srisook and ³Aussanee Na nan

^{1,2,3}หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเนชั่น

^{1,2,3}Master of Business Administration, Nation University

¹Corresponding author. Email: natnaja1719@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวและปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มนักท่องเที่ยวจำนวน 400 คน สุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 26-40 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพข้าราชการ รายได้ 10,000-20,000 บาท สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่นักท่องเที่ยวนิยมมากที่สุด คือ วัดพระธาตุลำปางหลวง รองลงมา วัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดาราม และวัดเจดีย์ขาวหลัง พฤติกรรมนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวโดยใช้รถส่วนตัวกับครอบครัว/ญาติ ในวันเสาร์-อาทิตย์ และเคยมากกว่า 2 ครั้ง วัดอุปสมงค์ในการท่องเที่ยวเพื่อสักระยะศักดิ์สิทธิ์ ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่สำคัญ 3 อันดับมากที่สุดคือ ผลกระทบทางการท่องเที่ยว รองลงมา คือการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว และค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ตามลำดับ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พฤติกรรมนักท่องเที่ยวมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปางทุกประเด็น ส่วนปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการให้บริการ และด้านผลกระทบทางการท่องเที่ยวมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยร่วมกันพยากรณ์การตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปางร้อยละ 47.0 ทั้งนี้แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมคือ ควรประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวรับรู้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์ท้องถิ่นผ่านเว็บไซต์ มีราคาอาหารและที่พักเหมาะสม มีป้ายบอกทางที่ชัดเจน จัดภูมิทัศน์เป็นระเบียบน่าสนใจ และมีศูนย์บริการข้อมูลและ Wi-Fi บริการนักท่องเที่ยว

คำสำคัญ : พฤติกรรมนักท่องเที่ยว; ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ; การตัดสินใจ; ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

Abstract

The objectives of this research studied the tourist behavior and marketing mix factors affecting decision making for cultural tourist attractions in Lampang Province. The questionnaires were used as the instruments to collect data from 400 tourists who had been chosen by Accidental Sampling, Data were collected through the distributed questionnaires among the tourists and later subjected to the statistical analysis with Frequency, Percentage, Mean and Standard Deviation, including the Hypothesis Testing with One-way ANOVA and Multiple Regression Analysis to find the Effect Value between variables.

Research findings suggest that most samples were females, aged between 26–40 years, with Bachelors' degree educational level, being civil servants who earned monthly income 10,000-20,000 baht. The cultural site most visit is Wat Phra That Lampang Luang, next, Wat Phra Kaeo Don Tao and Wat Chedi Sao Lang, respectively. The findings on tourists' behavior reveal that majorities travelled by private automobiles with the families/ relatives during Saturday-Sunday and visiting the area more than twice to pay respect to the holy places. As for the study on marketing mix factors, overall results found at high level, having the most significant factor in tour products, followed by tour sites advertising and tour costs, respectively. Hypothesis results found the tourist behavior affect decision-making for cultural tourist attractions in Lampang Province. With statistical significance at 0.5 level, the marketing mix factors found affect decision-making for 47.0 percent, most affect decision-making consisted of public relations, accessing tourist attractions, tour products, personnel and servicing process, respectively. As physical environment and tour costs. The direction for managing cultural tourism in Lampang are publicize cultural tourist attractions via website, prices of food and accommodation are suitable, clear road signs, the landscape is a mess and Wi-Fi services.

Keywords: Tourist Behavior; Services Marketing Mix Factors; Decision Making; Cultural Tourism

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยให้ความสำคัญกับศิลปะ วัฒนธรรม เทศกาล รวมถึงมรดกทางวัฒนธรรมพื้นบ้านมากยิ่งขึ้น ทำให้การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้กลายเป็นศูนย์กลางของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ดังนั้น ประเทศไทยจึงได้พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2564) ส่งผลให้การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสามารถสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศและนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจทั้งระดับประเทศ และระดับภูมิภาคด้วย รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมยังถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการสืบทอดวัฒนธรรม ให้คงอยู่ต่อไป การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีความพิเศษ ตรงที่นักท่องเที่ยวเน้นที่การศึกษาหาความรู้ในพื้นที่ หรือบริเวณที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม สามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคน ในแต่ละยุคสมัยได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการอนุรักษ์และการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้คงอยู่ต่อไปนั้น เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะเป็นความภาคภูมิใจแล้ว ยังมีคุณค่าที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

เชิงวัฒนธรรม การศึกษาทางด้านประวัติศาสตร์ ศิลปศาสตร์ และสามารถเน้นที่การพัฒนาที่ควบคู่กันไป ระหว่างการเติบโต และการรักษามูลค่าทางวัฒนธรรมคงเดิมไว้ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560)

ในส่วนของจังหวัดลำปางนั้น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมถือเป็นอุตสาหกรรมบริการที่สร้างรายได้ และการจ้างงานให้กับจังหวัดลำปางเป็นอย่างมาก อีกทั้งในปัจจุบันการแข่งขันของตลาดท่องเที่ยวที่สูงขึ้น ส่งผลให้กระแสการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจึงได้รับความสนใจเพิ่มสูงขึ้นด้วย เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดลำปางมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวและได้มีการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม สืบเนื่องมาเป็นเวลานาน ซึ่งจังหวัดลำปางมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากมายที่มีเอกลักษณ์ เช่น วัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดาราม วัดพระธาตุลำปางหลวง วัดเจดีย์ขาหลัง วัดปงสนุก หมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นต้น (กิตติศักดิ์ กลิ่นหมื่นไวย, 2561) แต่เมื่อก้าวถึง “ลำปาง” นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มักพิจารณาเมืองแห่งนี้ ในฐานะจุดเล็กๆ บนเส้นทางผ่านไปยังเมืองใหญ่เท่านั้น โดยละเลยที่จะเข้ามาสัมผัสกับวัฒนธรรมที่หลากหลาย และเรื่องราวทางประวัติศาสตร์มากมายที่รอคอยการค้นหาลอยๆ จึงทำให้ลำปางยังไม่เป็นจุดหมายปลายทางที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวมากนัก (นุชนาฏ เชียงชัย, 2558) อย่างไรก็ตาม ความเป็นเมืองเล็กของจังหวัดลำปาง ยังมีความสวยงามทางธรรมชาติและอากาศที่หนาวเย็นในช่วงปลายฤดูหนาวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2562 มีปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 และสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา หรือ COVID19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อตลาดท่องเที่ยวของลำปางอย่างมาก ในด้านตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวจีน ที่มีการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวมาจากเชียงใหม่ ทำให้กลุ่มนี้หายไป ททท.ลำปาง และแม้จะยังคงมีนักท่องเที่ยวบางส่วนที่เดินทางมาท่องเที่ยวเอง แต่ก็มี การประเมินสถานการณ์วันต่อวัน จึงทำให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้มากยิ่งขึ้นตามแผนพัฒนาจังหวัดลำปาง 5 ปี (พ.ศ.2561-2565) ในยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งให้ความสำคัญกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น เน้นย้ำถึงความผูกพันของนักท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว ให้นักท่องเที่ยวได้มีประสบการณ์แท้จริงจากการเรียนรู้ในพื้นที่ท่องเที่ยว ทำให้เกิดความจดจำและประทับใจ ในแหล่งท่องเที่ยวด้วย จึงมีความจำเป็นที่ต้องปรับกลยุทธ์การตลาดของการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในเรื่อง การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและเกิดความสนใจแก่นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย เน้นการท่องเที่ยว ในประเทศมากขึ้น โดยจัดทำแพ็คเกจพิเศษส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบกรุ๊ปทัวร์มากขึ้น (สำนักงานจังหวัดลำปาง, 2563)

จากการที่ภาครัฐให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง จึงทำให้ผู้วิจัย ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของนักท่องเที่ยวในจังหวัดลำปาง เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยเฉพาะการนำมาใช้ เป็นจุดขายในการจัดการการตลาดบริการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมใหม่ๆ เพื่อการสร้างคุณค่าทางวัฒนธรรม และมูลค่าเศรษฐกิจที่ยั่งยืน อีกทั้งจะมีส่วนช่วยให้จังหวัดลำปางกลายเป็นจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยว ต้องแวะมาเยี่ยมเยือนมิใช่เป็นเพียงทางผ่านอีกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

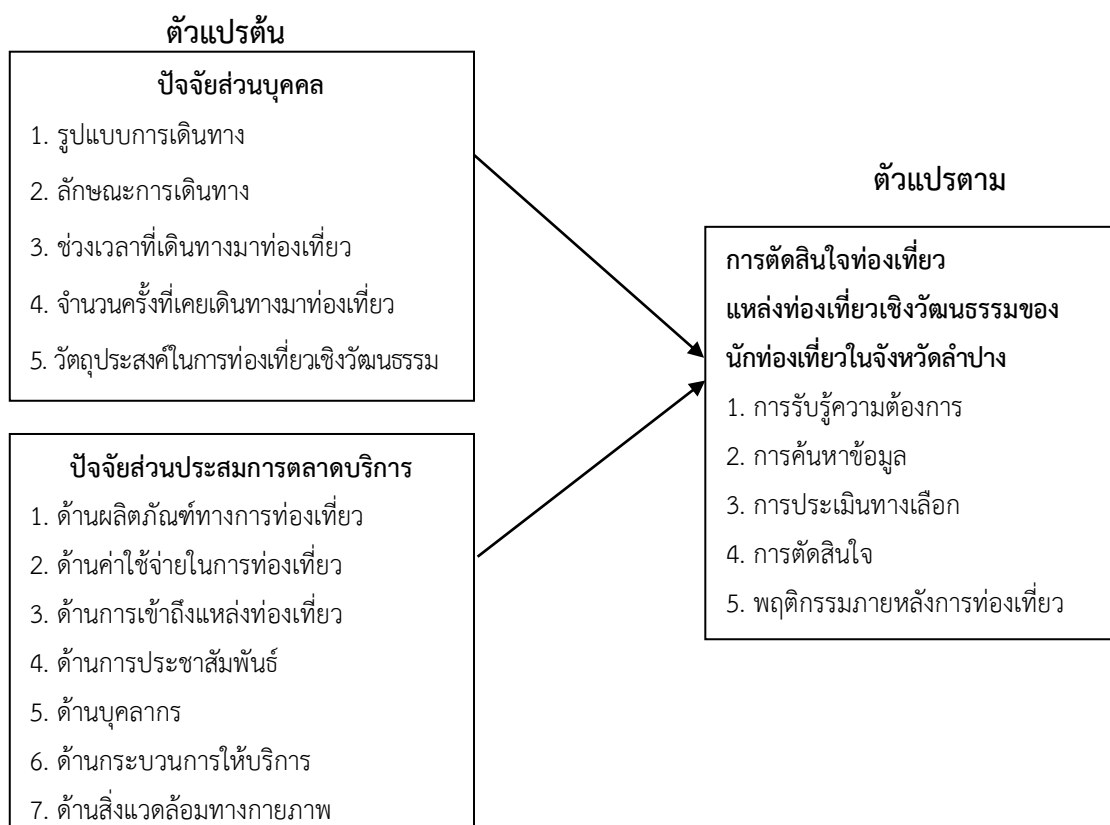
1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง

สมมติฐานของการวิจัย

1. พฤติกรรมนักท่องเที่ยวมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง
2. ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยพัฒนากรอบแนวคิดในการวิจัยโดยประยุกต์ใช้หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมนักท่องเที่ยว (Tourist Behavior) ของ Kotler (2000), ส่วนประสมการตลาดบริการ (Service Marketing Mix) ของ Kotler and Keller (2016), Armstrong, G and Kotler, P (2015) และศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2546) และการตัดสินใจ (Decision Making) ของ Kotler (2000) ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

1. ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดลำปาง จำนวนทั้งสิ้น 835,967 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดลำปาง, 2562) จำนวนประชากรมีขนาดใหญ่และไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนจึงใช้วิธีคำนวณตามสูตรของ Yamane, Taro (1973) ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 399.81 คน ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยจึงเก็บขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

2. ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งเป็น 5 ส่วน ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว จำนวน 5 ข้อ ข้อมูลปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการ 7 ด้าน จำนวน 25 ข้อ ข้อมูลการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง 5 ด้าน จำนวน 16 ข้อ และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. พัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการตรวจสอบความเที่ยงตรง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้เท่ากับ 0.96 โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปางที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach เท่ากับ 0.95

4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) สำหรับการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาค่าอิทธิพลระหว่างตัวแปร

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 62.25 มีอายุไม่เกิน 26-40 ปี ร้อยละ 48.00 การศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 56.75 อาชีพข้าราชการ ร้อยละ 23.50 มีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 39.75 และวัดพระธาตุลำปางหลวงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่นิยมมาท่องเที่ยวมากที่สุด ร้อยละ 16.80

พฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง ส่วนใหญ่มีรูปแบบการเดินทางโดยใช้รถส่วนตัว รองลงมาคือรถรับจ้าง และรถทัวร์ ตามลำดับ ลักษณะการเดินทางส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวกับครอบครัว/ญาติ รองลงมาคือมาท่องเที่ยวกับกลุ่มเพื่อน และมาท่องเที่ยวคนเดียว ตามลำดับ มักเดินทางมาท่องเที่ยวในวันเสาร์-อาทิตย์มากที่สุด รองลงมาคือวันหยุดนักขัตฤกษ์/เทศกาล และวันธรรมดา ตามลำดับ จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวมากที่สุดคือมากกว่า 2 ครั้ง รองลงมาคือมาครั้งแรก เคยมา 1 ครั้ง และเคยมา 2 ครั้ง วัดอุปพระสค์ในการท่องเที่ยวมากที่สุดคือเพื่อสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ รองลงมาคือเพื่อพักผ่อน

เพื่อต้องการถ่ายภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไว้เป็นที่ระลึกและเผยแพร่ทาง Social Network Facebook Instagram Timeline เพื่อพบเจอวัฒนธรรมใหม่ และเพื่อเพิ่มพูนความรู้และศึกษาวัฒนธรรมที่แตกต่าง ตามลำดับ

ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว รองลงมาคือด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ด้านค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านกระบวนการให้บริการ และด้านบุคลากร ตามลำดับ

การตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ขั้นตอนพฤติกรรมภายหลังการท่องเที่ยว การประเมินทางเลือก ก่อนตัดสินใจท่องเที่ยว และการรับรู้ความต้องการท่องเที่ยว ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล พฤติกรรมนักท่องเที่ยว ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ และการตัดสินใจท่องเที่ยว ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง ให้เกิดคุณค่าทางวัฒนธรรมและมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ซึ่งพบว่า การพัฒนาด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวสำคัญที่สุดสำหรับการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง ทั้งนี้ควรส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้เกิดคุณค่าทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนโดยผู้วิจัยขอเสนอตามแนวคิดส่วนประสมการตลาดบริการ ดังนี้

1) ด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ควรเน้นกิจกรรมด้านวัฒนธรรมที่หลากหลายและเพิ่มมากขึ้น โดยเน้นให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในวิถีชุมชนที่เป็นเอกลักษณ์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์และสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวด้วย

2) ด้านค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ควรมีการติดป้ายราคาที่ชัดเจนและสร้างความแตกต่างเชิงเอกลักษณ์เฉพาะให้กับสินค้า เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในสายตาของนักท่องเที่ยว และรู้สึกถึงความคุ้มค่ากับเงินที่เสียไป

3) ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ควรต้องพิจารณาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะการให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวแก่บริษัทจัดนำเที่ยวเพื่อนำไปจัดรวมไว้ในโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

4) ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ควรให้ความสำคัญกับการโฆษณา ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปางมากขึ้น เน้นการนำเสนอผ่านสื่อที่หลากหลายและต่อเนื่อง เนื่องจากบางแห่งยังไม่เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวเท่าที่ควร

5) ด้านบุคลากร ควรมีการพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว ได้แก่ มัคคุเทศก์น้อย มัคคุเทศก์ท้องถิ่น เพื่อให้ข้อมูลด้านประวัติศาสตร์กับนักท่องเที่ยวได้

6) ด้านกระบวนการให้บริการ ควรมีการให้ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่รวดเร็วและถูกต้อง มีการจัดระบบการให้ข้อมูลเป็นภาษาต่างประเทศเพิ่มขึ้นเพื่อเพิ่มคุณภาพและมาตรฐานในระดับสากลด้วย

7) ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ควรให้ความสำคัญเรื่องความสะอาดของสถานที่ ห้องสุขา สถานที่นั่งพักผ่อนมีถังขยะสำหรับใส่เศษขยะที่เพียงพอในทุกพื้นที่ท่องเที่ยว เพื่ออำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 1 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานข้อ 1

การตัดสินใจท่องเที่ยว พฤติกรรมนักท่องเที่ยว	การรับรู้ ความต้องการ	การค้นหา ข้อมูล	การประเมิน ทางเลือก	การตัดสินใจ	พฤติกรรม ภายหลัง ท่องเที่ยว	ภาพรวม
รูปแบบการเดินทาง	0.000*	0.308	0.000*	0.792	0.000*	0.000*
ลักษณะการเดินทาง	0.001*	0.286	0.038*	0.864	0.000*	0.025*
ช่วงเวลาที่เดินทาง	0.012*	0.008*	0.002*	0.219	0.026*	0.026*
จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยว	0.000*	0.027*	0.000*	0.146	0.000*	0.000*
วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว	0.004*	0.541	0.002*	0.157	0.008*	0.016*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 ผลการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า พฤติกรรมนักท่องเที่ยว มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปางทุกประเด็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ได้แก่ รูปแบบการเดินทาง (Sig.=0.000) จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยว (Sig.=0.000) วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว (Sig.=0.016) ลักษณะการเดินทาง (Sig.=0.025) และช่วงเวลาที่เดินทาง (Sig.=0.026)

ตารางที่ 2 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานข้อ 2

ปัจจัยส่วนประสม ทางการตลาดบริการ	การตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม						
	b	S.E.	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
ด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว	0.132	0.044	0.147	3.000	0.003*	0.560	1.784
ด้านค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว	0.031	0.042	0.036	0.743	0.458	0.591	1.693
ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	-0.169	0.039	-0.228	-4.330	0.000*	0.489	2.046
ด้านการประชาสัมพันธ์	0.442	0.040	0.570	10.937	0.000*	0.498	2.008
ด้านบุคลากร	-0.110	0.041	-0.175	-2.696	0.007*	0.321	3.117
ด้านกระบวนการให้บริการ	0.126	0.052	0.170	2.442	0.015*	0.280	3.567
ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	0.072	0.047	0.090	1.531	0.127	0.390	2.561
$R^2 = 0.47$ $F = 49.611$ * $p < 0.05$							

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้นพหุ พบว่า ปัจจัยส่วนประสม การตลาดบริการมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ด้านการประชาสัมพันธ์ (Sig.=0.000) ด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว (Sig.=0.003) ด้านบุคลากร (Sig.= 0.007) และด้านกระบวนการให้บริการ

(Sig.= 0.015) ในขณะที่ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปางนั้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการด้านค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว และด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

เมื่อพิจารณาน้ำหนักของผลกระทบตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง พบว่า ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการด้านการประชาสัมพันธ์ ($\beta=0.570$) มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปางมากที่สุด รองลงมา คือด้านกระบวนการให้บริการ ($\beta=0.170$) และด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ($\beta=0.147$) ในขณะที่ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ($\beta=-0.228$) และด้านบุคลากร ($\beta=-0.175$) มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวในทางตรงกันข้าม

นอกจากนั้นสัมประสิทธิ์การกำหนด ($R^2=0.47$) แสดงให้เห็นว่าอิทธิพลของการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปางในปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ด้านบุคลากร และด้านกระบวนการให้บริการมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปางโดยรวมกันพยากรณ์ร้อยละ 47.00

อภิปรายผลการวิจัย

1. พฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง

จากการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ได้ข้อสรุปที่น่าสนใจคือส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวโดยใช้รถส่วนตัวกับครอบครัว/ญาติ ในวันเสาร์-อาทิตย์ และเคยมามากกว่า 2 ครั้ง วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวเพื่อสักระยะ สิ่งศักดิ์สิทธิ์และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าพฤติกรรมนักท่องเที่ยวมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปางทุกประเด็น ได้แก่ รูปแบบการเดินทาง ลักษณะการเดินทาง ช่วงเวลาที่เดินทาง จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยว วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับคิวพร มีนาภา (2562) ที่ได้ศึกษาปัจจัยแรงจูงใจในการท่องเที่ยวและปัจจัยองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ได้กล่าวถึง แนวคิดการวิเคราะห์พฤติกรรมตลาดมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อใช้ เป็นแนวทางในการพัฒนากลยุทธ์การตลาด เพื่อตอบสนองต่อพฤติกรรมเหล่านั้นได้อย่างเหมาะสมที่สุด หลักการในการวิเคราะห์พฤติกรรมของตลาด เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย คือ 6Ws และ 1H ที่ต้องพิจารณาหลักต่างๆ เกี่ยวกับตลาด และสอดคล้องกับ รัตนาวดี ศิริวรรณ (2559) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมและแรงจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงศาสนาของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า พฤติกรรมนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวกับครอบครัวด้วยรถยนต์ส่วนตัว โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อกราบไหว้สักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เคยมาท่องเที่ยว ประมาณ 2-3 ครั้ง และเห็นด้วยกับ กิจกรรมทางพระพุทธศาสนาของวัด มีการแนะนำชักจูงให้เพื่อนและคนรู้จักมาท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มาเที่ยว วันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ลักษณะมาเช้า-กลับเย็น หรือท่องเที่ยว 1 วัน สำหรับนักท่องเที่ยวที่ค้างคืนมักพักตาม

สถานที่ทางวัดจัดให้ ส่วนใหญ่ไม่ได้เช่าบูชาวัตถุมงคล อีกทั้งยังสอดคล้องกับจิตรา ปันรูป และคณะ (2561) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการตลาดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดน่าน พบว่า พฤติกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดน่าน เดินทางมาท่องเที่ยวเกี่ยวกับครอบครัว/ญาติ รองลงมาคือมากับเพื่อน มากับบริษัททัวร์และเดินทางมาคนเดียว ด้านจุดประสงค์ท่องเที่ยวส่วนใหญ่เพื่อไหว้พระและทำบุญ รองลงมา เพื่อการผ่อนคลายและพักผ่อนหย่อนใจ ส่วนที่เหลือเพื่อการทัศนศึกษา และศึกษาดูงาน และเพื่อติดต่อราชการ รวมทั้งเพื่อศึกษาทางประวัติศาสตร์โบราณ ส่วนใหญ่เดินทางด้วยรถส่วนตัว รองลงมาคือใช้บริการรถรับจ้าง/เหมา กรุ๊ปทัวร์และรถโดยสารประจำทาง มักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อันในวันเสาร์-อาทิตย์ และยังคงสอดคล้องกับสมหทัย จารุมลิต (2561) ที่ได้ศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ของนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนในวันหยุด มีระยะเวลาในการเดินทางน้อยกว่า 3 วัน และมักจะเดินทางในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยเดินทางมากับครอบครัว และมาโดยรถยนต์ส่วนตัว จะมีการตัดสินใจเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2. ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง

จากการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง โดยรวมอยู่ในระดับมากได้ข้อสรุปที่น่าสนใจว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ด้านค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านกระบวนการให้บริการ และด้านบุคลากร ตามลำดับ และผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุดคือ การประชาสัมพันธ์ รองลงมาคือ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว บุคลากร ผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว และกระบวนการให้บริการ ตามลำดับ ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2546) ที่ได้กล่าวว่าแนวคิดกลยุทธ์การตลาดธุรกิจบริการที่ใช้ในการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคเกี่ยวข้องกับส่วนประสมทางการตลาดบริการ (Marketing Mix's) หรือ 7Ps ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด การสื่อสารโดยใช้บุคคล ลักษณะทางกายภาพ และกระบวนการให้บริการ และยังคงสอดคล้องกับเพ็ญภา เพ็งประไพ (2559) ที่ได้ศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสังคมและวัฒนธรรมของเกาะพะงันจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่านักท่องเที่ยวให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์ส่วนประสมทางการตลาดระดับมากที่สุดด้านผลิตภัณฑ์ รองลงมาคือด้านบุคคล ช่องทางการจัดจำหน่าย การสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ กระบวนการ ราคา และส่งเสริมการตลาด ตามลำดับ อีกทั้งยังสอดคล้องกับจิตรา ปันรูป (2560) ที่ได้ศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการรับรู้คุณภาพบริการธุรกิจท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติสูงอายุ เขตอันดามัน พบว่า

นักท่องเที่ยวยังมีความต้องการด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวในระดับมาก รองลงมาคือราคา สถานที่ การส่งเสริมการตลาด บุคคล กระบวนการ และการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ ตามลำดับ อีกทั้งยังสอดคล้องกับพิทยพร ยงค์พันธุ์ (2561) ที่ได้ศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเกาะพยาม จังหวัดระนอง พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์และบริการ มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว และยังสอดคล้องกับสมหทัย จารุมิลินท (2561) ที่ได้ศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวชมในอำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ และด้านการส่งเสริมการตลาดส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวชมในอำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

จากผลการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปางที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้เกิดมูลค่าทางวัฒนธรรมและมูลค่าทางเศรษฐกิจได้มากขึ้น ในอนาคต ที่จะเห็นได้ว่าการพัฒนาด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวผ่านเว็บไซต์ ซึ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปางควรมีการปรับปรุงเพิ่มเติมเนื้อหาและภาพประกอบให้น่าสนใจ ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการค้นหาทางสื่ออินเทอร์เน็ตมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ไม่มีความแปลกใหม่ หากมีการส่งเสริมด้านการประชาสัมพันธ์ที่ส่งผลให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปางมีความน่าสนใจสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ ก็จะทำให้จังหวัดลำปางมีเอกลักษณ์ท้องถิ่นในด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีความโดดเด่น หากนักท่องเที่ยวประทับใจในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้นๆ ก็จะกลับมาท่องเที่ยวซ้ำได้ และบอกต่อนักท่องเที่ยวอื่น สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับทัตษกร ศรีสุข และคณะ (2561) ที่พบว่า ช่องทางที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมในจังหวัดน่านทั้ง 4 แห่ง โดยมีช่องทางการติดต่อประสานงานเพื่อสอบถามข้อมูลการท่องเที่ยว การเดินทาง พาหนะในการท่องเที่ยว และที่พัก ผ่านช่องทาง Social Media ของการท่องเที่ยวจังหวัดน่าน ได้แก่ Web Site , Facebook , You tube , Application และ Line หรือช่องทาง Web Site ศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยวจังหวัดน่าน หรือช่องทางสายด่วนการท่องเที่ยวชมรมท่องเที่ยวจังหวัดน่านและสอดคล้องกับกันตภณ แก้วสง่า และคณะ (2563) ที่ได้ศึกษาการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ผ่านเว็บไซต์เครือข่ายสังคม ที่พบว่า แพนเพจ DASTA Thailand แพนเพจ Tourism Council of Thailand และแพนเพจการท่องเที่ยวโดยชุมชน CBT Thailand ที่นำเสนอเนื้อหาที่มีความทันสมัย โดยมีรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา ที่ได้รับความนิยม ได้แก่ รูปภาพ กิจกรรมการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว และการให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จะเป็นประโยชน์ต่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ช่วยผ่อนคลายความเครียดได้และทำให้นักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจต่อแพนเพจที่เข้าไปใช้เพราะมีความน่าสนใจ น่าเชื่อถือและมีความต่อเนื่องในการนำเสนอ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1) จังหวัดลำปางมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่หลากหลาย แต่ค่อนข้างอยู่ห่างไกลกัน ทำให้เสียเวลาในการเดินทางและไม่สามารถท่องเที่ยวได้หลายๆ ที่ในคราวเดียวกัน ดังนั้นสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเอกลักษณ์เพื่อดึงดูดความสนใจแก่นักท่องเที่ยว เช่น จัดตารางการให้บริการของนักท่องเที่ยวในการอธิบายประวัติความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้นๆ เน้นจัดกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมมากขึ้น รวมถึงมีจุดถ่ายภาพเป็นที่ระลึกภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว

2) เกี่ยวกับการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ควรมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปางให้มากขึ้น เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่รู้จักยังมีเพียงไม่กี่แห่ง โดยเฉพาะหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมยังไม่เป็นที่รู้จักเท่าที่ควร อาจใช้วิธีการเชิญสื่อมวลชนเข้าทำข่าวเพื่อถ่ายทอดแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่น่าสนใจในจังหวัดลำปาง อีกทั้งควรจัดทำแผนที่แยกเฉพาะอำเภอ เพื่อให้สามารถเห็นจุดการท่องเที่ยวที่สำคัญๆ ของแต่ละอำเภอ รวมถึงจัดทำแอปพลิเคชันเชื่อมต่อกับสัญญาณโทรศัพท์แนะนำแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีเฉพาะในจังหวัดลำปาง ที่พัก ร้านอาหาร ร้านสินค้าของที่ระลึก

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1) ควรมีการศึกษาเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ซึ่งให้ความสนใจต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากเป็นพิเศษ

2) ควรศึกษาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อหาแนวทางป้องกันด้านสุขลักษณะสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). *แผนพัฒนาการท่องเที่ยว ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 - 2564)*. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2563, จาก http://www.ubu.ac.th/web/files_up/03f2017052216244626.pdf.
- กิตติศักดิ์ กลิ่นหมื่นไวย. (2561). แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนท่ามะโอ อำเภอเมืองจังหวัดลำปาง. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้*, ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน), 131-148.
- กันตภณ แก้วสง่าและคณะ. (2563). การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ผ่านเว็บไซต์เครือข่ายสังคม. *วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย*, ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม), 14-28.
- จิตรรา ปันรูป และคณะ. (2561). แนวทางการพัฒนาการตลาดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดน่าน. *วารสารวิชาการแพรวกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์*, ปีที่ 5 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม).

- ทัตษกร ศรีสุข และคณะ. (2561). แนวทางการพัฒนาการตลาดการท่องเที่ยวและห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวเชิงเกษตรวิถีน่านแบบบูรณาการ. วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม).
- นุชนาฏ เชียงชัย. (2558). การใช้อัตลักษณ์เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิทยาพร ยงค์พันธุ์. (2561). ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเกาะพะลวย จังหวัดระนอง. การค้นคว้าอิสระ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2563, จาก <http://www.baabstract.ru.ac.th/index.php/abstractData/indexBy.ru?bid>.
- เพ็ญภา เพ็งประไพ. (2559). ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสังคมและวัฒนธรรมของเกาะพะงันจังหวัดสุราษฎร์ธานี. การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- รจิต คงหาญ. (2560). ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการรับรู้คุณภาพบริการธุรกิจท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติสูงอายุเขตอันดามัน. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, ปีที่ 11 ฉบับพิเศษ, 18-30.
- รัตนาวดี ศิริวรรณ. (2559). พฤติกรรมและแรงจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงศาสนาของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดสิงห์บุรี. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง. บธ.ม., มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิวพร มินาภา. (2562). ปัจจัยแรงจูงใจในการท่องเที่ยว และปัจจัยองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ศุภร เสรีรัตน์, งามอาจ ปทะวานิช และปริญญา ลักขิตานนท์. (2546). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ธีระฟิล์ม และโซเท็กซ์ จำกัด.
- สมหทัย จารุมลิต. (2561). ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ของนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สำนักงานจังหวัดลำปาง. (2563). แผนพัฒนาจังหวัดลำปาง 5 ปี (พ.ศ.2561-2565) ฉบับทบทวนปี 2563. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2563, จาก http://www.lampang.go.th/strategy/index_pl.htm.
- สำนักงานสถิติจังหวัดลำปาง. (2562). รายงานสถิติจังหวัดลำปาง. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2563, จาก <http://lampang.old.nso.go.th/nso/project/search/index.jsp?province>.

Armstrong,G. and Kotler,P.(2015). *Marketing: An Introduction*. 12th ed. New Jersey: Pearson Education.

Kotler, P. (2000). *Marketing Management*. The Millennium Edition. New Jersey: Prentice Hall.

Kotler,P. and Keller,K. (2016). *Marketing Management*. 15thed. NewJersey: Pearson Education. LaMonica.

Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3^ded. New York: Harper and Row Publication.

การระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศโดยอนุญาโตตุลาการ
เปรียบเทียบประเทศสิงคโปร์และประเทศไทย
International trade dispute settlement by arbitration
Compare Singapore and Thailand

ปานัสกัญ เจิมพิพัฒน์

Panaskan Jernpipat

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

Faculty of Law Western University

Corresponding Author. E-mail : moopanaskan@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาปัญหาการนำกฎหมายต้นแบบมาใช้ในการพัฒนาการระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศโดยอนุญาโตตุลาการ การพัฒนาของกฎหมายอนุญาโตตุลาการ และการพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการของประเทศสิงคโปร์กับประเทศไทย เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศโดยอนุญาโตตุลาการของประเทศไทย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยศึกษาเอกสารจากตัวบทกฎหมาย ตำราทางวิชาการ งานวิจัย คำพิพากษาฎีกา บทความจากวารสารหรือนิตยสารทางกฎหมาย ข้อมูลจากเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ตทั้งของประเทศไทยและของต่างประเทศเกี่ยวกับกระบวนการระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศโดยอนุญาโตตุลาการ จากการศึกษาวิจัยพบว่า ประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์มีระบบอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศที่แตกต่างกัน สาเหตุหลักที่ทำให้ทั้งสองประเทศมีระบบอนุญาโตตุลาการที่แตกต่างกันคือ ระยะเวลาในกระบวนการพิจารณาตั้งแต่เริ่มยื่นคำร้องจนกระทั่งคณะอนุญาโตตุลาการ ทำคำชี้ขาดและผู้เชี่ยวชาญที่มาเป็นคณะอนุญาโตตุลาการ และประเทศที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดในระบบบริหารจัดการของสถาบันอนุญาโตตุลาการอันถือได้ว่าเป็นสถาบันที่ได้รับการยอมรับจากนานาประเทศอย่างมาก และมีจำนวนคดีที่เข้าสู่สถาบันมากขึ้นเรื่อยๆ คือ ประเทศสิงคโปร์ที่มีจำนวนอนุญาโตตุลาการจากหลายประเทศที่มีความชำนาญอยู่ในสถาบัน อีกทั้งประเทศสิงคโปร์นั้นได้มีการวางแผนที่สามารถสื่อให้นักลงทุนที่จะนำคดีขึ้นสู่สถาบันอนุญาโตตุลาการของประเทศสิงคโปร์นั้น เห็นได้ว่าจะใช้ระยะเวลาเพียง 3 เดือนเท่านั้น และประเทศสิงคโปร์มีการใช้ภาษาที่ดีกว่าประเทศไทย เพราะพื้นฐานเดิมประเทศสิงคโปร์ใช้ภาษาจีนและภาษาอังกฤษในการสนทนา ซึ่งนักลงทุนทางด้านการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบันมักจะมีการติดต่อกับขายกับประเทศจีนเป็นจำนวนมาก จึงเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้สิงคโปร์ก้าวไปไกลกว่าประเทศอื่นๆ ในอาเซียนในด้านของสถาบันอนุญาโตตุลาการ ประเทศไทยจึงควรนำระบบบริหารจัดการภายในสถาบันอนุญาโตตุลาการของประเทศสิงคโปร์มาเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการให้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ : การค้าระหว่างประเทศ; อนุญาโตตุลาการ; ข้อพิพาท

Abstract

The objective of this research is to study the problem of applying model law in the development of international arbitration dispute resolution. Development of arbitration law and the development of the arbitration system of Singapore and Thailand To find ways to develop international

trade disputes by arbitration in Thailand. This research is a qualitative research by studying documents from the law. Academic textbooks, research, judgment of the Supreme Court Articles from legal journals or magazines Information from both Thai and foreign internet sites about the settlement of international trade disputes by arbitration. According to research studies, it is found that Thailand and Singapore have different international arbitration systems. The main reasons why the two countries have different arbitration systems are: Time in the proceedings from the commencement of the petition until the arbitral tribunal makes the award And experts who came as the arbitral tribunal And the country is the most successful in the management system of an arbitral institution, which is regarded as a very internationally recognized institution. And there is a growing number of cases entering the institution. Singapore has a number of international arbitrators with expertise in the institution. In addition, Singapore is planning to communicate to investors who will bring the case to the Arbitration Institute of Singapore. Seen that it will take only 3 months. And Singapore has a better language than Thailand Because of the original basics, Singapore used Chinese and English for conversation. Which investors in international trade are often dealing with China a lot. This is one more reason Singapore goes further than any other country. In ASEAN in the field of arbitration institutions Thailand should therefore use the management system within the Singapore arbitral institute as a guideline for developing a better arbitration system.

Keywords: International Trade; Arbitration; dispute

บทนำ

ปัจจุบันเศรษฐกิจโลกเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว จึงทำให้เกิดสัญญาการค้าการลงทุนระหว่างประเทศขึ้น การอนุญาโตตุลาการจึงเป็นส่วนหนึ่งในสัญญาการค้าการลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศที่นิยมระบุกันไว้อย่างชัดเจน เรื่องการเลือกบุคคลขึ้นมาเป็นผู้ชี้ขาดในฐานะอนุญาโตตุลาการตามข้อตกลงที่ยอมรับกันไว้เป็นหนังสือสัญญา หรือให้คู่สัญญานำข้อพิพาทที่เกิดขึ้นตามสัญญาเสนอต่ออนุญาโตตุลาการ การระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการ เป็นทางเลือกหนึ่งที่คู่กรณีนิยมใช้ การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการนั้นมีข้อดีหลายประการ ดังนี้

1. จากความล่าช้าของกระบวนการศาล มีบทบัญญัติทั่วไปในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 46 ระบุว่ากระบวนการพิจารณาในศาลต้องทำเป็นภาษาไทย เอกสารต่างประเทศต้องแปลเป็นภาษาไทย หากพยานไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยก็ต้องจัดหาล่ามเพื่อทำการแปล ทำให้เกิดความล่าช้ามาก ในข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับการค้านั้น กรณีที่คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนต่างด้าวหรือต่างประเทศ หรือจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในต่างประเทศ เอกสารทางธุรกิจที่เป็นข้อพิพาทกันส่วนใหญ่เป็นภาษาต่างประเทศ เช่นภาษาอังกฤษ เวลาขึ้นศาลก็ต้องแปลเอกสาร ยิ่งมากก็ต้องใช้เวลาในการดำเนินการมาก การแปลนั้นต้องคงความหมายเดิมทำให้เวลาที่เสียไปกับการแปล กับผลที่ออกมาไม่คุ้มค่า เนื่องจากเอกสารทางกฎหมายต้องอาศัยคนที่มีความเชี่ยวชาญทางกฎหมายแปล ในกรณีพยานเป็นคนต่างด้าวเบิกความและพยานไม่สามารถพูดภาษาไทยได้ ก็ต้องหาล่ามแปลภาษาเป็นภาษาไทย

จากสภาพของธุรกิจในปัจจุบันที่ต้องการความสะดวกรวดเร็ว การอนุญาตตุลาการนั้นสะดวกเร็วกว่าศาล เพราะ คู่กรณีสามารถระบุภาษาที่ทั้งสองฝ่ายเข้าใจตรงกันในการระงับข้อพิพาทได้ จึงไม่ต้องจัดทำคำแปลหรือหา ล่ามแปล คู่กรณีจึงนิยมนำข้อพิพาทมาสู่อนุญาตตุลาการมากกว่าศาล

2. เพื่อประโยชน์แห่งความลับทางการค้า เนื่องจากศาลพิจารณาคดีอย่างเปิดเผย บุคคลภายนอก สามารถเข้าฟังการพิจารณาคดีได้ แต่อนุญาตตุลาการเป็นการพิจารณาลับ เฉพาะคู่พิพาทและบุคคลที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ที่จะได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมพิจารณาคดี ได้แก่ คู่กรณี ทนายความ พยานที่เกี่ยวข้อง อนุญาตตุลาการ เจ้าหน้าที่ ที่คอยดูแลเรื่องเอกสาร โดยคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการจะส่งให้คู่ความโดยตรง

3. การรักษาสัมพันธภาพระหว่างคู่ความ เนื่องจากการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาตตุลาการนั้นเป็นที่เข้าใจ กันว่าความสัมพันธ์ทางธุรกิจของคู่พิพาทอาจยังไม่เสียไป เนื่องจากบรรยากาศในการพิจารณาค่อนข้างยืดหยุ่น ไม่เคร่งเครียด เท่ากับการพิจารณาคดีในศาล มีการพยายามระงับข้อพิพาทฉันทมิตร (สถาบันอนุญาตตุลาการ, 2549) อันทำให้คู่พิพาทยังสามารถรักษาความสัมพันธ์กันไว้ได้หากจำเป็นต้องติดต่อสัมพันธ์กันต่อไปในอนาคต หรือทำธุรกิจเดียวกัน

4. ความรู้ความชำนาญ ประสบการณ์และความเข้าใจในปัญหาทางธุรกิจของอนุญาตตุลาการ ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งมาจากคู่กรณี อาจมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่พิพาทมากกว่าศาล เนื่องจากคู่สัญญา มีสิทธิที่จะเลือกบุคคลที่เหมาะสมมาทำหน้าที่อนุญาตตุลาการได้โดยไม่จำเป็นต้องเป็นนักกฎหมายเท่านั้น โดยพิจารณาจากบุคคลที่มีความรู้เฉพาะด้านนั้นๆ ก็ได้ เช่น ในข้อพิพาทเกี่ยวกับการก่อสร้าง ก็อาจเลือกวิศวกร เป็นอนุญาตตุลาการก็ได้

5. ในทางธุรกิจระหว่างประเทศแล้ว คู่พิพาทส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่อยู่ต่างที่ต่างท้องถิ่นกัน ทำให้เกิด ข้อยุ่งยากมากมายในการดำเนินคดีในศาล เนื่องจากการขึ้นศาลนั้นเลือกสถานที่ในการพิจารณาคดีไม่ได้ คดีอยู่ในเขต อำนาจของศาลไหน ก็ต้องไปขึ้นศาลนั้น ไม่มีโอกาสเลือก แต่การอนุญาตตุลาการจะมีการตกลงกันตั้งแต่ตอนทำสัญญา อนุญาตตุลาการว่าจะเลือกสถานที่ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ไหน โดยคู่สัญญาเป็นผู้เลือกตามความเหมาะสม เช่น กรุงเทพฯ ลอนดอน นิวยอร์ก เป็นต้น

6. ความเชื่อมั่นของคู่กรณี ในเรื่องความเป็นธรรมที่ศาลท้องถิ่นตัดสินคดี ถ้าเป็นคู่สัญญาที่เป็นต่างประเทศ หากต้องขึ้นศาลท้องถิ่นมักจะไม่น่าเชื่อมั่นในความเป็นกลางของศาลท้องถิ่น คิดว่าศาลท้องถิ่นจะต้องเข้าข้าง คู่กรณีท้องถิ่น เพราะเป็นชาติเดียวกัน ในการตีความ ศาลก็จะตีความโดยใช้กฎหมายท้องถิ่นด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้การระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาตตุลาการซึ่งเป็นวิธีการระงับข้อพิพาทที่มีมานานับพันปี (อนันต์ จันทโรภากร, 2538) ได้รับความนิยมมากขึ้นในทางการธุรกิจระหว่างประเทศ ดังนั้น ในคดีที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ เมื่อเกิดปัญหาในการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศขึ้น เช่น ปัญหาเรื่องการขนส่ง การชำระราคา เป็นต้น ก็มักจะใช้วิธีระงับข้อพิพาทโดยอนุญาตตุลาการมากกว่านำคดีไปสู่ศาลยุติธรรม เนื่องจากการระงับข้อพิพาท โดยอนุญาตตุลาการนั้นได้รับความนิยมมากในวงการธุรกิจการค้า เพราะเป็นวิธีที่เหมาะสมที่ต้องการความรวดเร็ว และประสิทธิภาพในการชี้ขาดที่ดีที่สุด (เสาวนีย์ อัสวโรจน์, 2545).

ดังนั้น เพื่อให้ระบบการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป จึงควรต้องปรับปรุงและพัฒนากฎหมาย โดยจะต้องนำหลักเกณฑ์ของกฎหมายต้นแบบมาปรับใช้กับกฎหมายภายในของประเทศนั้นๆ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องต่อการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศด้วย ซึ่งแต่ละประเทศนั้นจะต้องพยายามปรับปรุงให้ประเทศของตนมีวิธีการระงับข้อพิพาทที่ได้รับการยอมรับ และเชื่อถือจากนานาประเทศ จนสามารถจัดตั้งสำนักงานอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาทได้ เพื่อประโยชน์ทางการค้าและการลงทุน อีกทั้งยังช่วยให้ลดปริมาณคดีที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาตัดสินของศาลยุติธรรมอีกด้วย (หัสยา นุ่นแจ้ง, 2552)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการนำกฎหมายต้นแบบมาใช้ในการพัฒนาการระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศโดยอนุญาโตตุลาการของประเทศสิงคโปร์ กับประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาการพัฒนาของกฎหมายอนุญาโตตุลาการของประเทศสิงคโปร์ กับประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาการพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการของประเทศสิงคโปร์ กับประเทศไทย
4. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศโดยอนุญาโตตุลาการของประเทศไทย

ผลการวิจัย

เปรียบเทียบการพัฒนาของศูนย์ระงับข้อพิพาทอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศสิงคโปร์และประเทศไทย

ประเทศสิงคโปร์และประเทศไทย ต่างการมีจุดหมายเดียวกันในการตั้งศูนย์ระงับข้อพิพาท คือ ต้องการที่จะพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการของประเทศตนเองให้มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของสากล ซึ่งจะส่งผลให้ทั้งสองประเทศได้รับการสนใจจากนักลงทุนต่างชาติที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศมากขึ้น

1. ศูนย์ระงับข้อพิพาทอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศในสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์นั้นได้ตั้งศูนย์อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ (SIAC) ขึ้น เพื่อเป็นศูนย์กลางในการไกล่เกลี่ยและระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศโดยอนุญาโตตุลาการ ซึ่งศูนย์อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศนี้ได้มีการพัฒนาระบบมาโดยตลอด อีกทั้งได้มีการพัฒนาระเบียบที่นำมาใช้บังคับด้วย

ทั้งนี้ ศูนย์ระงับข้อพิพาทประเทศสิงคโปร์ได้อยู่ภายใต้สังกัดจากองค์กรที่ควบคุมดูแลของ The Singapore Academy of Law (SAL) ซึ่งเป็นองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อสร้างคามยุติธรรมให้กับการแข่งขันในด้านการแสวงหาประโยชน์ของสมาชิกต่อสาธารณะชน แต่องค์กรนี้ไม่ได้มีลักษณะที่แสวงหากำไรหรือธุรกิจแต่อย่างใด โดยศูนย์ระงับข้อพิพาทประเทศสิงคโปร์นั้นมีความเป็นอิสระไม่ต้องขึ้นตรงกับหน่วยงานของรัฐบาลสิงคโปร์ และเป็นองค์กรที่แยกออกจากศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของสิงคโปร์ด้วย

ประสิทธิภาพในการพิจารณา (Efficiency) เนื่องจากปัจจุบันมีการเจริญเติบโตทางด้านการค้าระหว่างประเทศเป็นจำนวนมาก จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ผู้เชี่ยวชาญและชำนาญเฉพาะด้านหรือเฉพาะสาขาเป็นผู้ทำการชี้ขาดข้อพิพาท ดังนั้นในการบังคับให้พิจารณาตามข้อตกลงของอนุญาโตตุลาการนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้บุคคลที่มีความชำนาญเป็นพิเศษและมีความเป็นธรรม เพื่อประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย และป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ รวมถึงเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ทุกฝ่าย

อีกทั้งปัญหาค่าใช้จ่ายต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากมีความจำเป็นต้องไประงับข้อพิพาทในประเทศที่สาม และหากปรากฏว่าประเทศนั้นขาดองค์กรที่มีมาตรฐานที่เหมาะสม และยังขาดระบบกฎหมายที่เอื้อแก่การอนุญาโตตุลาการ ยิ่งจะส่งผลให้ไม่สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้

ความเสี่ยงของกฎหมายภายในประเทศ (Country legal Risk) โดยทั่วไปอนุญาโตตุลาการเป็นกระบวนการที่เกิดจากการแสดงเจตจำนงของคู่สัญญาที่จะให้บุคคลที่สามเป็นผู้มีอำนาจตัดสินข้อโต้แย้ง จึงจะเห็นได้ว่าอำนาจการตัดสินใจอยู่ที่คู่สัญญาในการเลือกใช้กระบวนการอนุญาโตตุลาการ แต่ในทางปฏิบัติของการอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศนั้นไม่อาจเป็นไปได้ในทุกกรณี โดยเฉพาะประเทศที่มีองค์ประกอบอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องโดยมีองค์ประกอบหลัก ดังนี้

- 1) ศาลในประเทศนั้น เข้ามาแทรกแซงการทำงานของอำนาจของอนุญาโตตุลาการมากนักน้อยเพียงใด หรือสนับสนุน ช่วยเหลือการอนุญาโตตุลาการในระดับใด
- 2) ประเทศนั้นได้เป็นภาคีในอนุสัญญากรุงนิววยอร์ก ค.ศ.1985 หรือไม่ หากมีการต้องบังคับใช้ข้อพิพาทในประเทศนั้น
- 3) มีนักกฎหมายหรือสถาบันที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านอนุญาโตตุลาการหรือไม่ พร้อมทั้งได้รับการสนับสนุนการอนุญาโตตุลาการในประเทศนั้นหรือไม่
- 4) สถาบันหรือหน่วยงาน เกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการการมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากนักน้อยเพียงใด
- 5) มีความโปร่งใสในกระบวนการอนุญาโตตุลาการ หรือมีความโปร่งใสในการทำงานทุกขั้นตอนของศาลหรือไม่

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าสิงคโปร์พยายามแก้ไขจุดบกพร่องต่างๆ เพื่อให้ศูนย์ระงับข้อพิพาทมีประสิทธิภาพและมีศักยภาพที่ดี เพื่อให้ให้นักลงทุนให้ความสนใจและเลือกใช้บริการด้านกฎหมายในการระงับข้อพิพาทมากขึ้นด้วย ซึ่งสิงคโปร์ได้เปรียบในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านกฎหมาย ภาษา หรือแม้แต่ภูมิศาสตร์ที่เป็นเมืองท่าสำคัญ ซึ่งเป็นจุดติดต่อด้านการค้าระหว่างประเทศของนักธุรกิจจำนวนมาก ตลอดจนความรวดเร็วประหยัดเวลาทั้งหมดเป็นสาเหตุให้นักธุรกิจเกิดความมั่นใจในประสิทธิภาพของการระงับข้อพิพาท

2. ประเด็นที่นักธุรกิจวิเคราะห์ในการเลือกใช้ศูนย์ระงับข้อพิพาทสิงคโปร์ มีดังนี้

- 1) ความรวดเร็วในการดำเนินการระงับพิจารณา

สถาบันอนุญาโตตุลาการสิงคโปร์ (SIAC) ได้เห็นความสำคัญเกี่ยวกับเวลาในการดำเนินกระบวนการพิจารณา หากอันจะเห็นได้จากการระงับข้อพิพาทในสิงคโปร์นั้นจะใช้เวลาดังแต่เริ่มต้นจนกระทั่งทำคำชี้ขาดประมาณ 6 – 9 เดือน และคำชี้ขาดนั้นสามารถบังคับได้ภายใน 90 วัน โดยเริ่มนับจากการเริ่มกระบวนการอนุญาโตตุลาการ ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ ระดับแรก เป็นการทบทวนและแก้ไขประเด็นในระหว่างพิจารณา และระดับที่สอง ระดับคำสั่งในกระบวนการศาล โดย SIAC Rules กำหนดให้มีการทบทวนและแก้ไข ดังต่อไปนี้

คำร้องของคดี (The Statement of Case) จะต้องใส่ให้แก่นักพร้อมทั้งกับการอนุญาโตตุลาการ โดยในคำร้องนั้นจะมีข้อเท็จจริง กฎหมายที่จะต้องใช้ประเด็นพิพาทและสำเนาเอกสารประกอบอื่นๆ ของผู้เรียกร้องด้วย

ประธานของศูนย์ SIAC จะตั้งอนุญาโตตุลาการคนเดียว กรณีที่คู่สัญญาตกลงไม่ได้ภายใน 7 วัน หลังจากรับหมายการอนุญาโตตุลาการ และคำให้การของผู้ตอบโต้

คำให้การจะต้องส่งภายใน 14 วัน นับจากรับหนังสืออนุญาโตตุลาการและคำฟ้องคดี และในคำให้การจะต้องแจ้งข้อเท็จจริง หรือกฎหมายการยอมรับหรือปฏิเสธที่ผู้เรียกร้องอ้างมาด้วย พร้อมทั้งกฎหมายที่ใช้กับประเด็นกรณีนี้ด้วย

ข้อเรียกร้องทุกๆ ข้อจะต้องส่งมาพร้อมคำให้การเช่นเดียวกับคำฟ้อง

คู่สัญญาอาจเปลี่ยนแปลงหลักฐานพยานใดๆ และรายงานผู้เชี่ยวชาญได้เฉพาะไม่เกิน 7 วัน ก่อนส่งพยาน

คู่สัญญาอาจจะยื่นเปลี่ยนกฎหมายที่ใช้โดยทำเป็นหนังสือได้ใน 7 วันก่อนวันส่งพยาน

และการรับฟังพยานจะต้องทำภายใน 21 วัน นับแต่ได้ส่งคำให้การ (หรือวันที่คณะอนุญาโตตุลาการ กำหนด เช่น ในกรณีที่มีหมายสาหรับชี้แจงประเด็นอื่นๆ)

การรับฟังพยานจะต้องไม่เกิน 3 วัน

ถ้าไม่มีการตกลงอย่างอื่น คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องทำคำชี้ขาดเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลภายใน 14 วัน หลังจากสืบพยาน หรือ 90 วัน นับจากวันเริ่มต้นการอนุญาโตตุลาการ หรือก่อนหน้านั้น

คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องทำหมายของกระบวนการอนุญาโตตุลาการโดยเป็นหนังสือโต้ตอบ มิฉะนั้นคณะอนุญาโตตุลาการอาจจะประชุมทางโทรศัพท์ได้ในประเด็นกระบวนการพิจารณา

คณะอนุญาโตตุลาการอาจจะเป็นผู้เสนอแนะให้ในกรณีที่เห็นว่า เป็นวิธีที่เป็นประโยชน์แก่การอนุญาโตตุลาการ เช่น ใช้วิดีโอเทป เอกสารประกอบต่างๆ ใช้โทรศัพท์ และการประชุมต่างสถานที่โดยเครื่องมือสื่อสารต่างๆ

2) ด้านกฎหมาย

ประเทศสิงคโปร์นั้นได้เป็นศูนย์กลางด้านการแลกเปลี่ยนสินค้า เป็นผู้นำด้านการค้า การเงิน และด้านอื่นๆ อีกมากมายด้วย เพราะสิงคโปร์มีที่ตั้งที่ถือว่าเป็นเมืองท่าสำคัญทางการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นสาเหตุให้สิงคโปร์ต้องมีการพัฒนาด้านรูปแบบโครงสร้างทางกฎหมายให้ทันต่อยุคแห่งการแข่งขันด้านการค้าด้วย เพื่อสร้างความมั่นคงต่อสภาพเศรษฐกิจอันเป็นเหตุจูงใจแก่นักลงทุน ด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงทำให้สิงคโปร์ได้เป็นประเทศศูนย์กลางการบริการด้านกฎหมายให้กับนักธุรกิจทั้งหลาย ประเทศ

ประกอบกับระบบกฎหมายที่มีความชัดเจนในด้านคำจำกัดความต่างๆ ในด้านพาณิชย์ และความรวดเร็วในการระงับข้อพิพาทรวมถึงการบังคับหลักประกันก็มีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งซึ่งในศูนย์ SIAC ของสิงคโปร์นั้นจัดเป็นศูนย์กลางความร่วมมือจากหลายหน่วยงานอันถือเป็นการดำเนินงานเพื่ออำนวยความสะดวกในรูปแบบต่างๆ

3) ด้านภาษา

สิงคโปร์ถือเป็นประเทศที่มีการวางแผนทางด้านภาษามานาน ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับการใช้ภาษาของคนต่างชาติที่อาศัยอยู่ในสิงคโปร์ เช่น มาเลเซีย จีน เป็นต้น เนื่องจากในอดีตสิงคโปร์ใช้ภาษาจีนในการติดต่อทางการค้าจำนวนมาก แต่สิงคโปร์ถือว่าภาษาจีนเป็นภาษาระดับต่ำ ดังนั้น สิงคโปร์จึงใช้ภาษาอังกฤษ เพราะถือว่าเป็นภาษาระดับสูงที่ใช้ติดต่อกับต่างชาติในระดับสากลมากกว่า จึงเป็นสาเหตุให้สิงคโปร์ได้เปรียบในการติดต่อสนทนากับนักลงทุนต่างชาติมากกว่าประเทศอื่นในเอเชีย

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าสถาบันอนุญาโตตุลาการของสิงคโปร์ (SIAC) มีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น ภาษา โครงสร้างกฎหมาย ความเหมาะสมของพื้นที่ที่ตั้งที่เหมาะสมแก่การติดต่อธุรกิจระหว่างประเทศ ตลอดจนความรวดเร็วในการพิจารณาและการบังคับตามคำชี้ขาด จึงเป็นสาเหตุให้สถาบันอนุญาโตตุลาการสิงคโปร์ (SIAC) มีศักยภาพและได้รับการยอมรับจากนักลงทุนระหว่างประเทศมากขึ้น

3. ศูนย์ระงับข้อพิพาทอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศในประเทศไทย

ประเทศไทยเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ได้มีการตั้งสถาบันอนุญาโตตุลาการขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2533 ปัจจุบันสถาบันอนุญาโตตุลาการ เป็นกลุ่มงานสังกัดอยู่ในสำนักกระงับข้อพิพาท

1) ข้อเสนอแนะในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการ

ในการให้คำปรึกษาและความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการแก่หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน และประชาชนทั่วไป ผู้ให้คำปรึกษาควรทราบข้อมูล และภาพรวมของการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ ดังนี้

นอกจากการระงับข้อพิพาทโดยวิธีการเจรจาต่อรอง การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และการดำเนินการทางศาลแล้ว ยังมีการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการอีกทางหนึ่งที่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายสามารถที่จะดำเนินการระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นได้ แต่การระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อคู่สัญญามีการตกลงที่จะมอบข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างกันให้บุคคลที่สามหรือที่เรียกว่า "อนุญาโตตุลาการ" เป็นผู้ตัดสินชี้ขาด การระงับข้อพิพาททางการค้าโดยวิธีอนุญาโตตุลาการอาจกระทำได้ตั้งแต่เมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้น โดยผู้คัดค้านยังมิได้ฟ้องคดีต่อศาลหรืออาจกระทำได้แม้ในขณะที่ข้อพิพาทเป็นคดีในศาลแล้วหรืออาจดำเนินการโดยสถาบันอนุญาโตตุลาการที่คู่พิพาทตกลงกันใช้บริการ (หสยา นุ่นแจ้ง, 2552)

2) วิธีพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ

การดำเนินกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการนั้น ต้องเป็นไปตามที่คู่พิพาทตกลงกำหนดไว้ หากในเรื่องใดที่คู่พิพาทไม่ได้ตกลงไว้ หรือไม่สามารถหาข้อสรุปได้จึงต้องดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด ดังต่อไปนี้

อำนาจของอนุญาโตตุลาการ ในการกำหนดกระบวนการพิจารณาหรือขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาได้เสมอ เว้นแต่ คู่พิพาทจะได้กำหนดรายละเอียดในเรื่องนั้นๆ ไว้โดยเฉพาะ

หลักในการดำเนินกระบวนการพิจารณา การพิจารณาของอนุญาโตตุลาการมีลักษณะคล้ายคลึงกับการพิจารณาของศาล ดังนั้น หลักประการสำคัญที่อนุญาโตตุลาการจะต้องคำนึงถึงในการดำเนินกระบวนการ คือ จะต้องให้คู่พิพาทได้รับการปฏิบัติหน้าที่อย่างเท่าเทียมกัน และอนุญาโตตุลาการต้องให้คู่พิพาทสืบพยานหลักฐาน และเสนอข้ออ้างข้อต่อสู้ของตนได้ตามพฤติการณ์แห่งข้อพิพาท

การกำหนดสถานที่ คู่พิพาทอาจจะกำหนดสถานที่ดำเนินการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการไว้ในสัญญาอนุญาโตตุลาการ หรืออาจจะตกลงกันในภายหลังเมื่อเกิดข้อพิพาทขึ้นแล้วก็ได้ แต่หากคู่พิพาทไม่ได้ตกลงกันไว้หรือไม่สามารถหาข้อสรุปร่วมกันได้ คณะอนุญาโตตุลาการย่อมมีอำนาจตามที่กฎหมายกำหนดที่จะกำหนดสถานที่ดำเนินการพิจารณาการพิจารณาเองได้

การกำหนดภาษา คู่พิพาทอาจจะตกลงกำหนด “ภาษา” ที่จะใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการก็ได้ โดยปกติคู่พิพาทมักจะกำหนดภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารประจำระหว่างคู่พิพาทเป็นภาษาที่ใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ แต่หากคู่พิพาทไม่ได้ตกลงกำหนดภาษาที่ใช้ กฎหมายให้อนุญาโตตุลาการมีอำนาจกำหนดภาษาที่จะใช้ได้

กรณีการทำข้อเรียกร้องและคำคัดค้าน การทำข้อเรียกร้อง หรือคำคัดค้านในระหว่างการพิจารณาฝ่ายที่เรียกร้องให้คณะอนุญาโตตุลาการกำหนดให้อีกฝ่ายต้องทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือต้องชำระเงินจำนวนหนึ่งจะต้องยื่นเอกสารที่เรียกว่า “ข้อเรียกร้อง” หรือ “คำเสนอพิพาท” ต่อคณะอนุญาโตตุลาการภายในระยะเวลาที่คู่พิพาทกำหนด ซึ่งข้อเรียกร้องต้องระบุข้อเท็จจริงที่ตนใช้สนับสนุนข้อเรียกร้องของตนในประเด็นที่พิพาทกัน

และคำขอบังคับที่ตนยื่นเอกสารฉบับหนึ่งที่เรียกว่า “คำคัดค้าน” ซึ่งต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับข้อต่อสู้ของตนว่ามีประเด็นใดบ้างที่ตนประสงค์จะได้แย้งข้ออ้างของอีกฝ่ายหนึ่ง โดยกำหนดระยะเวลาในการยื่นคำคัดค้านก็ใช้หลักเดียวกับกรณีของข้อเรียกร้องคือต้องยื่นภายในระยะเวลาที่คณะอนุญาโตตุลาการกำหนดการสืบพยานหลักฐานในชั้นอนุญาโตตุลาการ ไม่มีกฎหมายบังคับว่าจะต้องทำในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งโดยเฉพาะ

การสืบพยาน หากคู่พิพาทไม่ได้ตกลงกำหนดวิธีการสืบพยานหลักฐานไว้โดยเฉพาะ คณะอนุญาโตตุลาการอำนาจที่จะกำหนดรูปแบบการสืบพยานหลักฐานได้ตามกฎหมายการขาดนัด

3) คณะอนุญาโตตุลาการ

คณะอนุญาโตตุลาการจะเป็นผู้ทำการพิจารณาและชี้ขาดข้อพิพาท ซึ่งในสถาบันอนุญาโตตุลาการของไทยนั้น จะเป็นอดีตผู้พิพากษา อดีตพนักงานอัยการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ทุนายความ หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ที่ตัวแทนของแต่ละสถาบันส่งชื่อเข้ามาขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

แต่ในการพิจารณาชี้ขาดข้อพิพาทคู่กรณีจะเป็นผู้เลือกคณะอนุญาโตตุลาการด้วยตัวเอง ฝ่ายละไม่น้อยกว่า 3 คน ซึ่งก็เหมือนกับคู่กรณีมีสิทธิที่จะเลือกผู้พิพากษาของตนเอง ซึ่งหากคู่กรณีแต่ละฝ่ายไม่พอใจ ผู้พิพากษาที่อีกฝ่ายหนึ่งเลือก ก็สามารถจะคัดค้านขอให้มีการเลือกใหม่ได้จนกว่าคู่กรณีจะยอมรับด้วยกัน

4) ประเด็นที่คณะอนุญาโตตุลาการต้องวินิจฉัยชี้ขาด

เมื่อผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นต่อคณะอนุญาโตตุลาการแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการเสนอความเห็น ด้วยวาจาหรือเป็นลายลักษณ์อักษร คู่พิพาทฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมีสิทธิตามกฎหมายที่จะร้องขอให้ผู้เชี่ยวชาญนั้น มาให้ข้อเท็จจริงด้วยวาจาอีกครั้งเพื่อให้คู่พิพาททั้งสองฝ่ายได้มีโอกาสซักถามผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ได้ หรือคณะอนุญาโตตุลาการอาจเห็นสมควรเรียกผู้เชี่ยวชาญมาให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมด้วยวาจาเพื่อให้คู่พิพาท ได้มีโอกาสซักถามเพื่อความโปร่งใสในการวินิจฉัยชี้ขาด

สรุปผลการวิจัย

ถึงแม้ว่าจะมีที่มาของกฎหมายจากที่เดียวกัน แต่ทั้งสองประเทศนั้นก็ได้มีการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้สามารถใช้งานได้ดีกับประเทศตน อีกทั้งแต่ละประเทศก็ได้มีวิธีการบริหารจัดการองค์กรที่แตกต่างกันด้วย รวมถึงนโยบายในการดำเนินการอนุญาโตตุลาการ ซึ่งจากเนื้อหาข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าประเทศสิงคโปร์ มีข้อได้เปรียบ และมีวิธีการดำเนินการจัดการกับสถาบันอนุญาโตตุลาการได้อย่างดีกว่าประเทศไทยด้วยเพราะประเทศสิงคโปร์ได้เปรียบ ในด้านภาษา ประกอบกับสิงคโปร์มีระบบการจัดการที่ดีและรวดเร็วกว่า และสถาบันอนุญาโตตุลาการของสิงคโปร์นั้น มีความเป็นอิสระ คือไม่ขึ้นกับศาล ซึ่งเป็นจุดที่แสดงให้เห็นถึงกลไกของสถาบันอนุญาโตตุลาการของสิงคโปร์ ปราศจากการแทรกแซงจากศาลโดยสิ้นเชิง และประเทศสิงคโปร์มีปัจจัยหลักในการพัฒนาหลายประการ เช่น การมีรัฐบาลที่มีเสถียรภาพและกฎหมายที่เข้มแข็ง รวมถึงการสนับสนุนผู้ประกอบการวิชาชีพด้านอนุญาโตตุลาการ ในรูปแบบของการจัดหาที่ปรึกษาและการหาผู้มาเป็นอนุญาโตตุลาการจากทั่วโลก และที่สำคัญปัจจุบัน สิงคโปร์ได้มีการอนุญาตให้นักกฎหมายหรือนายความต่างชาติมีอิสระในการทำอนุญาโตตุลาการในประเทศสิงคโปร์

ซึ่งต่างกับสถาบันอนุญาโตตุลาการของประเทศไทยที่ไม่ให้สิทธิให้นักกฎหมายหรือนายความต่างชาติ เข้ามาทำการอนุญาโตตุลาการในประเทศได้ ประกอบกับปัจจุบันประเทศไทยขาดความมั่นคงในระบอบรัฐบาล อันเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ต่างชาติมองว่าเป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจและการเมืองไม่น่าลงทุน เพราะไม่มีความมั่นคง และประเทศไทยก็มีข้อด้อยอีกประการหนึ่งคือ ประเทศไทยขาดบุคลากรที่ไม่มีความชำนาญในด้านของภาษา และการจัดการด้าน Web Site ขององค์กรที่ดี จึงเป็นสาเหตุให้สถาบันอนุญาโตตุลาการของประเทศไทย ไม่ได้รับการยอมรับจากต่างชาติเท่าที่ควร ตลอดจนสภาพพื้นที่ตั้งไม่เหมาะสมแก่การค้าในเชิงพาณิชย์ระหว่างประเทศด้วย ซึ่งประเทศสิงคโปร์มีจุดนี้ที่เป็นจุดได้เปรียบกว่าประเทศไทย และประเทศไทยยังขาดคณะอนุญาโตตุลาการที่มีความชำนาญอย่างประเทศสิงคโปร์ที่ยอมรับคณะอนุญาโตตุลาการจากสถาบันอื่นๆ ทั่วโลกด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ปัญหาของการพัฒนาการระบับข้อพิพาททางการค้าของประเทศไทย คือ ความล่าช้าของกระบวนการศาล ซึ่งเกิดจากการที่มีบทบัญญัติทั่วไปในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 46 ระบุว่ากระบวนการพิจารณาในศาลต้องทำเป็นภาษาไทย เอกสารต่างประเทศต้องแปลเป็นภาษาไทย หากพยานไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยก็ต้องจัดหาล่ามเพื่อทำการแปล ทำให้เกิดความล่าช้ามาก แต่สถาบันอนุญาโตตุลาการ สิงคโปร์ (SIAC) ได้เห็นความสำคัญเกี่ยวกับเวลาในการดำเนินกระบวนการพิจารณาอย่างมาก อันจะเห็นได้จากการ ระบับข้อพิพาทในสิงคโปร์นั้นจะใช้เวลาดังแต่เริ่มต้นจนกระทั่งทำคำชี้ขาดประมาณ 6 – 9 เดือน และคำชี้ขาดนั้น สามารถบังคับได้ภายใน 90 วัน โดยเริ่มนับจากการเริ่มกระบวนการอนุญาโตตุลาการ ดังนั้นนักธุรกิจส่วนมากจึงเลือกใช้ ศูนย์ระบับข้อพิพาทสิงคโปร์

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่ากฎหมายอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศของประเทศสิงคโปร์ เป็นการนำเอากฎหมายต้นแบบมาปรับใช้ ได้รับการเสนอร่างสู่สภาประเทศสิงคโปร์ในวันที่ 25 กรกฎาคม 1994 และผ่านการอนุมัติวันที่ 31 ตุลาคม 1994 และได้มีการปรับปรุงแก้ไขสองสามครั้ง และฉบับล่าสุดคือปี 2009 ซึ่ง IAA พยายามปรับเปลี่ยนกฎหมายให้สอดคล้องกับกฎหมายต้นแบบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชาติ ว่าด้วยกฎเกณฑ์การค้าระหว่างประเทศ ในส่วนของการใช้อินญาโตตุลาการด้านการพาณิชย์ระหว่างประเทศ

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่าทั้งสองประเทศต่างมีระบบอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ที่แตกต่างกัน สาเหตุหลักที่ทำให้ทั้งสองประเทศมีระบบอนุญาโตตุลาการที่แตกต่างกันที่ผู้วิจัยเห็นได้ชัดจนที่สุดก็คือ ระยะเวลาในกระบวนการพิจารณาตั้งแต่เริ่มยื่นคำร้องจนกระทั่งคณะอนุญาโตตุลาการทำคำชี้ขาด และผู้เชี่ยวชาญที่มาเป็น คณะอนุญาโตตุลาการ

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 พบว่า หากประเทศไทยสามารถพัฒนาและบริหารจัดการภายในสถาบัน อนุญาโตตุลาการได้ดีเทียบเท่าประเทศสิงคโปร์และมีจำนวนอนุญาโตตุลาการที่มาจากหลายประเทศ โดยคัดสรรเฉพาะ บุคคลที่มีความชำนาญเฉพาะด้านจริงๆ และมีบุคลากรที่มีความชำนาญทางด้านภาษา โดยสามารถพูดได้หลายภาษา ไม่ว่าจะเป็น จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน เป็นต้น ผู้วิจัยเชื่อว่าสถาบันอนุญาโตตุลาการของประเทศไทย จะต้องได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ พร้อมทั้งได้รับความเชื่อมั่นจากนักลงทุนและนักธุรกิจระหว่างประเทศ ที่จะเลือกใช้สถาบันอนุญาโตตุลาการทางการพาณิชย์ระหว่างประเทศของไทยโดยไม่ลังเล และปราศจากข้อกังวล อย่างแน่นอน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

ประเทศไทยนำจุดเด่นของระบบอนุญาโตตุลาการของสิงคโปร์มาเป็นแบบอย่างในการพัฒนา ระบบของอนุญาโตตุลาการของไทยให้ทัดเทียมและก้าวสู่สากล เพื่อให้มีนานาประเทศที่มีศักยภาพในการลงทุนเชื่อมั่น ระบบอนุญาโตตุลาการของไทยมากขึ้น ตลอดจนจนประเทศไทยต้องมีการพัฒนาบุคคลที่มีเชี่ยวชาญพิเศษ ในทางการค้าระหว่างประเทศ และชำนาญได้ด้านของภาษาที่เป็นสากล ที่จะเข้ามาเป็นอนุญาโตตุลาการของไทยเพิ่มขึ้น

เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นานาประเทศว่าสถาบันอนุญาโตตุลาการของประเทศไทยนั้นสามารถจะคงไว้ซึ่งความยุติธรรมและมีความชำนาญ รวดเร็ว ไม่แพ้สถาบันอนุญาโตตุลาการอื่นใดในอาเซียน

เอกสารอ้างอิง

- สถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรม. (2549). การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ, *วารสารอนุญาโตตุลาการ*, ปีที่ 1.
- อนันต์ จันทโรภากร, (2538). *กฎหมายอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม.
- เสาวนีย์ อัครโรจน์. (2545)“พรบ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 : ทางแก้ไขใหม่ของอนุญาโตตุลาการในประเทศไทย,” *วารสารนิติศาสตร์*, 32, 1-23.
- หัสยา นุ่นแจ้ง. (2552). *ศึกษาระบบอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศ เปรียบเทียบ : ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ประสิทธิผลการเสริมสร้างความเข้มแข็งพระสงฆ์นักพัฒนา
ในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 15
Effectiveness of Strengthening the Developer Monks Under the Jurisdiction
of The Buddhist Monk Administrative Organization, Region 15

พระมหาวิชัย แซ่ฉั่ว

Phramaha Vichai Sae-Chai

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Public Administration Program Bangkok Thonburi University
Corresponding Author. E-mail: tonao_777@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิผลการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพระสงฆ์นักพัฒนาในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 15 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพระสงฆ์นักพัฒนาในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 15 3) เพื่อศึกษาการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพระสงฆ์นักพัฒนาที่ยั่งยืนในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 15 การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 20 รูป ได้แก่ กลุ่มเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ กลุ่มเจ้าสำนักปฏิบัติธรรม กลุ่มเจ้าสำนักนักเรียนที่ตั้งวิทยาลัยหรือวิทยา กลุ่มพระนักพัฒนา เน้นการสร้างสันติภาพแก่สังคมและพระนักพัฒนาที่มุ่งเน้นการพัฒนาชีวิตและสังคม ข้อมูลที่เก็บได้มาทำการวิเคราะห์ โดยอาศัยการใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพได้เปิดเผยแทนข้อเท็จจริง ดังที่ระบุข้างล่างนี้

1. ประสิทธิผลการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพระสงฆ์นักพัฒนา มีข้อสรุปมาจาก 1) ด้านการเผยแพร่การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ด้านการพัฒนาชีวิตและสังคม ด้านการสร้างสันติภาพแก่สังคม ด้านการจัดการศึกษา และด้านการปกครอง 2) หลักพุทธธรรม 3) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ และ 4) ความรู้เทคนิคการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพระสงฆ์ 2. ประเด็นปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพระสงฆ์นักพัฒนา มีข้อค้นพบมาจาก 1) ด้านความรู้ความสามารถทั้งทางปริยัติและปฏิบัติพุทธธรรม 2) ด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และ 3) ด้านทักษะการเผยแพร่พุทธธรรมทั้งด้านปริยัติและปฏิบัติเป็นอย่างดี 3. ข้อสรุปที่น่าสนใจดังนี้ คือ 1) หลักสังคหวัตถุ 2) ภาวะผู้นำกับการวิเคราะห์ตนเอง จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค 3) ดัชนีชี้วัดผลงานหรือความสำเร็จ และ 4) การพัฒนาคุณภาพทั่วทั้งองค์กร

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ; การเสริมสร้างความเข้มแข็ง; พระสงฆ์นักพัฒนา.

Abstract

The objectives of this study were: 1) To investigate the effectiveness of the strengthening the monk developers in the Monk jurisdiction Area, Region 15; 2) To determine the factors influencing the effectiveness of strengthening the monk developers in the Monk jurisdiction Area, Region 15; and 3) To ascertain the methods of strengthening the monk developers in the jurisdiction Area, Region 15. The study was qualitative in nature. 20 key informants comprised 20 monks including the following: Monk supervisory group; Operating Monk group; Buddhism Educational Institution group; Social Peace-Oriented,

Monk Developers group, and Society and Human life Development-Oriented, Monk Developers group. All the collected data were analyzed by resorting to content analysis. The qualitative data analysis has shed light on the facts specified below.

1. On strengthening the monk developers, the conclusions were derived from 1) The publication of meditation practice dimension, recited and human life development dimension, social peace creation dimension, and education and grimace dimension 2) Buddhism principles. 3) Strategic service management. And 4. Technical knowledge on the strengthening of monks. 2. On the factors pertaining to the successful strengthening of monk developers, the findings were obtained from 1) knowledge and capability on insightful understanding and Buddhism practices, 2) good human relations, and 3) Skills and publication on insightful knowledge and Buddhism practices to perfection. 3. On some interesting conclusions, they comprised the following: 1) Sankaha Waltu Four principles; 2) Leadership and analysis of strengths, weaknesses, opportunities and threats; 3) work achievement index; and 4) Organizational development.

Keywords: effectiveness; strengthening; monk developers.

บทนำ

ประสิทธิผลของพระสงฆ์นักพัฒนาโดยการเริ่มต้นจากความพยายามลงมือดำเนินงานโดยอาศัยตัวบุคคลในโครงสร้างเครือข่ายพระสงฆ์ที่ออกแบบไว้เป็นกลไกดำเนินการมีพระสงฆ์เป็นผู้นำทางด้านจิตใจและสติปัญญา ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประชาชน (พระศรีพัชรโรดม, 2560) ซึ่งมักพบว่ามีโอกาสล้มเหลวมากกว่าสำเร็จเนื่องจากส่วนมากจะละเลยคุณลักษณะสำคัญที่มีความละเอียดอ่อนของแบบแผนของโครงสร้าง และองค์ประกอบของพระสงฆ์ ทั้งในส่วนที่เป็นตัวปัจเจกบุคคล ตำแหน่งของบุคคลต่างๆ ระบบการติดต่อสื่อสาร ตลอดจนสาระที่ต้องการสื่อสารทำให้ไม่เกิดกระบวนการพัฒนาอย่างแท้จริง (พระครูปลัดเถรานุวัตร, 2560) การบริหารจัดการการเผยแผ่พระพุทธศาสนาขององค์กรคณะสงฆ์มีปัญหาที่ชัดเจน องค์กรสงฆ์มีบุคลากรไม่เพียงพอที่จะเผยแผ่พระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้องและถ่องแท้พระนักเผยแผ่ที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักพระพุทธศาสนาอย่างถูกต้องถ่องแท้มีจำนวนจำกัด เป็นปัญหาในการเผยแผ่ทำให้พุทธศาสนิกชนเกิดความสับสนสำคัญผิด และเข้าใจคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริงตามหลักพระพุทธศาสนา ในขณะที่นักวิชาการบางส่วนศึกษาเครือข่ายพระสงฆ์โดยเริ่มต้นจากปรากฏการณ์จริงในพื้นที่และวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้เห็นแบบแผน และกระบวนการทำงานของเครือข่ายพระสงฆ์เชิงทฤษฎีและเชิงประจักษ์พระพุทธศาสนาอันมีพระสงฆ์ได้แสดงบทบาทหน้าที่ไม่เพียงจะมีหลักการเกี่ยวกับธรรมชาติที่ประกอบด้วยศีลธรรมเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับบทบาทในโอกาสทางสังคมและความเกี่ยวเนื่องประโยชน์สุขมวลชนทั้งหลาย (พระครูใบฎีกาสะอาด ปญญาทีโป, 2558) ทำให้ได้ร่องรอยของความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคล และองค์กรที่ทำงานร่วมกันเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันในรูปของเครือข่ายพระสงฆ์มากขึ้น

การทำงานของพระสงฆ์นักพัฒนาจากการศึกษาพบว่าแรงจูงใจที่ท่านเข้ามาทำมีอยู่หลัก ๆ 5 ประการ คือ ประเด็นที่ 1) พระสงฆ์นักพัฒนาพบเห็นปัญหาความทุกข์ยากของชาวบ้านในชุมชนเบื้องต้นพระสงฆ์นักพัฒนา

ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดเป็นพระท้องถิ่นหรืออยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ เป็นเวลานานได้พบเห็นได้คลุกคลีกับปัญหาอยู่ตลอดเวลา ทราบดีว่าคนในชุมชนมีปัญหาอะไร ประสบปัญหาความทุกข์ยากอย่างไร เดือดร้อนอย่างไร ประเด็นที่ 2) พระสงฆ์ นักพัฒนามองเห็นว่าต้องการฟื้นฟูบทบาทเพื่อสังคมของพระพุทธศาสนา พระสงฆ์นักพัฒนาหลายรูปมองว่า ในช่วงเวลาปัจจุบันศาสนากับชาวบ้านร้าวสาเริ่มห่างเหินกันมาก มีลักษณะที่เป็นช่องว่างกันมากพอสมควร จึงคิดอยากจะทำฟื้นฟูบทบาทเพื่อให้พระพุทธศาสนาได้สามารถสร้างประโยชน์ เอื้อประโยชน์ให้กับสังคม ประเด็นที่ 3) พระสงฆ์นักพัฒนาต้องการที่จะส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับชุมชน ซึ่งชุมชนก็เสมือนเป็นญาติ พี่น้องใกล้ชิดหรือคนใกล้ชิด ประเด็นที่ 4) มีพระสงฆ์ส่วนหนึ่งในระยะหลังได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนโดยเข้ามาเรียน ในมหาวิทยาลัยสงฆ์ในพื้นที่ต่างๆ ประเด็นที่ 5) พระสงฆ์นักพัฒนาที่จะอุทิศตัวเองเพื่อช่วยเหลือสังคม พระสงฆ์ที่อยู่ได้ด้วยปัจจัยสี่เมื่อพระสงฆ์สามารถอยู่ได้ชาวบ้านก็ควรจะต้องอยู่ได้ด้วยเพราะฉะนั้นปัญหาของชาวบ้าน ก็เป็นปัญหาส่วนหนึ่งของพระสงฆ์ พระนักพัฒนาจึงคิดทำงานทุกอย่างเพื่อให้ชาวบ้านหลุดพ้นจากปัญหา เมื่อพระสงฆ์นักพัฒนาสามารถดำเนินโครงการหรือกิจกรรมในลักษณะเป็นประจำก็จะส่งผลดีกับ ประชาชน ครอบครัว/ชุมชน และประเทศชาติตามลำดับ (พระครูสันติธรรมาภีรต, 2558)

เขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 15 จากสภาพพื้นที่ ปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย ได้ประสบปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมและวิกฤตการณ์ต่างๆ ในทุกด้านทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง การปกครอง ทรัพยากรบางอย่างเกิดวิกฤตการณ์ขึ้นมาแล้วในอดีตและนับวันยังทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นเกิดปัญหาทางด้านมลพิษทางอากาศ ทางน้ำ กลิ่น และทางเสียง ก่อให้เกิดความรำคาญต่อชุมชนรอบข้าง และส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตประจำวัน ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นได้เชื่อมโยงให้เห็นว่ากระแส โลกาภิวัตน์ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินวิถีชีวิตในด้านต่างๆ และนำไปสู่ผลกระทบต่อสุขภาพด้วย จึงได้เกิดการรวมตัวของพระสงฆ์นักพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และกิจของคณะสงฆ์หลายอย่างก่อเกิดพระนักพัฒนา ดังนั้นจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว เนื่องจากบทบาทพระสงฆ์นักพัฒนาในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 15 เป็นการจัดตั้งขึ้นมาจึงไม่เกิดความเข้มแข็ง ดังที่ปัญหาดังกล่าวมาแล้ว ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษา ประสิทธิภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งพระสงฆ์ นักพัฒนาในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 15 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพระสงฆ์นักพัฒนา เพื่อวิเคราะห์ความเข้มแข็งของพระสงฆ์นักพัฒนา และเพื่อนำเสนอแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งพระสงฆ์ นักพัฒนาในปกครองคณะสงฆ์ภาค 15 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

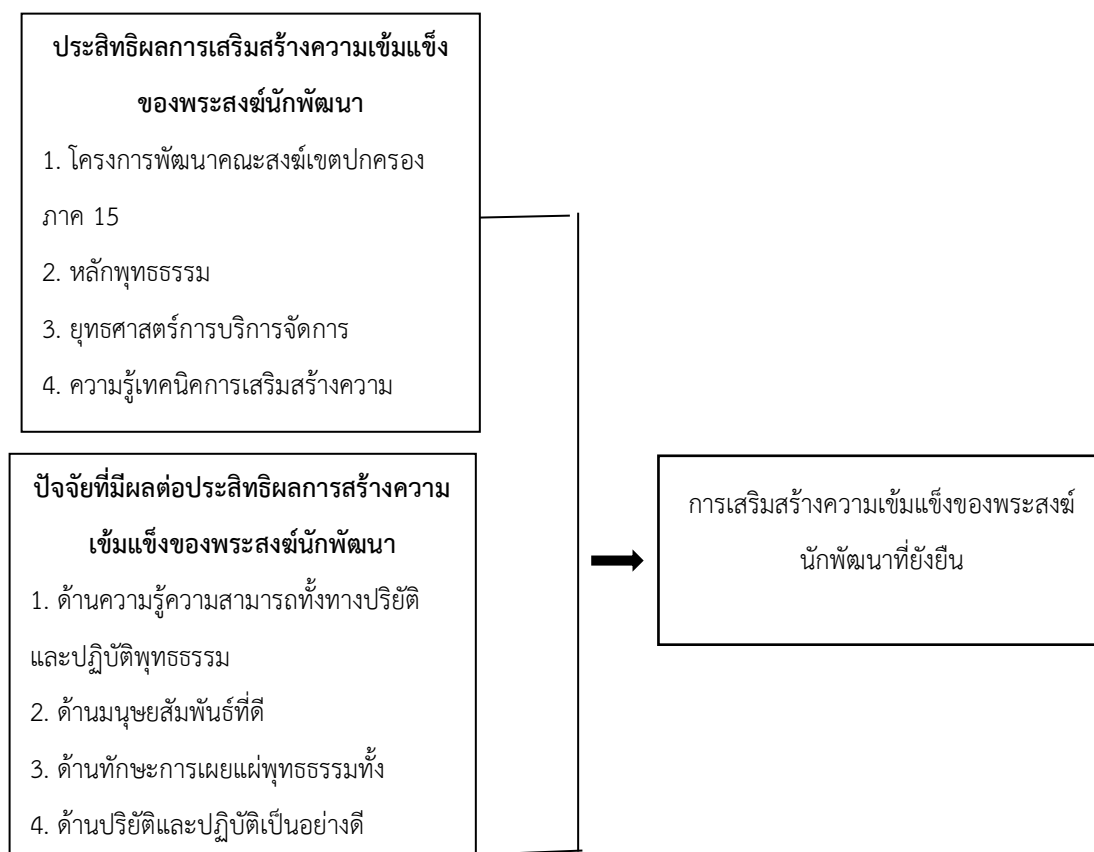
การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา โดยผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพระสงฆ์นักพัฒนาในเขตปกครอง คณะสงฆ์ภาค 15

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพระสงฆ์นักพัฒนา
ในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 15

3. เพื่อศึกษาการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพระสงฆ์นักพัฒนาที่ยั่งยืนในเขตปกครอง
คณะสงฆ์ภาค 15

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเป็นการศึกษาที่มุ่งประเด็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพระสงฆ์นักพัฒนาในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 15 ซึ่งเชื่อมโยงกับเอกสารทางราชการในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากบทความ รายงาน และงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งผู้วิจัยใช้กระบวนการดำเนินการวิจัย ได้แก่ กระบวนการศึกษาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) โดยมีผู้ให้ข้อมูลหลักสำคัญที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 20 รูป

โดยพิจารณาจากพระสงฆ์ที่มีผลงานเชิงประจักษ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ (กลุ่มที่ 1) เจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ (กลุ่มที่ 2) เจ้าสำนักปฏิบัติธรรม (กลุ่มที่ 3) เจ้าสำนักเรียนที่ตั้งวิทยาลัยหรือวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยสงฆ์ โรงเรียนปริยัติสามัญ พระปริยัติธรรม และศูนย์เด็กเล็กก่อนเกณฑ์ (กลุ่มที่ 4) กลุ่มพระนักพัฒนานำการสร้างสันติภาพแก่สังคม โดยเผยแพร่พระพุทธศาสนาที่ใช้สื่อหลากหลายช่องทางในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าถึงพุทธศาสนิกชนที่หลากหลาย ที่มีผลงานเชิงประจักษ์ด้านเผยแผ่พระพุทธศาสนา และ (กลุ่มที่ 5) พระนักพัฒนาที่มุ่งเน้นการพัฒนาชีวิตและสังคม ได้แก่ พระสงฆ์ที่มีบทบาทด้าน สาธารณสงเคราะห์ การจัดตั้งสหกรณ์ กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มอาชีพ ทั้งภายในวัด และสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนสงเคราะห์ผู้ยากไร้ ซึ่งมีเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ ตัวผู้ศึกษาเอง ที่จะต้องเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ตีความโดยปราศจากอคติ (bias) โดยเฉพาะในงานภาคสนามที่เลือกใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อให้ข้อมูลสำคัญจากกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการจัดเตรียมฐานข้อมูลเพื่อให้สามารถนำไปใช้วิเคราะห์ให้ง่ายขึ้นด้วยการจัดทำกลุ่มข้อมูล เช่น การจำแนกหมวดหมู่ของข้อมูลให้เป็นระบบ มีการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ฯลฯ เพื่อความเชื่อมั่นของข้อมูลที่ได้นำไปสู่การนำเสนอผลการวิจัยต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพระสงฆ์นักพัฒนาในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 15 พบว่า

1) นโยบายการพัฒนาของคณะสงฆ์ภาค 15 จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเผยแพร่การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ด้านการพัฒนาชีวิตและสังคม ด้านการสร้างสันติภาพแก่สังคม ด้านการจัดการศึกษา และด้านการปกครอง

2) หลักพุทธธรรม ได้แก่ สัปปุริสธรรม 7 ประการ คือ (1) การรู้จักเหตุ รู้จักความเป็นจริง รู้จักกฎเกณฑ์และหลักการ (2) การรู้จักผล รู้จุดมุ่งหมาย รู้ประโยชน์ส่วนรวม และรู้ความหมาย (3) รู้จักตน ความเป็นผู้รู้จักตน รู้จักตนเองโดยฐานะ ความรู้ความสามารถ รู้จุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง (4) รู้จักประมาณ รู้จักความพอดี พอเพียง รู้จักขอบเขต (5) การรู้จักเวลา รู้เวลาอันเหมาะสม รู้จักบริหารเวลา และตรงต่อเวลา (6) การรู้จักชุมชน รู้ปัญหาของชุมชน รู้ความต้องการของชุมชน รู้ถึงความแตกต่างของชุมชน (7) การรู้จักบุคคล รู้ถึงความแตกต่างของบุคคล รู้ความสามารถผู้อื่น และรู้เลือกคบคน

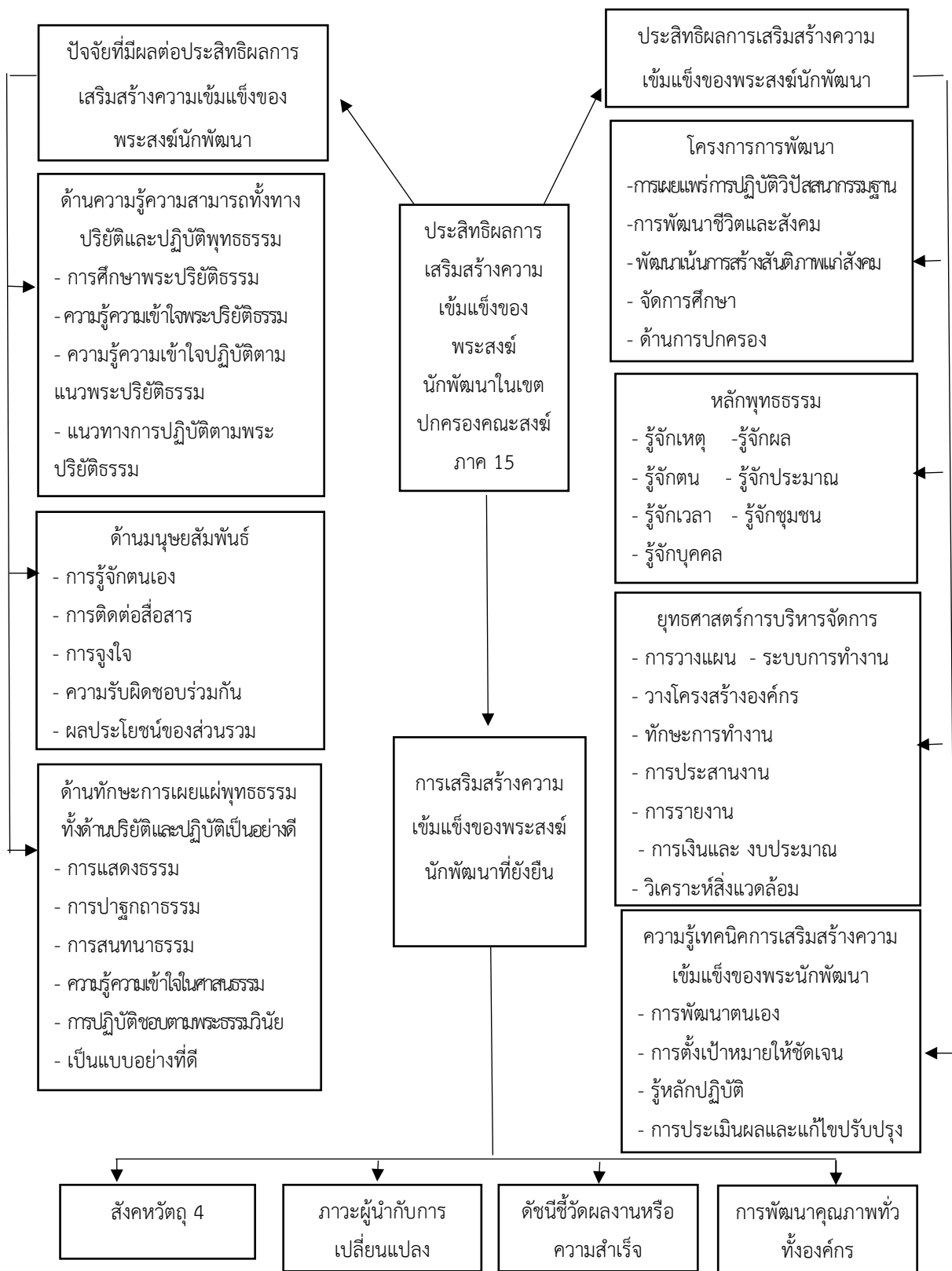
3) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ ได้แก่ (1) การวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ และแผนงาน มีระยะเวลาปฏิบัติงานชัดเจน มีเป้าหมาย และทิศทางเดียวกัน (2) ระบบการทำงาน ความสามารถทำงานร่วมกัน ระบบการทำงานที่ยืดหยุ่น สร้างความร่วมมือ (3) การวางโครงสร้างองค์กร องค์กรมีความคล่องตัวสูง แบ่งภาระหน้าที่กันอย่างชัดเจน มีการสั่งการที่ชัดเจน (4) พัฒนาทักษะการทำงาน มีความรู้ การปฏิบัติงานตามหน้าที่ และการพัฒนาตนเอง (5) การประสานงาน ไม่ซับซ้อนมีความยืดหยุ่น มีการสื่อสารที่ชัดเจน ประสานงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร (6) การรายงาน รายงานผลการดำเนินงาน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้รายงาน (7) การเงินและงบประมาณ จัดทำงบประมาณรายรับ – จ่าย มีคณะกรรมการควบคุมใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัด (8) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม วิเคราะห์สถานการณ์ ผลการดำเนินงาน และความแตกต่างของชุมชน

4) ความรู้เทคนิคการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพระสงฆ์นักพัฒนา ได้แก่ (1) การพัฒนาตนเอง

ทักษะด้านอารมณ์ ความรู้ความสามารถ การบริหารจัดการ การเป็นผู้นำและการสื่อสาร (2) ตั้งเป้าหมายให้ชัดเจน กำหนดระยะเวลาปฏิบัติงานที่ชัดเจน กำหนดความสำเร็จของงาน และมีประโยชน์ร่วมกัน (3) รู้หลักปฏิบัติ ผึกฝน ความคิดที่สร้างสรรค์ รู้จักบริหารเวลา ยอมรับความล้มเหลว และปฏิบัติงานอย่างมีอุดมการณ์ (4) ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไข พัฒนาทักษะการทำงาน วิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ประเมินตนเอง ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และมีระบบการสื่อสารที่ดี

2. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพระสงฆ์นักพัฒนาในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 15 พบว่า 1) ด้านความรู้ความสามารถทั้งทางปริยัติและปฏิบัติพุทธธรรม พระสงฆ์นักพัฒนาต้องศึกษาพระปริยัติธรรม มีความรู้ความเข้าใจในพระปริยัติธรรม เพื่อเป็นแนวทางการมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติ รู้แนวทางการปฏิบัติ และผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตามพระปริยัติธรรม 2) ด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กร รู้จักความต้องการของตนเอง มีการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบร่วมกัน เห็นความสำคัญของประโยชน์ส่วนรวม 3) ด้านทักษะการเผยแผ่พุทธธรรมทั้งด้านปริยัติและปฏิบัติเป็นอย่างดี การเผยแผ่พระพุทธศาสนาพระสงฆ์เผยแผ่ในรูปแบบการพูด เช่น การแสดงธรรม การปาฐกถาธรรม สันทนาธรรม การเขียน มีความรู้ความเข้าใจในศาสนธรรม การปฏิบัติตามพระธรรมวินัย เป็นแบบอย่างที่ดี และได้ใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ต่อการเผยแผ่

3. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของพระสงฆ์นักพัฒนาที่ยั่งยืนในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 15 พบว่า ควรนำหลักพุทธธรรมมาใช้ในการพัฒนา คือ 1) หลักสังคหวัตถุ 4 คือ หลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจคน การประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคี ประกอบด้วย (1) ทาน การให้ การแบ่งปัน การสงเคราะห์ (2) ปิยวาจา กล่าวคำสุภาพ มีประโยชน์ มีเหตุผล (3) อตถจริยา การช่วยเหลือ การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ (4) สมานัตตา มีความเสมอต้นเสมอปลาย มีความเสมอภาค 2) ผู้จะผู้นำกับการ การวิเคราะห์ตนเอง เปรียบเทียบคู่แข่ง วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม 3) ดัชนีชี้วัดผลงานหรือความสำเร็จ เปรียบเทียบผลงานกับเป้าหมาย การประเมินผลงานที่ผ่านมาวัดความสามารถ ของบุคลากรและองค์กร มีความโปร่งใส มีเป้าหมายเป็นรูปธรรม 4) การพัฒนาคุณภาพทั่วทั้งองค์กร เป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ปรับปรุงการพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพพระบพ ติดตามตรวจสอบประเมินผลและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิก

สรุป การเสริมสร้างความเข้มแข็งของพระสงฆ์ นักพัฒนาที่ยั่งยืนในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 15

เป็นองค์ความรู้จากการวิจัย

กล่าวโดยสรุป การเสริมสร้างความเข้มแข็งของพระสงฆ์นักพัฒนาที่ยั่งยืนในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 15 ควรนำหลักพุทธธรรมมาใช้ในการพัฒนา คือ 1) หลักสังคหวัตถุ 4 คือ หลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจคน การประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคี ประกอบด้วย (1) ทาน การให้ การแบ่งปัน การสงเคราะห์ (2) ปิยวาจา กล่าวคำสุภาพ มีประโยชน์ มีเหตุผล (3) อัตถจริยา การช่วยเหลือ การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ (4) สมานัตตา มีความเสมอต้นเสมอปลาย มีความเสมอภาค 2) ผู้จะผู้นำกับการ การวิเคราะห์ตนเอง เปรียบเทียบคู่แข่ง วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรควิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม 3) ดัชนีชี้วัดผลงานหรือความสำเร็จ เปรียบเทียบผลงานกับเป้าหมาย การประเมินผลงานที่ผ่านมาวัดความสามารถของบุคลากรและองค์กร มีความโปร่งใส มีเป้าหมายเป็นรูปธรรม 4) การพัฒนาคุณภาพทั่วทั้งองค์กร เป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ปรับปรุงการพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพระบบ ติดตามตรวจสอบประเมินผลและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิก

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิผลการเสริมสร้างความเข้มแข็งพระสงฆ์นักพัฒนาในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 15 โดยผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 ประสิทธิผลการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพระสงฆ์นักพัฒนาในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 15 โดยสรุปว่า นโยบายการพัฒนาของคณะสงฆ์ภาค 15 จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเผยแผ่การปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐาน ด้านการพัฒนาชีวิตและสังคม ด้านการสร้างสันติภาพแก่สังคม ด้านการจัดการศึกษา และด้านการปกครอง ทั้งนี้เพราะนโยบายทั้งห้าด้านเป็นนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมทั้งทางคณะสงฆ์ ส่วนราชการ ประชาชนทุกภาคสังคมที่จะได้รับประโยชน์การพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพระราชวรมนี และคณะ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “พระธรรมทายาท: พระสงฆ์นักพัฒนาเพื่อการพัฒนาสังคม” ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการทำงานของอดีตพระธรรมทายาทว่าส่วนหนึ่งมีบทบาทสำคัญเป็นพระสงฆ์นักพัฒนาสังคมโดยมุ่งเน้นการทำงานที่เผยแผ่พระพุทธศาสนาควบคู่กับการใช้หลักการพัฒนาชุมชนเพื่อการประยุกต์ให้ชุมชนท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ของสังคมไทย และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพระมหาสุทนต์ อากาศโร และคณะ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการและการสร้างองค์กรพระพุทธศาสนาในประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่า คณะสงฆ์และองค์กรพระพุทธศาสนาในสังคมไทย มีบทบาทหลักในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา และการพัฒนาสังคมโดยมีเป้าหมายเพื่อการสร้างประโยชน์และความสุขตามแนวพระพุทธศาสนาให้กับผู้คนในสังคม แต่โดยภาพรวม คือ การพัฒนาให้บุคคลและสังคมได้มีการเรียนรู้จากสิ่งที่เรียบง่ายไปสู่การพฤติกรรมที่เหมาะสม มีจิตใจและสติปัญญาในการพัฒนาตนเองและการจัดการเพื่อคุ้มครองชีวิตที่ดีร่วมกัน

ประเด็นที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพระสงฆ์นักพัฒนาในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 15 โดยสรุปว่ามี 3 ด้าน พบว่า 1) ด้านความรู้ความสามารถทั้งทางปริยัติ และปฏิบัติพุทธธรรม พระสงฆ์นักพัฒนาต้องศึกษาพระปริยัติธรรม มีความรู้ความเข้าใจในพระปริยัติธรรมเพื่อเป็นแนวทางการมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติ รู้แนวทางการปฏิบัติและผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตามพระปริยัติธรรม 2) ด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กร รู้จักความต้องการของตนเอง มีการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบร่วมกัน เห็นความสำคัญของประโยชน์ส่วนรวม 3) ด้านทักษะการเผยแพร่พุทธธรรมทั้งด้านปริยัติและปฏิบัติเป็นอย่างดี การเผยแพร่พระพุทธศาสนาพระสงฆ์เผยแผ่ในรูปแบบการพูด เช่น การแสดงธรรม การปาฐกถาธรรม สันทนาธรรม การเขียน มีความรู้ความเข้าใจในศาสนาธรรม การปฏิบัติตามพระธรรมวินัย เป็นแบบอย่างที่ดี และได้ใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ต่อการเผยแผ่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของพระมหาสมเดช วงศ์ธรรม (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้านในการจัดการพัฒนาชุมชน ของพระสงฆ์จังหวัดร้อยเอ็ด” พบว่า รูปแบบการใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้านในการจัดการพัฒนาชุมชนของพระสงฆ์จังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย (1) การวางแผน โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม (2) การจัดองค์กร โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการวัด (3) การจัดคนเข้าทำงาน โดยการมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละคน (4) การสั่งการ โดยใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้านเพื่อปฏิบัติงานตามแผนงาน และ (5) การควบคุมเพื่อติดตามผลตามหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสรายุทธ์ เศรษฐขจร และพระครูภาวนาธรรมธาริ, 2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่พึงประสงค์ของคณะสงฆ์ภาค 12” พบว่า วัดมีกระบวนการบริหารงาน 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การวางแผน Planning 2) การจัดบุคลากร Personnel Management 3) การจัดงบประมาณ Budgeting 4) การดำเนินงาน Implementation 5) การติดตาม Monitoring 6) การประเมินผล Evaluation ซึ่งยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาต้องพัฒนาไปพร้อมกันให้ครอบคลุมในทุกด้านเพื่อให้เกิดประสิทธิผล

ประเด็นที่ 3 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของพระสงฆ์นักพัฒนาที่ยั่งยืนในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 15 โดยสรุปว่าควรนำหลักพุทธธรรมมาใช้ในการพัฒนา คือ 1) หลักสังคหวัตถุ 4 คือ หลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจคน การประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคี ประกอบด้วย (1) ทาน การให้ การแบ่งปันการสงเคราะห์ (2) ปิยวาจา กล่าวคำสุภาพ มีประโยชน์ มีเหตุผล (3) อัตถจริยา การช่วยเหลือ การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ (4) สมานัตตา มีความเสมอต้นเสมอปลาย มีความเสมอภาค 2) ภาวะผู้นำกับการ การวิเคราะห์ตนเอง เปรียบเทียบคู่แข่ง วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม 3) ดัชนีชี้วัดผลงานหรือความสำเร็จ เปรียบเทียบผลงานกับเป้าหมาย การประเมินผลงานที่ผ่านมา วัดความสามารถของบุคลากรและองค์กร มีความโปร่งใส มีเป้าหมายเป็นรูปธรรม 4) การพัฒนาคุณภาพทั่วทั้งองค์กร เป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ปรับปรุงการพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพระบบ ติดตามตรวจสอบประเมินผลและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิก โดยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพระปลัดพิรัชเดช ฐิตวิโส, 2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องพุทธบูรณาการการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาผลการวิจัยพบว่า สภาพทั่วไปการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านร่างกายการนำเงินกู้จากกองทุนไปสร้างอาชีพใหม่ช่วยสร้างสวัสดิภาพแก่ครอบครัวช่วยให้สมาชิกเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำและกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีส่งผลต่อสวัสดิการสมาชิก เงินช่วยเหลือจากการเจ็บป่วยเงินสวัสดิการหลังจากเสียชีวิต 2) ด้านจิตใจ สมาชิกเข้าถึงโอกาสการพัฒนาคุณภาพชีวิตเมื่อมีกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มั่นใจว่าสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนซึ่งเป็นพื้นฐานความเท่าเทียม 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม เป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาความต้องการของสตรี

เพิ่มความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวรวมถึงการรับผลประโยชน์
หลังสมาชิกเสียชีวิต และ 4) ด้านสิ่งแวดล้อม สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพ
ในการจัดการและทักษะที่หลากหลายให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และมีการเรียนรู้แลกเปลี่ยนระหว่างกัน
และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพระศรีพัชรินทร, 2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
ของพระสงฆ์ในสังคมไทยผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหารูปแบบการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสังคมไทย
เกิดจากรูปแบบการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทยในอดีตที่ต้องไปเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติคณะ
สงฆ์ และการบริหารงานคณะสงฆ์ด้านการปกครองการศึกษาหรือการศึกษาสงเคราะห์ และการสาธารณสงเคราะห์
ถึงแม้จะมีกระบวนการ ด้านศาสนธรรม ศาสนบุคคล ศาสนสถาน ศาสนวัตถุ และด้านศาสนพิธี การเผยแผ่
พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ใน สังคมไทยจำต้องอาศัยหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของ
พระพุทธเจ้ามาพัฒนารูปแบบเพื่อให้มีแผนหรือยุทธศาสตร์สัมพันธ์เอื้อหนุนกันตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

1) พระสงฆ์นักพัฒนาต้องกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ วิธีการปฏิบัติงาน และยุทธศาสตร์
เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งพระสงฆ์นักพัฒนาต้องกำหนดโครงสร้าง
องค์กรให้ชัดเจน เพื่อแบ่งภาระหน้าที่ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ การบังคับบัญชา และการควบคุม เพื่อให้
การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ต้องมีความชัดเจน ไม่คลุมเครือ

2) พระสงฆ์นักพัฒนาต้องส่งเสริมให้พระสงฆ์นักพัฒนาไปศึกษาต่อหรือเข้ารับการฝึกอบรม
เพื่อให้มีทักษะในการทำงาน มีความรู้ความสามารถ มีความคิดริเริ่ม มีความสามารถในการบริหารงาน
สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นและสถานที่ได้

3) พระสงฆ์นักพัฒนา ต้องแนะนำและส่งเสริมให้ประชาชนได้สร้างเครือข่ายของชุมชนเพื่อให้สามารถ
แก้ไขปัญหาเบื้องต้นภายในชุมชนได้ โดยการส่งเสริมให้มีการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายชมรม เพื่อการบริหาร
จัดการและดูแลคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) พระสงฆ์นักพัฒนาต้องปฏิบัติงานต้องมีอุดมการณ์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และ
ยุทธศาสตร์ วิธีการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ และพระสงฆ์นักพัฒนาต้องปฏิบัติงาน
ตามโครงสร้าง ภาระหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายงาน ตลอดจนต้องมีความรับผิดชอบ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ

2) พระสงฆ์นักพัฒนาต้องนำทักษะความรู้ความสามารถ และความสามารถในการบริหารงานไปใช้ใน
ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และต้องเข้าร่วมกับเครือข่ายของชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาภายในชุมชน
เพื่อการบริหารจัดการและดูแลคุณภาพชีวิตต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- พระครูใบฎีกาสะอาด ปณฺญาทีโป (ดิษฐ์สุวรรณค์). (2558). *การพัฒนาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในชุมชนในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 2*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระปลัดพิรัชเดช จิตวิโส (มหามนตรี). (2558). *พุทธบูรณาการการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (สาขารัฐประศาสนศาสตร์). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูปลัดเถรานุวัตร (สุเทพ ดีเยี่ยม). (2560). *การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายพระสงฆ์นักพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนภาคเหนือตอนล่าง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูสันติธรรมมารีต (บุญชัย สนติกโร). (2558). *การพัฒนารูปแบบการปกครองคณะสงฆ์ในเขตปกครองคณะสงฆ์ ภาค 15*. พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระศรีพัชโรดม (ลักษณะ กิตติญาณ). (2560). *รูปแบบการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสังคมไทย*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (พระพุทธศาสนา). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระราชวรมนี (พล อาภากร) และคณะ. (2557). *การขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดหลักสูตรพระธรรมทายาท*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาสุทิตย์ อาภากร (อบอู่) และคณะ. (2556). *การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการสร้างเครือข่ายองค์กรพระพุทธศาสนาในประเทศไทย*. รายงานการวิจัย. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) : กรุงเทพมหานคร.
- พระมหาสมเดช วงศ์ธรรม. (2559). *พระสงฆ์นักพัฒนา : รูปแบบการใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้านในการจัดการพัฒนาชุมชนของพระสงฆ์จังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์วัฒนธรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สรายุทธ์ เศรษฐขจร และพระครูภาวนาธรรมธาสี (สัมพันธ์ นิศามณีนรัตน์). (2559). *รูปแบบการบริหารงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่พึงประสงค์ของคณะสงฆ์ภาค 12*. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยปทุมธานี.

ส่วนประสมทางการตลาดบริการของวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
ตามมุมมองของนักเรียนมัธยมปลายในจังหวัดน่าน

A Study of Service Marketing Mix of Nan College, Uttaradit Rajabhat University,
According to the Perspectives of High School Students in Nan Province

พลกฤต รักจุล

Ponkrit Rakjul

หลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการ วิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

Business Administration, Nan College, Uttaradit Rajabhat University

Corresponding Author. E-mail: ponkrit.ra@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับความคิดเห็นด้านส่วนประสมทางการตลาดบริการของวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ตามมุมมองของนักเรียนมัธยมปลาย เขตพื้นที่จังหวัดน่านและ (2) เปรียบเทียบส่วนประสมทางการตลาดบริการของวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จำแนกตามแผนการเรียนเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนมัธยมปลาย จำนวน 9 โรงเรียนจาก 7 อำเภอของจังหวัดน่าน จำนวนทั้งสิ้น 378 โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาเพื่อหาค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมานวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่าเป็นเพศหญิง จำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 72.5 และเพศชาย จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 แผนการเรียนสายวิทย์ – คณิตจำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 53.4 รองลงมาสายศิลป์ – คำนวณจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 19.8 รองลงมาสายศิลป์ – ภาษาจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 และอื่นๆจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.7 ส่วนประสมทางการตลาดบริการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ลักษณะทางกายภาพ บุคลากร กระบวนการให้บริการ ด้านราคา และด้านส่งเสริมการตลาด ผลการเปรียบเทียบส่วนประสมทางการตลาดบริการจำแนกตามแผนการเรียนที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อส่วนประสมทางการตลาดบริการในภาพรวมไม่แตกต่างกันยกเว้นด้านราคาที่มีความแตกต่างกัน

คำสำคัญ: ส่วนประสมทางการตลาดบริการ; มุมมองของนักเรียน; วิทยาลัยน่าน; แผนการเรียน

Abstract

The purpose of this research were to 1) study the level of the perspective of High School Students in Nan province about the marketing service mix of Nan College, Uttaradit Rajabhat University. 2) to compare the level of the perspectives of the students in different educational programs about the marketing service mix of Nan College, Uttaradit Rajabhat University. This study was a quantitative method. The samples of the study were 378 students of 9 high schools in 7 districts of Nan province. The data collection in this study was carried out with the questionnaires. The statistics used for the data analysis were percentage, arithmetic mean, standard deviation, and deductive statistics.

The study found that, of 378 students, 274 students (72.5%) were female, 104 students (27.5%) were male. 202 students (53.4%) were in science-mathematics program, 75 students (19.8%) were in arts program, 53 students (14.0%) were in language program, and 48 students (12.7%) were in other programs. The study also found that the perspective about the place of the marketing mix was at a very high level followed by the area of physical, evidence, people, process, price, and promotion respectively. In addition, in comparison of the marketing mix, it did not indicate the difference on the basis of the perspectives of the students in different educational programs, except the price.

Keywords : Service Marketing mix; Perspective; Nan College; Educational Program

บทนำ

การศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการกระบวนการพัฒนาชีวิตมนุษย์เป็นปัจจัยในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิดความประพฤติและคุณธรรมอีกทั้งยังเป็นรากฐานส่งเสริมความเจริญมั่นคงเกือบทุกอย่างให้กับบุคคลในประเทศและยังเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่การประกอบอาชีพและการเพิ่มรายได้ในที่สุดผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับต่างๆจึงให้ความสำคัญในการเลือกสถานศึกษาที่มีศักยภาพในการให้ความรู้เป็นอย่างมาก สถานศึกษาในปัจจุบันจึงมุ่งพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญจึงเป็นเหตุให้ทั้งสถานศึกษาของรัฐบาลและเอกชนต้องมีการตื่นตัวในการพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีความพร้อมในการตอบสนองความต้องการของผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา

เนื่องจากสภาวะการแข่งขันของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยทวีความรุนแรงขึ้นเพื่อดึงดูดนักเรียนมาสมัครในสถานศึกษาตนเองให้มากที่สุดดังนั้นสถาบันการศึกษาทั้งรัฐบาลและเอกชนได้หันมาใช้กลยุทธ์การตลาดหลากหลายรูปแบบโดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชาสัมพันธ์โฆษณาและสร้างแบรนด์มหาวิทยาลัยรวมถึงการทำกิจกรรมโดยใช้การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการเป็นเครื่องมือดึงดูดนักศึกษาใหม่เข้ามาทุกภาคการเรียน นอกเหนือจากการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดแล้วสถาบันต่างๆยังมีการพัฒนาทางด้านอาคารสถานที่บรรยากาศสิ่งแวดล้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (คอมพิวเตอร์) ห้องสมุดห้องปฏิบัติการทางภาษาอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้เกิดความพร้อมในการแข่งขัน(ธนศำเกิด, 2549) เพื่อโน้มน้าวหรือจูงใจนักเรียนและผู้ปกครองให้เข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยผ่านการทำกิจกรรมต่างๆเพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์รวมถึงการแนะแนวทั้งโรงเรียนที่อยู่ในเขตเทศบาลนอกเขตเทศบาลต่างอำเภอและต่างจังหวัดแก่นักเรียนและประชาชนทั่วไป แต่ปัจจุบันจำนวนนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาต่อมีจำนวนน้อย ถึงแม้ว่าจะมีการดำเนินการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบใดๆก็ตามดังนั้นวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ต้องมีการพัฒนาทั้งหลักสูตรและบรรยากาศในการเรียนของนักศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาภาพลักษณ์ของวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์เพื่อศึกษาข้อมูลต่างๆให้ตรงกับความต้องการของนักเรียนมัธยมปลาย เขตพื้นที่จังหวัดน่าน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นด้านส่วนประสมทางการตลาดบริการของวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ตามมุมมองของนักเรียนมัธยมปลาย เขตพื้นที่จังหวัดน่าน
2. เพื่อเปรียบเทียบส่วนประสมทางการตลาดบริการของวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จำแนกตามแผนการเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

H0: นักเรียนมัธยมปลาย เขตพื้นที่จังหวัดน่านที่มีแผนการเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อส่วนประสมทางการตลาดบริการของวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ไม่แตกต่างกัน

H1: นักเรียนมัธยมปลาย เขตพื้นที่จังหวัดน่านที่มีแผนการเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อส่วนประสมทางการตลาดบริการของวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์แตกต่างกัน

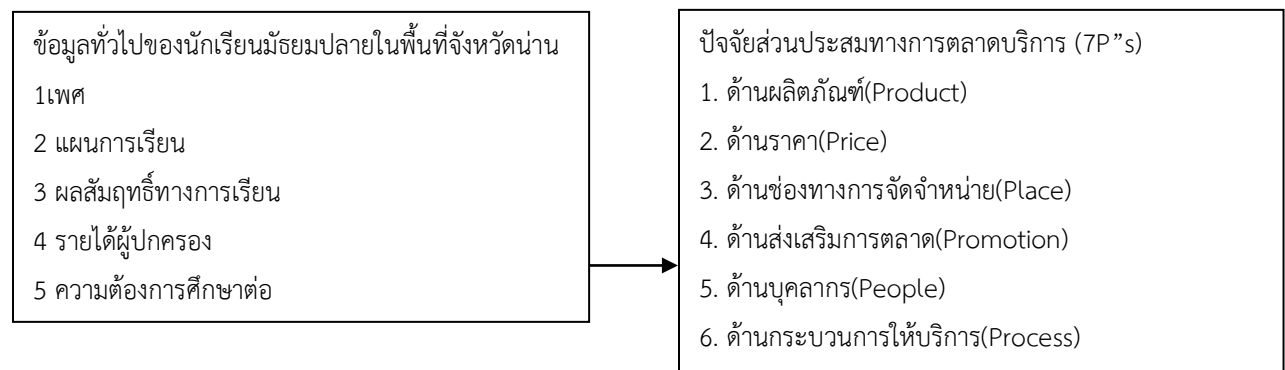
กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ส่วนประสมทางการตลาดบริการของวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ในมุมมองของนักเรียนมัธยมปลายในจังหวัดน่าน ผู้วิจัยได้กำหนดขอบด้านตัวแปรและขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

ตัวแปรอิสระ คือข้อมูลทั่วไปของนักเรียนมัธยมปลาย เขตพื้นที่จังหวัดน่านประกอบด้วย เพศแผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ผู้ปกครอง ความต้องการศึกษาต่อ

ตัวแปรตาม คือ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการของธุรกิจการศึกษา (7P's) ประกอบด้วยปัจจัย 7 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร (Product) ด้านราคา(Price) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) ด้านส่งเสริมการตลาด (Promotion) ด้านบุคลากร (People) ด้านกระบวนการให้บริการ (Process) ด้านลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence)

ดังนั้น จากการทบทวนวรรณกรรมของ Kotler (2003) และ ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2541) สามารถสรุปตัวแปรที่เกี่ยวข้องในกรอบแนวคิดได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดน่านมีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 8,556 คนต้องการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความถูกต้องที่ 5% หรือ 0.05 (Yamane, 1970) คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างและได้เลือก 9 โรงเรียน 7 อำเภอ กระจายเท่าๆกันจะเก็บจำนวนทั้งสิ้น 378 ฉบับดังต่อไปนี้

ลำดับ	อำเภอ	โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	เมืองน่าน	โรงเรียนนันทบุรีวิทยา	365	41
2	เวียงสา	โรงเรียนตาลชุมพิทยาคม	150	42
3		โรงเรียนสา	672	42
4		โรงเรียนราชประชานุเคราะห์	140	43
5	น่าน้อย	โรงเรียนน่าน้อย	535	41
6	นาหมื่น	โรงเรียนนาหมื่นพิทยาคม	172	42
7	แม่จริม	โรงเรียนแม่จริม	157	41
8	ท่าวังผา	โรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม	1,348	46
9	เฉลิมพระเกียรติ	โรงเรียนมัธยมพระราชทานเฉลิมพระเกียรติ	321	40
รวมทั้งสิ้น			3,860	378 ฉบับ

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2559

การเก็บข้อมูลโดยการสอบถามด้วยตนเองจากการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยซึ่งเครื่องมือการทำวิจัยได้ผ่านกระบวนการพัฒนาคุณภาพได้ผ่านการทดสอบการใช้งานได้ (validity) ของเนื้อหาของแบบสอบถามโดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามจากการค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นทำการทดสอบความเที่ยง(reliability) โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นซึ่งผ่านการทดสอบการใช้งานได้จากผู้ทรงคุณวุฒิและการประเมินแบบสอบถามโดยผู้ทรงคุณวุฒิตามแบบของ IOC ไปทดลองใช้กับ 30 คน แล้วนำมาประมวลผลโดยการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์โดยใช้หลักการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (1951) เพื่อทดสอบความเข้าใจของคำถามความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของการตอบ ซึ่งหากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) มีค่าใกล้เคียงกับ 1 แสดงว่ามีความวางใจได้สูง ซึ่งจะต้องได้ค่าแอลฟา (α) ของแบบสอบถามโดยรวมทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.98 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 378 ราย (Yamane, 1970) ได้รับแบบสอบถามคืนมาร้อยละ 100 โดยใช้สถิติพรรณนาเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมานวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรคือ ส่วนประสมทางการตลาดบริการที่มีผลต่อมุมมองของนักเรียนมัธยมปลายจังหวัดน่าน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มเพื่อทดสอบความแปรปรวนของประชากรจำนวน 2 กลุ่ม (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2537) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเครื่องมือเป็น

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการค้นคว้าแนวคิดและทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาดบริการของ(Kotler,2003) โดยจำแนกเป็น2 ส่วน ดังนี้

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนมัธยมปลาย เขตพื้นที่จังหวัดน่าน

ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 72.5 และเพศชาย จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5

แผนการเรียนสายวิทย์ – คณิตจำนวน 202คน คิดเป็นร้อยละ 53.4 รองลงมาสายศิลป์ – คำนวณจำนวน 75คน คิดเป็นร้อยละ 19.8 รองลงมาสายศิลป์ – ภาษาจำนวน53 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 และอื่นๆจำนวน 48คน คิดเป็นร้อยละ 12.7

ผลการเรียนเฉลี่ยระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าที่ระดับ 2.01 – 3.00จำนวน 202คน คิดเป็นร้อยละ 53.4 รองลงมา ระดับ 3.01 – 4.00จำนวน 158คน คิดเป็นร้อยละ 41.8 รองลงมา ระดับ 1.01 – 2.00จำนวน 14คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 และ ระดับ 0.01 – 1.00จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1

ผู้ปกครองของนักเรียนมัธยมปลาย เขตพื้นที่จังหวัดน่านส่วนใหญ่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาทจำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 42.1 รองลงมา น้อยกว่า 5,001บาทจำนวน 135คน คิดเป็นร้อยละ 35.7 รองลงมา 10,001 – 20,000 บาทจำนวน 63คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 รองลงมา 30,000 บาทขึ้นไปจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7และ20,001 – 30,000 บาทจำนวน 7คน คิดเป็นร้อยละ 1.9

ตอนที่ 2ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการของวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ตามมุมมองของนักเรียนมัธยมปลาย เขตพื้นที่จังหวัดน่าน

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการของวิทยาลัยน่าน

ส่วนประสมทางการตลาดบริการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความคิดเห็น
1.ด้านผลิตภัณฑ์ (product)	3.91	0.75	มาก
2 ด้านราคา (price)	3.97	0.69	มาก
3 ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (place)	4.04	0.71	มาก
4 ด้านส่งเสริมการตลาด (promotion)	3.97	0.71	มาก
5 ด้านบุคลากร (people)	4.00	0.71	มาก
6 ด้านกระบวนการให้บริการ (process)	3.98	0.73	มาก
7 ด้านลักษณะทางกายภาพ (physical evidence)	4.02	0.71	มาก
รวม	3.98	0.71	มาก

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการของวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ตามมุมมองของนักเรียนมัธยมปลาย เขตพื้นที่จังหวัดน่านโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ยรวม 3.98ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่าปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการของวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ตามมุมมองของนักเรียนมัธยมปลาย เขตพื้นที่จังหวัดน่าน มากที่สุด คือ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (place) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.04) รองลงมา คือ ด้านลักษณะทางกายภาพ (physical evidence) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.02) รองลงมาด้านบุคลากร (people)อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00) รองลงมา คือ ด้านกระบวนการให้บริการ (process)อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.98)รองลงมา คือ ด้านราคา (price)และด้านส่งเสริมการตลาด (promotion)อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.97)และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการของวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ตามมุมมองของนักเรียนมัธยมปลาย เขตพื้นที่จังหวัดน่านที่มีผลน้อยที่สุด คือหลักสูตรที่เปิดสอนแตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ในจังหวัดน่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.91)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ผลรวมความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประสมทางการตลาดบริการที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จำแนกตาม แผนการเรียน

ตารางที่ 2ผลการวิเคราะห์ผลรวมความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประสมทางการตลาดบริการจำแนกตาม แผนการเรียน

ปัจจัยส่วนประสม การตลาดบริการ	แหล่งความ แปรปรวน	ss	df	MS	F-Ratio	F-Prob
1. ปัจจัยส่วนประสมการตลาด บริการด้านผลิตภัณฑ์(product)	ระหว่างกลุ่ม	4.113	3	1.371	2.541	0.323
	ภายในกลุ่ม	211.157	374	0.565		
	รวม	215.692	377			
2. ปัจจัยส่วนประสมการตลาด บริการด้านราคา (price)	ระหว่างกลุ่ม	3.971	3	1.323	2.771	0.047*
	ภายในกลุ่ม	181.402	374	0.484		
	รวม	185.373	377			
3. ปัจจัยส่วนประสมการตลาด บริการด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (place)	ระหว่างกลุ่ม	1.407	3	0.469	0.886	0.534
	ภายในกลุ่ม	194.983	374	0.521		
	รวม	196.390	377			
4. ปัจจัยส่วนประสมการตลาด บริการด้านส่งเสริมการตลาด (promotion)	ระหว่างกลุ่ม	1.430	3	0.477	0.926	0.538
	ภายในกลุ่ม	192.773	374	0.515		
	รวม	194.203	377			
5. ปัจจัยส่วนประสมการตลาด	ระหว่างกลุ่ม	4.319	3	1.439	2.818	0.268

ปัจจัยส่วนประสม การตลาดบริการ	แหล่งความ แปรปรวน	ss	df	MS	F-Ratio	F-Prob
บริการด้านบุคลากร (people)	ภายในกลุ่ม	189.382	374	0.506		
	รวม	193.701	377			
6. ปัจจัยส่วนประสมการตลาด บริการด้านกระบวนการให้บริการ (process)	ระหว่างกลุ่ม	3.107	3	1.036	1.893	0.230
	ภายในกลุ่ม	201.957	374	0.538		
	รวม	204.646	377			
7. ปัจจัยส่วนประสมการตลาด บริการด้านลักษณะทางกายภาพ (physical evidence)	ระหว่างกลุ่ม	3.880	3	1.293	2.537	0.066
	ภายในกลุ่ม	189.267	374	0.506		
	รวม	193.147	377			
รวมปัจจัยส่วนประสมการตลาด บริการจำนวน 7 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3.175	3	1.058	2.053	0.329
	ภายในกลุ่ม	194.417	374	0.519		
	รวม	197.592	377			

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนประสมทางการตลาดบริการของวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์จำแนกตามแผนการเรียน พบว่า นักเรียนมัธยมปลายที่มีแผนการเรียนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อส่วนประสมทางการตลาดบริการ ในภาพรวมไม่แตกต่างกันมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.329 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดจะ พบว่า แผนการเรียนที่แตกต่างกันมีความ คิดเห็นต่อส่วนประสมทางการตลาดบริการด้านราคา (price) แตกต่างกันอย่างมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.047* ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยความคิดเห็นของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการของวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ตามมุมมองของนักเรียนมัธยมปลาย เขตพื้นที่จังหวัดน่านโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการมากที่สุด คือ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (place) เนื่องจากวิทยาลัยน่าน มีช่องทางให้ผู้มาติดต่องานมีทางเลือกหลายช่องทาง อาทิ โทรศัพท์ เว็บไซต์ของวิทยาลัย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เฟสบุ๊ก และสื่อบุคคล (อาจารย์และเจ้าหน้าที่) ส่งผลให้ผู้มาใช้บริการเกิดความพึงพอใจต่อการให้บริการของวิทยาลัยดังแนวคิด ของ Gourary, B. S., & Adrian, F. J. (1960) ได้สรุปว่าการเลือกทำเลที่ตั้งมีความสำคัญมากโดยเฉพาะธุรกิจ บริการที่ผู้บริโภคต้องไปรับบริการจากผู้ให้บริการในสถานที่ที่ผู้ให้บริการจัดไว้เพราะทำเลที่ตั้งที่เลือกเป็น ตัวกำหนดกลุ่มของผู้บริโภคที่จะเข้ามาให้บริการในการรองลงมา คือ ด้านลักษณะทางกายภาพด้านบุคลากร

ส่วนประสมทางการตลาดบริการที่มีผลน้อยที่สุด คือหลักสูตรที่เปิดสอนแตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ในจังหวัดน่าน เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ วิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์เพิ่งเปิดการเรียนการสอนเพียง 1 ปี มีหลักสูตร 2 หลักสูตร ด้านสังคมศาสตร์ซึ่งไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนมัธยมปลายในจังหวัดน่าน ดังแนวคิดของ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2541) ซึ่งกล่าวไว้ว่า ธุรกิจบริการต้องมีความครอบคลุมทุกอย่างของสินค้า เนื่องจากลูกค้าไม่ได้ต้องการเพียงตัวสินค้าและบริการเท่านั้นแต่ยังต้องการประโยชน์หรือคุณค่าอื่นที่ได้รับจากการซื้อสินค้าและบริการด้วยเช่นกัน

ผลจากการศึกษา พบว่านักเรียนมัธยมปลายที่มีแผนการเรียนที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อส่วนประสมทางการตลาดบริการ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดจะพบว่าแผนการเรียนที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อส่วนประสมทางการตลาดบริการด้านราคา (price) แตกต่างกันไปเพราะราคาเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้ใช้บริการตัดสินใจซื้อหรือใช้บริการได้เร็วขึ้น หากวิทยาลัยน่านมีราคาค่าเทอมที่ไม่แพงจนเกินไปมีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจของจังหวัดน่านแล้วย่อมจะทำให้มีจำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้น ดังแนวคิดของ (สมจิตร์ล้วนจำเริญและคณะ, 2538) ได้นำเสนอว่าการกำหนดราคาสินค้าที่เหมาะสมจะมีผลทางการตลาดทั้งในด้านบวกและลบ เพราะราคาจัดเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค ดังนั้นการกำหนดระดับราคาสินค้าจึงเป็นสิ่งสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

จากผลการศึกษาข้อมูลของตัวชี้วัดของส่วนประสมทางการตลาด เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรแฝง พบว่า

ด้านสถานที่ วิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ควรพิจารณาสถานที่เรียนสะอาด มีบรรยากาศดีและเงียบสงบ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเข้าเรียนและจะเป็นทางเลือกให้กับนักศึกษาต่อไป

ด้านลักษณะทางกายภาพ วิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ควรเน้นในด้านความภูมิใจ หลังจากจบการศึกษาจะแสดงถึงภาพลักษณ์ที่สำคัญที่จะกระตุ้นและสร้างความเชื่อมั่นในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ

ด้านบุคลากรวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์จะต้องให้ความสำคัญในด้านบุคลิกภาพ และความมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้สอนเพราะผู้สอนคือตัวแทนหรือภาพลักษณ์ที่สำคัญของมหาวิทยาลัย

ด้านกระบวนการให้บริการวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ควรพิจารณากระบวนการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยเฉพาะขั้นตอนในการรับสมัครไม่ยุ่งยากเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเข้าเรียนและจะเป็นทางเลือกให้กับนักศึกษาต่อไป

ด้านราคาวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ควรมีค่าหน่วยกิตสอดคล้องกับหลักสูตรที่เปิดสอนและสามารถแบ่งชำระเงินเป็นงวดๆได้เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเข้าเรียนและจะเป็นทางเลือกให้กับนักศึกษาต่อไป

ด้านการส่งเสริมการตลาดวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ควรมีการจัดกิจกรรมให้หลากหลายและสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายรวมถึงการแนะนำจากคณาจารย์เพราะจะทำให้ นักศึกษามีความมั่นใจในคุณภาพการเรียนการสอนและอาจกระตุ้นให้เกิดการตัดสินใจเลือกใช้บริการสำหรับลูกค้ารายใหม่

ด้านผลิตภัณฑ์วิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ควรให้ความสำคัญหลักสูตรเป็นไปตามมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นสากลเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเข้าเรียนและจะเป็นทางเลือกให้กับนักศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1) การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างควรศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อผู้ประกอบการในการสนับสนุนให้นักศึกษาตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาที่วิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

2) การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการเพื่อพิจารณาตัวแปรต่าง ๆ ที่อาจส่งผลต่อภาพลักษณ์ของวิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

เอกสารอ้างอิง

ชูศรี วงศ์รัตน์. 2537. *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธนศ ขำเกิด. (2549). Blog:เครื่องมืออันทรงพลังของ KM. *วารสารส่งเสริมเทคโนโลยี (สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น)*, 33, (190), 80-83.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2541). *การบริหารการตลาดยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: บริษัท วีระฟิล์มและโซเท็กซ์ จำกัด.

สมจิตร ล้วนจำเริญ. (2541). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *psychometrika*, 16 (3), 297-334.

Gourary, B. S., & Adrian, F. J. (1960). Wave functions for electron-excess color centers in alkali halide crystals. In *Solid State Physics* (Vol. 10, pp. 127-247). Academic Press.

Kotler, P. H. (2003). *A Framework for Marketing Management-Prentice Hall*. New Jersey.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3 ed.7). New York: Harper and Row Publication.

ปัญหาการเรียกค่าจ้างว่าความและค่าตอบแทนของวิชาชีพทนายความ

Problem on Demanding for Lawyer Fee and Lawyer Professional Remuneration

¹พิศิษฐ์ศักดิ์ บุญอนอม, ²เกรียงศักดิ์ พินทุสรศรี และ ³คมสัน สุขมาก

¹Pisitsak Boontanom, ²Kriangsak Pinthusonsri and ³Khomsan Sookmark

^{1,2,3}คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

^{1,2,3} Faculty of Law Sripatum University Chonburi Campus

¹ Corresponding Author. E-mail :s2lawyer60@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการเรียกค่าจ้างว่าความและค่าตอบแทนของวิชาชีพทนายความ รวมถึงการดำเนินคดีแบบกลุ่ม นั้นเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบันหรือไม่และในต่างประเทศการเรียกค่าจ้างว่าความ ในลักษณะแบ่งเอาส่วนจากทรัพย์สินที่เป็น มูลพิพาทที่ ลูกความจะได้รับตามคำพิพากษานั้นมีหลักเกณฑ์อย่างไร จากการศึกษ พบว่า กฎหมายของไทยในปัจจุบันยังไม่มีหลักเกณฑ์และกฎหมายที่บัญญัติรับรองไว้จึงทำให้เกิดปัญหา ซึ่งในต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ค่าจ้างว่าความในลักษณะแบ่งเอาส่วนจากทรัพย์สินที่เป็นมูลพิพาทที่ลูกความ จะได้รับตามคำพิพากษาหรือที่เรียกว่า Contingency มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนให้ใช้บังคับได้ เว้นในบางกรณี เช่น คดีที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว คดีอาญาทุกฐานความผิด นอกจากนี้จากการศึกษายัง พบว่าค่าตอบแทนตามระเบียบ กระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความที่รัฐจัดหาให้ผู้ต้องหาในคดีอาญา พ.ศ. 2550 ในชั้นสอบสวนนั้น อัตราเงินรางวัลยังไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันทำให้ทนายความที่มีประสบการณ์ ขาดแรงจูงใจเข้ามาทำหน้าที่ ประกอบกับระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการจ่ายค่าป่วยการแก่ที่ปรึกษากฎหมาย ในชั้นสอบสวนในคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2560 ได้กำหนดอัตราค่าป่วยการในการปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเหมา เป็นรายวันมิใช่เป็นรายคดีเช่นเดียวกันกับเงินรางวัลประเภทอื่น ๆ ทำให้ที่ปรึกษากฎหมายที่รับผิดชอบคดีเป็นจำนวนมาก เกิดการเปรียบเทียบและขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้น ควรแก้ไขเพิ่มเติมอัตราเงินรางวัลและค่าตอบแทนดังกล่าว เพิ่มขึ้นเป็นค่าตอบแทนเป็นรายคดี

คำสำคัญ : ค่าจ้างว่าความ; ทนายความ; ที่ปรึกษากฎหมาย; เงินรางวัล

Abstract

The study aims to study about the lawyer remuneration. According to the Civil and Commercial Code and the Lawyer Act B.E. 2528, it is found that when lawyers agree to have the lawyer's remuneration contract, which is made for partial division from disputed property to be received by the clients according to the court's judgment or known as contingency fee in conformant with the Freedom of Contract or Autonomy of Will Principle in the Common Law System. There is the problem on creating the standard in permitting the lawyer to remunerate as the court's decision. It is not considered as the precedent for the lawyer to use it as the practical guidelines that would have caused the remuneration in the case to be the breach of the lawyers'

legal etiquette according to the Lawyer Act B.E. 2528. Even it is not prohibited, the court uses the Civil and Commercial Code, Section 150, to decide on whether or not it is against the peace and order or good moral of the public, and as the interest seeking obtain from the judgment. Furthermore, according to the Ministry of Justice's regulations on the payment of reward and the expenses to the lawyers provided by the Government for the alleged offender in the criminal cases in 2007 for the investigation, the remuneration is the rate of the reward and payment procedure that are unsuitable for the economy and socialized situation at the present, and making the lawyers lack of motivation to perform their duties and reach their qualifications. The Ministry of Justice's regulations on paying the commission to the legal consultants in the juvenile and family case of 2017. There designate the commission rate on daily basis, not case by case, the same as other types of rewards. It cause the legal consultants to bear more responsibilities in the lawyer's comparative ideas and the lack of motivations to perform their duties. Therefore, the lawyer remuneration should be increased in each case.

Keywords : Lawyer remuneration; Lawyer; Legal consultant; Prize

บทนำ

กำหนดค่าวิชาชีพว่าความของทนายความไทยในปัจจุบันยังคงเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของทนายความและลูกความเป็นสำคัญ อีกทั้งยังไม่มีรูปแบบหลักเกณฑ์ที่แน่นอนตายตัว และมีได้กฎหมายบัญญัติรองรับให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเรียกค่าจ้าง ค่าวิชาชีพที่ไม่แน่นอนของทนายความแต่อย่างใด โดยเฉพาะการเรียกค่าจ้างว่าความจากทรัพย์สินที่เป็นมูลพิพาท ในคดีหรือการเรียกค่าจ้างว่าความโดยกำหนดตามผลคดีที่ไม่แน่นอน (Contingent Fee หรือ No Win No Fee) การเรียกค่าจ้างว่าความประเภทนี้ ลูกความกับทนายความส่วนใหญ่กำหนดค่าจ้างว่าความเป็นร้อยละ โดยอิงจากสัดส่วนจำนวนเงินที่พิพาทหรือทรัพย์สินที่พิพาทหรือมูลค่าจากทรัพย์สินที่พิพาทในคดีเป็นหลัก เมื่อศึกษาเปรียบเทียบกับ การเรียกค่าจ้างความของสหรัฐอเมริกา หรือหลักสัญญาจ้างว่าความในลักษณะ แบ่งเอาส่วนจากทรัพย์สินที่เป็นมูลพิพาทที่ลูกความได้รับตามคำพิพากษา (Contingent Fee) กับสหราชอาณาจักร มีกฎหมายให้ทนายความสามารถเรียกค่าจ้างว่าความจากทรัพย์สินที่ได้จากผลแห่งคดีได้ คือถ้าไม่ชนะคดี ไม่ต้องจ่ายค่าว่าความ หรือจ่ายตามข้อตกลง แต่หลักสัญญาจ้างดังกล่าวไม่สามารถใช้กับคดีที่เกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ในครอบครัว หรือในคดีอาญาทุกประเภท (เสรี สุวรรณภานนท์, 2546) แต่ในประเทศไทย ยังไม่มีกฎหมายบัญญัติเกี่ยวกับการเรียกค่าตอบแทนค่าจ้างว่าความได้ชัดเจน แม้ทนายความกับผู้ว่าจ้าง มีเสรีภาพในการทำสัญญาตามทฤษฎีทางกฎหมายอย่างไรก็ดีจากการศึกษา พบว่าการกำหนดค่าวิชาชีพ ว่าความของทนายความไทยในปัจจุบันยังคงเป็นปัญหาในทางปฏิบัติเนื่องจากยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเจตนารมณ์ของทนายความและลูกความเป็นสำคัญ อีกทั้งยังไม่มีรูปแบบและหลักเกณฑ์ที่แน่นอนตายตัว อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าผลของคดีจะเป็นเช่นใดคดีจะแพ้หรือชนะแต่บางส่วน ก็ถือว่าทนายความได้ทำหน้าที่

ของตนครบถ้วนทุกประการแล้ว ฉะนั้นลูกความจึงมีหน้าที่ต้องชำระค่าวิชาชีพว่าความให้แก่ทนายความ ตามที่ได้ตกลงกันไว้ก่อนดำเนินคดีซึ่งความเป็นจริงอาจไม่ยุติธรรมนัก เช่น ทนายความตกลงค่าจ้างว่าความ กับลูกความเป็นจำนวนเงินร้อยละสิบของทุนทรัพย์ที่จะฟ้องซึ่งข้อตกลงเช่นนี้ ในปัจจุบันสามารถใช้บังคับได้ ถ้ากรณีทุนทรัพย์ที่ฟ้องอยู่ที่หนึ่งล้านบาท ค่าจ้างว่าความจะอยู่ที่สองแสนบาท ซึ่งหากว่าแพ้คดี นอกจากลูกความจะไม่ได้เงินตามฟ้องแล้วยังต้องเสียเงินค่าจ้างว่าความให้แก่ทนายความอีกสองแสนบาทด้วย แต่ถ้าใช้หลักการเรียกค่าจ้างว่าความจากทรัพย์สินที่เป็นมูลพิพาทในคดีหรือการเรียกค่าจ้างว่าความ โดยกำหนดตามผลคดีที่ไม่แน่นอน (วนิดา มีศรี, 2558) หลักสัญญาจ้างว่าความในลักษณะแบ่งเอาส่วน จากทรัพย์สินที่เป็นมูลพิพาทที่ลูกความได้รับตามคำพิพากษาอย่างสหราชอาณาจักร นั้นถ้าไม่ชนะคดี ลูกความก็ไม่ต้องจ่าย ค่าจ้างว่าความ หรือจ่ายตามข้อตกลง (สุวิทย์ สุวรรณ, 2540) ส่วนการเรียกค่าจ้างว่าความ ในคดีที่มีผู้เสียหายจำนวนมากหรือการฟ้องคดีแบบกลุ่มเพื่อให้เป็นการรองรับบทบัญญัติตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการฟ้องคดีแบบกลุ่มที่มีการแก้ไขใหม่ที่ทนายความไม่อาจจะประเมิน ภาระงานของตนได้ จึงต้องอาศัยจำนวนทุนทรัพย์ตามคำพิพากษาเป็นหลักอ้างอิงในการเรียกค่าว่าความ เป็น อย่างยิ่ง (อนันต์ ชัยวนิก, 2553) ในสภาวะสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันนั้นปัญหาที่เกี่ยวกับค่าตอบแทนของ ทนายความที่สำคัญอีกหนึ่งอย่าง ปัญหาเงินรางวัลของทนายความขอแรงในคดีอาญานั้นไม่เหมาะสมกับ สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน หากจะเทียบกับเบี้ยประชุมรายครั้งของเจ้าหน้าที่รัฐไม่ว่าหน่วยงานใด ๆ ก็ยังสูงกว่า ที่รัฐกำหนดให้ทนายความ และหากจะเทียบกับเบี้ยประชุมของผู้พิพากษาที่มีประกาศออกมาล่าสุด โดยที่ประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เห็นชอบรับร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2561 เปิดช่องให้เบี้ยประชุมแก่ข้าราชการตุลาการที่เข้าร่วมประชุมใหญ่ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีการวมทั้งสิ้น 12 ศาลที่ได้รับเบี้ยประชุมค่านวนรายปีถึง 207 ล้านบาท (iLaw, 2561)

ส่วนทนายความซึ่งอยู่ในกระบวนการยุติธรรมต้องรับหน้าที่ในศาลเพื่อเสริมให้เกิดความเป็นธรรม แก่ประชาชน ตามรัฐธรรมนูญที่บัญญัติไว้กลับได้รับเงินรางวัลและค่าตอบแทนค่อนข้างต่ำ และบางครั้ง ทนายความก็ต้องลุ้นกับเงินรางวัลดังกล่าวอีกเนื่องจากศาลเป็นผู้ใช้ดุลยพินิจ อนุมัติส่งจ่ายให้ทนายความ ในอัตราที่ไม่เกินกำหนดไว้ ทั้งที่สภาพเศรษฐกิจสังคมในปัจจุบันมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางค่าพาหนะ ค่าเสียเวลาสูงกว่ามาก ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่าหน่วยงานของรัฐมักมองว่าทนายความขอแรงที่ดีต้องมีจิตอาสา ต้องเสียสละ ต้องมีส่วนช่วยเหลือสังคม ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง แต่เมื่อมองย้อนกลับไปที่เหตุใด หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบกลับไม่มองถึงการตอบแทนให้คุ้มค่าต่อความเดือดร้อนที่ทนายความต้องเสีย ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ รายครั้งที่สูงขึ้นด้วย นอกจากนี้เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐมีสวัสดิการดูแลในทุก ๆ ด้าน แต่ทนายความไม่มีสวัสดิการใด ๆ เลยต้องรับผิดชอบตนเองทุกด้าน ดังนั้นรัฐจึงควรมองให้เห็นความจำเป็น ความสำคัญของทนายความในการช่วยเหลือประชาชนทางด้านกฎหมายที่เจ้าหน้าที่รัฐไม่อาจดูแลได้ แล้วจัดสรร ในเรื่องค่าตอบแทนและค่าใช้จ่าย เงินรางวัลขอแรงของทนายความให้มากขึ้นให้เหมาะสมกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับค่าตอบแทนในกรณีเป็นที่ปรึกษาชั้นสอบสวนของศาลเยาวชน และครอบครัว พบว่าที่ปรึกษา

กฎหมายในชั้นสอบสวนคดีศาลเยาวชนและครอบครัวนั้น มีปัญหาที่ควรแก้ไข เนื่องจากในการเป็นVERNINGSสอบสวนคดีเยาวชนและครอบครัวนั้นในแต่ละวัน จะมีคดีเข้ามาหลายคดี และมีประชาชนมาขอคำปรึกษาด้วยในแต่ละวันเป็นจำนวนมาก (ทินพันธุ์ นาคะตะ และคณะ, 2559) เมื่อคำนึงถึงสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ค่าป่วยการที่รัฐให้วันละ 1,000 บาท (กองพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ, 2561) จึงน้อยมากค่าตอบแทนค่าป่วยการของที่ปรึกษาดังกล่าวจึงไม่มีแรงจูงใจเท่าที่ควร อีกทั้งวิธีการเบิกมีขั้นตอนในการยื่นแบบคำขอรับเงินค่าตอบแทนดังกล่าวหลายขั้นตอนผู้วิจัยมีความเห็นว่า ค่าป่วยการของที่ปรึกษากฎหมายในชั้นสอบสวนวันละ 1,000 บาทนั้นค่อนข้างต่ำและไม่ควรกำหนดเช่นนี้ ทั้งนี้เพราะที่ปรึกษากฎหมาย ในแต่ละวันที่ปฏิบัติหน้าที่นั้นไม่ได้ดูแล หรือเพียงสอบสวนคดีเดียวในแต่ละวันแต่มีคดีที่ต้องตรวจสอบการจับกุม และให้คำปรึกษาแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องวันละหลายคดี อีกทั้งวิธีการเบิกจ่ายที่ปรึกษาต้องติดตามเอกสารหรือหนังสือรับรองโดยหากติดตามบ่อย ๆ เพื่อให้ได้เอกสารหรือหนังสือรับรองเพื่อเบิกเงินค่าป่วยการดังกล่าว บางครั้งจะถูกพนักงานสอบสวนพนักงานอัยการหรือเจ้าหน้าที่หน่วยงานนั้น ๆ มองอย่างดูถูกดูแคลนว่าไม่มีรายได้ทางอื่น จึงมาติดตามเพื่อเอาเอกสารไปใช้เบิก ค่าป่วยการทำให้บรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกันเสียไป และไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมหรือประชาชนที่มีอัตราคดี ดังนั้นจึงมีความเห็นว่าควรปรับอัตราค่าป่วยการให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิวัฒนาการ แนวคิด ทฤษฎี ความหมายของการเรียกค่าจ้างว่าความจากทรัพย์สินที่เป็นมูลพิพาทในคดีหรือการเรียกค่าจ้างว่าความที่ไม่แน่นอนของทนายความ
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการเรียกค่าจ้างว่าความและค่าตอบแทนของวิชาชีพทนายความนั้นเหมาะสมกับสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันหรือไม่อย่างไร
3. เพื่อศึกษากฎหมายของต่างประเทศและประเทศไทยในกรณีปัญหาและอุปสรรคทางกฎหมายเกี่ยวกับการเรียกค่าจ้างว่าความจากทรัพย์สินที่เป็นมูลพิพาทในคดีหรือการเรียกค่าจ้างว่าความที่ไม่แน่นอนของทนายความ
4. เพื่อให้ได้มาซึ่งบทสรุปและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียกค่าจ้างว่าความจากทรัพย์สินที่เป็นมูลพิพาทในคดีหรือการเรียกค่าจ้างว่าความที่ไม่แน่นอนและค่าตอบแทนของทนายความ

สมมติฐานของการวิจัย

ในปัจจุบันไม่มีบทบัญญัติกฎหมายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการเรียกค่าจ้างว่าความจากทรัพย์สินที่เป็นมูลพิพาทในคดีหรือที่เรียกว่าค่าจ้างว่าความที่ไม่แน่นอนตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 และข้อบังคับสภาทนายความว่าด้วยมรรยาททนายความ พ.ศ. 2529 และ จึงก่อให้เกิดปัญหาการทำสัญญาจ้างว่าความของทนายความ จึงเห็นควรพิจารณาแก้ไขบทบัญญัติในพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 โดยให้เพิ่มเติมบทบัญญัติให้ทนายความสามารถตกลงกันเพื่อเรียกค่าจ้างว่าความจากทรัพย์สินที่เป็นมูลพิพาท

ในคดีกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 รวมถึงในคดีที่มีผู้เสียหายจำนวนมากหรือ การฟ้องคดีแบบกลุ่มเพื่อให้เป็นการรองรับบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ว่าด้วยการฟ้องคดีแบบกลุ่มที่มีการแก้ไขใหม่ ที่ทนายความไม่อาจจะประเมินเนื้องานของตนได้ จึงต้องอาศัย จำนวนทุนทรัพย์ตามคำพิพากษาเป็นหลักอ้างอิงในการเรียกค่าความ และปัญหาเงินรางวัลของทนายความ ขอบแรงในคดีอาญาและที่ปรึกษากฎหมายในคดีเยาวชนและครอบครัวที่ควรได้รับการแก้ไขให้เหมาะสมกับ สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยทำการค้นคว้าจาก เอกสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศและบทความที่เกี่ยวข้องรวมทั้งข้อมูลต่าง ๆ อันเกี่ยวกับการ บังคับคดีแบบกลุ่ม ตลอดจนตำรา ตั๋วทนายความ เพื่อนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์เกี่ยวกับการคุ้มครอง ผู้เสียหายในการดำเนินคดีแบบกลุ่ม นอกจากนี้จะนำข้อมูลเชิงสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยจะสัมภาษณ์บุคคลที่มีความรู้ความสามารถและอยู่ในวงการกฎหมายที่มีบทบาททางสังคม ต่อการพัฒนากฎหมายและกระบวนการพิจารณาคดีแพ่งของรัฐและเอกชนเพื่อนำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ การหาแนวทางแก้ไขบัญญัติแห่งกฎหมายต่อไป

ผลการวิจัย

1. การเรียกค่าจ้างว่าความประเภทที่ไม่แน่นอน (Contingent fee) การเรียกค่าจ้างว่าความ ประเภทนี้ ลูกความกับทนายความส่วนใหญ่กำหนดค่าจ้างว่าความเป็นเปอร์เซ็นต์โดยอิงจากสัดส่วน จำนวนเงินที่พิพาท หรือทรัพย์สินที่พิพาท หรือมูลค่าจากทรัพย์สินที่พิพาทในคดีเป็นหลักโดยทนายความ กับผู้ว่าจ้างมีเสรีภาพในการทำสัญญาดังกล่าวตามทฤษฎีทางกฎหมายแต่อย่างไรก็ดีจากการศึกษา พบว่าการกำหนดค่าวิชาชีพว่าความของทนายความไทยในปัจจุบันยังคงเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของทนายความและลูกความสำคัญอีกทั้ง ยังไม่มีรูปแบบและหลักเกณฑ์ที่แน่นอน ผู้วิจัยได้ศึกษากฎหมายของสหรัฐอเมริกาและ สหราชอาณาจักร พบว่าการเรียกค่าจ้างว่าความที่ไม่แน่นอน (Contingent fee) สามารถกระทำได้ไม่ผิดกฎหมายและมี บทบัญญัติทางกฎหมายบัญญัติรับรองและมีหลักเกณฑ์ไว้โดยชัดเจนแต่กฎหมายในประเทศไทยยังไม่มี หลักเกณฑ์และกฎหมายที่บัญญัติรับรองไว้จึงยังเป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข

2. ปัญหาเกี่ยวกับการเรียกค่าจ้างว่าความที่ไม่แน่นอนหรือจากทรัพย์สินที่พิพาทในคดี แบบกลุ่มหรือ Class Action การดำเนินคดีแบบกลุ่มนี้มีความยุ่งยากมากกว่าการดำเนินคดีแพ่งสามัญทั่ว ๆ ไป กล่าวคือเพราะมีผู้เสียหายจำนวนมาก (สุพิศ ประณีตพลกรัง, 2558) ทำให้บทบาทของทนายความมีความสำคัญ อย่างยิ่งในแต่ละขั้นตอน ของการดำเนินคดีแบบกลุ่ม เริ่มตั้งแต่ต้องออกค่าใช้จ่าย ต้องหาสมาชิกกลุ่ม มีการ ขออนุญาตฟ้องหรือดำเนินคดีแบบกลุ่ม และจากการศึกษาในเรื่องปัญหาการเรียกค่าจ้างว่าความที่ไม่

แน่นอน (Contingent fee) พบว่าการฟ้องคดีแบบกลุ่มมีความจำเป็นที่จะต้องเรียกค่าตอบแทนโดยแบ่งเอาจากส่วนทรัพย์สินที่เป็นมูลพิพาทเนื่องจากในขณะฟ้องคดีไม่อาจทราบจำนวนผู้เสียหายได้ว่ามีจำนวนเท่าใด และมีความเสียหายมากน้อยเพียงใดจึงต้องรอการพิจารณาพิพากษาของศาล กฎหมายควรที่จะมีการเปิดโอกาสให้ทนายความสามารถเรียกค่าตอบแทนจากการจ้างว่าความจากทุนทรัพย์ที่พิพาทในคดีได้เพราะว่าการทำคดีแบบกลุ่มนี้ยากที่จะพิจารณาว่าใครเป็นผู้เสียหายบ้างและมีความเสียหายจำนวนเท่าใด และถ้าหากไม่เปิดโอกาสให้ทนายความคิดค่าตอบแทนจากการจ้างว่าความที่ไม่แน่นอน ทนายความบ้างกลุ่มบ้างคนอาจจะคิดค่าจ้างว่าความในลักษณะรายบุคคล เหมากว่าที่แน่นอนที่ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมได้เพราะการดำเนินคดีแบบกลุ่มผู้เสียหายแต่ละรายมีความเสียหายที่แตกต่างกันไปผู้วิจัยจึงเห็นควรที่จะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย

3. ปัญหาเงินรางวัลของทนายความขอแรงในคดีอาญา จากการศึกษาผู้วิจัยพบถึงสภาพปัญหาถึงอัตราเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายของทนายความขอแรงที่รัฐเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้นั้นพบว่า เป็นจำนวนเงินที่น้อยเมื่อเทียบกับการทำงานให้กับภาคเอกชนโดยทนายความต้องออกค่าใช้จ่ายอันเกี่ยวกับการดำเนินคดีไปก่อน เช่น ค่าเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการติดตามพยานหลักฐาน และเมื่อคดีสิ้นสุดได้รับเงินรางวัลจากศาลจะไม่เพียงพอที่ตนได้ออกค่าใช้จ่ายไปก่อนล่วงหน้า จึงส่งผลให้ทนายความที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญมักจะไม่น่าลงทะเบียนเพื่อขึ้นลำดับบัญชีทนายความขอแรงอีกทั้งหากรับเป็นทนายความให้ในคดีแพ่งที่มีจำนวนทุนทรัพย์สูง The study aims to study about the lawyer remuneration ใหญ่มีความเห็นว่า การกำหนดอัตราเงินรางวัลของทนายความขอแรงในคดีอาญาที่รัฐกำหนดให้นั้นยังไม่เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน เงินรางวัลจำนวนดังกล่าวนี้ไม่มากพอหรือจูงใจ (วุฒิ พัทธกษัตริย์, 2555)

4. ปัญหาการจ่ายค่าป่วยการแก่ที่ปรึกษากฎหมายในคดีเยาวชนและครอบครัว จากการศึกษาได้ทำการศึกษาได้เห็นถึงสภาพปัญหาจ่ายเงินค่าป่วยการให้แก่ที่ปรึกษากฎหมาย ตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังจึงได้ออกระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าป่วยการแก่ที่ปรึกษากฎหมายในชั้นสอบสวนคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2560 ที่ปรากฏไว้ในข้อที่ 5 ว่าให้ที่ปรึกษากฎหมายได้รับค่าป่วยการในการปฏิบัติหน้าที่ในอัตราวันละ 1,000 บาท ต่อคนต่อวัน โดยผู้ศึกษาเห็นว่าอัตราเงินจำนวนเงินดังกล่าวที่ที่ปรึกษากฎหมายได้รับนั้นน้อยมากเมื่อเทียบกับการดำเนินการเกี่ยวกับคดีของผู้ใหญ่ โดยผู้วิจัยเห็นว่าการจ่ายเงินให้กับที่ปรึกษาทนายความนั้นควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้มีแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ในการเป็นที่ปรึกษาในศาลเยาวชนและครอบครัวผู้วิจัยเห็นควรที่จะมีการแก้ไขกฎหมาย

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียกค่าจ้างว่าความและค่าตอบแทนของวิชาชีพทนายความ ซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ที่เกี่ยวข้องและข้อมูลเชิงสัมภาษณ์ (In-depth interview) โดยสัมภาษณ์บุคคลที่ข้องเกี่ยวกับการให้และรับบริการด้านกฎหมายจากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในหน่วยงานของรัฐและเอกชนเพื่อนำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล

พบว่าได้ข้อมูลที่เหมือนกัน กล่าวคือ การเรียกค่าจ้างว่าความที่ไม่แน่นอนนั้นควรมีแก้ไขเพิ่มเติม บทบัญญัติแห่งกฎหมายและกำหนดหลักเกณฑ์ให้ชัดเจนส่วนค่าตอบแทนของวิชาชีพทนายความนั้น ควรแก้ไขเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน จากการวิเคราะห์เรื่องการเรียกค่าจ้างว่าความ หากไม่ได้รับการแก้ไขจะส่งผลกระทบต่อทนายความหรือคู่สัญญาการจ้างว่าความ ส่วนค่าตอบแทนของวิชาชีพทนายความนั้น หากไม่แก้ไขจะส่งผลกระทบต่อทนายความกระบวนการยุติธรรมและประชาชนเป็นจำนวนมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1) การเรียกค่าจ้างว่าความประเภทที่ไม่แน่นอน (Contingent fee) หรือเรียกจากทรัพย์สินที่พิพาท ในคดีของทนายความนั้นประเทศไทยมีแนวคำวินิจฉัยของศาลที่แตกต่างกัน อีกทั้งในพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ก็ได้บัญญัติห้ามมิให้ทนายความเรียกค่าจ้างว่าความที่ไม่แน่นอน ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ศาลตีความเนื่องจากการที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติหลักเกณฑ์ที่แน่นอนเหมือนอย่างเช่นกฎหมายของสหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร โดยผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะมีการเพิ่มเติมกฎหมายในการเรียกค่าจ้างว่าความที่ไม่แน่นอน (Contingent fee) ไว้ในพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ไว้ในหมวด 11 ว่าด้วยการเรียกค่าจ้างว่าความ โดยร่างมีสาระสำคัญดังนี้ ในกรณีที่ ทนายความและลูกความตกลงให้เรียกค่าจ้างว่าความที่ไม่แน่นอน หรือจากทรัพย์สินที่พิพาทนั้นย่อมกระทำได้ แต่มิให้ใช้บังคับกับคดีครอบครัว คดีเกี่ยวกับค่าอุปการะเลี้ยงดู คดีเกี่ยวกับกับการสมรสและคดีอาญาความในวรรคหนึ่งนั้นต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร และต้องระบุวิธีการ หรือรูปแบบรวมถึงเปอร์เซ็นต์ที่ทนายความจะได้รับ อีกทั้งทนายความจะต้องมีหนังสือเป็นรายการให้กับลูกความเพื่อชี้แจงถึงผลของคดีและแสดงถึงจำนวนเงินที่ลูกความพึงจะได้รับ หากทนายความมิได้ปฏิบัติตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสองข้อตกลงดังกล่าวย่อมตกเป็นโมฆะ

2) เนื่องด้วยในปัจจุบันนี้มีการประกาศใช้กฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินคดีแบบกลุ่ม ซึ่งเป็นกรณีที่มีผู้เสียหายจำนวนมากทำให้ทนายความเข้ามามีบทบาทสำคัญในคดีประเภทดังกล่าวแต่ส่วนใหญ่แล้วคดีประเภทดังกล่าวเป็นคดีที่มีมูลค่าความเสียหายเป็นวงกว้างและแตกต่างกันทำให้ทนายความไม่สามารถเรียกค่าจ้างว่าความให้เกิดความชัดเจนได้ผู้วิจัยเห็นควรที่จะมีการบัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเรียกค่าจ้างว่าความที่ไม่แน่นอนเกี่ยวกับการดำเนินคดีแบบกลุ่มบัญญัติไว้ให้พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 หมวด 11 ว่าด้วยการเรียกค่าจ้างว่าความในคดีแบบกลุ่มโดยเสนอแนะดังนี้ ในการดำเนินคดีแบบกลุ่มนั้นสามารถเรียกค่าจ้างว่าความที่ไม่แน่นอนได้ ทั้งนี้ให้มีการเปลี่ยนแปลงได้โดยให้มีการออกพระราชกฤษฎีกา โดยให้กระทรวงยุติธรรมเข้ามามีบทบาทในการกำหนดค่าทนายความในคดีแบบกลุ่มร่วมกับสภาทนายความ

3) เนื่องด้วยระเบียบว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหา หรือจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีการประกาศออกมาบังคับใช้เป็น ระยะเวลาแล้ว และในปัจจุบันนี้ค่าครองชีพที่สูงขึ้น อัตราเงินรางวัลที่จ่ายให้กับทนายความขอแรงจึงไม่ครอบคลุมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันนี้ อีกทั้งการปฏิบัติหน้าที่ของทนายความที่ต้องออกค่าใช้จ่ายไปก่อน

และจะได้รับเงินเมื่อทำคดีเสร็จหรือศาลมีคำพิพากษา ผู้วิจัยเห็นควรที่เสนอให้มีการแก้ไขปรับปรุงอัตราเงินรางวัลที่ต้องจ่ายเป็นค่าตอบแทนให้กับทนายความขอแรงให้สูงขึ้นเพื่อให้ทนายความมีกำลังใจในการทำงานและเพื่อเป็นแรงจูงใจให้กับทนายความที่มีประสบการณ์เข้ามาช่วยเหลือจำเลยเพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมมากที่สุดโดยผู้วิจัยเสนอแนะให้มีการแก้ไขกฎหมายในมาตรา 173 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งบัญญัติไว้ว่า

3.1 คดีประเภทที่ 1 คดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต อัตราเงินรางวัลขั้นต่ำเรื่องละ 8,000 บาท ขึ้นสูงเรื่องละ 50,000 บาท

เสนอแก้ไขเป็น คดีประเภทที่ 1 คดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต อัตราเงินรางวัลขั้นต่ำเรื่องละ 15,000 บาท ขึ้นสูงเรื่องละ 70,000 บาท

3.2 คดีประเภทที่ 2 คดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูง ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึงประหารชีวิต อัตราเงินรางวัลขั้นต่ำเรื่องละ 6,000 บาท ขึ้นสูงเรื่องละ 40,000 บาท

เสนอแก้ไขเป็น คดีประเภทที่ 2 คดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูง ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึงประหารชีวิต อัตราเงินรางวัลขั้นต่ำเรื่องละ 10,000 บาท ขึ้นสูงเรื่องละ 60,000 บาท

3.3 คดีประเภทที่ 3 คดีอื่นนอกจากคดีประเภทที่ 1 หรือประเภทที่ 2 อัตราเงินรางวัลขั้นต่ำเรื่องละ 4,000 บาท ขึ้นสูงเรื่องละ 30,000 บาท

เสนอแก้ไขเป็น คดีประเภทที่ 3 คดีอื่นนอกจากคดีประเภทที่ 1 หรือประเภทที่ 2 อัตราเงินรางวัลขั้นต่ำเรื่องละ 8,000 บาท ขึ้นสูงเรื่องละ 50,000 บาท

4) เนื่องด้วยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการจ่ายค่าป่วยการแก่ที่ปรึกษากฎหมายในชั้นสอบสวน คดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2560 ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 5 มีการกำหนดให้ที่ปรึกษากฎหมายได้รับค่าป่วยการในการปฏิบัติหน้าที่ในอัตราวันละ 1,000 บาทต่อวันต่อคน ซึ่งผู้ศึกษาเห็นว่าอัตราเงินที่ได้รับดังกล่าวนี้ยังไม่เพียงพอเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราค่าจ้างเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความที่รัฐจัดหาให้ผู้ต้องหาในคดีอาญาซึ่งเป็นชั้นสอบสวนเช่นเดียวกันแต่ตามระเบียบกำหนดให้เบิกจ่ายให้แก่ทนายความเป็นรายคดี ซึ่งผู้วิจัยเห็นควรที่จะมีการแก้ไขระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าป่วยการแก่ที่ปรึกษากฎหมายในชั้นสอบสวน คดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2560 ในข้อที่ 5 กล่าวคือ ที่ปรึกษากฎหมายควรได้รับค่าป่วยการในการปฏิบัติหน้าที่ในอัตรา 1,000 บาทต่อคดี แต่ไม่เกิน 4,000 บาทต่อวัน

เอกสารอ้างอิง

กองพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ. (2561). *คู่มือกระบวนการงานการจ่ายค่าป่วยการแก่ที่ปรึกษากฎหมายในชั้นสอบสวนคดีเยาวชนและครอบครัว*. ค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2562, จาก <http://www.rlpd.go.th/rlpdnew/2018-04-19-03-04-48>.

ทินพันธุ์ นาคะตะ และคณะ. (2559). *รายงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เรื่องการปฏิรูปทนายความอาสา ทนายความขอแรงและที่ปรึกษา*

- กฎหมายของเด็กหรือเยาวชน. สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2562, จาก
https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/download/usergroup_disaster/3-5.pdf.
- วนิดา มีศรี. (2558). *การกำหนดค่าทนายความตามผลคดี*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขากฎหมายเอกชน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วุฒิ พิทักษ์ธานิน. (2555). *ปัญหากระบวนการทนายความขอแรงในคดีอาญา: ศึกษาเฉพาะกรณี
ศาลจังหวัดราชบุรี*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม.
- สุพิศ ประณีตพลกรัง. (2558). *การดำเนินคดีแบบกลุ่ม*. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- สุวิทย์ สุวรรณ. (2540). *การประกอบวิชาชีพกฎหมายในต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: สภานายความ.
- เสรี สุวรรณภานนท์. (2546). *ปัญหาการอ้างว่าความที่ไม่แน่นอน*. กรุงเทพฯ: พิมพ์อักษร.
- อนันต์ ชัยนิก. (2553). บทความปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการเรียกค่าตอบแทนการอ้างว่าความ
ในการฟ้องคดีแบบกลุ่ม. *วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี*, 9 (2), 61-71.
- iLaw. (2561). *ร่างพ.ร.บ.ระเบียบราชการศาลยุติธรรม: แก้ไขกฎหมายชัดเจนให้ผู้พิพากษาบริหาร
กำหนดเบี้ยประชุม*. สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2562, จาก : <https://www.ilaw.or.th/node/4983>.

ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของครูผู้สอน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,2,4,5
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2
The Development Results of Technology Learning Management
(Computingscience) among Pratom 1st, 2nd, 4th and 5th Teachers and
Mottayom 1st, 2nd, 4th and 5th Teachers under Phetchabun Primar
Educational Service Area Office 2

¹รวงทอง ถาพันธุ์ และ ²พิชญ์อนงค์ ผดุงศิลป์ไพโรจน์

¹Ruangthong Thaphan and ²Pichanong Phadungsilpaironj

¹คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา และ

²สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2

¹ Faculty of Humanities and Social Sciences Chaopraya University and

²Phetchabun Primary Educational Service Area Office 2

¹Corresponding Author. E-mail: rtp1960@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อติดตามการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาการจัดการเรียนรู้สาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของโรงเรียนในสังกัด 2) เพื่อทราบผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สาระที่ 4 เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 และ 3) เพื่อสะท้อนผลลักษณะพฤติกรรม ทักษะ การคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบของนักเรียน โดยมีวิธีการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ 1) พารู้ โดยวิเคราะห์สภาพปัญหา สะท้อนผลการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน 2) พาเข้าใจ โดยกำหนดจุดประสงค์ กำหนดวิธีการปฏิบัติทิศทางการจัดทำ โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โครงสร้างหลักสูตรชั้นปี รหัสรายวิชาวิทยาการคำนวณ การเขียนคำอธิบายรายวิชา และ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ 3) พาพัฒนา โดยลงมือปฏิบัติการวิจัยและสรุปประเมินผลการปฏิบัติงานวิจัย ผลการวิจัยพบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนที่สร้างความเข้าใจให้โรงเรียนทำการวิจัย ครูโรงเรียนขนาดเล็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-5 สอนด้วย DLTV และครูในโรงเรียนที่มีนักเรียน 121 คนขึ้นไปมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ในการออกแบบการเรียน การสอนที่เหมาะสมสำหรับเด็กอายุน้อย และผลของพฤติกรรมนักเรียนส่งผลให้มีความคิดอยากรู้ อยากเห็น กระตือรือร้นมีส่วนร่วม แบ่งปันสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ที่มั่งคั่งและสนุกสนาน นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนชอบสร้างชิ้นงานและการคิดอย่างเป็นระบบ ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยของครูเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ควรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเชื่อมโยงและบูรณาการการแก้ปัญหา การส่งเสริมการคิดเชิงคำนวณกระบวนการทำงานการนำไปใช้ในชีวิตจริง

คำสำคัญ : พัฒนาการจัดการเรียนรู้; สาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ); กระบวนการนิเทศ

Abstract

The objectives of this research were to 1) follow up the results to promoting support and develop the instruction of technology (Computing science) of affiliated school, 2) result the instruction of technology (Computing science) of teachers Pratom 1st, 2nd, 4th and 5th and teachers Mattayom 1st, 2nd, 4th and 5th and 3) reflect behavior of students the side critical thinking and problem solving. With 3-step research as follows 1) take of knowledge the analyze problem conditions and reflect evaluate the use of school curriculum, 2) take of understand the objective set procedures of course structure, 3) take of development the research and conclusion. The result shows that service area office to promoting and support that create and understanding have the school conduct research. Small school teacher Pratom 1-5 teach with DLTV and teachers in schools with 121 or more students are eager to learn to design teaching that is tailored to younger children..., and effect of students behavior results to thoughtful, curious, enthusiastic, get involved, share media and device ,determined and fun learning. Also found that students like to create work pieces and systematic thinking. Suggestions from the research results of technology teachers (Computational science) should continually develop oneself to encourage students, to connect, and integrate problem solving. The promotion of computational thinking Working process Applying it in practice to real life.

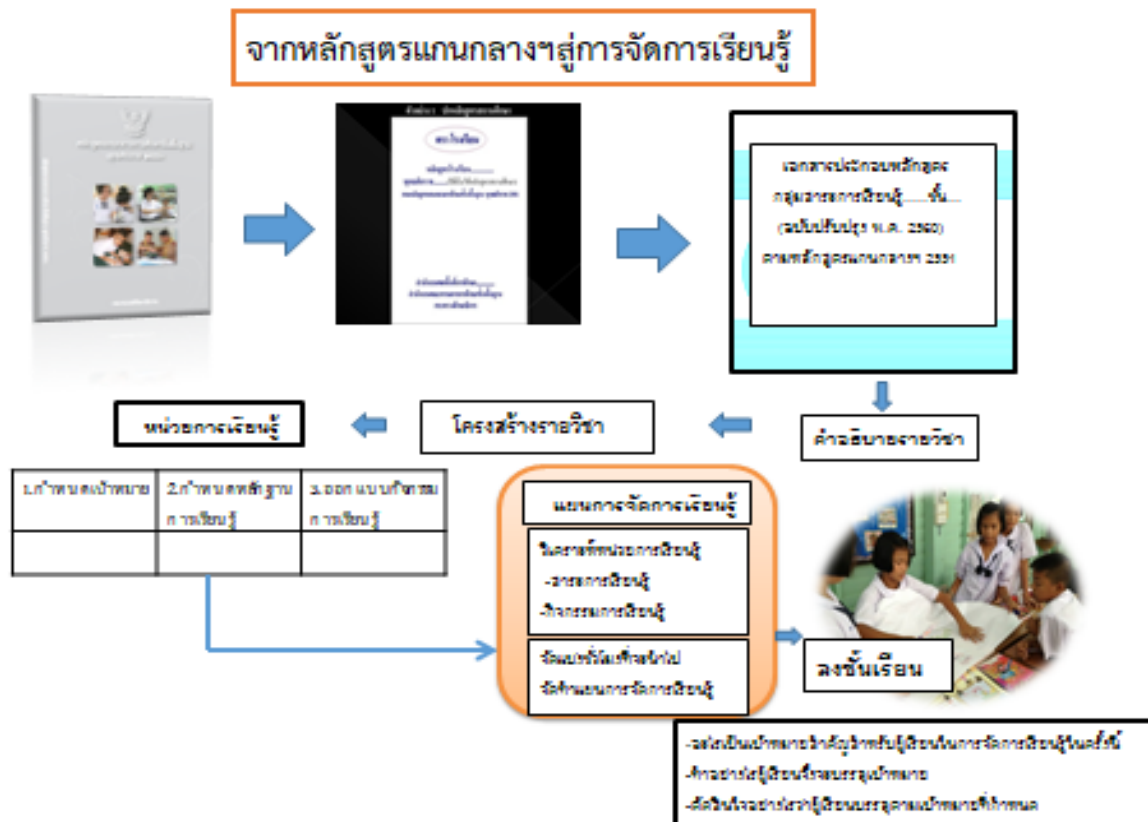
Keywords : Instruction; Technology (Computing science); Supervision process

บทนำ

หลักสูตรสถานศึกษาเป็นหัวขบวนที่หน่วยงาน องค์การในระดับท้องถิ่น จำเป็นต้องให้ความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานในระดับท้องถิ่นที่มีหน้าที่กำกับ ดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัด ได้ดำเนินการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมาย ตลอดจนสามารถ กำหนดกรอบทิศทางให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551และสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2560) (กระทรวงศึกษาธิการ,2560) ที่มีการปรับปรุงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระ ภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ตลอดจนควรมุ่งเน้น ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นให้กับนักเรียนในศตวรรษที่ 21

จากการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตาม องค์ประกอบ 5 ส่วน คือ ส่วนนำ โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา คำอธิบายรายวิชา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเกณฑ์การจบการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่โรงเรียนได้จัดทำตามองค์ประกอบดังกล่าวครบถ้วน แต่ยังมี ข้อบกพร่องในบางจุด บางส่วน ที่ยังมีความไม่สมบูรณ์ ถูกต้อง และเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ การ จัดการเรียนรู้สาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ซึ่งในยุคของการจัดการศึกษาโลกปัจจุบันจำเป็นต้องนำ รายวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) บรรจุไว้อย่างชัดเจนในโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาตามมาตรฐาน

การเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) เพื่อมุ่งส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้สร้างมากกว่าเป็นผู้ใช้ ซึ่งเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่เน้นการนำวิทยาการคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตจริง โดยเป็นการส่งเสริมให้นักเรียน ได้ฝึกคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีความจำเป็นที่ต้องสร้างความชัดเจนให้โรงเรียนได้ดำเนินการบรรจุ โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาระที่ 4 เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล ฉะนั้นผู้วิจัยในฐานะที่รับผิดชอบกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 จึงจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการโรงเรียน และครูผู้สอนสาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ได้ดำเนินการปรับโครงสร้างเวลาเรียนให้เหมาะสมตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดไว้ในรายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 กอปรกับวิทยาศาสตร์เป็นวัฒนธรรมของโลกสมัยใหม่ เป็นสังคมแห่งความรู้ (Knowledge based society) และมีบทบาทสำคัญในสังคมโลกปัจจุบันและอนาคต และมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและอุตสาหกรรม ซึ่งในปัจจุบัน ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยยกระดับ มาตรฐาน ความเป็นอยู่ของประชาชนให้สูงขึ้น ดังนั้นปีการศึกษา 2562 ผู้วิจัย จึงสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาและการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สาระที่ 4 เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ให้กับโรงเรียน ในสังกัดโดยการออกนิเทศจัดประชุมเชิงปฏิบัติการสะท้อนผลการใช้และการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ให้ครบทุกศูนย์เครือข่ายคุณภาพการจัดการศึกษา จำนวน 13 ศูนย์ โดยการแนะนำ และสร้างความเข้าใจ การนำรายวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ปรากฏไว้ในโครงสร้างเวลาเรียนและโครงสร้างหลักสูตรชั้นปี เพื่อนำสู่การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้อย่างชัดเจน ตามแผนภาพ

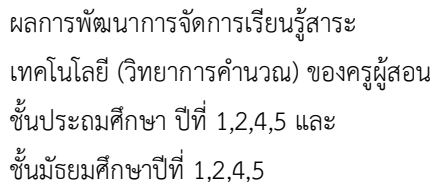
ภาพที่ 1 แสดงจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน
ที่มา : พิษณุอนงค์ ผดุงศิลป์ไพโรจน์ (2562)

พร้อมทั้งสร้างความเข้าใจในการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยกำหนดให้ในปีการศึกษา 2562 มุ่งส่งเสริมการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติที่ใช้ห้องเรียนเป็นฐาน โดยผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียน ต้องดำเนินการวิจัยพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 เพื่อรายงาน ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงของครูผู้สอนและนักเรียนด้วยกระบวนการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อติดตามผลการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาการจัดการเรียนรู้สาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของโรงเรียนในสังกัด
2. เพื่อทราบผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สาระที่ 4 เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของครูผู้สอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,2,4,5
3. เพื่อสะท้อนผลของลักษณะพฤติกรรม ทักษะการคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบของนักเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

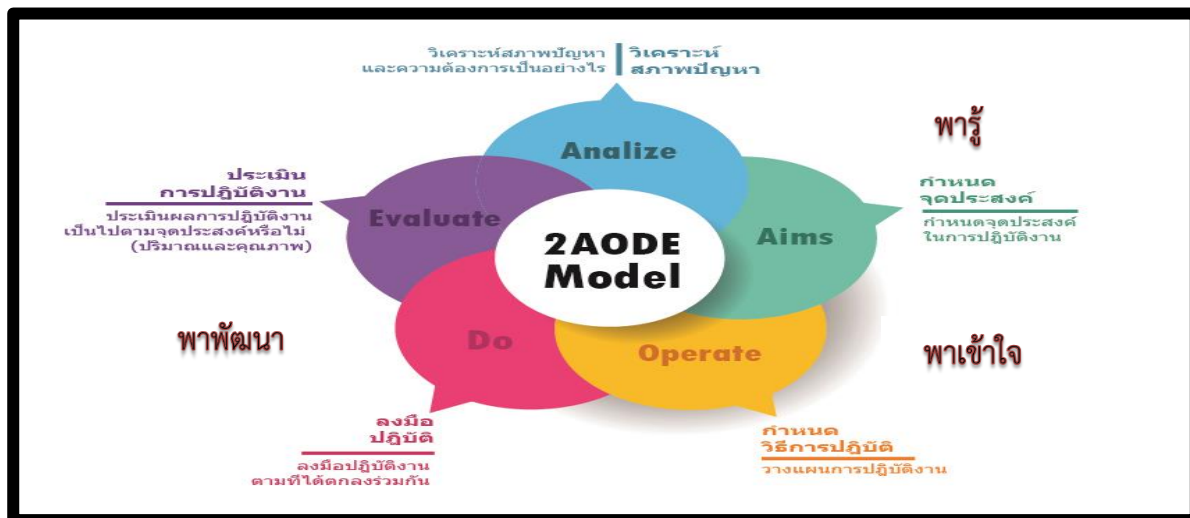
วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 116 คน และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้เทคโนโลยี จำนวน 286 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกตการสอนในชั้นเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่ม และบันทึกพฤติกรรมการสอนจากการสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน ของครูผู้สอนและตรวจสอบผลงานและภาระงานและชิ้นงานของผู้เรียน และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา โดยกำหนดขอบเขตการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 **พารู้** โดยการวิเคราะห์สภาพปัญหาจากการสะท้อนผลการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
ของโรงเรียน และตรวจสอบการกำหนดทิศทางการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โครงสร้างหลักสูตรชั้นปี
สาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

ขั้นตอนที่ 2 พาเข้าใจ โดยกำหนดจุดประสงค์และกำหนดวิธีการปฏิบัติ จัดประชุมปฏิบัติการสร้างการรับรู้ ความเข้าใจในการกำหนดทิศทางการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โครงสร้างหลักสูตรชั้นปี การกำหนดรหัสรายวิชาวิทยุการคำนวณ การเขียนคำอธิบายรายวิชา ทำความเข้าใจตัวชี้วัดสาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) และการออกแบบการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนา โดยพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการโรงเรียน และครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 ลงมือปฏิบัติการวิจัยพัฒนาการจัดการเรียนรู้สาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) และสรุปประเมินผลการปฏิบัติงานวิจัยตามจุดประสงค์ในเชิงปริมาณและคุณภาพตามที่กำหนด แสดงกระบวนการนิเทศในการวิจัยพัฒนา ดังแผนภาพ

ภาพที่ 2 แสดงกระบวนการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริม การวิจัยพัฒนาการจัดการเรียนรู้สาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ)

ที่มา : พิชญ์อนงค์ ผดุงศิลป์ไพโรจน์,(2562)

ผลการวิจัย

1. ผลการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาการจัดการเรียนรู้สาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของโรงเรียนในสังกัด จำแนกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คือ (1) จัดประชุมส่งเสริมสร้าง การรับรู้ ความเข้าใจ การนำสาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ชั้นป. 1-6 และชั้นม. 1-6 ลงสู่หลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 13 Area-based ระหว่างวันที่ 21 พ.ค.2562 -30 พ.ค.2562 (2) แนะนำ และสร้างความเข้าใจการนำรายวิชา เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ปรากฏในโครงสร้างเวลาเรียนและโครงสร้างหลักสูตรชั้นปี ของหลักสูตรสถานศึกษา (3) จัดส่งโครงร่างวิจัยและตัวอย่างการเขียนรายงานวิจัยพัฒนาการจัดการเรียนรู้สาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของครูผู้สอนชั้นป. 1,2,4,5 และชั้นม. 1,2,4,5 (4) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ วิทยาการคำนวณและการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโปรแกรม (5) นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนสาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของโรงเรียนในสังกัด จำนวน 13 Area-based โดยคณะศึกษานิเทศก์ประจำ Area-based 2) ส่วนของโรงเรียน ร้อยละ 100 จัดครูผู้สอนสาระ เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ตรงกับความรู้ ความสามารถของครูผู้สอน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นครูผู้สอนคอมพิวเตอร์ (สาระงานอาชีพและเทคโนโลยี) มีการจัดประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของสาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) มีการจัดทำตารางการนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน เป็นระยะๆ และ ต่อเนื่อง,โรงเรียนใช้วิจัยเป็นฐานในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (วิทยาการคำนวณ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 โดยดำเนินงานเป็น 3 ระยะ คือ ระยะเตรียมการระยะดำเนินการ และระยะสรุปผลเพื่อการพัฒนา

2. ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สาระที่ 4 เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 ดังนี้

1) ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ดำเนินการสอนโดยใช้สื่อ DLTV เป็นสื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 7 หน่วยการเรียนรู้

2) ครูผู้สอนในโรงเรียนทั่วไป ที่มีนักเรียนตั้งแต่ 121 ขึ้นไป ดำเนินการจัดการเรียนการสอน โดยครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ดำเนินการจัดการเรียนการสอน โดยวางแผนดำเนินการ คือ ศึกษาเอกสาร ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) วิเคราะห์หลักสูตร โดยวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระแกนกลาง สาระที่ 4 เทคโนโลยีในมาตรฐาน ว 4.1 และ ว 4.2 ทำความเข้าใจคำอธิบายรายวิชา วิทยาการคำนวณ ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ที่กำหนดเพื่อวางแผนการสอน,จัดทำโครงสร้างรายวิชา วิทยาการคำนวณ เพื่อกำหนดการสอน เตรียมสื่อ อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับนักเรียน และจัดกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง (Active learning) โดยส่งเสริมกระตุ้นการคิดให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้แนวคิดหลักของเทคโนโลยีใช้กระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม เลือกใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม และคำนึงถึงผลกระทบต่อชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม

3) ผลการสะท้อนลักษณะพฤติกรรม ทักษะการคิด คิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบของนักเรียนสรุปคือ 1)ด้านลักษณะพฤติกรรมของนักเรียนได้แก่ (1)เป็นคนช่างสังเกต ช่างคิด ช่างสงสัย (2)มีความกระตือรือร้น มีความกระหายในการเรียนรู้ (3)มีส่วนร่วม แบ่งปัน การใช้สื่อ อุปกรณ์ร่วมกัน (4) มีใจจดจ่อ มุ่งมั่นในการเรียนรู้ (5) มีความสนุกสนาน เพลิดเพลินในการเรียน (6)ลงมือปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ (7)สร้างสรรค์ผลงาน/ชิ้นงาน (8)ใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย มีความระมัดระวัง และดูแลรักษาอุปกรณ์ สื่อคอมพิวเตอร์ (9)มีความภูมิใจในชิ้นงานที่ตนเองลงมือทำ 2)ด้านทักษะการคิด คิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบของนักเรียน ได้แก่ (1)สามารถออกแบบผลงาน/ชิ้นงานได้ (2)ใช้เทคโนโลยีแก้ปัญหาเชื่อมโยงในชีวิตประจำวัน (3) วางแผน แก้ปัญหา และตัดสินใจได้ (4) ระดมความคิดเป็น (5) มีทักษะการคิด คิดวิเคราะห์ (6) คิดสร้างสรรค์ผลงาน/ชิ้นงาน (7) เขียน Coding ได้ (8)นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถใช้ Application ที่ครูผู้สอนเสนอและสั่งงานทางโทรศัพท์มือถือ (9) นักเรียนประยุกต์ใช้เทคโนโลยี แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยพัฒนาการจัดการเรียนรู้สาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีข้อค้นพบคือ เป็นการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาการจัดการเรียนรู้สาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของโรงเรียนในสังกัด อย่างมีขั้นตอน มีกระบวนการนิเทศติดตามส่งเสริมเป็น

3 ขั้นตอน คือ พารู้ เข้าใจ และพาพัฒนา ด้วย 2AODE คือ A=Analyze วิเคราะห์สภาพปัญหา, A=Aims กำหนดวัตถุประสงค์, O=Operate กำหนดวิธีปฏิบัติ, D=Do ลงมือปฏิบัติ, E=Evaluate ประเมินการปฏิบัติงาน โดยเขตพื้นที่วางแผนติดตามประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 โดยพัฒนาสมรรถนะการวิจัยประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และปีการศึกษา 2562 ดำเนินการวิจัยพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 เป็น 3 ระยะ คือ เตรียมการ ดำเนินการ และสรุปเพื่อการพัฒนา

ซึ่งทำให้ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสำเร็จเป็นอย่างดี โรงเรียนในสังกัดมีความตระหนัก เห็นความสำคัญ ความจำเป็นในการติดตามประเมินผลการจัดการเรียนรู้สาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของครูผู้สอนได้สำเร็จ ถึงร้อยละ 100 เป็นเพราะผู้วิจัยวางแผนดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตามลำดับขั้นตอน คือ 1)สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาที่ต้องปรับโครงสร้างเวลาเรียน โครงสร้างหลักสูตรชั้นปีที่ต้องนำ รายละเอียดของสาระเทคโนโลยี(วิทยาการคำนวณ) ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ลงสู่ชั้นเรียน อย่างมีเป้าหมาย 2) ประชุมปฏิบัติการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ให้แก่ครูผู้สอน 3) จัดทำทิศทางการพัฒนาโดยใช้วิจัยเป็นฐาน โดยกำหนดโครงร่างวิจัย และตัวอย่างการรายงานวิจัย เป็น 4 บท คือ บทนำ วิธีดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน และบทเรียนที่ได้รับจากการวิจัย โดยผู้วิจัยเน้นย้ำให้ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีบทบาท และความรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างแท้จริง นำเสนอผลที่ได้ จากการวิจัยเชิงประจักษ์ จึงสอดคล้องกับบรรณารักษ์ สุขศิริ และจรัส อติวิทยากรณ์ (2561) ที่ดำเนินการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต 1 พบว่า การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียน มีความจำเป็นในด้านการกำหนด นโยบายและแผนการจัดการเรียนรู้ของครูและด้านการส่งเสริมพัฒนาครู อย่างมีนัยสำคัญ

ซึ่งการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ครูผู้สอนสาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 และชั้นม. 1,2,4,5 มีความตระหนักรู้ รับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เกิด คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของทุกโรงเรียนในสังกัดอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เป็นเพราะ กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายให้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ สถาบันส่งเสริมการ สอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ปรับปรุง สาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ส่งเสริมการคิดเชิงคำนวณ กระบวนการทำงาน การนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติ การแสดงลำดับขั้นตอนการทำงาน หรือการแก้ปัญหาอย่างง่าย โดยใช้ภาพสัญลักษณ์หรือข้อความ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้มีการปรับปรุงมาตรฐานการเรียนรู้

และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ซึ่งสอดคล้องกับพิชญ์ อำนวยพร และคณะ (2562) ได้ดำเนินการวิจัย เรื่อง การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ประเภทเกม โดยใช้กลยุทธ์เกมมิฟิเคชัน เพื่อส่งเสริมการคิดเชิงคำนวณ รายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) สำหรับนักเรียน ชั้นป. 2 ปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนด้วยสื่อการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น มีระดับการคิดเชิงคำนวณอยู่ในระดับมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเรื่อง การแสดงลำดับขั้นตอนการทำงาน หรือการแก้ปัญหาอย่างง่าย โดยใช้ภาพสัญลักษณ์หรือข้อความ จากการเรียนด้วยสื่อการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05นอกจากนี้ ยังได้ทราบผลการสะท้อนลักษณะพฤติกรรม ทักษะการคิด คิววิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบของนักเรียน ปรากฏว่า

1) ด้านลักษณะพฤติกรรมของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีลักษณะพฤติกรรม ได้แก่ (1) เป็นคนช่างสังเกต ช่างคิด ช่างสงสัย (2) มีความกระตือรือร้น มีความกระหายในการเรียนรู้ (3) มีส่วนร่วม แบ่งปัน การใช้สื่อ อุปกรณ์ ร่วมกัน (4) มีใจจดจ่อ มุ่งมั่นในการเรียนรู้ (5) มีความสนุกสนาน เพลิดเพลินในการเรียน (6) ลงมือปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ (7) สร้างสรรค์ผลงานชิ้นงาน (8) ใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย มีความระมัดระวัง และดูแลรักษา อุปกรณ์ สื่อ คอมพิวเตอร์ และ (9) มีความภูมิใจในชิ้นงานที่ตนเองลงมือทำ 2) ด้านทักษะการคิด คิววิเคราะห์ และการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีทักษะการคิด ดังนี้ (1) คิดการออกแบบผลงาน/ชิ้นงานได้ (2) ใช้เทคโนโลยีแก้ปัญหาเชื่อมโยงในชีวิตประจำวัน (3) คิดวางแผน แก้ปัญหา และตัดสินใจได้ (3) คิววิเคราะห์ ระดมความคิดเห็นเป็น (4) มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ผลงาน/ชิ้นงาน (5) สามารถเขียน Coding ,ใช้ Application ที่ครูผู้สอนเสนอและสั่งงานทางโทรศัพท์มือถือได้ และ (6) คิดประยุกต์ใช้เทคโนโลยี แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ซึ่งจากผลลักษณะพฤติกรรม ทักษะการคิด การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบของนักเรียน ซึ่งผลสะท้อนลักษณะพฤติกรรมที่สอดคล้องกับ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ที่ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะของผู้เรียนให้ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณภาพในศตวรรษที่ 21 จึงได้ปรับเปลี่ยนหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไปสู่หลักสูตร วิทยาการคำนวณ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ มีทักษะการคิดเชิงคำนวณ และเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมในการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1) การประยุกต์ใช้กระบวนการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระอื่นๆ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นให้กับนักเรียนในศตวรรษที่ 21

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย

1) ควรมินิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนรู้สาระเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง

2) ควรศึกษาผลสะท้อนพฤติกรรมของนักเรียน สารสนเทศเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ)

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- พิชญ์ อำนวยพร และคณะ.(2562). *การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ประเภทเกมโดยใช้กลยุทธ์เกม มีพีเคชั้นเพื่อส่งเสริมการคิดเชิงคำนวณรายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2562, จาก <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/jedu/article/view/12165>.
- พิชญ์อนงค์ ผดุงศิลป์ไพโรจน์.(2562) *การนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน*. เพชรบูรณ์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2
- ระติวรรณ สุขศิริ และจรัส อติวิทยากรณ. (2560). *การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1*. การประชุมวิชาการระดับชาติ “วลัยลักษณ์วิจัย” ครั้งที่ 10 ระหว่างวันที่ 27-28 มีนาคม 2561 มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช.

การศึกษารูปแบบองค์กรรัฐวิสาหกิจที่แปรสภาพสู่การเป็นองค์กรมหาชน

The Model of Transforming State-Owned Enterprise

Organizations to Public Organization

ศุภชัย เหมือนโพธิ์

Suppachai Murnpho

ภาควิชาการตลาดและโลจิสติกส์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Department of Marketing and Logistics, Faculty of Liberal Arts and Science, Kasetsart University

Corresponding Author. E-mail: suppachai_murn@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาารูปแบบองค์กรประเภทต่างๆ ตามบทบาท และภารกิจของภาครัฐ 2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคขององค์กรรัฐวิสาหกิจที่เปลี่ยนเป็นองค์กรมหาชน และ 3) ศึกษาผลกระทบเชิงบวก และผลกระทบเชิงลบการแปรสภาพสู่การเป็นองค์กรมหาชน การศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษารูปแบบองค์กร 2) การอบรมให้ความรู้การแปรสภาพสู่การเป็นองค์กรมหาชน และ 3) การสังเคราะห์ผลการศึกษารูปแบบองค์กรรัฐวิสาหกิจที่แปรสภาพสู่การเป็นองค์กรมหาชน โดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานในรูปแบบขององค์กรมหาชน คือ สามารถดำเนินงานต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและคล่องตัวกว่าส่วนราชการอื่นๆ เนื่องจากมีรูปแบบการบริหารคล้ายกับภาคเอกชน โดยมีคณะกรรมการเป็นผู้ควบคุมดูแล ซึ่งคณะกรรมการมีความเป็นอิสระพอสมควร สามารถกำหนดระเบียบข้อบังคับ การจัดโครงสร้างการดำเนินงาน การจัดการภายในองค์กร ตลอดจนการบริหารงบประมาณได้ โดยมีรัฐเป็นผู้ตรวจสอบ รูปแบบองค์กรที่เป็นหน่วยราชการ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และหน่วยงานของรัฐในรูปแบบใหม่ 2) การปรับเปลี่ยนรูปแบบองค์กรรัฐวิสาหกิจไปเป็นองค์กรมหาชน ประเด็นสำคัญที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการปรับเปลี่ยนองค์กรได้แก่ การยอมรับของบุคลากร ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบหลัก และปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการปรับเปลี่ยนองค์กร อาทิ เรื่องค่าจ้าง สัญญาจ้าง สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ รวมถึงความรู้สึกมั่นคงในอาชีพ 3) ผลกระทบเชิงบวก องค์กรมหาชนมีอำนาจตัดสินใจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดภายในองค์กรนั้นๆ จึงมีความคล่องตัวในการดำเนินงานมากกว่า มีความยืดหยุ่นมากกว่า สามารถตอบสนองภารกิจของรัฐได้รวดเร็วกว่ารัฐวิสาหกิจ และมีความเป็นอิสระในการกำหนดระเบียบข้อบังคับ การจัดโครงสร้างการดำเนินงาน การจัดการภายในองค์กร ตลอดจนการบริหารงบประมาณ ส่วนผลกระทบเชิงลบ ในการปรับเปลี่ยนเป็นองค์กรมหาชน จะทำให้มีประเด็นเกี่ยวกับการบริหารอัตรากำลังเดิม เข้าสู่อัตรากำลังของโครงสร้างและหน่วยงานใหม่ ซึ่งอาจจะเกิดการเหลื่อมกันระหว่างอัตรากำลังเดิม

คำสำคัญ: รัฐวิสาหกิจ, องค์กรมหาชน, หน่วยงานภาครัฐ

Abstract

The objectives of this research were 1) to study different types of organizations according to the roles and missions of the government sector, 2) to study the problems and obstacles of

transforming state-owned enterprise organizations to public organizations, and 3) to study the positive and negative impacts of the said transformation. The method of this study was divided into three steps, namely: 1) Study of the model of organization, 2) Training and education of transforming state-owned enterprises to public organizations, and 3) Result synthesis. This study used a qualitative research through workshop and in-depth interview. The results of this research indicated that 1) The administration of a public organization was characterized by faster and more agile operation than other government agencies because it relied on a management style similar to the way managed in a private sector under the supervision of directors who were independent to formulate rules and regulations, manage operational and organizational structure, and responsible for budget management inspected by the government. Organizational patterns as government agencies could be divided into 4 types: government agencies, state-owned enterprises, public organizations, and new government agencies, 2) The transforming state-owned enterprises to public organizations was an important issue and a risk factor for organizational change, including acceptance of personnel, was a key component. The most important factors in organizational change included wage, employment contract, welfare, and benefits including job security, 3) Transforming state-owned enterprises to public organizations provided positive impacts as a public organization held absolute power to make complete decisions in the organization, leading to more agility and flexibility in operations, more ability to respond to state missions in a faster manner, compared with state-owned enterprises. A public organization had also high autonomy to formulate rules and regulations, operational and organizational structures, and budget management. However, it had negative impacts related to managing existing manpower, entering the power of the new structure and departments, causing overlapping between existing and new power.

Keywords: State-Owned Enterprise, Public organization, Government agency

บทนำ

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่างๆ รวมถึงสภาพแวดล้อมของการบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่ในช่วงศตวรรษที่ 20 สังคมโลก ระบบเศรษฐกิจ สังคมการเมืองของแต่ละประเทศได้เปลี่ยนแปลงจากเดิมเป็นอย่างมาก อาทิ การเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนตามระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม การคิดค้นและพัฒนาเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง เป็นต้น ส่งผลให้ทิศทางของนโยบายสาธารณะและการบริหารงานภาครัฐของประเทศต่างๆ ต้องปรับตัวตาม มีความต้องการเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันของประเทศ มีการเพิ่มบทบาทและขยายตัวของเครือข่ายองค์กรทางสังคมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ (ธีรพัฒน์ อังศุवाल, 2548) การที่องค์กรไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน จะดำรงหรืออยู่รอดได้ มีความเจริญเติบโตและก้าวหน้าขึ้นขึ้นอยู่ความสามารถในการนำทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในองค์กรไปดำเนินการด้วยวิธีการใดๆ ก็ตาม เพื่อที่จะให้บรรลุ

วัตถุประสงค์เป้าหมายขององค์กร และการบริหารที่ดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สมาน รังสิโยภักดิ์ และสุธี สุทธิสมบูรณ์, 2544) การบริหารจัดการองค์กรที่ดีต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของงบประมาณที่ใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานต่างๆ ขององค์กร เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งองค์กรสมัยใหม่เป็นองค์กรที่ไม่ยึดติดกับแนวทางปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง เพียงอย่างเดียว แต่ต้องให้ความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่แตกต่างกันไป (ไทมมณี ไชยาฤทธิ์, 2561)

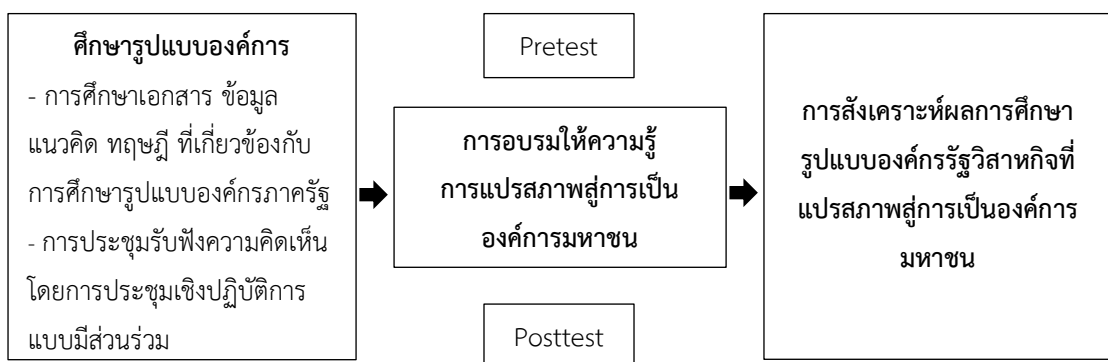
รัฐวิสาหกิจเป็นหน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับภารกิจการให้บริการสาธารณะในเชิงพาณิชย์ที่มีลักษณะเป็นการผลิตและจำหน่ายสินค้าหรือบริการสาธารณะแก่ผู้ใช้บริการ เป็นบริการสาธารณะซึ่งภาคเอกชนยังไม่มีกำลังพอที่จะลงทุน ให้บริการในราคาที่เหมาะสม มุ่งแสวงหารายได้ และเก็บค่าบริการจากผู้ใช้บริการ และนำผลกำไรหลังจากการเสียภาษีส่งคืนแก่รัฐในฐานะเจ้าของกิจการ หรือถ้ายังไม่สามารถทำกำไรได้ รัฐอาจจะต้องอุดหนุนหรืออย่างน้อยจะต้องสามารถเลี้ยงตัวเองได้ในระดับที่เหมาะสม (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2558) การจัดทำบริการสาธารณะ รัฐจะมีทางเลือกในการให้บริการใน 2 รูปแบบหลัก คือ การจัดทำบริการสาธารณะโดยรัฐ และการจัดทำบริการสาธารณะของเอกชน ซึ่งการจัดทำบริการสาธารณะโดยรัฐส่วนใหญ่จัดทำโดยใช้องค์กรภายในกำกับของฝ่ายบริหารในการจัดทำ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2550) คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 3 เมษายน 2550 มีมติเห็นชอบกับหลักการจำแนกประเภทหน่วยงานของรัฐ ตามมติก.พ.ร. ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) ส่วนราชการ 2) รัฐวิสาหกิจ 3) องค์การมหาชน และ 4) หน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2558) ปัจจุบันคณะรัฐมนตรี ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้มีมติ ให้รัฐวิสาหกิจจำนวน 10 แห่งที่ควรจัดเป็นองค์การมหาชน ได้แก่ องค์การสวนสัตว์ สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การกีฬาแห่งประเทศไทย สถาบันการบินพลเรือน องค์การสวนพฤกษศาสตร์ องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ องค์การจัดการน้ำเสีย และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เนื่องจากภารกิจของรัฐวิสาหกิจเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการให้บริการสาธารณะทางอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม และต้องแสวงหารายได้ แต่บางองค์กรเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการให้บริการสาธารณะทางสังคมและวัฒนธรรม และเป็นองค์กรไม่แสวงหากำไร ซึ่งการดำเนินงานในรูปแบบองค์กรรัฐวิสาหกิจไม่สอดคล้องกับรูปแบบและภารกิจได้ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาเรื่อง การศึกษารูปแบบองค์กรรัฐวิสาหกิจที่แปรสภาพสู่การเป็นองค์การมหาชน เพื่อให้มีการบริหารจัดการที่เหมาะสม ตอบทบาทและพันธกิจขององค์กร สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบองค์กรประเภทต่างๆ ตามบทบาท และภารกิจของภาครัฐ
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคขององค์กรรัฐวิสาหกิจที่เปลี่ยนเป็นองค์การมหาชน
3. เพื่อศึกษาผลกระทบเชิงบวก และผลกระทบเชิงลบการแปรรูปสู่การเป็นองค์การมหาชน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง พบว่า ภารกิจของรัฐวิสาหกิจเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการให้บริการสาธารณะทางอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม และต้องแสวงหารายได้ แต่บางองค์กรเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการให้บริการสาธารณะทางสังคมและวัฒนธรรม และเป็นองค์กรไม่แสวงหากำไร ซึ่งการดำเนินงานในรูปแบบองค์กรรัฐวิสาหกิจไม่สอดคล้องกับรูปแบบและภารกิจได้ ผู้วิจัยจึงศึกษาจากแนวคิดที่เกี่ยวกับหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย และการแปรรูปองค์การภาครัฐในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นวิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษารูปแบบองค์กรรัฐวิสาหกิจที่แปรรูปสู่การเป็นองค์การมหาชน โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษารูปแบบองค์กร การศึกษารูปแบบองค์กร โดยการศึกษาจาก 1) การศึกษาเอกสาร ข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารูปแบบองค์กรภาครัฐ และ 2) การประชุมรับฟังความคิดเห็น โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม จากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้แทนก.พ.ร. ผู้แทนผู้บริหารหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ผู้แทนพนักงาน และนักวิชาการ จำนวน 40 คน

ขั้นที่ 2 การอบรมให้ความรู้การแปรสภาพสู่การเป็นองค์การมหาชน ผู้วิจัยทำการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการแปรสภาพสู่การเป็นองค์การมหาชน โดยมีการประเมินความรู้ก่อน หลังการอบรม (Pretest & Posttest) ทำการคัดเลือกผู้เข้าร่วมอบรม ประกอบด้วย นักบริหาร พนักงาน และลูกจ้างขององค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน 7 ภาค และ 1 โครงการ โดยใช้สูตรการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) กรณียุทธศาสตร์จำนวนประชากรที่แน่นอน จำนวน 1,089 คน

ขั้นที่ 3 การสังเคราะห์ผลการศึกษารูปแบบองค์กรรัฐวิสาหกิจที่แปรสภาพสู่การเป็นองค์การมหาชน ผู้วิจัยทำการสรุปผลการศึกษารูปแบบองค์กรรัฐวิสาหกิจที่แปรสภาพสู่การเป็นองค์การมหาชน ทั้งผลกระทบเชิงบวก และผลกระทบเชิงลบในด้านต่างๆ ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพสูงสุด

สรุปผลการวิจัย

ขั้นที่ 1 การศึกษารูปแบบองค์กร

จากการประชุมหารือ และรับฟังความคิดเห็นร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ผู้แทนผู้บริหารหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ผู้แทนพนักงาน และนักวิชาการ เพื่อหารือและรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการแปรสภาพองค์กรรัฐวิสาหกิจเป็นองค์การมหาชน ผลการประชุม พบว่าการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล เป็นการใช้อำนาจการบริหารที่สำคัญประการหนึ่งต่างจากอำนาจนิติบัญญัติ และอำนาจตุลาการ รัฐบาลใช้อำนาจในการบริหารประเทศผ่านหน่วยงานของรัฐ ในภาคส่วนราชการต่างๆ ตั้งแต่ กระทรวง กรม กอง และส่วนราชการอื่นๆ บทบาทภารกิจของรัฐที่บริหารราชการแผ่นดินผ่านหน่วยงาน และองค์กรต่างๆ จำเป็นต้องมีรูปแบบของหน่วยงาน และองค์กรให้เหมาะสมกับบทบาทและภารกิจในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชน โดยคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 3 เมษายน 2550 มีมติเห็นชอบกับหลักการจำแนกประเภทหน่วยงานของรัฐ ตามมติสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เพื่อสร้างรูปแบบองค์กรต่างๆ ให้เหมาะสมกับบทบาทภารกิจของภาครัฐที่มีความแตกต่างกันในแต่ละประเภท เพื่อประสิทธิภาพและมีความคล่องตัวในการดำเนินงานมากกว่ารูปแบบองค์กรที่เป็นหน่วยราชการ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2558)

1. ส่วนราชการ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการให้บริการสาธารณะทางปกครอง (Administrative Public)
2. รัฐวิสาหกิจ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการให้บริการสาธารณะทางอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม (Industrial Commercial Public Services)
3. องค์การมหาชน เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการให้บริการสาธารณะทางสังคมและวัฒนธรรม (Social and Cultural Public Services)

4. หน่วยงานของรัฐในรูปแบบใหม่ เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งเพื่อดำเนินการในภารกิจใดภารกิจหนึ่งโดยเฉพาะ ไม่ได้มุ่งเน้นแสวงหากำไรและไม่เหมาะที่จะบริหารงานในระบบแบบราชการ บทบาทและภารกิจภาครัฐ แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้ 1) ภารกิจด้านการปกครอง ได้แก่ ภารกิจเกี่ยวกับการสืบสวนอาชญากรรม การพิจารณาคดีและศาล การบริหารแผนงานของรัฐที่ต้องพิจารณาคุณค่า (value judgment) เช่น ทิศทางของงานป้องกันประเทศ ฯลฯ การบริหารจัดการและทิศทางของบริการด้านอาชญาวิทยา โศกนาฏกรรม กิจกรรมที่ดำเนินงานโดยบุคลากรของกองทัพเท่านั้น 2) ภารกิจด้านรายงานทางการเงิน ได้แก่ ภารกิจเกี่ยวกับการเก็บภาษีและการเบิกจ่าย การควบคุมบัญชีของประเทศ และงบประมาณ การบริหารสินเชื่อสาธารณะ

เมื่อพิจารณาหลักการจัดประเภทหน่วยงานของรัฐในรูปแบบของ องค์การรัฐวิสาหกิจและ องค์การมหาชน ทำให้พบว่า มีรัฐวิสาหกิจจำนวน 10 แห่งที่ควรจัดเป็นองค์การมหาชน ได้แก่ องค์การสวนสัตว์ สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การกีฬาแห่งประเทศไทย สถาบันการบิณฑบาตเรือ องค์การสวนพฤกษศาสตร์ องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ องค์การจัดการน้ำเสีย และ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

ความแตกต่างของรูปแบบองค์การรัฐวิสาหกิจและรูปแบบองค์การมหาชน

ตารางที่ 1 ความแตกต่างของรูปแบบองค์การรัฐวิสาหกิจและรูปแบบองค์การมหาชน

รูปแบบองค์การรัฐวิสาหกิจ	รูปแบบองค์การมหาชน
1. เป็นนิติบุคคล	1. เป็นนิติบุคคล
2. มีภารกิจด้านอุตสาหกรรมและการค้า	2. มีภารกิจด้านสังคม วัฒนธรรม การศึกษาวิจัย
3. แสวงหารายได้จากการดำเนินการตามภารกิจ	3. ได้รับงบประมาณอุดหนุนจากรัฐ และหารายได้เพิ่มเติมเองได้
4. รายได้จากการดำเนินงานต้องส่งให้รัฐบาล	4. รายได้ทั้งปวงไม่ต้องส่งให้รัฐบาล
5. บุคลากรเป็นพนักงานของแต่ละรัฐวิสาหกิจ	5. บุคลากรเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐของแต่ละองค์การมหาชน
6. อยู่ภายใต้การกำกับดูแลจากรัฐ	6. อยู่ภายใต้การกำกับดูแลจากรัฐ

โครงสร้างการบริหารงานขององค์การมหาชน อยู่ในความดูแลของคณะกรรมการ ซึ่งจะรับผิดชอบรายงานต่อรัฐมนตรีผู้รักษาการ โครงสร้างการบริหารจะประกอบด้วย 1) รัฐมนตรีผู้รักษาการ: เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในการกำกับดูแลองค์การมหาชนให้ดำเนินการบรรลุผลสำเร็จตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งองค์การมหาชน 2) คณะกรรมการองค์การมหาชน: มาจากการแต่งตั้งของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลองค์การมหาชนให้ดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ 3) ผู้อำนวยการองค์การมหาชน: อยู่ในฐานะผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ในองค์การมหาชนทุกตำแหน่ง

และยังถือเป็นผู้แทนขององค์การมหาชนในกิจการเกี่ยวกับบุคคลภายนอก มีหน้าที่บริหารกิจการขององค์การมหาชนให้เป็นไปตามกฎหมาย ตามวัตถุประสงค์ ระเบียบข้อบังคับของคณะกรรมการ และ 4) บุคลากรขององค์การมหาชน: ประกอบด้วยผู้ปฏิบัติงานประจำ (เจ้าหน้าที่ขององค์การมหาชน) และผู้ปฏิบัติงานที่มีลักษณะชั่วคราว (ลูกจ้างขององค์การมหาชน) รวมทั้งเจ้าหน้าที่รัฐที่มาปฏิบัติงานในองค์การมหาชนเป็นการชั่วคราว ทั้งนี้จะถือว่าบุคลากรขององค์การมหาชนมีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ไม่ใช่ข้าราชการ

ข้อดีของการบริหารงานในรูปแบบขององค์การมหาชน คือ สามารถดำเนินงานต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และคล่องตัวกว่าส่วนราชการอื่นๆ เนื่องจากมีรูปแบบการบริหารคล้ายกับภาคเอกชน โดยมีคณะกรรมการเป็นผู้ควบคุมดูแล ซึ่งคณะกรรมการมีความเป็นอิสระพอสมควร สามารถกำหนดระเบียบข้อบังคับการจัดโครงสร้างการดำเนินงาน การจัดการภายในองค์กร ตลอดจนการบริหารงบประมาณได้ โดยมีรัฐเป็นผู้ตรวจสอบ นั่นจึงทำให้โครงสร้างการบริหารงาน นโยบาย รวมทั้งเงินเดือนและสวัสดิการขององค์การมหาชนจะแตกต่างกันไปตามแต่ละแห่งด้วย ลักษณะการบริหารจัดการเหมือนภาคธุรกิจเอกชน คือ มีคณะกรรมการเป็นผู้กำหนดนโยบายบริหารงานของแต่ละองค์กรว่าจะออกแบบอย่างไรให้เหมาะสมกับกิจกรรมขององค์กร ที่สำคัญองค์การมหาชนมีอำนาจตัดสินใจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดภายในองค์กรนั้นๆ จึงมีความคล่องตัวในการดำเนินงานมากกว่ามีความยืดหยุ่นมากกว่า สามารถตอบสนองภารกิจของรัฐได้รวดเร็วกว่ารัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชนจึงเหมาะกับการภารกิจที่ต้องการความเร่งด่วน ซึ่งส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจอาจดำเนินการไม่สะดวก แต่องค์การมหาชนก็ยังคงอยู่ภายใต้ระบบการตรวจสอบจากรัฐ และขอความเห็นชอบจากรัฐในการจัดทำแผนงบประมาณ

ปัญหาและอุปสรรคขององค์กรรัฐวิสาหกิจที่เปลี่ยนเป็นองค์การมหาชน การแปรสภาพสู่การเป็นองค์การมหาชน เป็นการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานและการไหลของงานให้เกิดประสิทธิภาพตอบสนองต่อแผนและพันธกิจขององค์กร ในสภาพแวดล้อมทางบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปดังนั้น อาจมีปัญหาและอุปสรรคดังนี้ 1) การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ในการปรับเปลี่ยนเป็นองค์การมหาชน จะทำให้มีประเด็นเกี่ยวกับการบริหารอัตรากำลังเดิม เข้าสู่อัตรากำลังของโครงสร้างและหน่วยงานใหม่ ซึ่งอาจจะเกิดการเหลื่อมกันระหว่างอัตรากำลังเดิม การยอมรับของบุคลากร ค่าจ้าง สัญญาจ้าง สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ รวมถึงความรู้สึกมั่นคงในอาชีพ 2) ช่วงการถ่ายโอน (Transformation) มีปัญหาด้านการสื่อสารและสร้างความชัดเจนทั้งในด้านแผนผังโครงสร้างองค์กร (Organization Chart) ทั้งก่อนและหลังการปรับเปลี่ยน รายชื่อพนักงานที่ได้รับผลกระทบจากการปรับโครงสร้าง เช่น การยกเลิกงาน การเปลี่ยนฐานที่ตั้ง การเปลี่ยนสายบังคับบัญชา กระบวนการทำงาน การไหลของงาน มาตรฐานการทำงาน เป้าหมายและตัวชี้วัดที่สำคัญในกระบวนการทำงาน เป็นต้น

ขั้นที่ 2 การอบรมให้ความรู้การแปรสภาพสู่การเป็นองค์การมหาชน

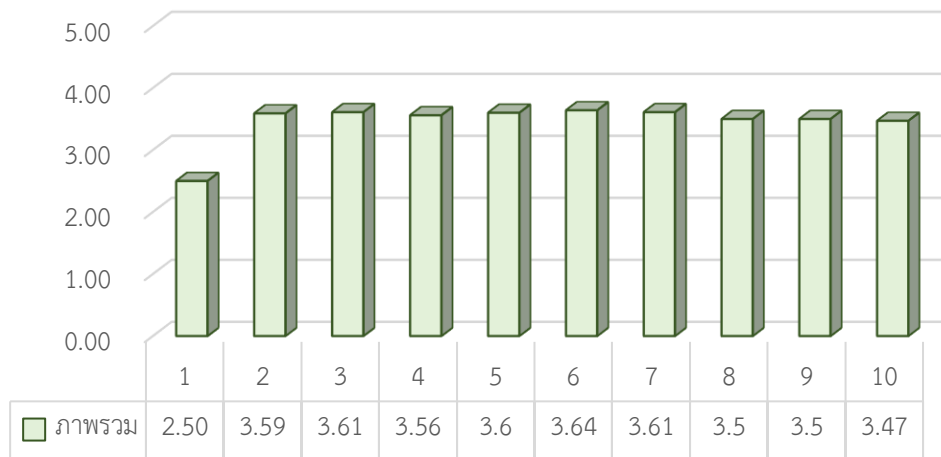
ผู้วิจัยทำการอบรมเรื่องรูปแบบและแนวทางการเปลี่ยนแปลงจากองค์กรรัฐวิสาหกิจไปเป็นองค์การมหาชน จำนวนผู้เข้าร่วมอบรม 1,159 คน รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นหน่วยงานต่างๆ เพื่อรับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงผลการศึกษา และมีการทดสอบก่อนและหลังการอบรมผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 599 คน (ร้อยละ 51.68) อายุ 31 - 40 ปี จำนวน 431 คน

(ร้อยละ 37.19) ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 645 คน (ร้อยละ 55.65) อายุงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 533 คน (ร้อยละ 45.99) รายได้ต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท จำนวน 516 คน (ร้อยละ 44.52) ผลก่อนการอบรม ผู้เข้าร่วมมีความรู้ความเข้าใจ ร้อยละ 50 และหลังการอบรม ผู้เข้าร่วมมีความรู้ความเข้าใจ ร้อยละ 71.20

ตารางที่ 2 ผลการอบรมให้ความรู้การแปรสภาพสู่การเป็นองค์การมหาชน

ความรู้ความเข้าใจในการอบรมเรื่องรูปแบบและแนวทางการเปลี่ยนแปลงจาก องค์กรรัฐวิสาหกิจไปเป็นองค์การมหาชน	$\bar{x}$	ระดับ
ก่อนการอบรมการเปลี่ยนแปลงเป็นองค์การมหาชน		
1. ก่อนการอบรมเรื่องรูปแบบและแนวทางการเปลี่ยนแปลงจากองค์กรรัฐวิสาหกิจไป เป็นองค์การมหาชน ท่านมีความรู้ความเข้าใจภาพรวมขององค์การมหาชน	2.50	ปานกลาง
หลังการอบรมข้อมูลการเปลี่ยนแปลงเป็นองค์การมหาชน		
2. หลังการอบรมเรื่องรูปแบบและแนวทางการเปลี่ยนแปลงจากองค์กรรัฐวิสาหกิจไป เป็นองค์การมหาชน ท่านมีความรู้ความเข้าใจภาพรวมขององค์การมหาชน	3.59	มาก
3. ท่านมีความรู้ความเข้าใจรูปแบบองค์กรของรัฐ ได้แก่ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และองค์กรรูปแบบพิเศษมากขึ้น	3.61	มาก
4. ท่านมีความรู้ความเข้าใจถึงเหตุผลในการเปลี่ยนรูปแบบองค์กรรัฐวิสาหกิจไปเป็น องค์การมหาชน	3.56	มาก
5. ท่านทราบว่าเมื่อแปรรูปเป็นองค์การมหาชนแล้ว รัฐบาลจะสนับสนุนงบประมาณให้ องค์กรเป็นประจำทุกปี	3.60	มาก
6. ท่านทราบว่าเมื่อเป็นองค์การมหาชนแล้ว บุคลากรหรือพนักงานของยังคงสถานะ ความเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ	3.64	มาก
7. ท่านทราบว่าสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของท่านยังคงอยู่ไม่เปลี่ยนแปลง แม้จะ เปลี่ยนเป็นองค์การมหาชนแล้ว	3.61	มาก
8. ท่านคิดว่า การเป็นองค์การมหาชนจะส่งผลให้องค์กรมีการดำเนินการที่คล่องตัว และมีประสิทธิภาพมากขึ้นในบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป	3.50	มาก
9. ท่านคิดว่า การเป็นองค์การมหาชน ทำให้ท่านมีความรู้สึกท้าทายในการปฏิบัติงาน เพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานมากขึ้น	3.50	มาก
10. ท่านสามารถปรับตัวเข้ากับการเป็นบุคลากรในองค์การมหาชนได้	3.47	ปานกลาง
รวม	3.56	มาก

ความรู้ความเข้าใจในการอบรมเรื่องรูปแบบและแนวทางการเปลี่ยนแปลงจากองค์กรมหาชน

ภาพที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในการอบรมเรื่องรูปแบบและแนวทางการเปลี่ยนแปลงจากองค์กรรัฐวิสาหกิจไปเป็นองค์กรมหาชน

หมายเหตุ: 1 คือ ก่อนการอบรมการเปลี่ยนแปลงเป็นองค์กรมหาชน
2 - 10 คือ หลังการอบรมการเปลี่ยนแปลงเป็นองค์กรมหาชน

ขั้นที่ 3 การสังเคราะห์ผลการศึกษารูปแบบองค์กรรัฐวิสาหกิจที่แปรสภาพสู่การเป็นองค์กรมหาชน

ผลการสังเคราะห์ผลการศึกษารูปแบบองค์กรรัฐวิสาหกิจที่แปรสภาพสู่การเป็นองค์กรมหาชนสามารถสรุปได้ดังนี้

1. องค์กรมหาชน เป็นองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร บุคลากรหรือพนักงานขององค์กรที่มีอยู่ก่อนการแปรรูปเป็นองค์กรมหาชนแล้วยังคงสถานะเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐเช่นเดิม
2. สิทธิประโยชน์และสวัสดิการของบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรที่มีอยู่ก่อนการแปรรูปเป็นองค์กรมหาชนนั้นยังคงอยู่ ไม่เปลี่ยนแปลง และการเป็นองค์กรมหาชนทำให้บุคลากรมีความรู้สึกท้าทายในการปฏิบัติงาน เพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานมากยิ่งขึ้น
3. การบริหารราชการแผ่นดินหรือบริหารกิจการภายในองค์กรไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐในรูปแบบใดๆ หรือภาคเอกชนก็ตามจะต้องมีการบริหารด้วยธรรมาภิบาลมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ผู้บังคับบัญชาในแต่ละระดับชั้นที่เป็นผู้ประเมินตัวเราก็จะต้องประเมินด้วยความเป็นธรรมตามหลักของตัวชี้วัด (KPI) ในการประเมิน และผู้บังคับบัญชาในแต่ละระดับก็จะต้องถูกตรวจสอบและถูกประเมินด้วยเช่นกัน ซึ่งเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน ถ้าจะมีการอคติลำเอียงก็อาจมีได้ซึ่งเป็นเรื่องของตัวบุคคลไม่น่าจะเป็นที่ระบบของการทำงานขององค์กรไม่ว่าจะเป็นรัฐวิสาหกิจหรือองค์กรมหาชน และถ้าเรารู้สึกว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการถูกประเมินด้วยอคติลำเอียงเราก็สามารถปกป้องสิทธิด้วยการนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องเพื่อนำเสนอต่อผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้างานในระดับที่สูงกว่า หรือใช้สิทธิทางศาลต่อไปก็ได้

ผลกระทบเชิงบวกในการแปรรูปการเป็นองค์การมหาชน

1. รัฐมนตรี เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในการกำกับดูแลองค์การมหาชน
2. คณะกรรมการองค์การมหาชน มาจากการแต่งตั้งของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลองค์การมหาชนให้ดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการองค์การมหาชน
3. ผู้อำนวยการองค์การมหาชน อยู่ในฐานะผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ในองค์การมหาชนทุกตำแหน่ง
4. ด้านทรัพย์สินและรายได้ขององค์การมหาชนเงินหรือทรัพย์สินที่มีอยู่ก่อนการแปรรูปเมื่อมีการแปรรูปเป็นองค์การมหาชนแล้วให้อินเงินหรือทรัพย์สินเหล่านั้นไปเป็นทรัพย์สินขององค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นใหม่ สำหรับเงินที่รัฐได้จ่ายให้เป็นทุนประเดิมและเงินที่รัฐจ่ายให้เป็นรายปีให้เป็นทรัพย์สินขององค์การมหาชนทั้งสิ้น รวมถึงเงินที่ได้รับบริจาคหรืออุดหนุนจากภาคเอกชนหรือองค์กรใดๆทั้งภายในและภายนอกประเทศให้เป็นทรัพย์สินขององค์การมหาชน นอกจากนั้น รายได้จากการทำงานไม่ว่าจะเป็นค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน ค่าบริการ รวมถึงดอกผลของเงินรายได้จากทรัพย์สินให้ถือเป็นทรัพย์สินขององค์การมหาชน และรายได้ขององค์การมหาชน ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
5. มีการปรับปรุงให้เกิดอัตราการไหล (Flow) ของการปฏิบัติงานในแต่ละห่วงโซ่แห่งคุณค่า (Value Chain) ที่รวดเร็ว และลดอัตราการสูญเสียเปล่า (Waste) ของการสั่งการและง่ายต่อการปฏิบัติงานแบบบูรณาการข้ามสายงาน (Cross Functional)
6. องค์การมหาชน เป็นองค์การไม่แสวงหารายได้ โดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลสามารถบริหารจัดการผลการดำเนินงานในรูปแบบองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร
7. มีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการสูง เนื่องจากการปรับโครงสร้างองค์กรต้องดำเนินการทบทวนและจัดทำกรไหลของงาน (Work Flow System) ทำให้กระบวนการทำงานถูกทบทวนให้ง่าย สะดวก ลดความซ้ำซ้อนของงาน ทำให้งานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น
8. บุคลากรหรือพนักงานที่ทำงานอยู่ก่อนการแปรรูปเป็นองค์การมหาชนยังคงได้รับสิทธิและสวัสดิการเช่นรัฐวิสาหกิจเดิมทุกประการมีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และมีสิทธิได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และบุคลากรหรือพนักงานที่เข้ามาทำงานหลังการแปรรูปเป็นองค์การมหาชนแล้วจะได้รับสิทธิและสวัสดิการตามรูปแบบขององค์การมหาชนมีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และมีสิทธิได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
9. ด้านสิทธิและสวัสดิการของบุคลากรในองค์การมหาชนบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ทุกระดับขององค์การมหาชนต้องได้รับสิทธิประโยชน์ตอบแทน “ไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้” ในกฎหมายคุ้มครองแรงงาน กฎหมายแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

(มาตรา 38) และมีเสรีภาพในการรวมกลุ่มตามที่กฎหมายกำหนดแม้จะไม่ได้เรียกว่า สหภาพแรงงานก็ตาม (มาตรา 38/1)

10. บุคลากรขององค์การมหาชน ประกอบด้วยผู้ปฏิบัติงานประจำ (เจ้าหน้าที่ขององค์การมหาชน) และผู้ปฏิบัติงานที่มีลักษณะชั่วคราว (ลูกจ้างขององค์การมหาชน) ทั้งนี้ถือว่าบุคลากรขององค์การมหาชนมีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

11. มีการวางแผนการเติบโตของบุคลากรนอกเหนือจากสายงานบริหาร เช่น สายงานในด้านวิชาการหรือวิชาชีพที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยเฉพาะสายงานด้านการอนุรักษ์และวิจัยที่ตอบสนองต่อพันธกิจหลักขององค์กร ทำให้ขีดความสามารถทางการแข่งขันในตลาดแรงงานขององค์กรเพิ่มสูงขึ้น

12. สามารถกำหนดกรอบรายได้แก่บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ และประเมินผลจากผลงานที่ไม่จำเป็นต้องประเมินจากผลกำไรจากการประกอบการ รวมถึงมีการกำหนดแนวทาง และสิ่งจูงใจในการบริหารทรัพยากรบุคคลแก่บุคลากรเฉพาะทาง หรือมีความเชี่ยวชาญเฉพาะวิชาชีพ

ผลกระทบเชิงลบในการแปรรูปสู่การเป็นองค์การมหาชน

การปรับเปลี่ยนจากรูปแบบองค์กรรัฐวิสาหกิจ ไปเป็นองค์การมหาชน ประเด็นสำคัญที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการปรับเปลี่ยนองค์กรได้แก่ การยอมรับของบุคลากร ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบหลัก และปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการปรับเปลี่ยนองค์กร อาทิ เรื่องค่าจ้าง สัญญาจ้าง สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ รวมถึงความรู้สึกมั่นคงในอาชีพ ซึ่งแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่สำคัญได้แก่ การให้ความรู้ ความเข้าใจที่ต้องเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนรูปแบบองค์กร สวัสดิการ ฐานทางวิชาชีพ และผลกระทบต่อการปฏิบัติงานทั้งทางตรงและทางอ้อมที่บุคลากรจะได้รับจากการเปลี่ยนแปลงเป็นองค์การมหาชน

1. การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ในการปรับเปลี่ยนเป็นองค์การมหาชนจะทำให้มีประเด็นเกี่ยวกับการบริหารอัตรากำลังเดิม เข้าสู่อัตรากำลังของโครงสร้างและหน่วยงานใหม่ ซึ่งอาจจะเกิดการเหลื่อมกันระหว่างอัตรากำลังเดิม ดังนั้น แนวทางป้องกันความเสี่ยงของงานด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลจึงมีความสำคัญ อาทิ การพิจารณาในเรื่องการแต่งตั้ง โยกย้ายให้บุคลากรลงในตำแหน่งได้เหมาะสมกับงาน (Put the right man on the right job) และต้องพัฒนาคนในทักษะใหม่ๆ (Re-skills) ให้พร้อมต่อการทำงาน

2. ช่วงการถ่ายโอน (Transformation) ต้องสื่อสารและสร้างความชัดเจนทั้งในด้านแผนผังโครงสร้างองค์กร (Organization Chart) ทั้งก่อนและหลังการปรับเปลี่ยน การจัดทำคำพรรณนาหน้าที่งาน (Job description) สำหรับตำแหน่งงานใหม่ รายชื่อพนักงานที่ได้รับผลกระทบจากการปรับโครงสร้าง เช่น การยกเลิกงาน การเปลี่ยนฐานที่ตั้ง การเปลี่ยนสายบังคับบัญชา กระบวนการทำงาน การไหลของงาน มาตรฐานการทำงาน เป้าหมายและตัวชี้วัดที่สำคัญในกระบวนการทำงาน เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการศึกษารูปแบบองค์กรรัฐวิสาหกิจที่แปรสภาพสู่การเป็นองค์การมหาชน พบว่า

1. การบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลเป็นการใช้อำนาจการบริหารที่สำคัญประการหนึ่งต่างจากอำนาจนิติบัญญัติและอำนาจตุลาการ รัฐบาลใช้อำนาจการบริหารประเทศผ่านหน่วยงานของรัฐในภาคส่วนราชการต่างๆ ตั้งแต่กระทรวง กรม กอง และส่วนราชการอื่นๆ บทบาทภารกิจของภาครัฐที่บริหารราชการแผ่นดินผ่านหน่วยงานและองค์กรต่างๆ จำเป็นต้องมีรูปแบบของหน่วยงานและองค์กรให้เหมาะสมกับบทบาทและภารกิจในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชน ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 3 เมษายน 2550 มีมติเห็นชอบกับหลักการจำแนกประเภทหน่วยงานของรัฐ ตามมติ ก.พ.ร. เพื่อสร้างรูปแบบองค์กรประเภทต่างๆ ให้เหมาะสมกับบทบาทภารกิจของภาครัฐที่มีความแตกต่างกันในแต่ละประเภท เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและมีความคล่องตัวในการดำเนินงานมากกว่ารูปแบบองค์กรที่เป็นหน่วยราชการซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) ส่วนราชการ 2) รัฐวิสาหกิจ 3) องค์การมหาชนและ 4) หน่วยงานของรัฐในรูปแบบใหม่

2. การปรับเปลี่ยนรูปแบบองค์กรรัฐวิสาหกิจ ไปเป็นองค์การมหาชน ประเด็นสำคัญที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการปรับเปลี่ยนองค์กรได้แก่ การยอมรับของบุคลากร ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบหลัก และปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการปรับเปลี่ยนองค์กร อาทิ เรื่องค่าจ้าง สัญญาจ้าง สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ รวมถึงความรู้สึกมั่นคงในอาชีพ

3. ผลกระทบเชิงบวก องค์การมหาชนมีอำนาจตัดสินใจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดภายในองค์กรนั้นๆ จึงมีความคล่องตัวในการดำเนินงานมากกว่า มีความยืดหยุ่นมากกว่า สามารถตอบสนองภารกิจของรัฐได้รวดเร็วกว่ารัฐวิสาหกิจ และมีความเป็นอิสระในการกำหนดระเบียบข้อบังคับ การจัดโครงสร้าง การดำเนินงาน การจัดการภายในองค์กร ตลอดจนการบริหารงบประมาณ ส่วนผลกระทบเชิงลบในการปรับเปลี่ยนเป็นองค์การมหาชน จะทำให้มีประเด็นเกี่ยวกับการบริหารอัตรากำลังเดิมเข้าสู่อัตรากำลังของโครงสร้างและหน่วยงานใหม่ ซึ่งอาจจะเกิดการเลื่อนกันระหว่างอัตรากำลังเดิม

สอดคล้องกับ พระครูโกศลวชิรกิจ และพิชฌ โภณินิม (2559) แนวคิดการปฏิรูประบบราชการในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า แนวคิดการปฏิรูประบบราชการในประเทศไทยเป็นปัญหาที่หนักร้อยมาก เพราะการสะสมไว้ซึ่งปัญหามากมายในระบบการบริหารราชการแบบเก่าทำให้การปฏิรูปทำได้ลำบาก ระบบราชการไทย ขาดระบบข้อมูลสนับสนุนขาดบูรณาการระหว่างหน่วยงานการกระจายอำนาจการตัดสินใจไปในระดับต่างๆ ไม่เหมาะสมการขาดอุดมการณ์ของชาติที่กำหนดกรอบเป้าหมายระยะยาว การแทรกแซงจากผู้มีอิทธิพลและการเมืองการที่ราชการยังหวงอำนาจอยู่การขาดกลไกการรับฟังประชาชนที่ดีพอ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการบัญญัติกฎหมายไว้หลายฉบับที่เกี่ยวกับการบริหารหนึ่งในนั้นก็คือ หลักธรรมาภิบาลที่มุ่งเน้นไปที่ประโยชน์สุขของประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐไม่มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานเกินความจำเป็นมีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์

ประชาชนได้รับความอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองต่อความต้องการและมีการติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และสอดคล้องกับ กษม ชนะวงศ์ และคณะ (2560) ศึกษาเรื่อง การแปรรูป รัฐวิสาหกิจในประเทศไทย กรณีศึกษาโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ผลการศึกษาพบว่า สภาพภาพแรงงาน และพนักงานไม่ได้มีแรงต่อต้านมากเช่นในอดีต ส่วนหนึ่งเป็นเพราะสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ และกลุ่มสภาพภาพแรงงานมองว่า ความสามารถในการแข่งขันในเวทีการค้าของโลก เป็นหนทางหนึ่งของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ แต่ในขณะเดียวกันสภาพภาพแรงงาน และพนักงานมีความคิดเห็นที่ตรงกันว่า โรงงานยาสูบจะเป็นแหล่งสร้างรายได้และผลประโยชน์ได้อย่างมหาศาล ดังนั้น จึงจะต้องมีการดูแล ให้ผลตอบแทนหรือประโยชน์เกื้อกูล (ซึ่งรวมถึงโบนัส) และสวัสดิการต่าง ๆ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร ค่าที่พัก และประโยชน์อื่นๆแก่พนักงานไม่น้อยไปกว่าเดิมที่เคยได้รับ และในทางการบริหารในหมู่พนักงานมีความคิดเห็นว่าการให้เอกชนร่วมลงทุนจะส่งผลดี ทำให้มีการบริหารจัดการที่คล่องตัวมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้พนักงานมีการทำงานอย่างเต็มศักยภาพเพื่อโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการนำไปใช้

- 1) จากผลการศึกษา พบว่าการแปรรูปหน่วยงาน จำเป็นต้องศึกษารูปแบบของหน่วยงาน และองค์กรให้เหมาะสมกับบทบาท ภารกิจในการดำเนินงาน เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติและประชาชน
- 2) การแปรรูปหน่วยงาน ควรมีการศึกษารูปแบบองค์กรที่เหมาะสม และมีเวทีสร้างการรับรู้ และสื่อสารในการสร้างความเข้าใจในหน่วยงานหรือองค์กร
- 3) การแปรรูปหน่วยงาน ควรให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ เพราะเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนในด้านการยอมรับ สวัสดิการต่างๆ กฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลง อีกทั้ง ความมั่นคง และความก้าวหน้าในสายงาน
- 4) จากผลการศึกษา การให้ความรู้ ด้านการแปรรูปเป็นองค์การมหาชน มีกลุ่มบุคลากร พนักงานบางส่วนที่มีความต้องการด้านสวัสดิภาพต่างๆ เช่น ลูกจ้างชั่วคราวรายปี ที่มีการต่อสัญญา มาโดยตลอด ต้องการให้ปรับเป็นลูกจ้างประจำ หากหน่วยงานใช้โอกาสนี้ในการปรับเปลี่ยนโครงสร้าง รวมถึงกรอบอัตรากำลัง จะส่งผลให้เกิดการยอมรับมากขึ้น เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กษม ชนะวงศ์ และคณะ. (2560). การแปรรูปรัฐวิสาหกิจในประเทศไทย กรณีศึกษาโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง. *วารสารการบริหารท้องถิ่น*. 10(1): 54 - 63.
- ไทยมณี ไชยาฤทธิ. (2561). การจัดการองค์กรภาครัฐเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม. *วารสาร มจร นครน่านปริทรรศน์*. 2(2): 1 - 12.

- ธีรพัฒน์ อังศุवाल. (2548). *องค์การมหาชน: ผลผลิตจากการปฏิรูประบบราชการตามแผนแม่บทการปฏิรูประบบราชการ (พ.ศ. 2540-2544)*. สืบค้นเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2561, จาก <http://public-law.net/publaw/view.aspx?id=1637>.
- พระครูโกศลวชิรกิจ และพิชฌ โบุญนิยม. (2559). แนวคิดการปฏิรูประบบราชการในประเทศไทย. *วารสารสถาบันวิจัยพินิตธรรม*. 3, 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม): 13 – 24.
- สมาน รังสิโยภักดิ์ และสุธี สุทธิสมบูรณ์. (2544). *หลักการบริหารเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 19). กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ลักษณ์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2558). *หลักการจำแนกประเภทหน่วยงานภาครัฐในการกำกับของฝ่ายบริหาร*. กรุงเทพมหานคร: ก.พ.ร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2558). *วาระปฏิรูปพิเศษ 7: การปฏิรูปองค์การมหาชน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- Krejcie, R.V; & Morgan, D.W. (1970). "Determining sample size for research activities", *Educational and Measurement*, 30: 607 – 610.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5
The Factors Affecting Academic Administration of Schools
in the Secondary Educational Service Area Office 5

สุกัญญา นิมพันธ์

SUKANYA NIMPUNTH

สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

Educational Administration, Nakhonsawan Rajabhat University

Corresponding Author. E-mail: sukanyaact@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการ และระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่ง ผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 และ 3) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู รวม 2,812 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของ Taro Yamane จำนวน 350 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise) ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการบริหารงานวิชาการ และระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการ มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูงและระดับปานกลาง (0.53 - 0.72) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 66.00 เมื่อนำมาสร้างสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
$$Y' = 0.45 + 0.26X_4 + 0.14X_1 + 0.15X_5 + 0.23X_2 + 0.11X_6$$
 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
$$Z = 0.271Z_4 + 0.18Z_1 + 0.17Z_5 + 0.21Z_2 + 0.15Z_6$$

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ; ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ

Abstract

The research aimed 1) To study the level the academic administration and factors that affected academic administration of schools in the Secondary Educational Service Area Office 5. 2) To study the between factors affecting to the academic administration of schools and academic administration of schools in the Secondary Educational Service Area Office 5 and 3) To create the forecasting equation of academic administration of schools in the Secondary Educational Service Area Office 5. The population was 2,812 educational administrators and teachers. The sampling group was 350 people by using Taro Yamane formula. They were sampled by random sampling. The research tool was the questionnaires.

The statistics for analysis the data were frequency, percentage, standard deviation, Pearson correlation coefficient and Stepwise multiple regression. The results were found that: 1. The levels of academic administration and the levels of factors affected the academic administration in overall and each aspect were at the high level. 2. The correlation between factors and academic administration were positive correlation at the high and moderate levels (0.53 – 0.72) significantly at 0.01. 3. The factors affected the academic administration, and the prediction was 66%. The regression equation affected the academic administration were as follows: The regression equation of raw scores $Y' = 0.45 + 0.26X_4 + 0.14X_1 + 0.15X_5 + 0.23X_2 + 0.11X_6$ The regression equation of standard scores $Z = 0.271Z_4 + 0.18Z_1 + 0.17Z_5 + 0.21Z_2 + 0.15Z_6$

Keywords : Academic administration; factor affecting the academic administration

บทนำ

งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งเน้นให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2554) จึงนับได้ว่างานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาเป็นองค์ประกอบที่จะทำให้หน่วยงานทางการศึกษาดำเนินไปด้วยความราบรื่น ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนควรจะได้รับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่งคือให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ (จารุณี แก้วเอี่ยม, 2557) เด็กดี เด็กเก่ง เด็กมีความสุข นั้นเป็นลักษณะของเด็กไทยที่ชาติต้องการเมื่อเติบโตเป็นเยาวชนไทยในปัจจุบันประเทศไทยกำลังเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ วิถีชีวิต วัฒนธรรม รวมทั้งสิ่งแวดล้อมรอบตัว เป็นยุคที่ต้องสามารถสร้างเด็กไทยให้ยืนอยู่บนเวทีบ้านเรา และเวทีโลกได้อย่างมีความสุขและอยู่รอดปลอดภัยกับธรรมชาติและอุปสรรคต่าง ๆ ได้ (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, 2558)

ปัจจุบันโลกหมุนเร็วขึ้นเนื่องจากข้อมูล ข่าวสาร สามารถส่งถึงผู้บริโภคได้ง่าย บุคคลที่ขาดข้อมูล ด้วยความรู้ และขาดปัญญาในการเชื่อมโยงความรู้ มักเกิดความสับสนและหลงผิดในข้อมูล เกิดความเข้าใจผิดทำให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างขาดสติและรู้ไม่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ปัญหาดังกล่าวทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ จนทำให้นักวิชาการประเมินว่าอาจทำให้เปลี่ยนรูปแบบของภัยคุกคามโลกเป็นสงคราม ความเชื่อและวัฒนธรรม (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2554) ดังนั้น การจัดการศึกษาที่พึงประสงค์ในยุคโลกาภิวัตน์ มีลักษณะเฉพาะ จำเป็นต้องจัดให้เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะดังกล่าว สรุปได้ดังนี้ (ธีระ รุญเจริญ, 2550) 1) โลกยุคโลกาภิวัตน์

มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไร้พรมแดน เป็นยุคเศรษฐกิจสังคมฐานความรู้ มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสูงจึงจำเป็นต้องสร้างให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณธรรม ทำงานเป็นทีม ปรับแนวคิดจากเรียนและสอนให้เป็นเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) การศึกษายุคโลกาภิวัตน์ จึงต้องมีรูปแบบหลากหลาย มีความยืดหยุ่นและคล่องตัว ตอบสนองความต้องการและศักยภาพของคนและชุมชน ใช้แหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นมากขึ้น เน้นประโยชน์นักเรียนเป็นหลัก ดี เก่ง มีความสุข ครูอำนวยความสะดวกโดยปรับเปลี่ยนระบบการเรียนการสอน 3) ภารกิจของสถานศึกษาจึงครอบคลุมถึงจัดผู้เรียนเรียนรู้ที่หลากหลายจัดร่วมสถาบัน ต่าง ๆ ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และเพื่อ การบริหาร 4) กระบวนการเรียนรู้ต้องจัดให้สอดคล้องกับความถนัด ผิกทักษะ กระบวนการคิด สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ครูทำหน้าที่อำนวยความสะดวก เรียนรู้ทุกที่ทุกเวลาตลอดชีวิต 5) กระบวนศึกษาธิการยุคใหม่ เปลี่ยนแปลงโครงสร้างระบบบริหารและเปลี่ยนแปลงระบบการเรียนการสอน

จากแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560-2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ข้อที่ 3.2 คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ คือ คะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนแต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปเพิ่มขึ้น ซึ่งผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน ปีการศึกษา 2560 และปีการศึกษา 2561 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 ไม่ผ่านเกณฑ์ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2561 มีกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เท่านั้นที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 มีกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเท่านั้นที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 และในปีการศึกษา 2561 ไม่ผ่านเกณฑ์ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และจากยุทธศาสตร์ที่ 1 : การจัดการเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) มีเป้าหมาย เพื่อคนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแลและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษาที่จัดกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้ง โดยแนวทางสันติวิธีเพิ่มขึ้น มีการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่เพิ่มขึ้น มีระบบกลไก และมาตรการที่เข้มแข็งในการป้องกันและ แก้ปัญหาภัยคุกคามในรูปแบบใหม่

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญที่ส่งผลไปถึงผลผลิตขององค์กร หากมีการบริหารงานวิชาการที่ดี มีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง รวมถึงการพัฒนา คุณลักษณะไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งจะทราบได้จากปัจจัยที่ศึกษาในงานวิจัยนี้ที่จะส่งผลไปถึงการบริหารงานวิชาการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

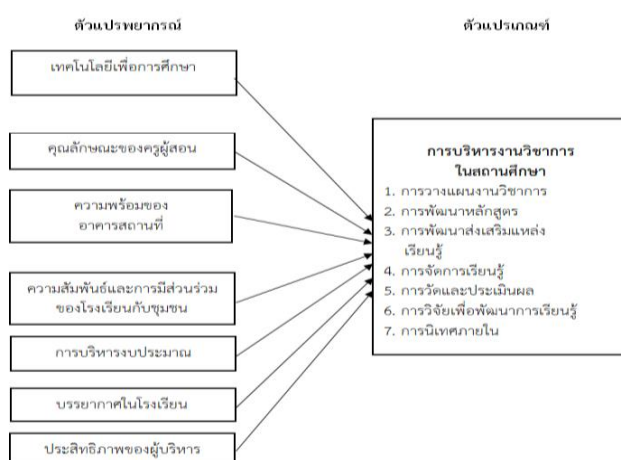
1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาและระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 อยู่ในระดับสูง
2. มีปัจจัยอย่างน้อย 1 ปัจจัยที่สามารถทำนายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ได้

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยนำหลักการ แนวคิด ทฤษฎี มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 มี 7 ปัจจัยด้วยกัน ได้แก่ ปัจจัยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปัจจัยคุณลักษณะของครูผู้สอน ปัจจัยความพร้อมของอาคารสถานที่ ปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ปัจจัยการบริหารงบประมาณ ปัจจัยบรรยากาศในโรงเรียน และปัจจัยประสิทธิภาพของผู้บริหาร ขอบเขตเนื้อหา การบริหารงานวิชาการ ทั้ง 7 งาน ได้แก่ การวางแผนงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การนิเทศภายใน

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ปีการศึกษา 2559 แบ่งออกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 64 คน และครู จำนวน 2,748 คน รวมทั้งหมด 2,812 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำนวน 350 คน เนื่องจากกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีจำนวนแน่นอน สูตรที่ใช้ในการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจึงใช้สูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ทำการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) แล้วเทียบสัดส่วน โดยแยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน และครู จำนวน 342 คน

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

ปัจจัย	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	Y ₀
X ₁	1.00							
X ₂	0.62**	1.00						
X ₃	0.66**	0.58**	1.00					
X ₄	0.58**	0.63**	0.69**	1.00				
X ₅	0.55**	0.57**	0.60**	0.72**	1.00			
X ₆	0.55**	0.45**	0.54**	0.61**	0.67**	1.00		
X ₇	0.46**	0.43**	0.48**	0.53**	0.57**	0.75**	1.00	
Y ₀	0.64**	0.66**	0.64**	0.72**	0.68**	0.62**	0.53**	1.00

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 แสดงว่า เมื่อพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 คือ 1) ปัจจัยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2) ปัจจัยคุณลักษณะของครูผู้สอน 3) ปัจจัยความพร้อมของอาคารสถานที่ 4) ปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน 5) ปัจจัยการบริหารงบประมาณ 6) ปัจจัยบรรยากาศในโรงเรียน และ 7) ปัจจัยประสิทธิภาพของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารวิชาการในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในระดับสูง คือ ความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ($r = 0.72$) ในระดับปานกลาง

เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา($r = 0.64$) คุณลักษณะของครูผู้สอน($r = 0.66$) ความพร้อมของอาคารสถานที่ ($r = 0.64$) การบริหารงบประมาณ($r = 0.68$) บรรยากาศในโรงเรียน ($r = 0.62$) และประสิทธิภาพของผู้บริหาร ($r = 0.53$)

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของตัวแปรพยากรณ์ในการพยากรณ์ปัจจัย ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

ตัวแปร พยากรณ์	R	R ²	Adj.R ²	Std. E.	a	b	Beta	t	Sig
X ₄	0.81	0.52	0.52	0.16	0.45	0.26	0.27	5.30	0.000
X ₁		0.60	0.59	0.05		0.14	0.18	4.10	0.000
X ₅		0.63	0.62	0.03		0.15	0.17	3.37	0.001
X ₂		0.65	0.64	0.04		0.23	0.21	4.66	0.000
X ₆		0.66	0.65	0.05		0.11	0.15	3.25	0.001

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของ โรงเรียนกับชุมชนอธิบายความแปรปรวนของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ ($R^2=0.52$) นั่นคือ ความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนสามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาได้ร้อยละ 52.00

เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเข้าไป ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น 0.60 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ความสัมพันธ์และ การมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวน ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้ร้อยละ 60.00

เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ การบริหารงบประมาณ เข้าไป ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น 0.63 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ความสัมพันธ์และ การมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการบริหารงบประมาณ สามารถร่วมกัน อธิบายความแปรปรวนของการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาได้ร้อยละ 63.00

เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ คุณลักษณะของครูผู้สอน เข้าไป ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น 0.65 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ความสัมพันธ์และ การมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การบริหารงบประมาณ และคุณลักษณะของครูผู้สอน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้ร้อยละ 65.00

เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ บรรยายภาคในโรงเรียน เข้าไป ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น 0.66 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การบริหารงบประมาณ คุณลักษณะของครูผู้สอน และบรรยายภาคในโรงเรียน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 66.00

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่า ตัวพยากรณ์ที่มีค่า Beta สูงสุด คือ ปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน (0.27) ปัจจัยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (0.18) ปัจจัยการบริหารงบประมาณ (0.17) ปัจจัยคุณลักษณะของครูผู้สอน (0.21) และปัจจัยบรรยายภาคในโรงเรียน (0.15) ตามลำดับ แสดงว่า ปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการพยากรณ์ รองลงมาคือ ปัจจัยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปัจจัยการบริหารงบประมาณ ปัจจัยคุณลักษณะของครูผู้สอน และปัจจัยบรรยายภาคในโรงเรียน ตามลำดับ สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ได้ร้อยละ 66.00

เมื่อนำมาสร้างสมการพยากรณ์ ได้สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 0.45 + 0.26X_4 + 0.14X_1 + 0.15X_5 + 0.23X_2 + 0.11X_6$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.27Z_4 + 0.18Z_1 + 0.17Z_5 + 0.21Z_2 + 0.15Z_6$$

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ระดับของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่า อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย เรียงลำดับจากมากไปน้อย ปัจจัยคุณลักษณะของครูผู้สอน ปัจจัยประสิทธิภาพของผู้บริหารปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ปัจจัยบรรยายภาคในโรงเรียน ปัจจัยการบริหารงบประมาณ ปัจจัยความพร้อมของอาคารสถานที่ และปัจจัยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า ปัจจัยทั้ง 7 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2) ปัจจัยคุณลักษณะ

ของครูผู้สอน 3) ปัจจัยความพร้อมของอาคารสถานที่ 4) ปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน 5) ปัจจัยการบริหารงบประมาณ 6) ปัจจัยบรรยากาศในโรงเรียน และ 7) ปัจจัยประสิทธิภาพของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในระดับสูง คือ ปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัจจัยสื่อวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปัจจัยคุณลักษณะของครูผู้สอน ปัจจัยความพร้อมของอาคารสถานที่ ปัจจัยการบริหารงบประมาณ ปัจจัยบรรยากาศในโรงเรียนและปัจจัยประสิทธิภาพของผู้บริหาร

3. สมการพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณและการสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา พบว่า ปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ปัจจัยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปัจจัยการบริหารงบประมาณ ปัจจัยคุณลักษณะของครูผู้สอน และปัจจัยบรรยากาศในโรงเรียน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ร่วมกัน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ 0.81 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้ร้อยละ 66.00 และสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 0.45 + 0.26X_4 + 0.14X_1 + 0.15X_5 + 0.23X_2 + 0.11X_6$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.27Z_4 + 0.18Z_1 + 0.17Z_5 + 0.21Z_2 + 0.15Z_6$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 มีข้อค้นพบ และอภิปรายได้ดังนี้

1. ระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้ง 7 ด้านได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ทั้งนี้เป็นเพราะสถานศึกษามีหลักการบริหารงานวิชาการ ดังนี้ 1) สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม 2) สถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด 3) สถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้ 4) สถานศึกษามุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงชั้น

ทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา 5) สถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา (จรูญี แก้วเอี่ยม, 2557) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญ พันธุ์หล่อ (2553) พบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิฑูรย์ ครุฑจันทร์ (2554) พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ มาลา (2554) พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ในภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายด้าน ค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ

2. ระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่า อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย เรียงลำดับจากมากไปน้อย ปัจจัยคุณลักษณะของครูผู้สอน ปัจจัยประสิทธิภาพของผู้บริหาร ปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ปัจจัยบรรยากาศในโรงเรียน ปัจจัยการบริหารงบประมาณ ปัจจัยความพร้อมของอาคารสถานที่ และปัจจัยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อภิปรายผลได้ดังนี้ ปัจจัยคุณลักษณะของครูผู้สอน โดยรวมส่งผลในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะครูในยุคปฏิรูปการศึกษา ครูสามารถออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ คือ สามารถเน้นทั้งครูเป็นศูนย์กลางและเด็กเป็นศูนย์กลางโดยใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ พร้อมทั้งสามารถจัดการ การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงไปใช้ในห้องเรียน ครูสามารถจัดการชั้นเรียน รวมทั้งเสริมสร้างบุคลิกภาพของครูซึ่งเป็นตามทักษะ C₂ การเรียนรู้เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง C₃ การนำนวัตกรรมไปใช้ C₄ การประเมินตามสภาพจริง C₆ การจัดการชั้นเรียน และ C₇ การเสริมสร้างลักษณะจากบันทึกหลังสอนครูพบปัญหาของเด็กที่ไม่เป็นไปตามตัวชี้วัด ครูสามารถวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนตามทักษะ C₅ เพื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ ครูไทยปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในการคิด ทำ พูด มากขึ้น เพื่อค้นหาสร้างความรู้ด้วยตนเอง สอนน้อยลงเป็นผู้เตรียมประสบการณ์การเรียนรู้ให้มากขึ้น กระตุ้นให้เด็กแสวงหาสารสนเทศ สร้างความรู้ ประยุกต์ความรู้ ครูไทยจึงเป็นครุมีอาชีพควบคู่ไปกับการเป็นครูผู้มีจิตวิญญาณ (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข, 2558) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ มาลา (2554) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร

โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดด้านคุณลักษณะความเป็นครูที่ดี อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธะเสริม สิทธิเดช และธรรมาพร (2556) พบว่า ปัจจัยในโรงเรียนมัธยม สังกัดแผนกศึกษาธิการแขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขมสรณ์ ไข่งศรี และชัยรัตน์ บุญมี (2557) พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของสถานศึกษานานาชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 41 โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

โดยค่าเฉลี่ยมาก คือ ด้านครูผู้สอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของปวีนา เหล่าลาด (2557) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านงบประมาณ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า ปัจจัยทั้ง 7 ปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญต่อคุณภาพของการจัดการศึกษา สถานศึกษามีการดำเนินการอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้วยกระบวนการบริหาร PDCA ดังนี้ 1) มีการวางแผน (Plan:P) มีการดำเนินงานเพื่อจัดเตรียม วางแผนงาน ทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อจัดประสบการณ์หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ การวางแผนงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรและการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ 2) มีการปฏิบัติตามแผน (Do:D) คือ การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อันได้แก่ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ 3) มีการตรวจสอบ (Check:C) โดยดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน ผลการเรียนรู้ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อสรุปประเมินผลว่าสามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมากน้อยเพียงใด ได้แก่ การนิเทศภายใน การวัดและประเมินผล

และ 4) มีการปรับปรุง (Act:A) เป็นการทำงานเกี่ยวกับการพิจารณากำหนดแนวทางปรับปรุงพัฒนาผลผลิตจากการดำเนินงานวิชาการ ได้แก่ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (จิตติมา วรรณศรี, 2557) สอดคล้องกับงานวิจัยของมนูญ พันธุ์หล่อ (2553) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริณี มะแะ (2554) พบว่า ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับการบริหารวิชาการในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ มาลา (2554) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกปัจจัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของเชมสร ไข่งศรีและชัยรัตน์ บุญมี (2557) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($r=.766$) ด้านการจัดการงบประมาณ ($r=.445$) ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ($r= -.416$) ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ ($r= -.300$) ด้านผู้บริหาร ($r=.066$) ด้านครูผู้สอน ($r= -.030$)

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า ปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ปัจจัยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปัจจัยการบริหารงบประมาณ ปัจจัยคุณลักษณะของครูผู้สอน และปัจจัยบรรยากาศในโรงเรียน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ร่วมกัน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ 0.81 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้ร้อยละ 66.00 โดยปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน มีผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะ ท้องถิ่นและชุมชนภาคภูมิใจในความรู้สึกเป็นเจ้าของสถานศึกษา สามารถเข้ามาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากสถานศึกษา เช่น การเข้ามาใช้ห้องสมุด ยังใช้สถานที่ของสถานศึกษาเป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน เช่น การจัดงานแต่งงานงานรื่นเริง งานรื่นเริงวันปีใหม่ อีกทั้งช่วยให้มีอาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้นในท้องถิ่นจากกิจกรรมสถานศึกษา ส่วนสถานศึกษาช่วยให้ชุมชนรักสถานศึกษา ช่วยดูแลความปลอดภัย ไม่ให้สินทรัพย์เสียหาย ช่วยให้ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และอาคารสถานที่ที่จำเป็นจากชุมชน ช่วยให้ได้ประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างเต็มที่

เช่น สถานีอนามัย สถานีตำรวจ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน สหกรณ์ชุมชน ช่วยดูแลความปลอดภัยและความปลอดภัยของนักเรียน นักศึกษา รวมถึงสถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนกันในการแก้ปัญหาอย่างเต็มที่ เช่น ปัญหาเสพติด ปัญหาเด็กหนีเรียน ช่วยลดความเข้าใจผิดหรือความขุ่นมัวอันอาจเกิดขึ้นได้ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชนรุ่งซัชดาพร เวะชาติ (2554) อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของมนูญ พันธุ์หล่อ (2553) พบว่า การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านครูผู้สอนและปัจจัยด้านงบประมาณเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ .838 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนได้ร้อยละ 70.20 รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ มาลา (2554) พบว่า ตัวแปรที่มีนัยสำคัญของการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ได้แก่ ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ โดยกลุ่มตัวแปรเหล่านี้มีอำนาจในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 80.2 และสอดคล้องกับงานวิจัยของเชมสร ไข่งศรีและชัยรัตน์ บุมิ (2557) พบว่า เมื่อใช้การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า มีกลุ่มตัวแปร 4 ตัวที่มีนัยสำคัญของการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน โดยกลุ่มตัวแปรเหล่านี้มีอำนาจในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 66.70

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริม สนับสนุน โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ปัจจัยความสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน วางแผนการจัดการศึกษาร่วมกันจัดและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ วางแผน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริม สนับสนุน โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ปัจจัยเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะ และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง สร้างเสริมประสบการณ์เรียนรู้สิ่งใหม่ให้ผู้เรียนอาจไม่เคยพบเห็นมาก่อน ด้วยสื่อเทคโนโลยีทันสมัย

3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมี การส่งเสริม สนับสนุน โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ปัจจัยการบริหาร งบประมาณ ดำเนินตามภารกิจ จัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประสิทธิภาพ วางแผนการใช้จ่ายทรัพยากร ให้สอดคล้องกับรายได้ และตรวจสอบดูแลการปฏิบัติงาน

4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริม สนับสนุน โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ปัจจัยคุณลักษณะ ของครูผู้สอน ส่งเสริมครูให้มุ่งมั่นวิชาการ เสาะแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปถ่ายทอดให้แก่ศิษย์

5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริม สนับสนุน โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ปัจจัยบรรยากาศ ในโรงเรียน จัดบรรยากาศในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

2) ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1) ควรมีการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

2) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาในด้านอื่น ๆ เช่น การพัฒนา หรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การแนะแนว

3) ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- เชชมสร โข่งศรี และชัยรัตน์ บุมิ. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่*
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร.
- จรุณี แก้วเย็น. (2557). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา*. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- จิตมา วรณศิริ. (2557). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ:
หจก. นวสาส์นการพิมพ์.

- ปวีณา เหล่าลาด. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. (2558). *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. (2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนูญ พันธุ์หล่อ. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2554). *การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา: บริษัท นำศิลป์โฆษณา จำกัด.
- วิฑูรย์ ครุฑจันทร์. (2554). *ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ศิริณี มะแอ. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน นวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมเกียรติ มาลา. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยกำแพงเพชร.
- สุขะเสริม สิทธิเดช และ ธร สุนทรายุทธ. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการแขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*. *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม*, 9(1), 96 – 106.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พรินทวาทกราฟฟิค.

การยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือและพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์
ที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านทางแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในจังหวัดลำปาง
Mobile Technology Acceptance and Online Behavior of Choice Use Food
Ordering Service Through Consumer Application in Lampang Province

¹อนาวิน ศักดิ์สูง, ²อัสนีย์ ณ น่าน และ³ทัตษกร ศรีสุข

¹Anawin Saksoong, ²Aussanee Na nan, ³Thatsaporn Srisook

^{1,2,3}หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเนชั่น

^{1,2,3}Master of Business Administration, Nation University

¹Corresponding Author. E-mail: Anawinstang@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือและพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านทางแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในจังหวัดลำปาง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริโภคที่ใช้และเคยใช้บริการสั่งอาหารผ่านทางแอปพลิเคชัน ได้แก่ Grab food และ Food Panda ในจังหวัดลำปาง จำนวน 347 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือของผู้บริโภคในจังหวัดลำปางโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรับรู้ประโยชน์การใช้งานมีค่าเฉลี่ยในระดับสูงสุด รองลงมาด้านการรับรู้ความง่ายในการใช้งาน และด้านการรับรู้ความเข้ากันได้ 2) พฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ในการเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านทางแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในจังหวัดลำปางโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอารมณ์ออนไลน์ในการใช้งานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านประสิทธิภาพของสารสนเทศ และด้านบันเทิงออนไลน์ 3) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือด้านการรับรู้ความเข้ากันได้ พฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ ด้านความบันเทิงออนไลน์ ด้านอารมณ์ออนไลน์ และด้านประสิทธิภาพสารสนเทศมีผลต่อการเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านทางแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในจังหวัดลำปาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยร่วมกันพยากรณ์การเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านทางแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในจังหวัดลำปาง คิดเป็นร้อยละ 55.0 พฤติกรรมการยอมรับเทคโนโลยีมือถือของผู้บริโภคออนไลน์เป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการควรตระหนักและให้ความสำคัญ ถือว่าเป็นส่วนสำคัญของเศรษฐกิจโลก อีกทั้งผู้บริโภคและร้านค้าปลีกสามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานเนื่องจากสะดวก คุ่มค่า และมีประสิทธิภาพ โดยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อเสมือนจริงที่ช่วยให้ผู้บริโภคสามารถโต้ตอบ แสดงความคิดเห็น และเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย

คำสำคัญ: การยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือ; พฤติกรรมในการเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านทางแอปพลิเคชัน

Abstract

This study was aimed to study mobile technology acceptance and online behavior of choice use food ordering service through consumer application in Lampang province. The respondents were 347 consumers who used and previously used food ordering services such as Grab food and food panda in Lampang by using questionnaires to collect data. Statistical techniques used included frequency, percentage, average, standard deviation and Multiple Regression. Research findings were as followed. 1) The overall opinion level of consumer mobile technology acceptance in Lampang province is at a high level. When considering each aspect, perceived usefulness had the highest average rating. Respectively, perceived ease of use and perceived compatibility were highly rated. 2) Overall, consumers behavior in choosing to use food ordering service via application in Lampang province was was high. Support from online emotions had the highest average rating. Respectively, effectiveness of information content and online entertainment highly rated. 3) Hypothesis testing was as followed. Mobile technology acceptance in perception of compatibility, online consumer behavior in online entertainment, emotional side online in terms of information efficiency, consumers' choice of food ordering through applications in Lampang Province. With statistical significance at the .05 level. By jointly forecasting the choice of food ordering service through the application of consumers in Lampang Province accounted for 55.0 percent. The behavior of online consumer's acceptance of mobile technology is one of the things entrepreneurs should be aware of and focus on. It is considered an important part of the world economy. In addition, consumers and retailers can use it in their operations as it is convenient, cost effective and efficient. By using the internet as a virtual medium that allows consumers to interact, comment and easy access to information.

Keywords: adoption of mobile technology; behavior of choice use food ordering service
through consumer applications

บทนำ

ความปกติใหม่ ฐานวิถีชีวิตใหม่ หรือบรรทัดฐานใหม่ (New Normal) เป็นคำศัพท์ที่ได้บัญญัติขึ้นด้วยความจำเป็นอย่างเร่งด่วนในช่วงที่มีการระบาดของไวรัสโคโรนา หมายถึงสถานการณ์หรือปรากฏการณ์ที่แต่เดิมเป็นสิ่งที่ไม่ปกติ ไม่คุ้นเคย ไม่มีมาตรฐาน ต่อมาเมื่อเหตุหรือเกิดวิกฤตบางอย่างจึงมีการเปลี่ยนแปลงทำให้สถานการณ์หรือปรากฏการณ์นั้นกลายเป็นสิ่งที่ปกติและเป็นมาตรฐาน (สุรพล อิศโรศิริล, 2563) ความปกติใหม่เป็นเสมือนตัวเร่งให้พฤติกรรมของผู้บริโภคมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ในขณะเดียวกันผู้ประกอบการก็ต้องปรับตัวให้ทันต่อสิ่งที่เป็นไปด้วยเช่นกัน แนวโน้มการทำการตลาดออนไลน์จึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับ Jirayu Limjinda (2019) ที่ได้กล่าวว่า สถิติการใช้ข้อมูลผ่านมือถือมีการเติบโตสูงขึ้นทุกปีในไตรมาสที่ 3 ของปี พ.ศ.2560 จนถึงไตรมาสที่ 3 ของปี พ.ศ.2561

และมีแนวโน้มที่จะเติบโตแบบก้าวกระโดด ทั้งนี้พบว่ามีการใช้งานอินเทอร์เน็ตนานที่สุด 9 ชั่วโมง 11 นาที ซึ่งมากกว่า ชั่วโมงการทำงานพื้นฐาน 8 ชั่วโมง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเชื่อมต่อสมาร์ตโฟนกับอินเทอร์เน็ต มากที่สุดทุกช่วงเวลา (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2559)

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารในปัจจุบันทำให้คนไทยมีพฤติกรรมใช้มือถือเชื่อมต่อ อินเทอร์เน็ตบ่อยและนานมากในแต่ละครั้งที่ใช้งาน ส่งผลให้ธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และการตลาดออนไลน์ ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากในช่วงหลายปีที่ผ่านมา อีกทั้งการเข้าถึงและเสถียรภาพการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต มีประสิทธิภาพมากขึ้น กอปรกับรัฐบาลให้การส่งเสริมสนับสนุนมากขึ้น การตลาดผ่านสื่อสังคมออนไลน์จึงเป็นเครื่องมือ สำคัญของนักการตลาดที่เกือบทุกธุรกิจนำมาใช้ในการสื่อสารกับผู้บริโภคอย่างแพร่หลายโดยอาศัยระบบ อินเทอร์เน็ตในการเชื่อมต่ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ได้แก่ คอมพิวเตอร์ (Computer) โน้ตบุ๊ก (Notebook) โทรศัพท์มือถือเคลื่อนที่ (Mobile Phone) และเครื่องช่วยงานส่วนบุคคลแบบดิจิทัล (PDA) ทั้งนี้การตลาดผ่านสื่อสังคม ออนไลน์เป็นวิธีการทางการตลาดที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้โดยตรง ทุกที่ทุกเวลา โดยเฉพาะด้านการรับรู้ข้อมูล สินค้าหรือบริการได้อย่างละเอียดตรงตามความต้องการ รวมถึงผู้ประกอบการสามารถนำเสนอสินค้าหรือบริการ ผ่านช่องทางออนไลน์ได้อย่างสะดวกและปลอดภัย (สุธินา หิรัญประทีป, 2558 ; นชกฤต วันตะเมธ, 2557)

การทำธุรกรรมผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Commerce: M-commerce) เป็นรูปแบบการตลาดออนไลน์ ที่นิยมเป็นอย่างมาก จึงได้มีการพัฒนาแอปพลิเคชัน (Application) ซึ่งเป็นโปรแกรมประยุกต์เพื่อใช้งานบนโทรศัพท์มือถือ โดยแอปพลิเคชันดังกล่าวทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้ประกอบการและผู้บริโภคในการซื้อขายสินค้าผ่านออนไลน์ โดยมีระบบการสั่งซื้อ รวมถึงการทำธุรกรรมทางการเงิน โดยเน้นความง่ายในการใช้งาน ความทันสมัย รวดเร็ว และความปลอดภัยของระบบการชำระเงินปัจจุบันแอปพลิเคชันสำหรับการซื้อขายออนไลน์ที่แนวโน้มแพร่หลาย เนื่องจากได้รับการตอบรับเป็นอย่างมาก ผู้ประกอบการจึงหันมาใช้แอปพลิเคชันเหล่านี้ในการขยายช่องทางการขาย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเกิดวิกฤติไวรัสโคโรนา 2019 แอปพลิเคชันในการสั่งอาหารได้รับการตอบรับเป็นอย่างมาก ทั้งนี้มีหลายตราสินค้า เช่น Food Panda LineMan Grabfood Skootra GET เป็นต้น ให้บริการส่งอาหารตั้งแต่ร้านอาหารชั้นนำจนถึงอาหารริมถนนโดยจะมาเป็น รูปแบบของแอปพลิเคชัน ธุรกิจดังกล่าวมีแนวโน้มเติบโตสูงมากในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา โดยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 10

การเติบโตของธุรกิจบริการดังกล่าวสอดคล้องกับโครงสร้างประชากรที่มีขนาดครัวเรือนเล็กลง รวมไปถึงในปัจจุบันมีการแพร่ระบาดของไวรัส Covid-19 ทำให้พฤติกรรมของผู้บริโภคนั้นเปลี่ยนไปเป็นอย่างมาก โดยผู้บริโภคเน้นความสะดวกสบายประหยัดเวลา อีกทั้งยังปลอดภัยต่อผู้บริโภคที่ไม่จำเป็นต้องออกไปข้างนอก ในสถานการณ์ช่วงนี้อีกด้วย โดยการเติบโตของตลาด Food Demand นั้นจะมาจากการสร้างสเกลของแต่ละ แพลตฟอร์มเป็นหลักทำให้แต่ละ Application พยายามสร้างเครื่องมือ โปรโมชั่น หรือแม้กระทั่งเครื่องมืออื่น

เพื่อสร้างความรักดีให้เกิดขึ้น เช่น ทำอย่างไรลูกค้าถึงจะนึกถึงและเป็นตัวเลือกแรกเมื่อต้องการที่จะสั่งอาหาร ซึ่งเรื่องเหล่านี้ส่งผลดีในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านประโยชน์ของร้านค้าที่มีช่องทางการขายที่มากขึ้น ทำให้ยอดขายเติบโตมากขึ้น ด้านผู้ให้บริการก็สามารถเข้าถึงร้านค้าใหม่ๆ ได้ แม้ไม่สะดวกในการเดินทางไปทานที่ร้านก็สามารถสั่งอาหารร้านนั้นมาทานที่บ้านหรือสถานที่ทำงานของตนเองได้โดยไม่ต้องเสียเวลาในการทำงาน และช่วยประหยัดเวลาได้อีกด้วย สุดท้ายเจ้าของแพลตฟอร์มได้ผลกำไรจากการเติบโตด้วยเช่นกัน จะเห็นได้ว่าธุรกิจ Delivery ล้วนส่งผลให้ทั้งผู้บริโภค ร้านค้า และเจ้าของแพลตฟอร์มที่ได้ประโยชน์ร่วมกัน (ณรงค์ศักดิ์ ปลอดมีชัย, 2562)

จากพฤติกรรมการบริโภคดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือ (Mobile Technology Acceptance) ที่สามารถอธิบายแบบจำลอง ประกอบด้วย การรับรู้ความเข้ากันได้ (Perceived compatibility) การรับรู้ประโยชน์จากการใช้งาน (Perceived usefulness) การรับรู้ความง่ายในการใช้งาน (Perceived ease of use) การรับรู้ทรัพยากรทางการเงิน (perceived financial resources) การรับรู้ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย (perceived security risk) และการรับรู้ความไว้วางใจ (perceived trust) (Ooi and Tan, 2016) ลำปางเป็นจังหวัดในภาคเหนือตอนบนซึ่งผู้บริโภคส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการซื้ออาหารที่ร้านด้วยตนเองหรือร้านอาหารส่งให้ผู้บริโภคโดยตรง แต่เนื่องด้วยความปกติใหม่ทำให้ผู้ประกอบการได้นำแนวคิดธุรกิจบริการแบบ Delivery ในสองแบรนด์ คือ Food Panda และ Grab Food มาให้บริการ ซึ่งผู้บริโภคในจังหวัดให้ความสนใจเป็นอย่างมาก จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือและพฤติกรรมการบริโภคออนไลน์ว่าส่งผลต่อการเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านทางแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในจังหวัดลำปางอย่างไร ทั้งนี้ผลของการศึกษาจะเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารระดับสูงหรือเจ้าของกิจการสามารถนำมาใช้ในการวางแผนการจัดการเชิงกลยุทธ์เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันต่อไป

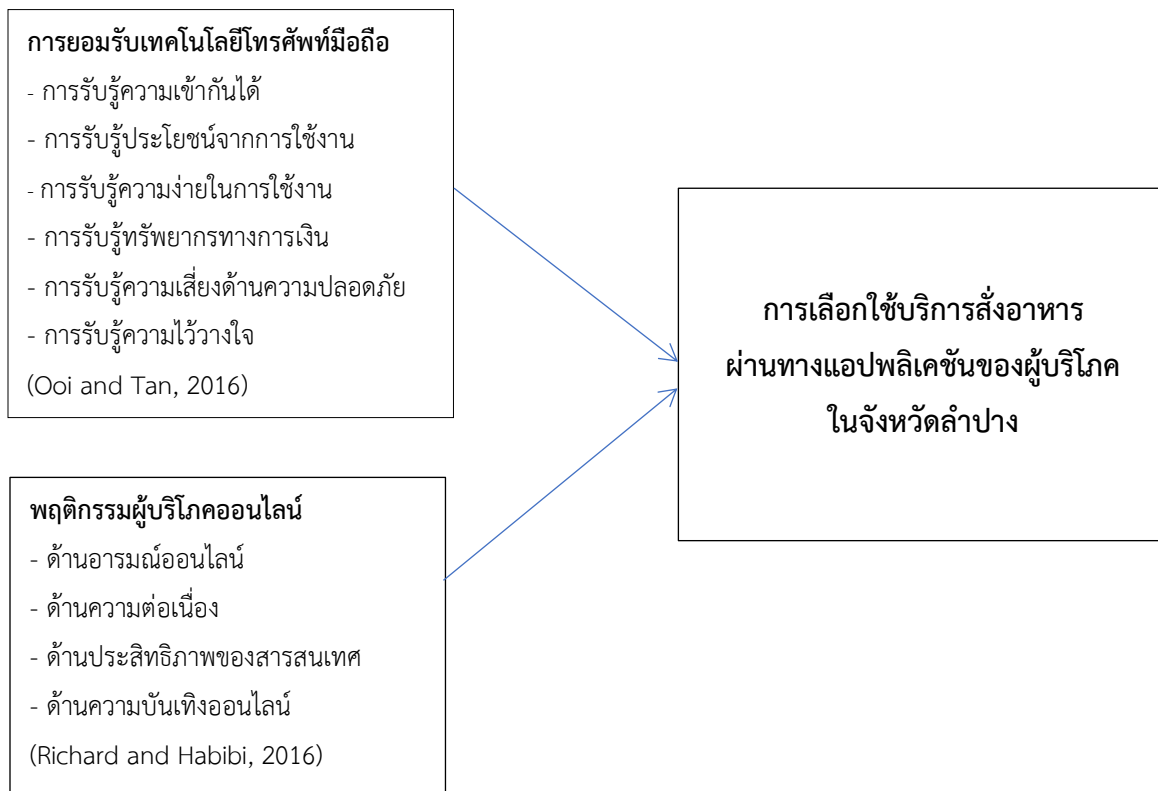
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือและพฤติกรรมผู้บริโภคที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านทางแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในจังหวัดลำปาง

สมมติฐานของการวิจัย

1. การยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือส่งผลต่อการเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านทางแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในจังหวัดลำปาง
2. พฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านทางแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในจังหวัดลำปาง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริโภคในจังหวัดลำปาง จำนวน 229,436 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริโภคที่ใช้และเคยใช้บริการแอปพลิเคชันในการสั่งซื้ออาหารผ่านแอปพลิเคชัน ได้แก่ Grab food และ Food Panda ในจังหวัดลำปาง ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอนทำการสุ่มตัวอย่างที่ระดับค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ระดับ .05 ได้จำนวน 384 คน (Yamane, 1973) ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยจึงเก็บขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยได้ทำการแจกแบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด ได้รับการตอบกลับจำนวน 387 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้ทำ Data Cleaning ตัดแบบสอบถามที่ไม่มีความน่าเชื่อถือออกเหลือที่ครบสมบูรณ์จำนวน 347 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 86.75 ของแบบสอบถามทั้งหมด

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามโดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิดและลักษณะคำตอบใช้มาตราวัด Likert Scale ที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ครอบคลุม 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ

อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ช่วงเวลาในการใช้งาน ประเภทที่อยู่อาศัย 2) การยอมรับเทคโนโลยี โทรศัพท์มือถือ ประกอบด้วย การรับรู้ความเข้ากันได้ การรับรู้ประโยชน์จากการใช้งาน การรับรู้ความง่ายในการใช้งาน การรับรู้ทรัพยากรทางการเงิน การรับรู้ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและการรับรู้ความไว้วางใจ 3) พฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ในการเลือกใช้อปพลิเคชัน ประกอบด้วย ด้านอารมณ์ออนไลน์ในการใช้งาน ด้านความต่อเนื่อง ด้านประสิทธิภาพของสารสนเทศ และด้านความบันเทิงออนไลน์ 4) การเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านแอปพลิเคชัน

ผู้วิจัยใช้การทดสอบความตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญด้านการตลาด และการจัดการเชิงกลยุทธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน และความสอดคล้องของเนื้อหาที่ต้องการศึกษา จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนของเนื้อหาจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม (Reliability) โดยทดลองนำแบบสอบถาม จำนวน 30 ชุด ไปใช้กับผู้บริโภคที่สั่งซื้ออาหารผ่านแอปพลิเคชันในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟาของครอนบาคได้ค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ 0.977 แบบสอบถามประเด็นการยอมรับเทคโนโลยี โทรศัพท์มือถือ เท่ากับ .955 พฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์เท่ากับ .948 และการตัดสินใจใช้บริการเท่ากับ .942 ซึ่งเป็นค่าที่มีมากกว่า .07 ซึ่งสามารถนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาใช้ในการเก็บข้อมูลจริงได้

สรุปผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 55.90 อายุระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 61.38 สถานภาพโสด มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 15,000 บาท ช่วงเวลาในการใช้แอปพลิเคชันในการสั่งอาหาร เวลา 12.01-15.00 น. และมีที่พักอาศัยเอง ร้อยละ 62.0

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าระดับความคิดเห็น 3 ลำดับแรก คือ ด้านการรับรู้ประโยชน์จากการใช้งาน ด้านการรับรู้ความง่ายในการใช้งาน และด้านการรับรู้ความเข้ากันได้ ตามลำดับ

ด้านการรับรู้ประโยชน์การใช้งานภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยมีระดับความคิดเห็น 3 อันดับแรก ได้แก่ การใช้งานแอปพลิเคชันทำให้ได้รับความสะดวกสบาย การใช้งานทำให้ประหยัดเวลาในการดำเนินชีวิตมากขึ้น และการสั่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันมีร้านค้าให้เลือกหลากหลาย ด้านการรับรู้ความง่ายในการใช้งานภาพรวมอยู่ในระดับมากใน 3 อันดับ ได้แก่ สามารถสั่งอาหารได้ทุกที่ ทุกเวลา แอปพลิเคชันการจัดส่งอาหารง่ายต่อการค้นหาร้านค้า และการใช้งานทำให้การตัดสินใจรับประทานอาหารของท่านง่ายขึ้น ด้านการรับรู้ความเข้ากันได้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากใน 3 อันดับ ได้แก่ แอปพลิเคชันสั่งอาหารรองรับการใช้งานได้หลากหลาย เช่น สมาร์ทโฟน

แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ เป็นต้น แอปพลิเคชันสั่งอาหารออนไลน์มีรูปแบบที่ทันสมัยและแอปพลิเคชันสั่งอาหารเหมาะสมกับการใช้งานบนโทรศัพท์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็น 3 ลำดับแรก คือ พฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ด้านอารมณ์ออนไลน์ในการใช้งานด้านประสิทธิภาพของสารสนเทศ และด้านความบันเทิงออนไลน์ ตามลำดับ

ด้านอารมณ์ออนไลน์ในการใช้งานอยู่ในระดับมากโดยมีระดับความคิดเห็น 3 อันดับแรก ได้แก่ รู้สึกพึงพอใจในการใช้งาน สามารถเลือกสินค้าได้ตามที่ต้องการ และสามารถหาร้านอาหารที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว ด้านประสิทธิภาพของสารสนเทศอยู่ในระดับมากโดยมีระดับความคิดเห็น 3 อันดับแรก ได้แก่ มีข้อมูลโปรโมชั่นที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจใช้บริการ มีรายละเอียดของอาหารที่ถูกต้อง และรายละเอียดอาหารมีการปรับปรุงข้อมูลอยู่เสมอ และด้านความบันเทิงออนไลน์มีระดับความคิดเห็นในระดับมากโดยมีระดับความคิดเห็น 3 อันดับแรก ได้แก่ โปรโมชั่นในแอปพลิเคชันทำให้รู้สึกพึงพอใจเมื่อทำการสั่งซื้ออาหาร การเลือกซื้ออาหารผ่านแอปพลิเคชันทำให้รู้สึกเพลิดเพลิน และการเลือกซื้ออาหารผ่านแอปพลิเคชันทำให้รู้สึกไร้ความกังวลตามลำดับ

การเลือกใช้บริการผ่านแอปพลิเคชันมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจสูงที่ใช้บริการผ่านทางแอปพลิเคชัน หากมีโอกาสจะเลือกใช้บริการซื้ออาหารออนไลน์ และมีแนวโน้มที่จะซื้ออาหารผ่านบริการ ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ตาราง 1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปร	การเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในจังหวัดลำปาง						
	S.E.	b	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
การยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือ							
- การรับรู้ความเข้ากันได้	.055	.151	.135	2.724	.007*	.551	1.817
- การรับรู้ประโยชน์จากการใช้งาน	.058	.308	.031	.649	.517	.588	1.701
- การรับรู้ความง่ายในการใช้งาน	.050	.014	.014	.292	.770	.530	1.888
- การรับรู้ทรัพยากรทางการเงิน	.043	.051	.057	1.197	.232	.542	1.844
- การรับรู้ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย	.052	.033	.034	.632	.528	.427	2.343
- การรับรู้ความไว้วางใจ	.056	-.041	-.039	-.734	.463	.437	2.289
พฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์							
- ด้านอารมณ์ออนไลน์	.059	.289	.250	4.892	.000*	.481	2.078
- ด้านความต่อเนื่อง	.050	-.004	-.004	-.078	.938	.554	1.804
- ด้านประสิทธิภาพของสารสนเทศ	.048	.091	.091	1.881	.041*	.511	1.959
- ด้านความบันเทิงออนไลน์	.050	.386	.386	7.467	.000*	.452	2.215

$R^2=0.550$, $F=21.608$, $*p < 0.05$

จากตาราง 1 ผลจากการทดสอบสมมุติฐานโดยการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้นพหุ พบว่า การยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือ และพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์นั้นส่งผลต่อการเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในจังหวัดลำปางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ได้แก่ ปัจจัยยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือด้านการรับรู้ความเข้าใจ (Sig.=007) พฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ด้านอารมณ์ออนไลน์ (Sig.=.000) ด้านประสิทธิภาพของสารสนเทศ (Sig.=.041) และด้านความบันเทิงออนไลน์ (Sig.=.000) ในขณะที่ปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในจังหวัดลำปางนั้นได้แก่ การยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือด้านการรับรู้ประโยชน์จากการใช้งาน ด้านการรับรู้ความง่ายในการใช้งาน การรับรู้ทรัพยากรทางการเงิน ด้านการรับรู้ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย และด้านการรับรู้ความไว้วางใจ พฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ด้านความต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาน้ำหนักของผลกระทบตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในจังหวัดลำปาง พบว่า พฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ด้านความบันเทิงออนไลน์ ($\beta = .386$) ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในจังหวัดลำปางมากที่สุด รองลงมาพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ด้านอารมณ์ออนไลน์ ($\beta = .250$) การยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือด้านการรับรู้ความเข้าใจ ($\beta = .135$) และน้อยที่สุดคือพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ด้านประสิทธิภาพสารสนเทศ ($\beta = .091$)

อภิปรายผลการวิจัย

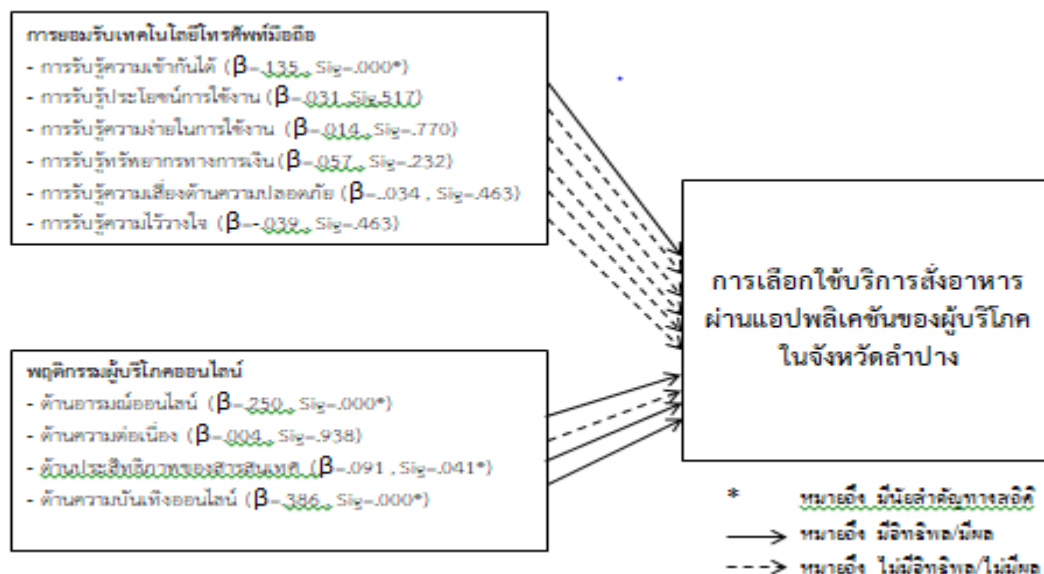
การยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าระดับความคิดเห็น 3 ลำดับแรก คือ ด้านการรับรู้ประโยชน์จากการใช้งานสอดคล้องกับแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือของ Ooi & Tan (2016) ที่ได้กล่าวว่าการรับรู้ประโยชน์จากการใช้งานเป็นปัจจัยที่กำหนดการรับรู้ในแต่ละบุคคลว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีส่วนช่วยพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและเป็นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อความตั้งใจแสดงพฤติกรรมใช้ด้วยการแสดงถึงระดับที่ผู้ใช้สามารถรับรู้ได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีส่วนช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ทั้งยังสอดคล้องกับอัครเดช ปิ่นสุข และนิตยา ฐานิตนกร (2559) พบว่าการรับรู้ประโยชน์จากการใช้งานส่งผลต่อความพึงพอใจในการจองตั๋วภาพยนตร์ออนไลน์ผ่านระบบแอปพลิเคชันของผู้ใช้บริการในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ทั้งยังสอดคล้องกับ สิทธิชัย ภูเขาแก้ว (2560) พบว่าการยอมรับเทคโนโลยีด้านการรับรู้ประโยชน์มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการ Grab ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร ด้านการรับรู้ความง่ายในการใช้งานสอดคล้องกับแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือของ Ooi & Tan (2016) ที่ได้กล่าวว่าการรับรู้ความง่ายในการใช้งานเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยระดับที่ผู้ใช้เชื่อว่าไม่ต้องอาศัยความพยายามในการใช้งาน ทั้งนี้หมายความว่าหากผู้ใช้ไม่ต้องใช้ความพยายามมากในการใช้งาน ผู้ใช้งานจะรับรู้ว่าจะสามารถนำเทคโนโลยีนั้นมาใช้งานได้ง่ายและส่งผลต่อการนำเทคโนโลยีมาใช้งาน ทั้งยังสอดคล้องกับอัครเดช ปิ่นสุข และนิตยา ฐานิตนกร (2559) พบว่าการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งานส่งผลต่อความพึงพอใจในการจองตั๋ว

ภาพยนตร์ออนไลน์ผ่านระบบแอปพลิเคชันของผู้ใช้บริการในจังหวัดกรุงเทพมหานคร อีกทั้งยังสอดคล้องกับสิทธิชัย ภูเขาแก้ว (2560) พบว่าการยอมรับเทคโนโลยีด้านการรับรู้ความง่ายในการใช้งานมีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการ Grab ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร และด้านการรับรู้ความเข้ากันได้สอดคล้องกับแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือของ Ooi & Tan (2016) ที่ได้กล่าวว่าการรับรู้ความเข้ากันได้เป็นปัจจัยที่กำหนดการรับรู้วัฒนธรรมและขอบเขตของเทคโนโลยีที่มีศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการและรูปแบบพฤติกรรมในการใช้งานเทคโนโลยี

พฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็น 3 ลำดับแรก คือ ด้านอารมณ์ออนไลน์ในการใช้งานสอดคล้องกับแบบจำลองพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ของ Richard , M.O., and Chebat, J.C. (2016) ได้กล่าวว่าการอารมณ์ออนไลน์เป็นสิ่งที่เมื่อผู้บริโภครู้สึกยินดีอารมณ์ยินดีนี้มีอิทธิพลต่อทัศนคติ ยกตัวอย่างทฤษฎีสภาพอารมณ์ที่คาดการณ์ว่าประสบการณ์ที่น่ารื่นรมย์ส่งผลต่อการถ่ายโอนทัศนคติ ทั้งยังสอดคล้องกับวรรณิกา จิตตินรากร (2559) ที่กล่าวว่าอารมณ์ออนไลน์ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าจากบริษัทขายตรงผ่านช่องทางออนไลน์ เนื่องจากประเด็นของการใช้ช่องทางออนไลน์ของบริษัทขายตรงทำให้สามารถเลือกซื้อสินค้าที่ต้องการได้อย่างอิสระ ด้านประสิทธิภาพของสารสนเทศสอดคล้องกับแบบจำลองพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ของ Richard ,M.O., and Chebat, J.C. (2016) ได้กล่าวว่าการประสิทธิภาพสารสนเทศมาจากการแสดงผลข้อมูลบนเว็บไซต์ที่มีระดับความถูกต้องของข้อมูล ซึ่งมีความสมบูรณ์เกี่ยวข้องกันและมีการปรับปรุงวันที่ให้เป็นปัจจุบันเสมอ ทั้งยังสอดคล้องกับวรรณิกา จิตตินรากร (2559) กล่าวว่าประสิทธิภาพของสารสนเทศส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าจากบริษัทขายตรงผ่านช่องทางออนไลน์ เนื่องจากข้อมูลสารสนเทศบนช่องทางออนไลน์ของบริษัทขายตรงเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจซื้อ ด้านความบันเทิงออนไลน์สอดคล้องกับแบบจำลองพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ของ Richard ,M.O., and Chebat, J.C. (2016) ได้กล่าวว่าการความบันเทิงออนไลน์เป็นกิจกรรมหรือการกระทำใดๆ ที่ปราศจากจุดมุ่งหมายทางกายภาพโดยตรงหรือเป็นกิจกรรมที่บุคคลมีความประสงค์ที่จะเข้าร่วมเพราะสนใจกิจกรรม ทั้งยังสอดคล้องกับจิตาภา ทัดหอม (2560) พบว่าพฤติกรรมออนไลน์ด้านความบันเทิงส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านช่องทางเฟซบุ๊กไลฟ์ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร

การเลือกใช้บริการผ่านแอปพลิเคชันมีระดับความคิดเห็นในระดับมากโดยมีระดับความคิดเห็น 3 อันดับแรก คือ มีความตั้งใจสูงที่ใช้บริการผ่านทางแอปพลิเคชัน หากมีโอกาสจะเลือกใช้บริการซื้ออาหารออนไลน์และมีแนวโน้มที่จะซื้ออาหารผ่านบริการ ตามลำดับ สอดคล้องกับ สิทธิชัย ภูเขาแก้ว (2560) พบว่าการตัดสินใจใช้บริการ Grab ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ในทุกครั้งของการใช้บริการจะนึกถึง Grab เป็นสิ่งแรกเสมอ ก่อนใช้บริการจะหาข้อมูลผ่านเว็บไซต์ และสอบถามข้อมูลจากเพื่อนหรือคนรู้จักก่อนเสมอ และ

ไม่ลังเลที่จะเลือกใช้บริการ Grab ในอนาคต และจะแนะนำผู้อื่นให้มาใช้บริการ Grab ด้วย ทั้งนี้สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ดังภาพ 1

สมมติฐานข้อที่ 1 การยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือส่งผลต่อการเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านทางแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในจังหวัดลำปางในด้านการรับรู้ความเข้ากันได้สอดคล้องกับพรชนก พลาบุลย์ (2558) พบว่าการยอมรับและการใช้เทคโนโลยีด้านความเข้ากันได้ของเทคโนโลยีส่งผลต่อความตั้งใจของประชาชนในการใช้บริการธุรกรรมทางการเงินผ่านระบบพร้อมเพย์ (PromptPay) ของรัฐบาลไทย ทั้งยังสอดคล้องกับวิริยาภรณ์ เตชะกฤตธีรพงศ์ (2558) พบว่า ความเข้ากันได้ส่งผลต่อการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีในการทำงานร่วมกันในองค์กรอย่างมีนัยสำคัญ

สมมติฐานข้อที่ 2 พฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านทางแอปพลิเคชันในด้านอารมณ์ออนไลน์ สอดคล้องกับวรรณนิภา จิตตินรากร (2561) พบว่า พฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ด้านอารมณ์ออนไลน์ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าจากบริษัทขายตรงผ่านช่องทางออนไลน์ ทั้งยังสอดคล้องกับกรรณิการ์ โพธิ์ศรี (2559) พบว่า พฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ด้านอารมณ์ทางออนไลน์ตัดสินใจเลือกสถานที่ท่องเที่ยวของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร ด้านประสิทธิภาพของสารสนเทศ สอดคล้องกับ Richard and Chebat (2016) กล่าวว่าประสิทธิภาพของสารสนเทศมาจากการแสดงผลข้อมูลบนเว็บไซต์ที่มีระดับความถูกต้องของข้อมูลซึ่งมีความสมบูรณ์เกี่ยวข้องกันและมีการปรับปรุงวันที่ให้เป็นปัจจุบันเสมอ ทั้งยังสอดคล้องกับณัฐนันท์ พิธิวัตโชติกุล (2558) พบว่า พฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ด้านประสิทธิภาพของสารสนเทศส่งผลต่อความตั้งใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร และด้านความบันเทิงออนไลน์สอดคล้องกับเกวรินทร์ ละเอียดดินันท์

และนิตนา ฐานิตธนกร (2559) พบว่าพฤติกรรมออนไลน์ด้านความบันเทิงออนไลน์มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งยังสอดคล้องกับวรรณิกา จิตตินรากร (2561) พบว่า พฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ด้านความบันเทิงออนไลน์ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าจากบริษัทขายตรงผ่านช่องทางออนไลน์ ทั้งยังสอดคล้องกับการนิการ โพธิ์ศรี (2559) พบว่า พฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ด้านความบันเทิงออนไลน์มีผลกระทบต่อ การตัดสินใจเลือกสถานที่ท่องเที่ยวของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

1) จากการศึกษา พบว่า การยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือ ด้านการรับรู้ประโยชน์ จากการใช้งาน ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันของผู้บริโภคมากที่สุด รองลงมาคือด้านการรับรู้ความง่ายในการใช้งาน ด้านการรับรู้ความเข้ากันได้ ด้านการรับรู้ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย ด้านการรับรู้ความไว้วางใจ และด้านการรับรู้ทรัพยากรทางการเงิน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ประกอบการควรมีการรณรงค์หรือ การส่งเสริมการตลาดเพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความรู้สึกว่าการใช้บริการชำระค่าบริการจัดส่งอาหารผ่านบัตรเครดิต มีความสะดวก และมีระบบความปลอดภัยสูง ตลอดจนดำเนินการควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมการตลาดอื่นๆ อาทิ การยกเว้นค่าธรรมเนียมสำหรับยอดบริการที่สูง การส่งเสริมการขายร่วมกับบัตรเครดิตของธนาคารอื่นๆ เป็นต้น

2) ผลการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ด้านอารมณ์ออนไลน์ในการใช้งานส่งผลต่อการเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในจังหวัดลำปาง รองลงมาคือด้านประสิทธิภาพของสารสนเทศ ด้านความบันเทิงออนไลน์ และด้านความต่อเนื่อง ตามลำดับ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ประกอบการ ควรคำนึงถึงการออกแบบแอปพลิเคชันให้มีความทันสมัย ง่ายต่อการใช้งาน มีข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ ต่อผู้บริโภคให้มากที่สุด

3) จากการศึกษา พบว่า การเลือกใช้บริการสั่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในจังหวัดลำปาง เนื่องด้วยมีความตั้งใจสูงที่จะใช้บริการผ่านแอปพลิเคชัน หากมีโอกาสจะเลือกใช้บริการซื้ออาหารออนไลน์ และมีแนวโน้มที่จะซื้ออาหารผ่านบริการออนไลน์ ตามลำดับ ดังนั้นผู้ประกอบการควรหาช่องทางการส่งเสริม การตลาดผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อให้เกิดการรับรู้ถึงแอปพลิเคชันบริการสั่งอาหารออนไลน์ ทั้งนี้จะเป็นการเน้น ย้ำให้เกิดการใช้บริการซ้ำและการตัดสินใจใช้บริการสำหรับลูกค้าใหม่อีกด้วย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1) การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับแอปพลิเคชันในสองตราสินค้า ได้แก่ Food Panda และ Grab Food ซึ่งในปัจจุบันแอปพลิเคชันมีการเปลี่ยนแปลงในการใช้บริการอย่างรวดเร็ว ดังนั้นเพื่อให้ครอบคลุม ถึงสถานการณ์ในอนาคตควรศึกษาเพิ่มเติมถึงตราสินค้าใหม่ด้วย

2) การศึกษาครั้งนี้ศึกษากับตัวแปรการยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือและพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมตัวแปรอื่นๆ ที่อาจมีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสั่งอาหาร เช่น ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา พฤติกรรมการสื่อสารแบบบอกต่อ นอกจากนั้นพฤติกรรมของบุคคลที่แตกต่างกันในแต่ละช่วงอายุอาจส่งผลต่อการตัดสินใจในการใช้บริการด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ผลที่ได้อาจเป็นประโยชน์ต่อองค์กรธุรกิจในการนำไปปรับปรุงและวางแผนกลยุทธ์สำหรับพัฒนาแอปพลิเคชันการจัดส่งอาหารให้ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ โพธิ์ศรี. (2559). ผลกระทบของวัฒนธรรม สื่อสังคม และพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ที่มีต่อการตัดสินใจเลือกสถานที่ท่องเที่ยวของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- จิตาภา ทัดหอม (2558) . การตลาดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ความไว้วางใจและคุณภาพของระบบสารสนเทศที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านช่องทางการถ่ายทอดสดเฟซบุ๊กไลฟ์ (Facebook Live) ของผู้บริโภคออนไลน์ในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- ณรงค์ศักดิ์ ปลอดมีชัย. (2562). การเติบโตของตลาดหุ้น เดลิเวอร์รี่. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2563, จาก <https://www.posttoday.com/finance-stock/columnist/602101>.
- ณัฐนันท์ พิธิวัตโชติกุล (2558). การยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือ การตลาดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ที่ส่งผลต่อความตั้งใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- นธกฤต วันตะเมธ. (2557). การสื่อสารการตลาด. กรุงเทพฯ: ภาควิชานิเทศศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วรรณิกา จิตตินารากร (2559). การยอมรับเทคโนโลยีและพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้า. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- วิริยาภรณ์ เตชะกฤตธีรพงศ์ (2558) .ปัจจัยการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีการทำงานร่วมกันของบุคลากรในองค์กร. ปรินญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารสารสนเทศเพื่อการจัดการ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- สิทธิชัย ภูเขาแก้ว (2560). ปัจจัยการยอมรับเทคโนโลยีที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการ Grab ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สุทินา หิรัญประทีป. (2558). ประสิทธิภาพของการสื่อสารการตลาดออนไลน์สำหรับกลุ่มเยาวชนของธุรกิจดนตรีในประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

- สุรพล อิศรไกรศีล. (2563). “ราชบัณฑิตบัญญัติศัพท์ New normal ใช้ทับศัพท์ “นิวนอร์มัล” หรือ ความปกติใหม่,” สืบค้นเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2563, จาก <https://workpointtoday.comราชบัณฑิตบัญญัติศัพท์-new-normal>.
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. (2559). “รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตของประเทศไทย ปี 2558”. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2563, จาก <https://www.etda.or.th/publishing-detail/thailand-internet-user-profile-2015-th.html>.
- อัครเดช ปิ่นสุข. (2557). การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ คุณภาพการบริการอิเล็กทรอนิกส์ และส่วนประสมการตลาดในมุมมองของลูกค้าที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ (E-satisfaction) ในการจองตั๋วภาพยนตร์ออนไลน์ผ่านระบบแอปพลิเคชันของผู้ใช้บริการในจังหวัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- Jirayu Limjinda. (2019). เมื่อคนไทย “ติดมือถือ” มากเป็นอันดับหนึ่งของโลก. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2563, จาก <https://medium.com/@jir4yu>.
- Ooi, K.B. and Tan, G. W. H. (2016). Mobile technology acceptance model: an investigation using mobile users to explore smartphone credit card. *Journal of Expert systems with application*. 59, 33-46.
- Richard, M. O., & Chebat, J. C. (2016). Modeling online consumer behavior: Preeminence of emotions and moderating influences of need for cognition and optimal stimulation level. *Journal of Business Research*, 69, 541–553
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd ed. New York: Harper and Row Pub.

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42

School Management in principle of the Sufficiency Economy Philosophy with
affecting to school management under the office of Secondary Educational
Service Area Office 42

¹อุเทน แป้งนวลดี, ²ทินกร พูลพุด และ ³รวงทอง ถาพันธุ์

¹Uten Pangnualdi, ²Tinagorn Poolput and ³Ruangthong Thaphan

^{1,2,3}มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

^{1,2,3}Chaopraya University

¹ Corresponding Author. E-mail:Uten2534@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารสถานศึกษาและการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี 4) เพื่อสร้างสมการทำนายการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถทำนายประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test ค่า F-test และสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารสถานศึกษาและการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และตำแหน่ง โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความสัมพันธ์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) สมการทำนาย การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถทำนายการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ทั้งหมด 5 ด้าน สามารถร่วมกันพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ได้

จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม ด้านความมีเหตุผล ด้านความรู้ ด้านความมีภูมิคุ้มกัน และด้านความพอประมาณ โดยมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์เท่ากับ ร้อยละ 33.20 (Adjusted R Square = .332) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การบริหาร; สถานศึกษา; ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The aims of this research were 1) to examine the level of school management and the school management in principle of the “Sufficiency Economy Philosophy” under Uthai Thani Secondary Educational Service Area Office 42 2) to compare the management of educational institutions that follows the “Sufficiency Economy Philosophy” under Uthai Thani Secondary Educational Service Area Office 42 3) to study the relationship between the school management and follows “Sufficiency Economy Philosophy” with under Uthai Thani Secondary Educational Service Area Office 42 4) to formulate the regression equations for predicting the management of educational institutions with the “Sufficiency Economy Philosophy” under Uthai Thani Secondary Educational Service Area Office 42. The samples for this study included 260 educational administrators and teachers in Uthai Thani Secondary Educational Service Area Office 42. Rating scale questionnaires were applied as a research instrument. Data were analyzed statistically by percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and Multiple Regression.

The research results were revealed as follows:1) The overall degree of educational institution management and the management of educational institutions that follows the “Sufficiency Economy Philosophy” within Uthai Thani Secondary Educational Service Area Office 42 was shown at the high level. More precisely, the degree of educational institution management was measured at the high level in all aspects. 2) The statistically significant difference at .05 was reported by comparing the management of educational institutions that follows the “Sufficiency Economy Philosophy” within Uthai Thani Secondary Educational Service Area Office 42 divided by gender, age, educational level, experience, and position. 3) The positive correlation of .01 was indicated in the relationship of the educational institution management following “Sufficiency Economy Philosophy” within Uthai Thani Secondary Educational Service Area Office 42. 4) With regard to the regression equations, five predictor variables derived from the management of educational institutions with the “Sufficiency Economy Philosophy” in Uthai Thani Secondary Educational Service Area Office 42 were estimated with five dependent variables including moderation, reasonableness, self-immunity, moral condition and knowledge condition. The explanatory power of regression models was at 33.20% (Adjusted R Square = .332) and was statistically significant at .01.

Keywords: management; Educational institutions; sufficiency economy

บทนำ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร (ในรัชกาลที่ 9) ได้พระราชทานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อชี้แนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี เพื่อให้พสกนิกรชาวไทย

ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม 2563) | Vol.6 No.3 (September-December 2020):ISSN 2465-3578

รอดพ้นจากภาวะวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจตกต่ำพร้อมทั้งทรงเน้นย้ำแนวทางการดำรงชีวิตให้คงอย่างมั่นคงและยั่งยืน ประชาชนทุกคนควรร่วมกันหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิตโดยเฉพาะด้านความพอเพียงอันหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เพื่อให้เกิดความสมดุลและมีความพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้อย่างดี (คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, 2557) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในหมวด 5 ได้บัญญัติแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 3 แนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน มาตรา 78 (1) ที่บัญญัติว่า “มาตรา 73 รัฐต้องดำเนินการตามนโยบายด้านบริหารราชการแผ่นดิน ดังต่อไปนี้” (1) บริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน โดยต้องส่งเสริมการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญตลอดจนแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้เน้นดัชนีชี้วัดความสุขในการพัฒนาประเทศตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการบริหารที่มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้หลักการความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม เข้ามาเป็นหลักการบริหารสถานศึกษาในทุกมิติ ทั้งด้านนโยบาย งบประมาณ บุคลากร สถานที่ และชุมชนสัมพันธ์ มีการจัดการเรียนที่สอดคล้องกระบวนการปลูกฝังหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้มีความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งทางด้านวัตถุสังคมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (ปริญญช พิบูลสรารุช, 2557) การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการบริหารที่มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้หลักการความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม เข้ามากำหนดเป็นหลักการบริหารสถานศึกษาในทุกมิติ ทั้งด้านนโยบาย งบประมาณ บุคลากร สถานที่ และชุมชนสัมพันธ์ มีการจัดการเรียนที่สอดคล้องกระบวนการปลูกฝังหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้เป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติของผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างสอดคล้องกับภูมิหลังของสถานศึกษา มีการพัฒนาบุคลากรให้ได้เรียนรู้ พัฒนาตนและปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการบ่มเพาะอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงเพื่อให้มีความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งทางด้านวัตถุสังคมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (ปริญญช พิบูลสรารุช, 2557)

สถานศึกษาในฐานะหน่วยจัดการศึกษาในระดับพื้นฐานจึงจำเป็นต้องสอดคล้องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการ ซึ่งการดำเนินงานต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียนทุกคน ให้มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ ปลูกฝัง และเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้มีความรู้ความเข้าใจในสาระของปรัชญา ตระหนักในความสำคัญและทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องเหมาะสม โดยสถานศึกษาบูรณาการระบบการบริหารภายในตามแนวของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในเรื่องการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศ และการจัดระบบบริหารจัดการ โดยให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม มีการติดตามผลและประเมินผลการจัดการศึกษาอยู่เสมอ (ทิตินา แหมมณี, 2553) จากผลการดำเนินการของสถานศึกษา

ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ในปีการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า การบริหารสถานศึกษามีการสอดแทรกการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการบริหารงาน 4 งาน อันได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานบุคคล 3) การบริหารงานงบประมาณ และ 4) การบริหารงานทั่วไป ตามหลักการบริหารสถานศึกษา และตามยุทธศาสตร์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด โดยมีการนำไปบูรณาการกับหลักสูตรสถานศึกษาให้เกิดการเรียนรู้การสอนอย่างจริงจัง เนื่องจากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานของการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 42 หรือไม่อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาและการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ที่ปรากฏในปัจจุบัน
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่ง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี
4. เพื่อสร้างสมการทำนาย การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถทำนายการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี

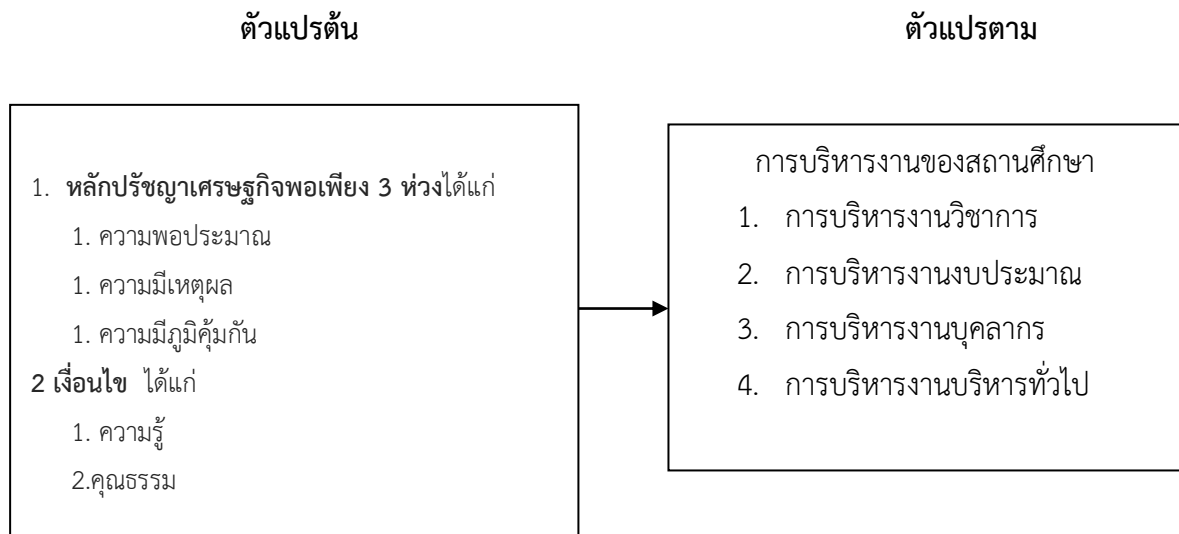
สมมติฐานของการวิจัย

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
2. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี มีความสัมพันธ์กันทางบวก
3. ตัวแปรของการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างน้อย 1 ตัวแปรสามารถพยากรณ์สมการเพื่อทำนายการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและงานวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ผู้วิจัยสามารถเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัยแนวทางการบริหารจัดการในการ

น้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ครั้งนี้ เป็นการวิจัยการวิจัยเชิงพรรณนา หรือแบบบรรยาย (Descriptive research) ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 21 แห่ง จำนวน 785 คน

กลุ่มตัวอย่าง ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี โดยได้มาจากการกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่ มอร์แกน (Robert V. Krejcie and Eayle W. Morgan และการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยกำหนดสัดส่วนร้อยละจำนวนประชากรกับกลุ่มตัวอย่างจากนั้นทำการจับฉลากเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 260 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

ตอนที่ 2 แบบมาตราส่วนประมาณค่าในการสอบถามการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 48 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 40 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อกระทงคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะวัด (Index of Item Objective Congruence: IOC) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ ตั้งแต่ระดับ 0.50 – 1.00 ถือว่ายอมรับได้ ปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดให้ทุกข้อ

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Alpha) ที่ .901

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามลำดับขั้น ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากสำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี เพื่อขออนุญาตในความร่วมมือไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือจากสำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเจ้าพระยาไปยังกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และกำหนดระยะเวลาในการขอรับแบบสอบถามคืน โดยผู้วิจัยแนบซองติดแสตมป์เจ้าหน้าที่ผู้วิจัย เพื่อความสะดวกของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง และนำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลอีกครั้ง แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของ โดยใช้ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) การทดสอบสมมติฐาน (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE WAY ANOVA) หรือ (F-test) และสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาการบริหารสถานศึกษาและการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ระดับการบริหารสถานศึกษาและการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ปรากฏดังนี้

1.1 ระดับการบริหารสถานศึกษาและการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ปรากฏตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ระดับการบริหารสถานศึกษาและการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี โดยภาพรวมและรายด้าน

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านความพอประมาณ	4.12	0.65	มาก
2. ด้านการใช้เหตุผล	4.34	0.54	มาก
3. ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน	4.15	0.59	มาก
4. ด้านความรู้	4.51	0.62	มากที่สุด
5. ด้านคุณธรรม	4.43	0.59	มาก
เฉลี่ยรวม	4.31	0.31	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาและการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้ สูงสุด ($\bar{X}$ = 4.51) อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความพอประมาณ ต่ำสุด ($\bar{X}$ = 4.12) อยู่ในระดับมาก

1.2 การบริหารสถานศึกษาและการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ตามขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา ปรากฏตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ระดับการบริหารสถานศึกษาตามข้อบ่งชี้ภารกิจของสถานศึกษา 4 ด้าน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานีโดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.22	0.65	มาก
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	4.37	0.46	มาก
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.41	0.56	มาก
4. ด้านการบริหารทั่วไป	4.48	0.48	มาก
เฉลี่ยรวม	4.37	0.34	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาและการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.48) และด้านการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = 4.22)

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี มีดังนี้

2.1 จำแนกตามเพศ โดยรวม ไม่พบความแตกต่าง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 จำแนกตามอายุ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ และด้านบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความสัมพันธ์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ในภาพรวม

การบริหารสถานศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	การบริหารสถานศึกษา				
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y _{tot}
X ₁	.026	-.035	.070	-.141*	-.021
X ₂	.486**	.290**	.021	-.254**	.249**
X ₃	.299**	.523**	.157*	.031	.396**
X ₄	-.056	.117	.551**	.244**	.326**
X ₅	.008	-.142*	.198**	-.036	.024
X _{tot}	.277**	.281**	.394**	-.051	.371**

** p < .01, * p < .05

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กัน ($r = 0.371$) ซึ่งเมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ทั้งในภาพรวมและรายคู่มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกัน ซึ่งด้านความมีภูมิคุ้มกัน (X_3) สัมพันธ์กับการบริหารสถานศึกษามากที่สุด ($r = 0.396$) รองลงมา คือ ด้านความรู้ (X_4) ($r = 0.326$) และด้านความมีเหตุผล (X_2) ($r = 0.249$) สัมพันธ์กับการบริหารสถานศึกษาน้อยที่สุด ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด

4. สมการทำนายการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถทำนายประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ปรากฏตามตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 4 แสดงค่าตัวแปรพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี

ตัวแปรพยากรณ์	การบริหารสถานศึกษา				
	B	SE _B	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.912	.255		7.486**	.00
ด้านคุณธรรม (X ₅)	.060	.038	.104	1.585	.11
ด้านความมีเหตุผล (X ₂)	.097	.034	.155	2.874**	.00
ด้านความรู้ (X ₄)	.215	.028	.397	7.582**	.00
ด้านความมีภูมิคุ้มกัน (X ₃)	.251	.032	.437	7.880**	.00
ด้านความพอประมาณ (X ₁)	-.058	.034	-.111	-1.720	.09
R ² =.345 Adjusted R Square = .332 F = 26.743** Sig. of F = .000					

** p < .01

จากตารางที่ 4.18 พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ทั้งหมด 5 ด้าน สามารถร่วมกันพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ได้จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม ด้านความมีเหตุผล ด้านความรู้ ด้านความมีภูมิคุ้มกัน และด้านความพอประมาณ โดยมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์เท่ากับ ร้อยละ 33.20 (Adjusted R Square = .332) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_{\text{tot}} = 1.912 + .060(X_5) + .097(X_2) + .215(X_4) + .251(X_3) - .058(X_1)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$X_{\text{tot}} = .104(X_5) + .155(X_2) + .397(X_4) + .437(X_3) - .111(X_1)$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ผู้วิจัยมีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาและการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายมุ่งพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งให้สามารถจัดการกระบวนการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีคุณภาพด้วยความยั่งยืนจึงพัฒนา “สถานศึกษาพอเพียง” ให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา” เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการขยายผลการขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียง โดยได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาและประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่สำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ด้านความรู้และ ด้านคุณธรรม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการปลูกฝังและตระหนักในด้านความพอประมาณ ส่งเสริมให้รู้จักประมาณการใช้จ่าย ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีความพอประมาณ นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานภายใต้ความมีเหตุผล โดยยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ตัดสินใจเรื่องต่างด้วยเหตุผล บริหารงานแบบมีส่วนร่วมด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ รวมถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สอดคล้องกับ อภิชัย พันธเสน (2550) ที่ได้เสนอแนวทางสังเคราะห์องค์ความรู้ การดำเนินงานเศรษฐกิจพอเพียง. อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ เป็นผู้แสวงหาความรู้ใหม่ๆ ที่ทันสมัยอยู่เสมอ พัฒนา ส่งเสริมผู้เรียนในลักษณะองค์รวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ปัญญาและสังคม บริหารสถานศึกษาโดยมีการวางแผนการจัดบุคลากรและทรัพยากรอื่นๆ ของโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติงานและโครงการต่างๆ ตามที่กำหนด ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานโดยยึดถือหลักธรรมเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรม มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา

2. การบริหารสถานศึกษาและการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานวิชาการเป็นข้อกำหนดและแนวทางการดำเนินงานการศึกษาให้เป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้หลักสูตรสามารถพัฒนาผู้เรียนในด้านทักษะการเรียนรู้ให้มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นหัวใจของการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ตามที่สถานศึกษากำหนด ในการบริหารงานอื่นให้บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีบทบาทหลักในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ เช่น การบริหารการซ่อมแซมอุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในโรงเรียนได้อย่างพอดี สอดคล้องสอดคล้องกับ สมศักดิ์ ลาติ (2555) ได้วิจัยเรื่องสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า การให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและการหาแหล่งงบประมาณสนับสนุนโครงการส่วนการวางแผนงานวิชาการและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ปัญหาในการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ในด้านการใช้ทรัพยากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการหาแหล่งงบประมาณสนับสนุนโครงการและด้านการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ยกเว้นด้านการวางแผนงานวิชาการและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีปัญหาระดับน้อย โรงเรียนต้องการให้บุคลากรมีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง การได้รับงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอและผู้ปกครองเห็นความสำคัญและสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม และสอดคล้องกับ ประจักษ์ นาหนองตูม (2543) ศึกษาการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริของโรงเรียนแกนนำโครงการเศรษฐกิจพอเพียง

จังหวัดขอนแก่น พบว่า ด้านความพร้อมและสภาพปัญหา โรงเรียนมีความพร้อมด้านบุคลากรแต่มีปัญหาด้านชุมชน ผู้ปกครองนักเรียนยังไม่ให้การยอมรับและไม่สนับสนุน ด้านงบประมาณได้รับการจัดสรรจากทางราชการน้อย ค่าใช้จ่ายมีปัญหาด้านการปฏิบัติ ภาคเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนน้อย ด้านการบริหารจัดการมีความพร้อมน้อยและปัญหามาก ด้านการตลาดการประชาสัมพันธ์โครงการ นักเรียนรู้จักพึ่งตนเอง ชยัน อดทน สามัคคี มีการทำงานเป็นหมู่คณะและดำรงชีวิตอย่างมีความสุขได้

3. เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล รายละเอียดดังต่อไปนี้ จำแนกตามเพศ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการจัดการศึกษาตามจุดมุ่งหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และบรรลุตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่บรรจุไว้ในหลักสูตร จำแนกตามอายุ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านบริหารงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาการศึกษาให้มีความก้าวหน้าพร้อมที่จะเรียนรู้และยอมรับถึงความ จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ได้สัมผัสประสบการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย ไม่สอดคล้องกับจำแนกตามประสบการณ์ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบริหารงานวิชาการกับด้านบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านบริหารงบประมาณ และด้านบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ต่างมีแนวคิดเดียวกันในการบริหารจัดการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ และด้านบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานวิชาการ มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร อีกทั้งส่งเสริมให้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดเป็นหลักสูตรให้นักเรียนได้เรียนรู้ จัดระดมทรัพยากร เพื่อนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว บริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว เป็นอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ กมล จิตบุญ (2543) ที่พบว่า การจัดการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จต้องอยู่บนพื้นฐานของการวางแผนการจัดหลักสูตรที่เหมาะสมและสอดคล้องกับทฤษฎีที่นำมาประยุกต์ใช้

4. ความสัมพันธ์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ซึ่ง ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่กำหนดไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้านการมีภูมิคุ้มกัน สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษามากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารสถานศึกษา มีการวางแผนเตรียมความพร้อมพร้อมกับทุกสถานการณ์ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้นำที่สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ และกลุ่มคนที่หลากหลายได้เป็นอย่างดี

5. สมการทำนายการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถทำนายการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ทั้งหมด 5 ด้าน สามารถร่วมกันพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ได้จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม ด้านความมีเหตุผล ด้านความรู้ ด้านความมีภูมิคุ้มกัน และด้านความพอประมาณ โดยมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์เท่ากับ ร้อยละ 33.20 (Adjusted R Square = .332) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา มีการวางแผนการจัดการที่ดีมีความเตรียมพร้อมอยู่เสมอกับสิ่งที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาการณ ฉัตรวิโรจน์ (2555) ได้ศึกษาบทบาทของครูในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า ครูมีบทบาทในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 44.3 อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 34.5 และอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 21.3 ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติบทบาทของครู ได้แก่ 1) เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนเศรษฐกิจพอเพียง 2) การสนับสนุนจากหน่วยงานเอกชน 3) การสนับสนุนจากโรงเรียนและ 4) รายวิชาที่สอน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ด้านความพอประมาณ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญและสร้างความตระหนักให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รู้จักความพอประมาณ สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ และสามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมีความสุข

2) ด้านบริหารงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนการบริหารงบประมาณที่เกี่ยวข้องในการบริหาร มีการจัดสรรงบประมาณให้ทั่วถึง เพื่อสะดวกต่อการบริหารจัดการ และควรสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรรู้จักใช้เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย

- 1) ควรศึกษาแนวทางการดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา เพื่อให้ครูรู้จักความพอประมาณ
- 2) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องในการบริหารด้านงบประมาณ

เอกสารอ้างอิง

- กมล จิตบุญ.(2543). *กระบวนการวางแผนดำเนินงานตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดน่าน*. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ.มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. นทบุรี
- คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. (2557). *ประมวลคำในพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ตั้งแต่พุทธศักราช 2493 - 2546 ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ .
- ทิตนา แคมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประจักษ์ นาหนองตูม. (2543). *ศึกษาการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริของโรงเรียนแกนนำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปริญญช พินุลสรารูธ. (2557). *การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.
- พัฒนาภรณ์ ฉัตรวิโรจน์. (2555). *บทบาทของครู ในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. (การบริหารการศึกษา) ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมศักดิ์ ลาดี. (2555). *การศึกษการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. (การบริหารการศึกษา) ขอนแก่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อภิชัย พันธเสน. (2550). *สังเคราะห์องค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

Integrating Sports Medicine and Thai Holistic Health Care to be an Alternative Medicine for Solving Movement Disorders in Chiang Mai Community

¹Chockchai Panyakum, ²Pheeraphong Boonsiri, ³Jiraporn Supising and ⁴Wirasai Montha

^{1,2,4}Faculty of Education, Thailand National Sports University, Chiang Mai Campus and ³Graduate School, Western University

¹Corresponding Author. E-mail: I_Chokchai@hotmail.com

Abstract

The purpose of this study were 1) to construct a lesson plan for practical skills to be in treatment and rehabilitation of human movement disorders by integrating sports medicine and Thai Holistic Health Care as an alternative medicine for solving movement disorders, and 2) to evaluate the practical skills to be in treatment and rehabilitation of human movement disorders by integrating sports medicine and Thai Holistic Health Care as an alternative medicine. The samples were 100 volunteers of Chiang Mai community to be service recipients in Physical Education Therapy Center under Thailand National Sports University, Chiang Mai campus. The instruments used were 1) the lesson plan for practical skills to be in treatment and rehabilitation of human movement disorders by integrating sports medicine for students of Thai National Sports University, Chiang Mai campus, and 2) a package of practical skills for 100 volunteers of Chiang Mai community to be service recipients in Physical Education Therapy Center consisted of an interview form inquiry the background of symptom disorders, a questionnaire inquiring volunteers' opinions concerning the services and their satisfactions including in-depth interview in a case of 9 specific volunteers. The results of the study revealed that 1) the lesson plan for practical skills to be in treatment and rehabilitation of human movement disorders by integrating sports medicine and Thai Holistic Health Care as an alternative medicine for solving movement disorders to be more efficient than the determined criteria and it could be used for practicing based on the steps; and 2) the evaluation results of practical skills to be in treatment and rehabilitation of human movement disorders by integrating sports medicine and Thai Holistic Health Care as an alternative medicine, volunteers of Chiang Mai community to be service recipients in Physical Education Therapy Center were satisfaction at the highest level (93 percent), the students viewed as the benefits and feasibility of treatment and rehabilitation of human movement disorders and recommended to be an additional course including practical skills continuously.

Keywords: Integrating Sports Medicine; Thai Holistic Health Care; an Alternative Medicine;
Movement Disorders; Chiang Mai Community

Introduction

Thai traditional massage is a Thai traditional medical knowledge which is one of the methods of treatment by Thai folk medicine that is called ‘traditional deep-tissue massage’. The ancient massage practitioners will learn the veins, nerves, skeletons, muscles, and various main muscles including the principles of massage processes, how to press weight and appropriate duration, and to have knowledge and understanding in analyzing and diagnosing diseases by checking before and after taking massage. There are an inquiry background recording and symptoms and then choose the appropriate massage therapy method. Moreover, they have expertise skills enough to completely massage therapy which inherit the knowledge from ancestors among the relatives to the lineages until now as well as applying and changing the massage styles different from the original style. Due to the lack of vision in the art of medical ethics and the value of Thai traditional medical knowledge is not paid attention as being inherited from ancestors, the massage process is used to modify for business reasons without consideration, the value, understanding, and importance of the ‘traditional deep-tissue massage’ has changed.

Therefore, it made Thais ignore and give up almost the value of the ‘traditional deep-tissue massage’. In addition, learning like ‘a back-door teacher’ was lack of knowledge of anatomical physiology as basic importance that was being ignored and did not transfer to massage practitioners. As a result, in the ancient form of massage was become a relaxing massage that took only a short time to practice but unable to treat movement disorders or unnatural working. The ‘traditional deep-tissue massage’ required more time to learn and to practice to be expertise. There were also limitations on inheritance learning because it was a massage for treatment, they must have a process, procedures, and the code of ethics that must be adhered to for those interested people in practicing.

Principles and practical skills in accordance with sports medicine principles were added to complement the plan for the 80-hour course of Thai traditional massage therapy practice skills, a course that had been certified by 5 specialists of the Lanna traditional medicine network and was used as a training course in the study of ‘A Development of Local Wisdom Imparting Process on Thai Traditional Massage’ (Pheerapong Boonsiri, 2018) which had been prepared 10 lesson plans in a training manual, starting from learning related to rituals of Thai sacred ceremony to

indoctrinate the art pupils and paying respect teachers, ethics of traditional medicine, rules, conditions for training and learning the physiological anatomy of the human body with the main ten-line until the process of massage different parts of the body. Moreover, organize more knowledge according to sports medicine principles, prevention injuries, treatment injuries, first aid, hot-cold press integrating with massage with a bag of heated medicinal herbs, and operations from the massage process to the massage with a bag of heated medicinal herbs including practicing with for people who had symptom disorders or injuries from sports who were in treatment in Physical Therapy Center for Health and Sports under Institute of Physical Education, Chiang Mai Campus at least 20 cases. Additionally, 9 students for the exchange program from Guangxi University, China with the Institute of Physical Education, Chiang Mai Campus requested to be practiced with interesting. All students had passed the training course and returned to China.

However, students of Institute of Physical Education, Chiang Mai Campus had learned the principles of sports medicine regarding prevention, correction, and treatment of sports injuries as a basic cost, if the students had been enhanced knowledge and skills in Thai folk wisdom medicine by integrating into the teaching and learning process and practice massage therapy skills, the use of massage with a bag of heated medicinal herbs with the use of screening tools for physical checking the volunteers according to general medical principles integrated as Thai Holistic Health Care to use treatment services for injuries and movement disorders, both athletes and general people in Chiang Mai community.

As the important results, Physical Therapy Center for Health and Sports under Institute of Physical Education, Chiang Mai Campus, which had been established since December 2016, which proposed a safe alternative medicine, save money for the treatment of human movement disorders with symptom disorders, help and care to solve sports injury problems including a successful conclusion of massage therapy for other symptoms related to movement disorders of athletes and the general people as well as being a legacy of Thai holistic traditional medical knowledge to be known and remain sustainable in the Institute of Physical Education. the research team has therefore realized on this project and extended of the pilot research project in the fiscal

year 2017 and has also used ‘cooling down yoga’ to be a potential checking of the experimental group to evaluate the efficiency of the movement after being in treatment of symptoms disorders.

Research objectives

1. To construct a lesson plan for practical skills to be in treatment and rehabilitation of human movement disorders by integrating sports medicine and Thai Holistic Health Care as an alternative medicine for solving movement disorders.

2. To evaluate the practical skills to be in treatment and rehabilitation of human movement disorders by integrating sports medicine and Thai Holistic Health Care as an alternative medicine.

Research framework

1. The study of the practical skills to be in treatment and rehabilitation of human movement disorders by integrating sports medicine and Thai Holistic Health Care as an alternative medicine consisted of for components as follows:

1) Input referred to integrating sports medicine and Thai Holistic Health Care as an alternative medicine.

2) Process referred to a lesson plan for practical skills to be in treatment and rehabilitation of human movement disorders.

3) Output referred to the skills to be in treatment and rehabilitation of human movement disorders.

4) Feedback referred to the satisfaction of the trainees.

2. Variables consisted of

1) The independent variable is a lesson plan for practical skills to be in treatment and rehabilitation of human movement disorders by integrating sports medicine and Thai Holistic Health Care as an alternative medicine.

2) The dependent variables are the skills to be in treatment and rehabilitation of human movement disorders.

Research Methodology

Scope of Contents

Apply of treatment principles for injury and instruments for physical examination of subjects to diagnose injuries or symptom disorders according to medical principles integrated with Thai holistic traditional medical knowledge, both massage and the use of herbs as a process to be in treatment and rehabilitation of human movement disorders from posture in daily life, working conditions, and injuries from playing sports or exercising of community members in Mueang Chiang Mai District.

Scope of Population

The population in this study were athletes or general personnel in Mueang Chiang Mai District who had symptom disorders with movement, cannot move easily, and to be service recipients as volunteers in Physical Education Therapy Center for Health and Sports without paying any service fees. Each time of service took at least 90-120 minutes time to be in treatment with a massage by using a bag of heated medicinal herbs or an herbal steam individually and then checked the movement order by physical exercising for relaxing or stretching the muscles.

The subjects were 100 volunteers of Chiang Mai community to be service recipients at Physical Education Therapy Center were interviewed for inquiry the background of symptom disorders, inquired volunteers' opinions concerning the services and their satisfactions including in-depth interview in a case of 9 specific volunteers.

Scope of Area

It was taken place at Physical Education Therapy Center for Health and Sports, Institute of Physical Education, Chiang Mai Campus every day from 9.00 am.-4.00 pm., except on the Dharma Day. The research assistants who had been trained Thai basic folk massage courses for 80 hours practiced skills under the supervision of specialists who had medical license in the field of Thai traditional medicine.

Scope of Duration

The research was started on this project in the fiscal year 2017 (2018 October-2019 September). The research team, research assistants, and Thai traditional medical doctor on Thai

massage under the supervision of specialists according to the service period and to follow up in 2019 February.

Research Instruments

The instruments used were as follows:

1. The twelve lesson plans for practical skills to be in treatment and rehabilitation of human movement disorders which were a massage therapy process applied from the massage therapy manual of the Lanna Traditional Medical Knowledge Education Center, Chiang Mai Rajabhat University that had been developed through seminar course by the Faculty of Folk Medicine of the Lanna Folk Medicine Network (Developed in March 1999) which had been approved by all three experts integrated with sports medicine principles for use in the correction, treatment and rehabilitation of movement disorders as a holistic Thai medicine and integrating sports medicine for students of Thai National Sports University, Chiang Mai campus.

2. A package of practical skills for 100 volunteers of Chiang Mai community to be service recipients at Physical Education Therapy Center consisted of an interview form inquiry the background of symptom disorders, a questionnaire inquiring volunteers' opinions concerning the services and their satisfactions including in-depth interview in a case of 9 specific volunteers.

3. A manual of massage process for the treatment of movement disorders of the Lanna Traditional Medical Knowledge Education Center, Chiang Mai Rajabhat University in the year 1999 to be used to practice skills of students of Institute of Physical Education, Chiang Mai Campus, for a total of 80 hours, including both practical practice skills with volunteers as service recipients at the Physical Education Center for Health and Sports. Institute of Physical Education, Chiang Mai Campus since 2019 March.

4. An interviewed form was used to inquire volunteers as service recipients at the Physical Education Center for Health and Sports. Institute of Physical Education, Chiang Mai Campus and recorded the background data of injuries, duration of injuries, the treatment process, including drugs used for the treatment.

5. The physical check-up form for checking the movement disorders of the symptom disorders by using 6 yoga postures. The record result was only passing or failing.

6. A satisfaction questionnaire was used by volunteers after being in treatment Thai folk massage therapy as alternative medicine, the questionnaire based on the score range from -1 to +1 was evaluated by 5 experts, the Item-Objective Congruence (IOC) scores higher than 0.5, and an in-depth interviewing volunteers' opinions regarding the Thai traditional medical knowledge and feelings after having been in treatment.

7. Instruments for measuring height, weight, blood pressure, and pulse rate. They were measured before and after treatment.

8. Equipment for massage with a bag of heated medicinal herbs: hot herbal press bag, steam pot for hot herbal press bag, local white whisky, hot bag-cold bag, and herbs for hot-cold press.

9. Laboratory room in the Physical Education Therapy Center for Health and Sports consisted of 3 sets of massage bed, size 1.20 x 2.00 m, height 50 cm. and a herbal steam room.

10. Meeting record was to summarize the symptom analysis and results of treatment and operational summary.

Research Steps

1. Prepare a meeting of research team to determine the mission and how to implement according to the action plan, there were six voluntary students who had practiced skills of the holistic massage therapy for holistic movement disorders as practitioners.

2. Prepare instruments, equipment, lesson plan for practical skills, and revised for understanding with the students as practitioners in the process of checking the symptoms and recording the background and other information as being primary information of volunteers as service recipients to be in treatment with Thai Holistic Health Care from individual interviews.

3. Evaluate the symptom disorders by testing the movements with 6 yoga postures as a physical exercise before and after treatment.

4. Diagnose and record movement disorders before and after treatment for specific cases.

5. Operate services for symptom-specific treatment that required at least 90 minutes of treatment steps depending on individualized symptoms.

6. Massage with a bag of heated medicinal herbs that required rehabilitation of movement by using 6 yoga postures which evaluated the number of times and duration of

rehabilitation. Some volunteers had been suggested to press with a hot water bag, soaked in warm water or mineral water.

7. Interview and ask opinions after completing of the treatment process and fill out the satisfaction evaluation form for the treatment services.

8. Group meeting to summarize results and record the conclusion of study reports, problem conditions, and recommendations for development.

9. Analyze the research summary data.

Data Collection

1. Data were collected from inquiring of the background of illnesses of people who were volunteers as service recipients to be in treatment at Physical Education Center for Health and Sports, Institute of Physical Education, Chiang Mai Campus concerning the injury problems, past treatment background, medical analysis, drug medication, and effect from previous treatment.

2. Collect data from the tests to evaluate symptoms of movement disorders by using 6 yoga postures before and after being in treatment.

3. Collect data on problems, symptoms, and specific injuries to analyze the treatment process.

4. Collect data from interviewing opinions concerning holistic treatment processes.

5. Collect data from satisfaction questionnaire concerning the services.

6. Collect data from group meetings to summarize the causes, symptoms, and achievement of the specific treatment process.

7. Summary of the research findings by reporting.

Statistical Analysis

1. Inquire and analyze the background of symptom disorders, diagnosis, medication, and effect from previous symptomatic treatment by using statistical percentage.

2. The tests to evaluate symptoms of movement disorders by using 6 yoga postures before and after being in treatment by using observing.

3. Analyze the symptom disorders, points, and specific injuries of the symptoms in order to diagnose and determine the treatment process by recording.

4. Analyze the data from interview opinions by using content analysis.
5. Analyze the data from the satisfaction questionnaire concerning the services of the volunteers as service recipients who were in treatment with integrating the principles of medicine and Thai Holistic Health Care by using the statistical percentage.
6. Analyze and summarize the results of the treatment, rehabilitation and movement disorders of the volunteers as service recipients who were in treatment by descriptive analysis.

Results

The results of the study revealed as follows:

1. The lesson plan for practical skills to be in treatment and rehabilitation of human movement disorders which had been approved by all three experts and integrating sports medicine and Thai Holistic Health Care as an alternative medicine for solving movement disorders to be more efficient than the determined criteria and it could be used for practicing based on the steps.

2. The evaluation results of practical skills to be in treatment and rehabilitation of human movement disorders by integrating sports medicine and Thai Holistic Health Care as an alternative medicine, volunteers of Chiang Mai community as service recipients to be in treatment at Physical Education Therapy Center were satisfaction at the highest level (93 percent), the details were as follows:

1) As regards the opinions of volunteers of Chiang Mai community as service recipients from interviewing opinions concerning holistic treatment processes, the data were analyzed by content analysis, 55 volunteers suggested for the use of Thai Holistic Health Care in the community should be a curriculum for teaching and learning not only in institutions related to sports training, but also general schools where were ready to provide a course of physical education therapy, or arrange a special course for people who were interested in this course, and 22 volunteers suggested to increase the personnel in this science in order to be opened as a treatment center to help members in each community, and also increasing the potential for health volunteers in each community.

2) As regards the satisfaction questionnaire of 100 volunteers as service recipients to be in treatment and rehabilitation of human movement disorders with Thai Holistic Health

Care. Only 90 cases were evaluated complete responses satisfaction questionnaire in all issues that could be concluded as shown in Table 1:

Table 1: Opinions of 90 Volunteers

No.	Lists	Level of Opinions				
		Highest	High	Moderate	Low	Lowest
1.	Physical education therapy has a massage process that can treat movement disorders.	64	26			
2.	After being in treatment the symptom disorders by steps, the movement was better.	60	30			
3.	After being in treatment the symptom disorders, feel relaxing and comfortable movement.	55	35			
4.	Physical education therapy is safe and correct according to medical principles.	74	16			
5.	The correction of treatment process is the treatment for specific point.	73	17			
6.	Physical education therapy is more treatment than a relaxing massage.	65	25			
7.	Physical education therapy is Thai Holistic Health Care for treatment and rehabilitation of human movement disorders efficiency.	70	20			
8.	The treatment process does not cause the other symptom disorders or any effects on the body.	80	10			
9.	Physical education therapy is a process for treating, and rehabilitating better than medication.	72	18			
10.	Physical education therapy is an integration of current medicine and Thai Holistic Health Care appropriately.	55	35			

From table 1, the satisfaction questionnaire of 100 volunteers as service recipients to be in treatment and rehabilitation of human movement disorders with Thai Holistic Health Care. Only 90 cases were evaluated complete responses satisfaction questionnaire in all issues the level of opinions were overall at the highest level. When considering by each aspect, in terms of the treatment process did not cause the other symptom disorders or any effects on the body was at the highest level, followed by the physical education therapy was safe and corrected according to medical principles and the correction of treatment process is the treatment for specific point were at the highest level.

Conclusion

The benefits of being treated a Thai traditional massage are at the best. Traditional Thai medicine is an integral part of Thai culture. Some study suggested that a Thai traditional massage could be used as a complementary therapy and very obvious and reproducible health benefits for all people in Thailand. That could be said, it felt incredible to relief stress and tension in joints and muscles. It should be preserved for Thai students.

Discussion

Concerning the lesson plan for practical skills to be in treatment and rehabilitation of human movement disorders which had been approved by all three experts and integrating sports medicine and Thai Holistic Health Care as an alternative medicine for solving movement disorders to be more efficient than the determined criteria and it could be used for practicing based on the steps. In accordance with Cambridge University Press (2018) suggested concerning practical learning that another challenge could be helping students to learn from practical work. It was important to make sure the teacher has clear learning objectives for the piece of practical work to carry out and to understand the role the teacher would play in helping the students reach this objective. Practical work could in fact facilitate learning in the classroom. Using a practical activity could help structure a lesson and improve engagement and knowledge retention. Moreover, University of East Anglia by Clinical Supervision (2019) discussed the essentials of lesson planning that the lesson plan was designed around the learning objective(s), and provided learners with an opportunity to explore, built, and demonstrated their learning. This approach shifted the

learning environment from one which is very teacher-centered to one that is very learner-centered.

Concerning the evaluation results of practical skills to be in treatment and rehabilitation of human movement disorders by integrating sports medicine and Thai Holistic Health Care as an alternative medicine, volunteers of Chiang Mai community as service recipients to be in treatment at Physical Education Therapy Center were satisfaction at the highest level (93 percent), the opinions of volunteers of Chiang Mai community as service recipients from interviewing opinions concerning holistic treatment processes, the data were analyzed by content analysis, 55 volunteers suggested for the use of Thai Holistic Health Care in the community should be a curriculum for teaching and learning not only in institutions related to sports training, but also general schools where are ready to provide a course of physical education therapy, or arrange a special course for people who are interested in this course, and 22 volunteers suggested to increase the personnel in this science in order to be opened as a treatment center to help members in each community, and also increasing the potential for health volunteers in each community.

Concerning the satisfaction questionnaire of 100 volunteers as service recipients to be in treatment and rehabilitation of human movement disorders with Thai Holistic Health Care. Only 90 cases were evaluated complete responses satisfaction questionnaire in all issues. In terms of the treatment process did not cause the other symptom disorders or any effects on the body, the physical education therapy was safe and corrected according to medical principles, and the correction of treatment process was the treatment for specific point. It was consistent with Peerapong Bunsiri (2018), the satisfaction of the students' customers was also evaluated. The results of the study revealed that the local wisdom imparting process model on Thai traditional massage and the training manual used in the study were appropriate and applicable in terms of contents and procedures. This study would benefit health businesses and the conservation of Thai traditional massage.

However, the correcting when aching pain, no relaxation of physical condition, mostly problems were solved with painkillers. When abnormal symptoms occurred, they relied on hospitals. In fact, the abnormal symptoms were not caused by the symptoms of the disease

could recover up to 50 percent with proper exercise, physical rest (Thai Institute of Traditional Medicine, 1995). According to the study of Apiradee Thammasorn (2015) had studied Thai massage effects to health-related quality of life of working age group. The finding showed that Thai massage had the positive effects to quality of life both in physical and psychological health which enhanced quality of life of working age group when they had massage regularly. Consistent with Duanpenporn Chaiphakdee (2016) studied the learning management on folk massage's wisdom in the use of herb community, it was found that treatment methods were evaluated disease symptoms, respect folk medical doctor's teachers, someone was compassionate for persons with previous deeds on each other. Next to cure the patients by herbal medical treatment only, herbal medical treatment with Thai massage herbal medical treatment with magic and fate. Additionally, Chaudhary, N. (2019) stated concerning the benefits of a massage, which helped your brain, emotions, and body relax, used to treat stress and depression. Massage could help to reduce the symptoms of varicose veins, hemorrhoids, swelling, and back or waist pain.

Reference

- Apiradee Thammasorn. (2015). *The Study of Thai Massage Effects to Health-related Quality of Life of Working Age Group*. Retrieved December 17, 2019, from <http://libdoc.dpu.ac.th/thesis/160852.pdf>.
- Cambridge University Press. (2018). *Practical work: The benefits, challenges and solutions*. Retrieved December 17, 2019, from <https://www.cambridge.org/us/education/blog/practical-work-benefits-challenges-and-solutions>.
- Chaudhary, N. (2019). *Benefits of a massage*. Retrieved December 17, 2019, from <https://www.hey crush.com/blog/thai-massage>.
- Duanpenporn Chaiphakdee (2016). *Learning Management on folk Massage's Wisdom in the Use of Herb Community*. Retrieved December 17, 2019, from http://journal.nmc.ac.th/th/admin/Journal/2559Vol4No1_5.pdf.
- Pheerapong Boonsiri. (2018). A Development of Local Wisdom Imparting Process on Thai Traditional Massage. *Rajabhat Chiang Mai Research Journal*. Retrieved December 17, 2019, from <http://cmruir.cmru.ac.th/handle/123456789/850?mode=full>.

Thai Institute of Traditional Medicine. (1995). *Thai Traditional Medicine Training Manual*.

Nonthaburi: Department of Medical Services, Ministry of Public Health.

University of East Anglia. (2019). *Essentials of lesson planning*. Retrieved December 17, 2019, from <https://www.futurelearn.com/courses/clinical-supervision-teaching-facilitating/0/steps/31910>.

Impact of Eastern Economic Corridor (EEC) on Thailand 4.0 Model

¹Eksiri Niyomsilp and ²Chanchai Bunchapattanasakda

^{1,2}School of Management, Shinawatra University.

¹Corresponding Author. E-mail: eksiri.n@siu.ac.th

Abstract

This research was set up in 2 research questions: What are the current situations of Eastern Economic Corridor (EEC) which impact on Thailand 4.0 model, and how can innovates be more effective for Thailand 4.0? It put adaptive these into two research objectives: Finding out the current situations of Eastern Economic Corridor (EEC) which impact on Thailand 4.0 model, and finding out more effective ways to innovate for Thailand 4.0 model. With the research methodology, in mix of qualitative and quantitative methods, by the conceptual of framework for collecting the data from Eastern Special Development Zone Committee (ESDZ) Key Contributors to research or Key Informants as Population and Sample size in this research, the author refer the concept of Organization Management in Management level to analyze the order of the key informants. For research objective which aimed to find out the current situation of EEC impact on Thailand Development, this research study found that EEC had impact by influential factors including organization development, Mckinsey's concept with Social relation, Kotler's concept with Productivity, and Thailand development in policy and plan. By the result of this study, almost of key informants have the opinions in the same directions that means hypothesis and its subcomponents in each concept/component on frequency of positive comments were passed, no any frequency of negative comments presented. By average, Frequency Distribution in almost Strongly Agreement or Very High in Class Intervals. Therefore, all Test Results were accepted.

Keywords: Eastern Economic Corridor (EEC) Special Economic; Development Zone (SEDZ); Thailand 4.0

Introduction

This research, Impact of Eastern Economic Corridor (EEC) on Thailand 4.0 is the deep study in the field of administrative management in organization development (Beckhard, R.1969) by research approach in depth-study insight the Economic project in Eastern Special Development Zone Act B.E.2561 (2018) or ESDZ Act 2018 (Thailand Government, 2019) which purposing Thailand to be the modernization country in the next decade. (EEC: the Prime Gateway to Asia Handout, 2018) Historically, throughout the past 40 years, Thailand has had

an economic structure of 1.0, emphasizing the agricultural sector. And later developed into 2.0 is the light industry focus. And today is the 3.0 is a heavy industry focus.(National Economic and Social Development,2017).The traditional policy has made Thailand suffer from a middle-income trap for a long time. To get Thailand out of the trap until the middle income, (The Government Public Relations Department,2016) Thailand needs to change its economic structure to "Value-Based Economy" or "Thailand-based economy" or "Thailand 4.0". (Eastern Economic Corridor Office. 2018).

Research Objectives

1. In order to find the answers to the research questions, it put adaptive these into two research objectives:

2. Finding out the current situations of Eastern Economic Corridor (EEC) which impact on Thailand 4.0 Economic Model; and Finding out more effective ways to innovate Eastern Economic Corridor (EEC) for Thailand 4.0 Economic Model.

Research Framework

A conceptual framework was developed based on the findings from data analysis and previous qualitative studies (Aubrey, Bob (2015). to articulate the links between Eastern Economic Corridor (EEC) as the influential factors and Thailand 4.0 Economic Model effectiveness, the suitable core concept/theory in this study. (Mc Donald, D.,2014).

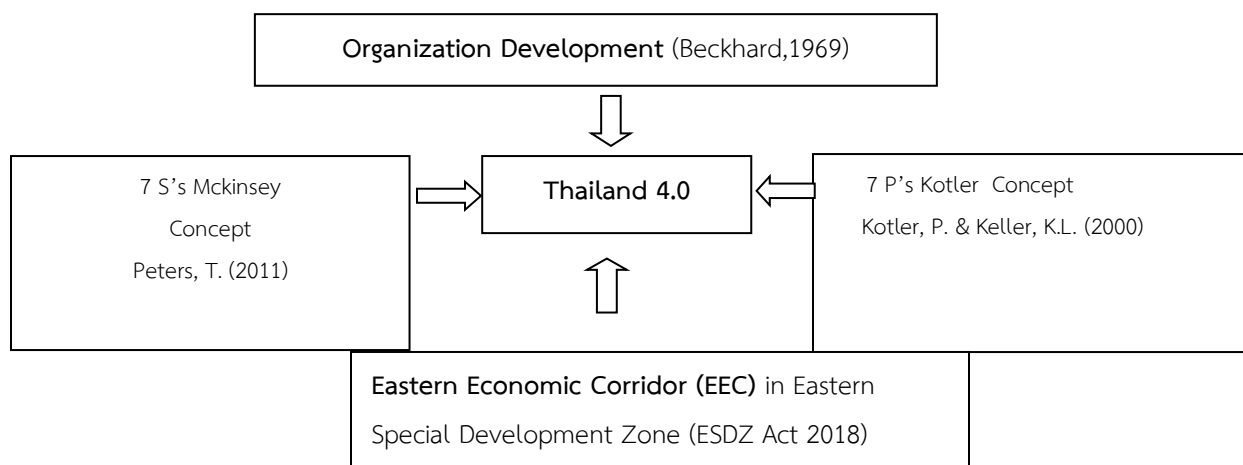

Figure: Conceptual Framework from Original Research

Results

Meanwhile, there were 2 of main approaches have to considered as the mixed method in this research. The author has designed the questionnaire for quantitative method and depth-interview for qualitative method in the same paper.(The Government Public Relations Department2016).

Part 1: Demographic and distribution profile of respondents Consequently, majority of gender were female and male are equal gender at 50.0 percentage each.

Gender	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
female	10	50.0	50.0	50.0
male	10	50.0	50.0	100.0

The age of majority of the group was less 30 years old at 60.0 percentage.

Age	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
≤30.	12	60.0	60.0	60.0
31-40 yrs	5	25.0	25.0	85.0
41-50 yrs	2	10.0	10.0	95.0
51-60 yrs.	1	5.0	5.0	100.0

The education background of majority group was Bachelor Degree level at 35.0 percentage.

Education	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Bachelor	7	35.0	35.0	35.0
Master	6	30.0	30.0	65.0
Doctoral	2	10.0	10.0	90.0
Other	5	25.0	25.0	100.0

The position in working level of majority was the low level as at 75.0 percentage.

Position	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Top	1	5.0	5.0	5.0
Middle	4	20.0	20.0	25.0
Low	15	75.0	75.0	100.0

Finally, year of work of majority group at 6-10 years experiences in working period at 35.0 percentage.

Yr. Work	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
1-5 yrs.	5	25.0	25.0	25.0
6-10 yrs.	7	35.0	35.0	60.0
11-15 yrs.	3	15.0	15.0	75.0
Over 15 yrs.	5	25.0	25.0	100.0

Accordingly, in part 2 of the questionnaire which supported the quantitative approach, there are 4 main conceptual groups, including organization development, administrative approach on 7 S's Mckinsey and social relation, 7 P's Kotler (Kotler, P. & Keller, K.L.,2000) and productivity, and Eastern Economic Development Zone. As a result, the conclusion of data analysis could present at the point in brief from the collecting data.

In Organization Development concept (Richard, B. (1969), Key Informants from ESDZ in brief the most supported in EEC enhance related organizing development, and the least supported in EEC make operation flexibly, as the same as EEC quick fix the problem. At average of this section was Mean at Class Interval very high in sum. 7 S's Mckinsey concept (Peters, T. ,2011)., Key Informants from ESDZ in brief the most supported in EEC has administrative persons, as the same as EEC has administrative skill performance persons, and the least supported in EEC has administrative structures. At average of this section was Mean (X bar) at Class Interval very high in sum.

7 P's Kotler concept, Key Informants from ESDZ in brief the most supported in EEC has service proposal, as same as EEC has managing personal, and EEC has service productivities also, and the least supported in EEC has managing service channel management as same as EEC has service promotion. At average of this section was Mean (X bar) at Class Interval very high in sum.

Eastern Economic Development Zone concept, Key Informants from ESDZ in brief the most supported in EEC is spread prosperity project to region, and the least supported in EEC reduces income inequality as same as EEC uses land worthwhile At average of this section was Mean 4.53, S.D. 0.56 at Class Interval very high in sum.

Part 2: By quantitative method in concepts of organization development, Mckinsey's concept in administrative approach, Kotler's concept in managing approach, and contents of EEC in Eastern Economic Development zone,

Organization Development concept

The most supported in EEC enhance related organizing development (D3: Mean 4.60, S.D. 0.49 at Class Interval very high), and the least supported in EEC make operation flexibly (D7: Mean 4.45, S.D. 0.50 at Class Interval very high), as the same as EEC quick fix the problem (D8: Mean 4.45, S.D. 0.50 at Class Interval very high). At average of this section was Mean 4.49, S.D. 0.56 at Class Interval very high.

Analyzed in Organization Development concept

Code	Item	Valid	Mean	S.D.
D1	EEC is a factor for growing to the region	20	4.45	0.67
D2	EEC causes develop country economic	20	4.50	0.59
D3	EEC enhance related organizing development	20	4.60	0.49
D4	EEC make relationship in the organization	20	4.50	0.59
D5	EEC coordinate participants	20	4.50	0.59
D6	EEC make participant satisfy in working	20	4.50	0.59
D7	EEC make operation flexibly	20	4.45	0.50
D8	EEC quick fix the problem	20	4.45	0.50
D	Average	20	4.49	0.56

7 S's Mckinsey and Social relation concept

The most supported in EEC has administrative persons (S5: Mean 4.65, S.D. 0.48 at Class Interval very high), as the same as EEC has administrative skill performance persons (S6: Mean 4.65, S.D. 0.48 at Class Interval very high), and the least supported in EEC has administrative structures

(S2: Mean 4.3, S.D. 0.64 at Class Interval very high). At average of this section was Mean 4.53, S.D. 0.56 at Class Interval very high in sum.

Analyzed in 7 S's Mckinsey and Social relation concept

Code	Item	Valid	Mean	S.D.
S1	EEC has administrative strategies	20	4.45	0.67
S2	EEC has administrative structures	20	4.50	0.59
S3	EEC has administrative systems	20	4.50	0.59
S4	EEC has administrative patterns	20	4.55	0.50
S5	EEC has administrative persons	20	4.65	0.48
S6	EEC has administrative skill performance persons	20	4.65	0.48
S7	EEC has give importance administrative participation	20	4.55	0.59
S8	EEC has personal provide social relation in administration	20	4.45	0.59
S	Average	20	4.53	0.56

7 P's Kotler and Productivity concept

The most supported in EEC has service proposal (P1: Mean 4.60, S.D. 0.58 at Class Interval very high), as same as EEC has managing personal (P5: Mean 4.60, S.D. 0.58 at Class Interval very high), and EEC has service productivities also (P8: Mean 4.60, S.D. 0.58 at Class Interval very high), and the least supported in EEC has managing service channel management (P2: Mean 4.50, S.D. 0.59 at Class Interval very high) as same as EEC has service promotion (P3: Mean 4.50, S.D. 0.59 at Class Interval very high). At average of this section was Mean 4.55, S.D. 0.57 at Class Interval very high in sum.

Analyzed in 7 P's Kotler and Productivity concept

Code	Item	Valid	Mean	S.D.
P1	EEC has service proposal	20	4.60	0.58
P2	EEC has managing service channel management	20	4.50	0.59
P3	EEC has own managing cost	20	4.50	0.59
P4	EEC has service processes	20	4.55	0.67
P5	EEC has managing personal	20	4.60	0.58
P6	EEC has managing physical environment for serving	20	4.55	0.50
P7	EEC has service promotion	20	4.55	0.50
P8	EEC has service productivities	20	4.60	0.58
P	Average	20	4.55	0.57

Eastern Economic Development Zone concept

The most supported in EEC is spread prosperity project to region (E1: Mean 4.70, S.D. 0.46 at Class Interval very high), and the least supported in EEC reduces income inequality (E4: Mean 4.5, S.D. 0.59 at Class Interval very high) as same as EEC uses land worthwhile (E7: Mean 4.50, S.D. 0.59 at Class Interval very high). At average of this section was Mean 4.53, S.D. 0.56 at Class Interval very high in sum.

Analyzed in Eastern Economic Development Zone concept

Code	Item	Valid	Mean	S.D.
E1	EEC is spread prosperity project to region	20	4.70	0.46
E2	EEC is connection between regions	20	4.65	0.57
E3	EEC make economic system strength	20	4.55	0.67
E4	EEC reduces income inequality	20	4.50	0.59
E5	EEC adds up competitive ability	20	4.60	0.49
E6	EEC gives comprehensive government service	20	4.55	0.59
E7	EEC uses land worthwhile	20	4.50	0.59
E8	EEC develop cities to modernized internationality	20	4.57	0.56
E	Average	20	4.53	0.56

Additionally, in part 3 which supported the qualitative approach by the pattern of in-depth interview which the specializes questions in contexts of content as opened questions in 2 sections including concern with EEC and concern with Thailand Economic Policy. It could be summarize in brief as a result to answer the objectives this study, including the current situations of EEC and the way to innovate EEC more effective.

Part 3: Additionally, in part 3 which supported the qualitative approach by the pattern of in-depth interview which the specializes questions in contexts of content as opened questions in 2 sections.

Be concern with EEC

What is the impact factors in EEC development?

The majorities of Key Informants opinions have supported in 3 main concepts which currently at the state that: Comprehensive Infrastructure as the enhancement of investment value of the projects. Numerous skillful workforce. And Smart City as the land for intelligence. Developing EEC should be?

There are 12 targeted industries that promoting advanced technology and innovation should be the impacts of EEC; Next-generation Automotive, Intelligent Electronic, Advanced Agriculture and Biotechnology, Food for the Future, High-value and Medical Tourism, Automation and Robotics, Aviation and Logistics, Medical and Comprehensive Healthcare, Biofuel and Biochemical, Digital, Defense, and Education and Human resource.

Be concern with Thailand Economic Policy

How Thailand development Model supports EEC?

Some key informants occurred that because of special Economic zone in EEC, the main support from the government, then the government need to support not only comprehensive infrastructure, but have to promote zone for specific industries in the area. With EEC exceptional characteristics, the government should to provides distinguished investment opportunities for all investors. In the meantime, there are many projects for promoted zone for specific industries as; EECh: High-Speed Rail Ribbon Sprawl, EECd: Digital Park, EECmd: Medical Hub, EECi: Innovation Platform, EECa: Eastern Airport City, etc.

How Thailand development Economic Model should be?

Firstly, in the master plan as the key informants presented, there are 5 promoted zones for specific industries and 21 promoted zone for targeted industries to serve the prospect investors around the world. Investors in 12 targeted industries will also be eligible additional privileges. As a result, the EEC development scheme will strengthen the existing foundation and contribute to sustainable business growth, with the best mutual benefits. The 12 targeted industries had presented as above, and additional privileges will eligible for investors and overseas professionals who plan to work in the EEC.

Conclusion

The conclusions and recommendations of the research will summarizes and contributes the research finding. It also discusses research contributions. At the end of the chapter, the Act of Eastern Special Development Zone for further study and recommendations for future research are discussed.

Eastern Economic Corridor (EEC) in Thailand was flagship policy to create special economic zones spanning 30,000 rai (48 million square meters) in the three Eastern provinces of Chachoengsao, Chonburi, and Rayong. It is intended to develop the EEC into a series of new economic zones featuring upgraded technology based on an estimated THB 600 billion infrastructure investment plan. The five-year economic plan and national development roadmap will continue under the 20-year national development strategy.

Discussion

For research objective 1, which aimed to find out the current situation of EEC that impact on Thailand Development, this research study found that EEC had impact by influential factors including organization development, Mckinsey's concept with Social relation, Kotler's concept with Productivity, and Thailand development in policy and plan.

From completely analysis of ESDZ Key Informants in Organization Development concept, they had strongest agree in EEC enhance related organizing development (Max.Mean: 4.60, S.D.0.49), and by average was at very high level. Similarly, completely analysis of ESDZ Key

Informants in McKinsey and Social relation concept, they had strongest agree in EEC has administrative persons, and gave importance administrative participation, and by average was at very high level.

In the same way, completely analysis of ESDZ Key Informants in Kotler and Productivity concept, they had strongest agree in EEC has service proposal, managing personal, and service productivities, and by average was at very high level.

As with completely analysis of ESDZ Key Informants in Eastern Economic Development Zone concept, they had strongest agree in EEC is spread prosperity project to region (Max. Mean: 4.70, S.D.0.46), and by average was at very high level.

By the result of this study, almost of key informants have the opinions in the same directions that means hypothesis and its subcomponents in each concept/component on frequency of positive comments were passed, no any frequency of negative comments presented. By average, Frequency Distribution in almost Strongly Agreement or Very High in Class Intervals. Therefore, all Test Results were accepted.

In consequence, the research was aimed to accomplish research objective 1, i.e., to determine the current situations of EEC which impact on Thailand Development was met the objective clearly, which supported with the answers from the part 2 of questionnaire that all key informants presented their opinions by 4 of impact concepts including; organization development concept, McKinsey in administrative concept, managing Kotler in managing concept, and Eastern Economic Development Zone concept in each item.

To accomplish research objective 2, which aimed to find out more effective ways to innovate Eastern Special Development Zone (formal name for EEC) for Thailand development, all key informants were asked to explain more in questionnaires related to be concern with EEC and to be concern with Thailand Economic Policy. With the questions to the key informants that what is the impacts of EEC development that presented what EEC is going on at the present time. According to the views: What is the impact factors in EEC development? In the majorities of Key Informants opinions have supported in 3 main concepts which currently at the state that.

As a result, Developing EEC should follow the master plans in 12 targeted industries that

promoting advanced technology and innovation should be the impacts of EEC. There are Next-generation Automotive, Intelligent Electronic, Advanced Agriculture and Biotechnology, Food for the Future, High-value and Medical Tourism, Automation and Robotics, Aviation and Logistics, Medical and Comprehensive Healthcare, Bio-fuel and Biochemical, Digital, Defense, and Education and Human resource.

In concern with Thailand Economic Policy, the information from this content as been the part of answers the questions and objective the way to innovate EEC more effective, which many key informants have given the similar answer that refer the mega projects in all infrastructure and exclusive opportunities for all investors. According to the views: How Thailand development Model supports EEC? Some key informants occurred that because of special Economic zone in EEC, the main support from the government, then the government need to support not only comprehensive infrastructure, but have to promote zone for specific industries in the area. With EEC exceptional characteristics.

In conclusion, some part of key informants presented that Thailand is the perfect channel to the potential region because the country located in the center of Asia where more than half of the global population reside. Which known as the key geographical gateway to one of the most prosperous regions in the world. Not only has the number of residents been raising, but the growth in Asia also continues to outpace that of others, making the continent an emerging economic powerhouse of the era.

Research suggestions

The key to push Thailand to Thailand 4.0 is to change its economic structure, focusing on three main areas: 1. Shift from Commodities to Innovative Products 2.Switching from a country driven by industry to technology driven 3. Change from product focus to service sector focus.

And in order to push Thailand into Thailand 4.0 The Eastern Economic Corridor (EEC) was set up as a strategic plan to attract foreign investors to invest in 10target industries. This is expected to help push the country forward. From the changing context. The government and entrepreneurs have to adjust. Under the vision of Thailand 4.0, business driving in this age will

be at the heart of technology adoption. To create and strengthen the internal link to external or "Strength from within and Connect to the World", entrepreneurs have to adapt in many ways.

First of all, entrepreneurs need to be exposed to market trends (Demand Information), which is to observe and perceive the needs of the market in this age. Consumers have a wide range of needs and change rapidly. News all the time by adding channels to market information from sources such as business networks, business associations, specialized institutions. And the media is related to our business. Next, Value Creation: Entrepreneurs of this age will compete in the quest for novelty or innovation. SMEs and community enterprises need to adjust their strategies on a continuous basis. Meet the needs of the market. Based on the information obtained from consumers by various channels. As mentioned earlier. One of the advantages of Thai entrepreneurs is Cultural diversity. It can be inserted in the product and service is interesting. For example bring local stories to the design and presentation of products to create a focus. Include patches to differentiate. This will help to create identity and increase value.

In future research might consider taking the difference approach in order to gain more concrete and reliable findings. Accordingly, the sample size should be large to attain the required statistical method, and sampling should be of a probabilistic nature. Doing so would make comparison of different groups within the overall sample possible and meaningful.

References

- Aubrey, Bob (2015). *The measure of man: leading human development*. London: McGraw-Hill.
- Beckhard, R. (1969). *Organization development: Strategies and models*, reading, MA: Addison-Wesley.
- Child, J. (2005). *Organization Contemporary Principles and Practice*. New York: Blackwell Publishing.
- Eastern Economic Corridor Office. (2018). *Exploring Thailand EEC: The Prime Gateway to Asia Handout*. Bangkok:
- Grönroos, C. (1994). Marketing mix to relationship marketing: towards a paradigm shift in marketing. *Management Decision*, (32)2

- Kotler, P. & Keller, K.L. (2000) A Framework for marketing management.)3rd(Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.)
- Mc Donald, D. (2014). The Firm: The story of McKinsey and its secret Influence on American business. New York.
- National Economic and Social Development. (2017). *National economic and social development plan*. Cabinet and Royal Gazette Publishing Office.
- The Government Public Relations Department .(2016). *The Thai Government's Vision in the Years*. Cabinet and Royal Gazette Publishing Office.
- Peters, T. (2011). *A brief history of the 7-S ("McKinsey 7-S") Model*. New York: Prentice Hall.
- Richard, B. (1969). *Organization development: strategies and models*. Reading, Mass.: Addison-Wesley.
- Thailand Government. (2019). *Government's policy statement at the parliament on 25 July 2019*. Bangkok: Author.

A Decision Making Model for Outsourcing Flexible Automation System in Automotive Industry to SMEs Entrepreneurs and Executives in Thailand

¹Somrerk Kanwivat and ²Naris Penpokai

^{1,2}Shinawatra University

¹ Corresponding Author. E-mail :peaceable805@yahoo.com

Abstract

For everyday society, the competition in automotive industry is highly competitive. Moreover, most of SMEs cannot survive by merely relying on their source of production. Hence, using contractor is considered as an effective strategy for handling the competition. Therefore, the investment was found that executives who proceeded the process by themselves required higher capital and they also had confidence that they could handle the changing of products easily and rapidly. The integration in cost unit was also low. On the other hand, if the outsource was used, no capital was needed. The new revolution was found that the government support had a positive effect of long-term capacity to the statistical significance causing the highest value to the path coefficient. This research aimed to analyze the relationship of latent variables as process improvement, government support, long-term capacity, and competitive priority for influence of adopting flexible automation. The survey was conducted by questionnaires to 311 management level samples by using structural equation model to analyze the outsourcing flexible automation system in automotive Industry to SMEs entrepreneurs and executives in Thailand. The confirmatory model of the variable question was consistent with the empirical data. The results of research findings had statistically significant relationships between all paths. and it is found that government support have a direct effect in positive to long-term capacity and the statistical significance is at the level of 0.01 and path coefficient has the highest value at 0.785. The significant finding illustrated that factors that mostly affect entrepreneurs' decision-making are competitive factors in quality, price, durability and quantity or flexibility of flexible automation system. However, an external factor that matters is Thailand's 20-year strategy, which mentioned that the government will support automotive industry

Keywords: process improvement; structural equation model; flexible automation system

Introduction

In the past 250 years, starting from the beginning of the industrial revolution, the world encountered the biggest change. At present, we are in the 4th industrial revolution which is expected to have an influence on the industry significantly (Jeehee Min, Yangwoo Kim, Sujin Lee, Tae-Won Jang, Inah Kim, & Jaechul Song, 2019).The new competition direction is developing and this leads us to “The New Way of Competition” in this 21st century that

some people might call the technology transformation. For this industry, it means that the existing process and parts of the inflexible process can be transformed by high technology computer with powerful internet. The products and intelligent machines can exchange technological basic data. Thus, it provides flexibility to either customized mass production or production quantity (Agus, A. & M.S. Hajinoor, 2012). Thailand has a competitive advantage over competitors since it is located on the center of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) which has massive domestic market maintaining the strong supply chain as well as government's policies that encourage investment. These factors have unceasingly attracted the world's leading automobile manufacturers to set up production base in Thailand. The automobile manufacturers, who had more than 75% of production and turnover in the market, set Thailand as a one-ton pickup truck and eco cars' production base for the export in 2016. While the actual production produced 1.94 million units, it ranked the 12th of the world and the 1st of ASEAN. Moreover, the growth of 2017 and 2018 could be accelerated to 6-8% YoY and 8-10% YoY or approximately 2.1-2.4 million units and 2.3-2.33 million units of the production amount, respectively (Wanna Yongpisanphob, 2016). According the structure and situation happened, Small and Medium Enterprises (SMEs) involving in automotive parts market development required to seek new process such as Flexible Automation System (FAS), the outsourcing innovation created to satisfy clients' desires. As such, what they acquired was the continuous growth of cooperation in the future and their international activities that extremely attracted academic interests (Abebe & Angriawan, 2011).

However, SMEs were still notable for their high failure rate in international context. The unsatisfying performance was always executed by senior executives who lacked of international strategic decision-making (Musso, Fabio & Francioni, Barbara., 2012). The rapid change of business environment brought organizations this trend (Utpal & Pragya, 2017) This trend increased the expenses for outsourcing, yet, it now became one of the strategies of organizations. Nevertheless, using an outsource related to the new organization's boundary and structure settings which might lead to the transition of number of employees, their roles and responsibilities (Sinha, P., Akoorie, M., Ding, Q. & Wu, Q. 2011). Adapting all changes to the process and personals was one of the most challenging tasks for managers in initiating outsourcing (Brown & Wilson, 2012). In order to handle possible changes after outsourcing,

the organizations were demanded to apply a smart way (Sridarran & Fernando, 2013). The details about kinds of outsourcing consist of the Professional outsourcing , Manufacturing outsourcing, Process-Specific outsourcing, Operational outsourcing. The Manufacturing outsourcing this type is probably the most is the cost of creating your own product in the entrepreneur's area is very high. Worker's salaries and raw material costs are highly valued. However, if you outsource production from Thailand to China, you will receive a much lower cost per product. If comparing locally produced this is a rising trend. Companies are changing direction. To reduce costs as well as car manufacturers that use this process to reduce time and cost in assembling products Including monotonous processes such as installing windows in every car model.

Therefore, the aims of this study were to investigate the influence of process improvement, government support, long-term capacity, competitive priority, and flexible automation system. The results of this study will create formulation model for sustainable development and competition in the fields.

Hypotheses of research

This study was the influence of process improvement. While the terms process improvement would seem to imply the common goal of improved operational performance, there has been considerable of the Plan/Do/Check/Act with Eliminate/Combine/Rearrange/Simplify. (Anupama Prashar, 2017) suggests that continuous improvement is regarded as the extension of process improvement. (Boulos., 2015) From the above it is the origin of this hypothesis H1,H2,H3,H4 ; government support .The government set five more growth targets to accelerate Thailand's future growth including automation systems .From the above it is the origin of this hypothesis H5,H6; long-term capacity. Thus, production capacity planning problems are mostly related to allocation of production capacity between orders and routing depending on different production environment(Yin-Yann Chen., Tze-Li Chen., & Cheng-Dar Liou, 2012) From the above it is the origin of this hypothesis H7,H8.and competitive priority. Five priorities in primary classic competition consisted of cost, quality, time, Innovation and flexibility (Jitpaiboon,2014) From the above it is the origin of this hypothesis H9.The involvement of each influencing factor, resulting in adopting flexible automation system in automotive Industry to SMEs entrepreneurs and executives in Thailand, thus the following as below.

- H1: PRI. has a significantly positive and direct influence on COP.
H2: PRI. has a significantly positive and direct influence on AFA.
H3: PRI. has a significantly positive and direct influence on LTC.
H4: PRI. has a significantly positive and direct influence on GOS.
H5: GOS. has a significantly positive and direct influence on COP.
H6: GOS. has a significantly positive and direct influence on AFA.
H7: LTC. has a significantly positive and direct influence on COP.
H8: LTC. has a significantly positive and direct influence on AFA.
H9: COP. has a significantly positive and direct influence AFA.

Research Framework

This study was to investigate the influence of process improvement(PRI),government support(GOS),long- term capacity(LTC),competitive priority(COP) ,adopting flexible automation(AFA).The conceptual framework is illustrated in Fig.1.

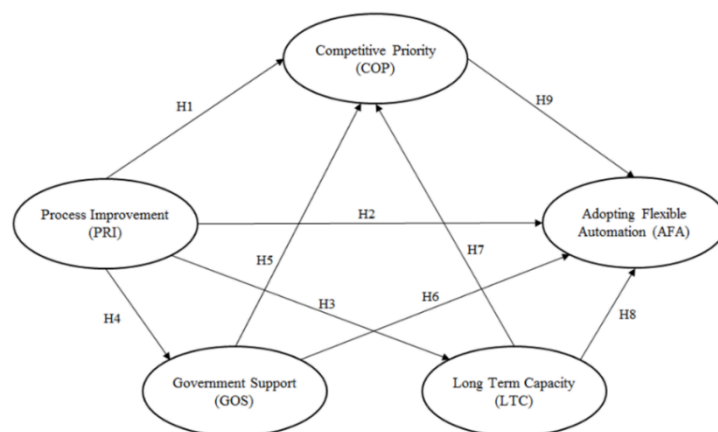

Fig.1. Representation of Conceptual Framework

Research Methodology

Methods and Questionnaires design: The researcher used the questionnaire to design the variables of all by Conceptual Framework based on this research. The researcher used this method to gather data since the researcher studied numbers of researches with this method, subcontracting dimensions in the small and medium enterprises: study of auto components' manufacturing industry in India, as well as, the study of Barbara Francioni,

Fabio Musso, & Marco Cioppi, (2015), decision-maker characteristics and international decisions for SMEs. Thus, preliminary evidence of this method was that the aggregation allowed the use of complete data and the reinforcement rather than separation of collections, and quantitative data analysis. This research is a quantitative study with the objectives of surveying practices occurred at the same time of SME entrepreneurs and executives. Thailand has given a consistent opportunity to this study in achieving the third objective of capital, quality, and period of time. Before the questionnaire was deployed to starting a draft questionnaire was tested for validity by three experts, including academics and practitioners, using the Internal Objective Congruence (IOC) technique. From the calculation, the highest Cronbach's alpha coefficient value is 0.974. We can indicate that since every value is greater than 0.7 (Tenenhaus et al. 2005), the test can be concluded that there is the internal consistency and the operated test is reliable and accurate.

Research population and sample size: In the quantitative study, The population of companies in Thailand's automotive supply chain was approximately 1,700 companies in 2018, Thailand Automotive Institute, the targeted population in this study including positions relating to each part of Thailand's automotive industry. The targeted population of this study is from companies in Thailand's automotive. Therefore, the size of samples analyzed by SEM (Path Analysis) depended on the amount of latent variables. For normal distributed data, Kline, (2010) suggested the ratio of five to one and in this case, latent variables equal 26. To be more accepted and recommended that with rule of thumb, the ratio of ten to one is considered a lower bound for a suitable amount of sample sizes. Thus, the ratio of ten was selected. Two hundreds of sample sizes can analyze SEM. In this research, there are 26 of latent variables and the total amount needed is 260. In order to prevent errors, the researcher adjusted to sample sizes to 311.

Data Analysis: The researcher used the Confirmatory factor analysis and SEM to finding the direct, indirect and total effect each of the latent variables.

Results

Data reliability analysis: The results of the data analysis shown in Table 1 portrayed that the Cronbach's Alpha of latent variables PRI (Process Improvement) equaled to 0.817, GOS (Government Support) equaled to 0.958, LTC (Long-Term Capacity) equaled to 0.956, COP (Competitive Priority) equaled to 0.914, AFA (Adopting Flexible Automation) equaled to

0.938. Cronbach's Alpha values of all variables used in this research were not lower than 0.700, which could be considered that the data were reliable and suitable for analysis of structural equations in this research.

Structural Equation Model Analysis: Structural equation model had an influence on applying flexible automation system, either in the form of investment or outsourcing, of auto-parts manufacturers in Thailand. It was found that the components consisted of 5 factors of latent variables including process improvement, government support, long-term capacity, competitive priority, and adopting flexible automation. Confirmatory model of the variable question was consistent with the empirical data considered from $\chi^2 = 275.34$, $df = 251$, $p\text{-value} = 0.13952$, $RMSEA = 0.018$, $GFI = 0.936$ and $AGFI = 0.911$.

Table 1 :Path Coefficient, Direct Effect, Indirect Effect and Total Effect of variable in SEM

Result	GOS			LTC			COP			AFA		
Latent Variable	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
PRI	0.522**	-	0.522**	0.304**	-	0.304**	0.113**	0.428**	0.541**	0.203**	0.185**	0.388**
	(0.059)		(0.059)	(0.062)	-	(0.062)	(0.040)	(0.052)	(0.060)	(0.070)	(0.044)	(0.066)
GOS	-	-	-	-	-	-	0.785**	-	0.785**	0.080	0.158*	0.238**
	-	-	-	-	-	-	(0.041)	-	(0.041)	(0.096)	(0.078)	(0.065)
LTC	-	-	-	-	-	-	0.060*	-	0.060*	0.113*	0.012	0.125*
	-	-	-	-	-	-	(0.030)	-	(0.030)	(0.055)	(0.009)	(0.058)
COP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.201*	-	0.201*
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(0.099)	-	(0.099)
R ²	GOS			LTC			COP			AFA		
	0.273			0.092			0.744			0.216		
$\chi^2=237.47$, df= 250, χ^2 /df= 0.950, P-value= 0.147, RMSEA= 0.017, GFI= 0.936, AGFI= 0.911												
Remark: DE = Direct Effect, IE = Indirect Effect and TE = Total Effect, * Significant at the level 0.05 (1.960 ≤ T-value < 2.576), ** Significant at the level 0.01 (T-value ≥ 2.576)												

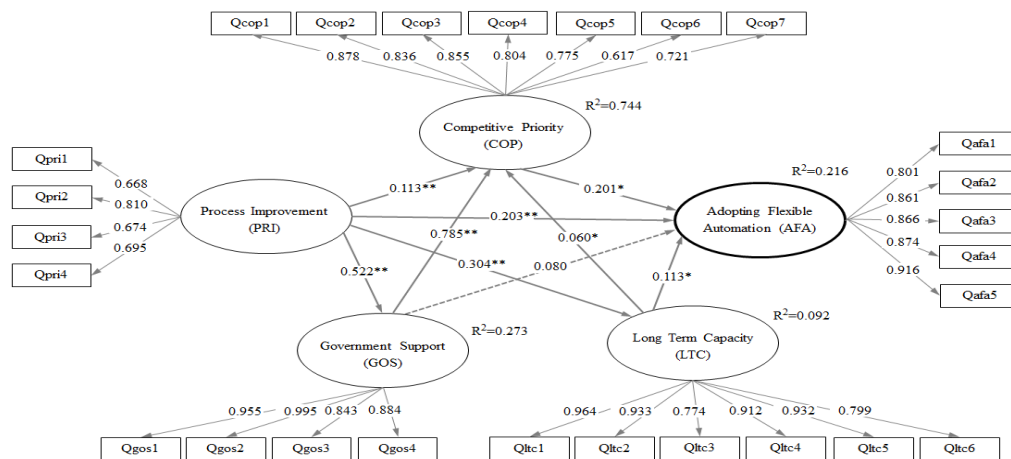

Fig.2 Overall Structure Equation SEM. have Influencing model to A Decision Making Model for outsourcing Flexible Automation System (FAS) in automotive industry of SMEs' Entrepreneurs and Executives in Thailand

For the Table.1 and Fig.2 was the meaning of T-Value or Critical Ratio from the Path Coefficients, Standard Errors and T-values of the adjusted Structural Equation Modeling for the * Significant at the level 0.05 ($1.960 \leq T\text{-value} < 2.576$), ** Significant at the level 0.01 ($T\text{-value} \geq 2.576$).

The Result of research finding from the framework:

From the result of this study, There are problems of suppliers in automotive industry. Most of entrepreneurs have different visions and missions, including identifying a clear return and outcome to make everyone understand that it is able to measure and identify the measurement criteria. Furthermore, it is also possible to accomplish purposes following existing business conditions, time, resources, and other relevant purposes. For the process improvement had a positive direct effect on competitive priority. The result of the research showed that the process improvement could directly influence on competitive priority in a positive way with statistical significance at the 0.01 and path coefficient 0.113 ;process improvement had a positive direct effect on adopting flexible automation in a positive way with statistical significance at the 0.01 and path coefficient 0.203 ;process improvement had a positive direct effect on long term capacity. The result of the research showed that the process improvement could directly influence on long term capacity in a positive way with statistical significance at the 0.05 and path coefficient 0.304 ;process improvement had a positive direct effect on government support. The result of the research indicated that the process improvement could directly influence on long term capacity in a

positive way with statistical significance at the 0.01 and path coefficient 0.522 ; government support had a positive direct effect on competitive priority. The result of the research depicted that the government support could directly influence on long term capacity in a positive way with statistical significance at the level of 0.01 and path coefficient = 0.785, which was the highest value in path coefficient of SEM,

Government support had a positive direct effect on adopting flexible automation. The result of the research showed that the government support could directly influence on adopting flexible automation in a positive way with no significance and path coefficient 0.080 .The result of the test was null but indirect had statistical significance at the level of 0.05 and path coefficient 0.158, The Government Thailand aims at economic value creation and innovative drive by changing from product manufactures into innovative products. Moreover, the country also emphasizes on supporting technology, creativity, and innovation in the targeted industries. Long term capacity had a positive direct effect on competitive priority. The result of the research portrayed that the long term capacity could directly influence on competitive priority in a positive way with statistical significance at the 0.05 and path coefficient 0.060, which was the smallest value in path coefficient of SEM. Long term capacity had a positive direct effect on adopting flexible automation.

The result of the research showed that the long-term capacity could directly influence on adopting flexible automation in a positive way with statistical significance at the 0.05 and path coefficient 0.113. Competitive priority had a positive direct effect on adopting flexible automation. The result of the research showed that the competitive priority could directly influence on adopting flexible automation in a positive way with statistical significance at the 0.05 and path coefficient 0.201. For the coefficient of determination (R^2), the causal variable in the model that was the latent variable was variance in variable of competitive priority at the percentage of 74.4 which meant that the coefficient of determination equaled 0.744, the highest value.,The coefficient of determination (R^2), the causal variable in the model that was the latent variable was variance in variable of government support at the percentage of 27.3 which meant that the coefficient of determination equaled 0.273., The coefficient of determination (R^2), the causal variable in the model that was the latent variable was variance in variable of adopting flexible automation at the percentage of 21.6 which meant that the coefficient of determination

equaled 0.216., The coefficient of determination (R^2), the causal variable in the model that was the latent variable was variance in variable of government support at the percentage of 9.2 which meant that the coefficient of determination equaled 0.092. As seen in figure 5.1 there was model creation from equations in the field of flexible automation system which had an influence on the accomplishment by adjusting it to the outsourcing of Thailand's automotive parts.

Conclusion

The result from general information illustrated that most of the samples were matured male and had families. Their educations were higher than bachelor's degree, their incomes were in executive level, and their years of experience were between 5-10 years (at the time of answering the questionnaire). This might be caused by the lack of labors. From the recent assessment of The Global Competitiveness Report 2019 or further development of eastern economic development plan or Eastern Seaboard, Thailand 4.0 strategic plan aimed at spatial development and Eastern Economic Corridor project preparation. Thailand was located in an important economic position having its middle and southern borders connected to seas while the northern part was connected with neighboring countries and China, each entrepreneur has foreseen opportunities and far-reaching economic potential. Their goals are to develop their businesses in Thailand and their future businesses to be a part of global economy and this is a strategic plan under Thailand 4.0. Therefore, from the past to the present, most of the participants have been knowledgeable in administration and engineering. Some of them graduated in engineering and further studied in administration. However, some of them graduated in administration and had a further study in computer sciences, technology, or production-related fields which can significantly respond to AFA of Thai entrepreneurs.

References

- Abebe, M. A., & Angriawan, A. (2011). The internationalisation of small and medium-sized enterprises (SMEs): A multi-level integrative framework. *International Journal of Entrepreneurship and Innovation Management*, 13(3/4), 377-397.
- Boulos, et al., (2015). *The durability of products: standard assessment for the circular economy under the Eco-Innovation Action Plan*. Report for European Commission. DG Environment.

- Brown, D., & Wilson, S. (2012). *The black book of outsourcing: How to manage the changes, challenges, and opportunities*. NJ: John Wiley & Sons.
- Jeehee Min, Yangwoo Kim, Sujin Lee, Tae-Won Jang, Inah Kim, Jaechul Song,. (2019).
The Fourth Industrial Revolution and Its Impact on Occupational Health and Safety.
Worker's Compensation and Labor Conditions, Vol.10 Issue 4, 400-408.
- Jitpaiboon, Thawatchai. (2014). "The Study of Competitive Priorities and Information
Technology Selection: Exploring Buyer and Supplier Performance,," *Journal of
International Technology and Information Management*: Vol. 23 : Iss. 3 , Article 6.
- Kline, R. B. (2010). *Principles and Practice of Structural Equation Modeling*. 3 rd ed.
New York: Guilford Press.
- Meriem Lafou, Luc Mathieu, Stéphane Pois, Marc Alochet. (2015). *Manufacturing System
Flexibility: Product Flexibility Assessment*. 48th CIRP Conference on Manufacturing
System, CMS2015.
- Musso, Fabio and Francioni, Barbara. (2012). The Influence of Decision-Maker Characteristics
on the International Strategic Decision-Making Process: An SME Perspective.
Procedia - Social and Behavioral Sciences, vol. 58, 279-288.
- Sinha, P., Akoorie, M., Ding, Q. and Wu, Q. (2011), "What motivates manufacturing SMEs to
outsource offshore in China? Comparing the perspectives of SME manufacturers
and their suppliers", *Strategic Outsourcing: An International Journal*, Vol. 4 No.1,
67-88.
- Sridarran, P. and Fernando, N. G., (2013). "Influence of change management for effective
outsourcing of facilities management services". *Proceedings of the Second World
Construction Symposium: Socio Economic Sustainability in Construction*, 14-15
June, 2013, Colombo, 288-297.
- Tenenhaus, M., Vinzi, V., Chatelin, Y., et al. (2005). PLS Path Modeling. *Computational
Statistics & Data Analysis*, 48, 159-205.
- Utpal Chattopadhyay, Pragya Bhawsar. (2017). Effects of Changing Business Environment on
Organization Performance. *The Case of HMT Watches Ltd*, Volume: 6 issue: 1, 36-46
- Yin-Yann Chen and Tze-Li Chen and Cheng-Dar Liou. (2012). Medium-term multi-plant
capacity planning problems considering auxiliary tools for the semiconductor

foundry. *The International Journal of Advanced Manufacturing Technology*, volume 64, 1213–1230.

The Model Development for Promoting Personnel's Quality of Life Under Institute of Physical Education

¹Sudyod Chonsahai, ²Thanakorn Changnoi, ³Chokchai Panyakham,
⁴Suriyan Kanthipwarakul and ⁵Preeyapatch Saisaeng
¹⁻⁵Thailand National Sport University, Chiang Mai Campus
¹Corresponding Author. E-mail: ipecm_@hotmail.com

Abstract

The objectives of the model development for promoting personnel's quality of life under Institute of Physical Education were 1) to study the management conditions of personnel's quality of life under Institute of Physical Education, 2) to develop a model for promoting personnel's quality of life under Institute of Physical Education and to analyze by each aspect, and 3) to compare the personnel's quality of life under Institute of Physical Education among 8 campuses. Data were collected from personnel among 8 campuses. Krescie and Morgan's formula was used to obtain the sample size of personnel under Institute of Physical Education, for a total of 226 respondents. Instruments used were a questionnaire and focus group discussion. The quantitative data were analyzed by frequency, percentage, means, standard deviation, and t-test. The qualitative data from the focus group discussion were analyzed by using content analysis. The results were as follows: 1. Results of studying the management conditions of personnel's quality of life under Institute of Physical Education, it was found that the existing practice was overall at a high level ($\bar{X}=3.74$) and the necessary conditions for promoting personnel's quality of life under Institute of Physical Education were overall at a high level ($\bar{X}=4.06$) and higher than the existing practice.

2. Results of a model development for promoting personnel's quality of life under Institute of Physical Education from the focus group discussion consisted of eight components as follows: physical aspect, mental aspect, emotional aspect, social aspect, intellectual aspect, environmental aspect, sufficiency economy aspect, and self-perception of health aspect, and all aspects were at the development level. The analysis results of comparison in pairs between the existing practice and the necessary conditions of activities in terms of physical aspect, mental aspect, emotional aspect, social aspect, environmental aspect, and self-perception of health aspect were different at statistically significance at .05 level but in terms of intellectual aspect and sufficiency economy aspect were not different. 3. Results of comparison in pairs between the existing practice and the necessary conditions for promoting personnel's quality of life under Institute of Physical Education by 8 campuses in each aspect, there were statistically significant differences at the .05 level.

Keywords: Model Development; Promote, Quality of Life; Personnel under Institute of Physical Education

Introduction

During this century, health promotion is a process that allows people to increase their abilities to control and improve their health. In order to reach a complete physical, mental and social states, personnel or groups of people must be able to identify what they want to achieve the requirement. As well as being able to adjust the environment or be able to adapt to the changing environment. Health is therefore not only a goal of ways of life, but it is also a benefit source of everyday life. Health is a positive concept that focuses on social benefits and personal benefit resources. Therefore, health promotion is not just the responsibility of the health care sector, but also focusing on lifestyle that affects health, which will ultimately lead to well-being. Therefore, the target of the Twelfth National Economic and Social Development Plan (2017-2021) (Office of the National Economic and Social Development Board Office of the Prime Minister Bangkok, Thailand, 2017) was Thai citizens to be high quality, disciplined, alert to learning, active in lifetime self-learning, knowledgeable, skillful, having good attitudes and values, physically, mentally, and spiritually healthy, having public mindedness, and be good Thai, ASEAN, and global citizens. Moreover, Health Promotion Foundation Act 2001 (Health Information System Development Office – HISO, 2005) stated in chapter 7 concerning protection of Thailand's health system that health promotion meant any act which was aimed at the fostering of a person's physical, mental and social condition by means of supporting personal behaviors, social condition and environments conducive to physical strength, a firm mental condition, a long life and a good quality of life. It was a process of empowering personal and community's capacity to have a livelihood leading to good health, under supportive environments. And it was a process that enables the people to control the determinants of health resulting in better health, i.e. control their own behaviors so that they were prepared to modify the environments conducive to good health. Moreover, World Health Organization (WHO) (2016) defined health promotion to enable people to increase control over their own health. It covered a wide range of social and environmental interventions that were designed to benefit and protected individual people's health and quality of life by addressing and preventing the root causes of ill health, not just focusing on treatment and cure.

Additionally, Statista Research Department (2018) referred a survey conducted by Cint, this statistic showed the results of on the number of hours spent on exercise / participating in sport activities in Thailand between 2016 and 2018. In 2018, 16.18 percent of respondents of

Thailand stated they exercise less than one hour per week. In accordance with a mission of Institute of Physical Education was to provide many faculties of education in physical education, sports, health, recreation, sports science, and health sciences. It was caused the institute's personnel to be alert concerning educational management and the development of teaching and learning to be more effective in accordance with the progress of academic and new technology by providing academic services to the community including many other additional works.

As a result, teachers and personnel had to adjust a lot affecting they did not have enough time for practical behaviors health promotion, especially working out in various forms, playing sports, even though the Institute of Physical Education had a fitness room with exercise equipment as well as there were several sports fields. According to the survey results concerning exercise behaviors of 64 personnel under Institutes of Physical Education, it was found that only 16 personnel exercised regularly almost every day, accounting for 10.24 percent, regarding of 1450 students, only 305 students exercised and played sports regularly, accounting for 21.03 percent. In addition, it was found that they still had a little existing practice, personnel had inappropriate physical health such as gout disease, blood pressure, diabetes, dietary habits, unproductive drinking alcohol, and stress from routine work, so it was caused illness problems. Moreover, the study of the medical treatment report found that personnel had to spend a lot of money in medical treatment including working location and environment were not supporting to work. Even though there were health measures, but the lacking of driving seriously.

Similarly, among 8 campuses of Institute of Physical Education had already had a model of health promotion and health policy but there were still lacking of activities that covered the development of physical aspect, mental aspect, emotional aspect, social aspect, and intellectual aspect to use in the creation, as well as an environmental management that was suitable for services both internal and external service recipients in order to improve the personnel's quality of life and would be a master model of development the quality of life for society in the future. As this research mentioned above, the research team under Institute of Physical Education (Thailand National Sports University) realized on the importance of the development for promoting personnel's quality of life under Institute of Physical Education to improve health into action.

Research objectives

1. To study the management conditions of personnel's quality of life under Institute of Physical Education.
2. To develop a model for promoting personnel's quality of life under Institute of Physical Education and to analyze by each aspect.
3. To compare the personnel's quality of life under Institute of Physical Education among 8 campuses.

Research Methodology

Scope of Population and Samples

The population in this study were personnel under Institute of Physical Education, The samples consisted of 2 campuses in each region, they were obtained by simple random sampling method using drawing lots, for a total of 8 campuses as follows: Chiang Mai, Lampang, Suphanburi, Chon Buri, Krabi, Trang, Udon Thani and Maha Sarakham Campus in 3 faculties, which were Faculty of Sports and Health Sciences, Faculty of Liberal Arts, and the Faculty of Education, Krejcie and Morgan's formula (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970) was used to obtain the sample size of personnel under Institute of Physical Education, for a total of 226 respondents.

Scope of Contents

The contents consisted of 8 aspects concerning the existing practice and the necessary conditions for promoting personnel's quality of life as follows: 1) physical aspect, 2) mental aspect, 3) emotional aspect, 4) social aspect, 5) intellectual aspect, 6) environmental aspect, 7) sufficiency economy aspect, and 8) self-perception of health aspect.

Scope of Area

Data were collected from Chiang Mai, Lampang Campus, Suphanburi Campus, Chon Buri Campus, Krabi, Trang Campus, Udon Thani Campus, and Maha Sarakham Campus.

Research Instruments

The instruments used were 1) a questionnaire concerning the existing practice and the necessary conditions for promoting personnel's quality of life in 8 aspects as follows: 1.1) physical aspect, 1.2) mental aspect, 1.3) emotional aspect, 1.4) social aspect, 1.5) intellectual aspect, 1.6) environmental aspect, 1.7) sufficiency economy aspect, and 1.8) self-perception of health

aspect, the Index of Item-Objective Congruence (IOC) of the questionnaire was used to check the content validity by three experts; and 2) focus group discussion.

Statistical Analysis

The quantitative data collecting from a questionnaire were analyzed by frequency, percentage, means, and standard deviation. The paired t-test was used for analyzing data in the form of matched pairs and among campuses. The qualitative data from the focus group discussion were analyzed by using content analysis. The data were summarized in tables and description.

Results

The results of the study indicated as follows:

1. Results of studying the management conditions of personnel's quality of life under Institute of Physical Education were divided into 2 parts as follows:

Part 1: Results of studying the management conditions of personnel's quality of life under Institute of Physical Education concerning the existing practice and the necessary conditions from 226 respondents of 8 campuses in 3 faculties, which were Faculty of Sports and Health Sciences, Faculty of Liberal Arts, and the Faculty of Education as shown in Table 1:

Table 1: Mean and standard deviation concerning the existing practice and the necessary conditions of activities by 226 respondents of 8 campuses under Institute of Physical Education in each aspect.

Management conditions	n	$\bar{X}$	S.D.	Interpret
1. Physical aspect.				
- The existing practice of activities.	226	3.33	.86	Moderate
- The necessary conditions of activities.	226	3.84	.71	High
2. Mental aspect.				
- The existing practice of activities.	226	3.79	.55	High
- The necessary conditions of activities.	226	4.12	.64	High
3. Emotional aspect.				
- The existing practice of activities.	226	3.77	.54	High
- The necessary conditions of activities.	226	4.08	.54	High
4. Social aspect.				
- The existing practice of activities.	226	3.98	.60	High
- The necessary conditions of activities.	226	4.31	.53	High

Management conditions	n	$\bar{X}$	S.D.	Interpret
5. Intellectual aspect.				
- The existing practice of activities.	226	3.87	.79	High
- The necessary conditions of activities.	226	3.89	.48	High
6. Environmental aspect.				
- The existing practice of activities.	226	3.72	.68	High
- The necessary conditions of activities.	226	4.16	.62	High
7. Sufficiency economy aspect.				
- The existing practice of activities.	226	3.82	.67	High
- The necessary conditions of activities.	226	3.75	.77	High
8. Self-perception of health aspect.				
- The existing practice of activities.	226	3.73	.70	High
- The necessary conditions of activities.	226	4.03	.62	High

From table 1, results of studying the management conditions of personnel's quality of life under Institute of Physical Education in terms of the existing practice in 7 aspects were at a high level and one aspect was at a moderate level, and the necessary conditions for promoting personnel's quality of life under Institute of Physical Education was higher than the existing practice.

Part 2: Results of personnel's quality of life under Institute of Physical Education concerning the existing practice and the necessary conditions from 226 respondents of 8 campuses in 3 faculties, which were Faculty of Sports and Health Sciences, Faculty of Liberal Arts, and the Faculty of Education as shown in Table 2:

Table 2: Mean and standard deviation of personnel's quality of life under Institute of Physical Education concerning the existing practice and the necessary conditions by 226 respondents of 8 campuses under Institute of Physical Education.

Personnel's quality of life	n	$\bar{X}$	S.D.	Interpret
1. The existing practice of personnel's quality of life.	226	3.74	.51	High
2. The necessary conditions of personnel's quality of life.	226	4.06	.45	High

From table 2, results of studying the management conditions of personnel's quality of life under Institute of Physical Education in terms of the existing practice was at a high level ($\bar{X}=3.74$), and the necessary conditions for promoting personnel's quality of life under Institute of Physical Education were overall at a high level ($\bar{X}=4.06$).

2. Results of a model development for promoting personnel's quality of life under Institute of Physical Education from the focus group discussion consisted of eight components, as follows: physical aspect, mental aspect, emotional aspect, social aspect, intellectual aspect, environmental aspect, sufficiency economy aspect, and self-perception of health aspect and all aspect were at the development level. The analysis results of comparison in pairs as shown in table 3:

Table 3: The analysis results of comparison in pairs between the existing practice and the necessary conditions of activities of personnel under Institute of Physical Education by 8 campuses in each aspect.

Comparison in pairs		t	df	Sig.
Physical aspect.	The existing practice and the necessary conditions of activities.	-9.64	162	.00*
Mental aspect.	The existing practice and the necessary conditions of activities.	-8.04	186	.00*
Emotional aspect.	The existing practice and the necessary conditions of activities.	-8.55	199	.00*
Social aspect.	The existing practice and the necessary conditions of activities.	-8.86	185	.00*
Intellectual aspect.	The existing practice and the necessary conditions of activities.	-.38	190	.70
Environmental aspect.	The existing practice and the necessary conditions of activities.	-8.46	183	.00*
Sufficiency economy aspect	The existing practice and the necessary conditions of activities.	1.00	183	.31
Self-perception of health aspect	The existing practice and the necessary conditions of activities.	-6.32	180	.00*

From table 3, the analysis results of comparison in pairs between the existing practice and the necessary conditions of activities in terms of physical aspect, mental aspect, emotional aspect, social aspect, environmental aspect, and self-perception of health aspect were different at statistically significance at .05 level but in terms of intellectual aspect and sufficiency economy aspect were not different.

3. Results of comparison in pairs between the existing practice and the necessary conditions for promoting personnel's quality of life under Institute of Physical Education among 8 campuses as shown in table 4:

Table 4: Results of comparison in pairs between the existing practice and the necessary conditions for promoting personnel's quality of life under Institute of Physical Education by 8 campuses in each aspect.

Personnel's quality of life	t	df	Sig
Between the existing practice and the necessary conditions for promoting personnel's quality of life	-6.70	95	.00*

From table 4, results of comparison in pairs between the existing practice and the necessary conditions for promoting personnel's quality of life under Institute of Physical Education by 8 campuses in each aspect were different at statistically significance at .05 level.

Conclusion

Even though the management conditions of personnel's quality of life under Institute of Physical Education of 8 campuses in the different context in terms of the existing practice was at a high level but the necessary conditions were overall at a high level and was higher than practical conditions. It was shown that all personnel required to be promoted quality of life. The policy must be monitored into more action to promote personnel's quality of life in physical aspect, mental aspect, emotional aspect, intellectual aspect, social aspect, environmental aspect, economic aspect, and self-perception of health. The administrators must support morale such as annual health check-up services, a health network with hospitals, and an additional budget for health care for the institutes' personnel including providing opportunities for studying trips both domestic and abroad which was lead to the development of a health promotion model for the personnel under Thailand National Sport University.

Discussion

According to the model development for promoting personnel's quality of life under Institute of Physical Education, the researcher had selected the important issues for discussion as follows:

1. Concerning the management conditions of personnel's quality of life under Institute of Physical Education, the existing practice was at a high level ($\bar{X}=3.74$) and the necessary conditions for promoting personnel's quality of life under Institute of Physical Education were overall at a high level ($\bar{X}=4.06$) and higher than the existing practice. This might be because personnel under the Institute of Physical Education had the self-spirituality of physical education, the term of physical education was related to physical, emotional, mental, and social including using activities as interaction among the institutes' personnel. Most of them did physical exercise, sports playing, sports coaching, sports referee regularly, resulting they were in good physical health. But they still needed to be promoted consistently to reduce blood pressure, diabetes, obesity, heart attack problems, and self-perception of health, as Jariyawat Kompayak (2006) stated that that factors related to health promotion behaviors included knowledge of health promotion and health perception and Sudyod Chaomsahai (2014) confirmed that the Institute had a health promotion policy both providing knowledge, organizing health promotion activities, and having a health network for institute's personnel. Therefore, the institute's personnel must be aware and realized the importance of health and to be models for promoting quality of life.

2. Concerning the model development for promoting personnel's quality of life under Institute of Physical Education consisted of eight components as follows: physical aspect, mental aspect, emotional aspect, social aspect, intellectual aspect, environmental aspect, sufficiency economy aspect, and self-perception of health aspect and all aspect were at the development level. In accordance with Health Promotion Foundation Act (B.E. 2544) (Royal Thai Government Gazette, 2001) defined in section 3 that health promotion as any acts which aimed at the fostering of a person's physical, mental, and social condition by means of supporting personal behaviors, social condition, and environments conducive to physical strength, a firm mental condition, a long life and a good quality of life.

3. Concerning the analysis results of comparison in pairs between the existing practice and the necessary conditions of activities in terms of physical aspect, mental aspect,

emotional aspect, social aspect, environmental aspect, and self-perception of health aspect were different at statistically significance at .05 level but in terms of intellectual aspect and sufficiency economy aspect were not different, the researcher discussed eight components of the model as follows:

3.1 Concerning physical aspect, the existing practice of personnel activities was at a moderate level ($\bar{X}=3.33$). This might be because personnel under Institute of Physical Education had a lot of workload, rarely did exercise, did not often use Sports Science Centers for working out, and had little knowledge of nutrition. As we can be seen from the other 6 campuses, courses concerning health education, physical education, and health promotion were not provided yet, except Chiang Mai campus and Chonburi campus, which might be due to the lack of personnel in charge of health education and health promotion in order to provide knowledge involving with nutrition, nutrient, drinking alcoholic beverages which were harmful to health, etc. Therefore, causing the personnel of the Institute of Physical Education to have physical practice at a moderate level consistent with the finding of Komthorn Phromsophi (2016) stated that the health promotion in adolescence, a career age, building a family, the physical and mental maturity, often neglected their own health.

3.2 Concerning mental aspect and emotional aspect, the existing practice of personnel activities were both at a high level ($\bar{X}=3.79$) and ($\bar{X}=3.77$). This might be because personnel under Institute of Physical Education had good happy mental health, worked with confidence, without anxiety, having self-esteem, to be able to live happily and cheerfully both in the family and in the campus. Their ways for relaxing in free time activities might sing, play sports, play computer games, line, and internet in accordance with current digital age. As the results, engaging in communication technology activities affecting to mental health, and emotional well-being. However, the institute's policies and health networks had still promoted personnel's quality of life under Institute of Physical Education to be better.

3.3 Concerning social aspect, the existing practice of personnel activities was at a high level ($\bar{X}=3.98$). This might be because personnel under Institute of Physical Education had continuously interacted with the community, such as allowed the people in community to use sports stadium, sports referee, organizing sports competitions in the province, providing fitness test in community, work out activity, organizing aerobic exercise activity regularly available within and outside campus, also serviced to the community. Which corresponds to Pender, J. N. (2016) stated that Interpersonal influences were cognition-concerning behaviors,

beliefs, or attitudes of the others. Interpersonal influences included: norms (expectations of significant others), social support (instrumental and emotional encouragement) and modeling (vicarious learning through observing others engaged in a particular behavior). Primary sources of interpersonal influences were families, peers, and healthcare providers.

3.4 Concerning intellectual aspect, the existing practice of personnel activities was at a high level ($\bar{X}=3.80$). This might be because personnel under Institute of Physical Education were always learning new technologies, being aware of correct problems, being mindful, creative in their work, learning, and promoting, and brain-based development by using technology media, modern communication tools, to be suitable with one's own intelligence. Accordingly, Carmen, M. and Navas, O. (2017) found that some of the major benefits and savings achieved through the use of technologies in the area of health, like increased efficiency and quality of patient care, reduced administrative and operational costs, improved primary health care and optimized access to health care.

3.5 Concerning environmental aspect, the existing practice of personnel activities was at a high level ($\bar{X}=3.72$). This might be because personnel under Institute of Physical Education the context of each campus might be similar, with sports stadiums, gymnasiums, swimming pools, classrooms, media, an appropriate sports science center and exercise equipment but the area and location might be different. Some campuses were in the city, some campuses were far from the city center. The environment might therefore be different depending on the context and the administrators' policy to care for the environmental aspect in order to give the personnel morale at work. In accordance with National Health Act, B.E. 2550 (2007) (Royal Thai Government Gazette, 2007) chapter I: right and duties in respect of health, in section 5: A person shall enjoy the right to live in the healthy environment and environmental condition.

3.6 Concerning sufficiency economy aspect, the existing practice of personnel activities was at a high level ($\bar{X}=3.82$). This might be because personnel under Institute of Physical Education with different contexts, some campuses were located in the cities as tourist cities such as Chiang Mai, Krabi, Trang, Chonburi etc. Therefore, some parts of the institute's personnel had additional income, excluded from receiving a salary and paying some debt. They were satisfied with the status of government officials which were security for life, to be able to saved money, and had money to solve financial problems. Some campus personnel had additional income from sports referee. Additionally, Watabe, A. et al. (2016) found that

without this, countries would struggle to ensure healthy lives and well-being of their populations, and would likely face serious escalation of healthcare costs.

3.7 Concerning self-perception of health aspect, the existing practice of personnel activities was at a high level ($\bar{X}=3.73$). This might be because some campuses had health Health-check-up-package for personnel annually, such as Lampang campus, some campuses had health promotion policies, a health network, health protection, and health care. Some institutes' personnel had congenital disease, blood pressure, high cholesterol, might be due to lack of exercise, unhygienic food consumption, chubby, physical education teachers lacked health care knowledge, nutrition, dietary food to lose weight, and no health services for personnel. Similarly, WHO (as cited in Kaleta, D, et, al. 2009, p. 112) definition of health and diseases endorses the usefulness and necessity of performing subjective health assessment which took into consideration not only the state of somatic but also mental health. Furthermore, self-perception of one's own health reflected the capability to function in a definite social and organizational situation and was regarded as a prognostic indicator of prevalence of various chronic diseases, affecting their prognosis. Individuals with low values of self-perceived health status might more frequently use medical services and had higher absence from work as compared to those with opposite attitude towards their health.

4. Results of comparison in pairs between the existing practice and the necessary conditions for promoting personnel's quality of life under Institute of Physical Education by 8 campuses in each aspect were the different level of statistical significance at .05. This might be because personnel's quality of life under Institute of Physical Education of 8 campuses were different in a variety of aspects: different management, different policies, different budget, different context, different area and location.

Reference

- Carmen, M. and Navas, O. (2017). The use of New Technologies as a Tool for the Promotion of Health Education. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, Volume 237, 21 February 2017, Pages 23-29.
- Health Information System Development Office – HISO. (2005). *Thailand Health Profile 2005-2007: Chapter 7 Protection of Thailand's Health System*. Retrieved March 19,2019, From https://www.hiso.or.th/hiso/picture/reportHealth/THF2007/THP2005_8eng.pdf.

- Jariyawat Kompayak. (2006). *The Factors relating to the health promotion behavior of families in the community of Mahanaak Canal Sub district by Pomprapsattrupei area*. Bangkok.
- Kalet, D, et, al. (2009). *Factors Influencing Self-perception of Health Status*. Retrieved March 12, 2019, From https://www.researchgate.net/publication/40728100_Factors_Influencing_Self-perception_of_Health_Status.
- Kamtorn Promsophi. (2007). *Health behavior*. Retrieved March 12, 2019, From [www.http://snr.ac.th/elearning/kamtorn/profile.htm](http://snr.ac.th/elearning/kamtorn/profile.htm).
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.
- Office of the National Economic and Social Development Board, Office of the Prime Minister Bangkok, Thailand. (2017). *Twelfth National Economic and Social Development Plan (2017-2021)*. Retrieved March 12, 2019, From <http://plan.bru.ac.th/แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ-ฉบับที่-12>.
- Pender, N.J. (2016). *Pender's Health Promotion Model*. Retrieved March 12, 2019, From <https://www.nursing-theory.org/theories-and-models/pender-health-promotion-model.php>.
- Royal Thai Government Gazette. (2001). *Health Promotion Foundation Act, B.E. 2544 (2001)*. Retrieved March 12, 2019, From <http://web.krisdika.go.th/data/law/law2/%A1109/%A1109-20-9999-update.htm>.
- Royal Thai Government Gazette. (2007). *National Health Act, B.E. 2550 (2007)*. Retrieved March 12, 2019, From <http://web.krisdika.go.th/data/law/law2/%CA71/%CA71-20-9999-update.pdf>.
- Statista Research Department. (2018). *Thailand: How many hours a week do you exercise/participating in sport activities?*. Retrieved March 12, 2019, From <https://www.statista.com/statistics/562572/thailand-number-of-hours-spent-on-exercise-participating-in-sport-activities>.
- Sudyod Chomsahai. (2003). *The model of health promotion for the personnel of the institute of physical education*. Institute of Physical Education, Chiang Mai campus

- Watabe, A. et al. (2016). *Analysis of health promotion and prevention financing mechanisms in Thailand*. [Retrieved March 12, 2019, From <http://ihppthaigov.net/DB/publication/attachinter/294/Full-text.pdf>
- World Health Organization (WHO). (2016). *What is health promotion*. Retrieved March 12, 2019, From <https://www.who.int/features/qa/health-promotion/en>

Political Participation Factors Influence Mode of Participation of Students in Thailand

Winai Rungsinan

Faculty of Science and Technology, Chaopraya University

Corresponding Author. E-mail : drwinai_r@yahoo.co.th

Abstract

The purpose of this research is to study the factors of political participation those are psychological cognitive trait, social environment, political environment, modernization and urbanization and political socialization influence the mode of participation in Thailand. This research was a quantitative research. Population were the students from 5 universities in Thailand, 697 students were randomly selected from the population. The result of the research indicated that five factors of political participation there are psychological cognitive trait, social environment, political environment, modernization and urbanization and political socialization influenced mode of political participation 66.2% (R square=.662) statically significance at .01

Keywords : political participation; mode of participation

Introduction

Political Participation and Engagement in the Early Years of Thai Democracy. On June of 24th, 1932, small group of military and civilian officials calling themselves the People's Party, seized control of the government and brought an end the 800 years absolute monarchy in Siam known as Thailand since 1939. Thailand began its democratization process since then, particularly after King Prajadhipok (King Rama VII) signed Thailand's first permanent written constitution on December 10th, 1932 However, the effects of the change on Thai people were not immediately apparent, and successive shifts in power did not greatly disturb the placid surface of daily life. In order to minimize internal resistance and avoid the dangers of foreign intervention that they thought civil discord might invite, the People's Party initially stayed in the background and drew up long-term program for political development. According to the political development program, half of the member of National Assembly would be selected and appointed by the People's Party promised to allow a fully elected democracy only when at least half of the population had completed primary education or ten years had passed, whichever came first REF. As a result, the first National Assembly election was held in November 1993 through an indirect electoral system in which the voters at the sub district (Tambon) level elected local representatives who

would then choose between candidates for the National Assembly. As the outcome of this electoral process, the first national assembly included numerous senior officials of the old regime, amounting to approximately one-third of the total membership.

Thailand held its first direct election in November 1937, and only 40.2 percent of the electorate participated in choosing half of the National Assembly. The second direct election was held a year later in the same month, but still the National Assembly remained half-appointed and the voter turnout dropped to only about 35 percent. No new election was held until 1946 due to World War II. Prime Minister Plaek Pibunsongkhram, during this period, experimented with Italian Fascism and mixture of elements of the Japanese bushido, trying to organize, discipline, and militarize Thai society, which was carried out in a highly authoritarian manner. Thus, during the first two decades of constitutional monarchy, the concept of democracy remained alien to the majority of Thai people for much of that time. Democracy in Thailand has undergone a long process of refinement and adjustment in order to produce a political system specific to the needs of establishing the Thai nation rather than of providing the ordinary citizens with the rights to govern or at least, opportunities for political participation.

Thailand then experienced a short period of democracy during the postwar era, when the 1964 Constitution provided for a fully elected House of Representatives and a Senate chosen by the House. Nevertheless, on November 8, 1947, amid internal conflict between parliamentarians and the political chaos that followed the mysterious death of King Ananda Mahidol (King Rama VIII), the military overthrew the elected government of Admiral Thawal Thamrongnavasawat prime minister, 1946-1947, and restored power to the military. Thai institutions, during 1947-1958, were held in the hands of elitists with great support from the military. Even though the House of Representatives elections were held four times in January 1948, February 1952, February 1957, and December 1957, public participation in these elections remained low with approximately 40 percent on average voter turnout. Moreover, the election results were criticized by the public, particularly middle classes in Bangkok, as the product of a 'dirty' electoral process. (Suchit, 1996) Following the 1957 election, there was considerable public dissatisfaction and even demonstrations against the election results. This kind of instable event did not lead to the improvement of election; in contrast, it created another coup led by Field Marshal Sarit Thanarat, who abolished the parliament and the constitution, placed

a ban on political parties and unions, and established the ‘Revolutionary Party’ and a highly authoritarian regime. An external threat by Communism allowed the military government of Sarit prime minister, 1959-1963 and Field Marshal Thanom Kittikachorn prime minister, 1963-1973 to develop and maintain a series of authoritarian governments for the next fourteen years with strong support from the US government and the World Bank.

Citizens Uprisings: The two Turning Points of Thai Public Participation. The first stage of a turning point in the Thai democratization process was reached in October 1973, when the student-led popular uprising overthrew the corrupt and unpopular military government of Field Marshal Thanom. A coalition of workers, farmers, students, and members of the middle class began to mobilize for democracy, clearly demonstrating the potential for political change at the grassroots level. Legitimacy was withdrawn from the nation’s top military leaders, who were forced to go into exile, after the use of violence to attack masses of Thai citizens in the streets of Bangkok. Without its authoritarian leaders, Thailand’s military returned to its barracks, at least temporarily, permitting the expansion of democratic space in which human rights become more respected, the media received more freedom to criticize politicians and governments, and political parties had greater opportunity to form and play an expensive role in Thai parliamentary politics. However, the 1973-76 period of civilian rule did not provide harmonious politics and widespread public participation. Rather, it was a period of great political conflict and competition among polarized people at the top of society who split into two ideological camps-left, progressive, and right, conservative.

After the 1973 student upheaval, the 1974 Constitution was promulgated, applying several new electoral rules, including a rule that made membership in a political party a requirement for election to the House of Representatives. When the House of Representatives election was held in January 1975, 42 political parties and 2,199 candidates contested for 269 seats, while 47.17 percent of eligible voters cast their ballots. Another house election under the 1974 Constitution was held on April 4, 1976, and the voter turnout dropped to 43.99 percent. Moreover, ordinary people, whose participation improved very little in the 1975 and 1976 House of Representatives elections, were mobilized and brought into the left-right conflict. The time that the political space was opened (Girling, 1981; Morell and Chai-Anan, 1981; and Hewison, 1997) was short and ended in October 1976 when protesting students, who gathered to oppose Field Marshal Thanom’s return from his exile,

were killed or imprisoned by the right-wing Village Scouts and the military. An inability of the government to control the situation provided a perfect opportunity for the military to step in again. This bloody restoration of authoritarianism not only brought armed forces back into power but also illustrated the residual strength of conservative forces (McCargo, 2002)

However, as it had mobilized several group of Thai people (not only residents of Bangkok, laborers, taxi drivers, and businessmen but also ordinary villagers, farmers, and provincial elites), political conflict during the 1973-1976 period indicated an imperative task facing Thailand, to devise political system that can balance participation with stability, change with order (Morell and Chai-Anan, 1981). Unlike strong authoritarian era, the military was now force to share some of its absolute political power with elected members of Parliament (Kobkua, 2003), thereby proposed a new form of military's control over the government. From late 1977 to 1988, there was an evolution of constitutional and parliamentary regime under several government led by former military leaders.

In order to loosen the authoritarianism, the government of General Kriangsak Chamanan prime minister, 1977-1980 and General Prem Tinsulanonda prime minister 1980-1988 allowed the expansion of the role of the parliament and political parties. Three consecutive House of Representatives election to 50.8 percent in 1983 and 61.3 percent in the 1986 election. Nevertheless, during their twelve years in power, both Kriangsak and Prem were never once running in an election, and it soon became clear that the polity established under both of them was one which appealed to conservatives, as decision making policy were not entrusted to popularly elected politicians but remained with an elite of civil and military bureaucrats and technocrats (Hewison, 1997). Many Thai scholars therefore labeled the form of government in this period as a 'half a page democracy' (prachathipatai khreung cai) (Kobkua, 2003), or 'semidemocracy' (Case 1996; Chai-anan, 1989; Neher, 1987) which is basically one form of limited/guided democracy. The major characteristic of the semidemocratic government of Thailand is that it is the form of government in which the prime minister, regardless of whether member of the House of Representatives, is elected by a coalition of parties, and major ministries are given to retired military figures, famous politicians, or high-level bureaucrats. Under this form of government, participation of many groups within the society is allowed but the military and top level bureaucrats continue to play most important role in determining the direction of country's politics. (Neher, 1987)

However, after the House of Representatives election on July 24th, 1988, General Prem was forced by thousands of protesters integrated surrounding his house against the prospect of unelected premier. As a result, he decides to step aside, permitting a full-fledged civilian government of elected Chatchai Choonhawan prime minister 1988-1991, leader of Chart Thai Party, to be formed in August 1988.

The second stage of a turning point in Thai democratization process was reached on February 23rd, 1991, when the National Peace Keeping Council (NPKC), led by General Sundhon Kongsompong, the Supreme Commander of the Royal Thai Armed Forces, took over the administration of the country. Instead of retaining power, as had happened in the event of military interventions in the past, the NPKC promulgated a provisional constitution and after a brief period, paved the way for a civilian interim government headed by Anand Panyarachun (prime minister 1991-1992), bureaucrat turned businessman. A majority of the new cabinet was composed of well-respected, experienced technocrats who were known for liberal thinking and belief in democracy. The interim government was entrusted with administering the country until a new constitution was promulgated and a general election held, scheduled for early 1992.

After the general election in March 1992, five political parties Rassadorn Party, Samkhee Dhamma Party, Social Action Party, Thai Citizens Party, and Chart Thai Party designed General Suchinda Kraprayun (prime minister, April-May 1992), a leading member of the NPKC who promised that he would not seek political power after the election, as the prime minister accompanied by the appointment to his cabinet of almost the same corrupt politicians who were ousted in the 1991 coup resulted in massive demonstrations in Bangkok and a few other cities in May 1992. Due to Suchinda's use of violence against the demonstrators, many prodemocracy campaigners died in the uprising. 'Black May' become a common name for the 17-20 May 1992 bloody confrontation between the unarmed prodemocracy demonstrators and the NPKC, backed by tanks and modern ammunition. In response to negative sentiments against the armed forces being used as political instruments, the military, since the end of the Black May event, decided to withdraw and disengage itself from active politics (Kobkua, 2003).

The Black May event of 1992 contributed to the realization within government that calls from civil advocacy organizations to introduce genuine political reform could no longer

be ignored (Arghiros, 2001). The pressure and desire for a new constitution was felt and expressed level of Thai society, resulting in the promulgation of a new constitution in 1997. This constitution is said to be different both in intent and in the way it was drafted. It was drafted with the specific aim of political reform and unlike previous constitution, through widespread consultation with the Thai people.

The constitution of 1997 has been known as the ‘people’s constitution’ because it is the first Thai constitution in which ordinary people had opportunity to participate in various stages of drafting process. Several reasons can be applied to explain this notion. First, in the composition of the Constitution Drafting Assembly, seventy-three of ninety-nine members were provincial representatives who had been directly elected among citizens (who are willing to be a constitution drafter) of each province and then these representations were approved by the parliament. Second, during the drafting process, there was public consultation and debate, including a series of public hearings across the nation that was organized as a significant part of the Assembly’s decision making process. Finally, the green flag, leading by the group of 1997 Constitutional drafters and middle class in Bangkok, succeeded in pressuring the old paradigm parliament to vote to pass the Constitution.

Research Objective

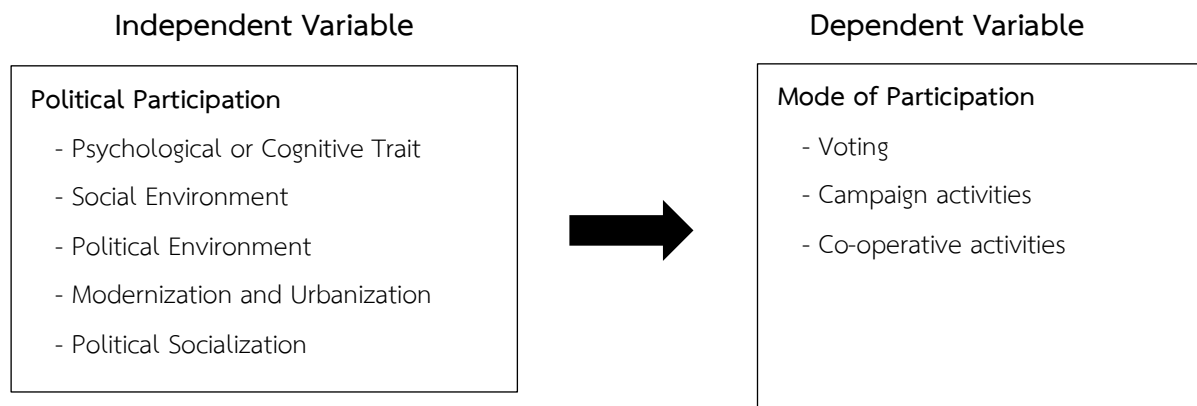
1. To study the level of opinion of 5 political participation factors and mode of participation.
2. To study the relationship between political participation factors and mode of participation.
3. To study the political participation factors influence the mode of participation.

Hypothesis of Research

1. Political Participation factors correlate with Mode of Participation statistically significance at .05.
2. Political Participation factors predict the Mode of Participation statistically significance at .05.

Research Framework

The researcher selected 6 components of Puja Mondal’s political participation (citation in Thananithicho, stithorn. (2011)) because considered that it was appropriated for the Thai politics and thought that the key element was the mode of participation therefore define it as a dependent variable and the other 5 elements as independent variable and also seen that independent variable and dependent variable are related.

Research Methodology

Population and Samples

Population is the students from Chaopraya University, Kasem Bundit University, Rangsit University, Kamphaeng Phet Rajabhat University and Songkla Rajabhat University. The samples were randomly selected by sending 150 questionnaires to each of 5 universities, totally 750 samples but 697 (92.7%) samples returned.

Research Instrument

The questionnaires are consisted of 3 parts; personal data, Political Participation factors as the independent variable and Mode of Participation as the dependent variable. The validity of questionnaires are computed (IOC=0.50-1.00) and overall reliability is computed (cronbach's α =0.93).

Result

Data analysis as following: 1. Level of Political Participation and the Mode of Participation.

Table 1 Shows Mean ($\bar{X}$), standard deviation (SD) of the opinion on Psychological or Cognitive Traits (PC), Social Environment (SE), Political Environment (PE), Modernization and Urbanization (MU), Political Socialization (PS) and Mode of Participation (MP) of Political Participation

Political Participation	$\bar{X}$	SD	Level of opinion
Psychological or Cognitive Traits (PC)	4.33	0.73	Strongly agree
Social Environment (SE)	3.45	0.81	agree
Political Environment (PE)	4.08	0.76	agree
Modernization and Urbanization (MU)	3.89	0.77	agree
Political Socialization (PS)	4.16	0.71	agree
Mode of Participation (MP)	4.15	0.84	agree

From table 1 found that the level of opinion of the Psychological or Cognitive Traits is the highest one which is strongly degree ($\bar{X}=4.33$), the Political Socialization is the medium one which is agree ($\bar{X}=4.16$) and the Social Environment is the lowest one which is agree ($\bar{X}=3.45$).

2. The correlation between Political Factors and the Mode of Participation.

Table 2 Shows Correlation Matrix among PC, SE, PE, MU, PS and MP

	PC	SE	PE	MU	PS	MP
PC	1					
SE	.176**	1				
PE	.654**	.400**	1			
MU	.530**	.523**	.691**	1		
PS	.740**	.320**	.714**	.668**	1	
MP	.662**	.283**	.721**	.668**	.744**	1

** p < .01

From table 2 found the correlation between Psychological or Cognitive Traits (PC), Social Environment (SE), Political Environment (PE), Modernization and Urbanization (MU), Political Socialization (PS) and Mode of Participation (MP) is statistically significance at .01 ($r=.662, .283, .721, .668$ and $.744$ respectively), the maximum value is .744 but minimum value is .283.

3. Prediction Political Participation factors on Mode of Participation.

Table 3 Show B, Beta, t and p of regression analysis of five factor of political participation and the mode of participation in political participation

Political Participation	B	Beta	t	p
Constant	.277	-	2.319*	.021
Psychological or Cognitive Traits (PC)	.318	.313	8.389**	.000
Social Environment (SE)	.279	.260	7.115**	.000
Political Environment (PE)	.248	.230	6.354**	.000
Modernization and Urbanization (MU)	.174	.163	4.904**	.000
Political Socialization (PS)	.071	0.71	-2.665**	.008
Constant (β_0) = .277, R=.813, R square=.662, Adjusted R square= .659, F=270.407**				

*p < .05, **p < .01

From table 3, found that five factors of political participation; Psychological or Cognitive Traits (PC), Social Environment (SE), Political Environment (PE), Modernization and Urbanization (MU), Political Socialization (PS) influenced Mode of participation (MP) 66.2% (R square=.662) statistically significance at .01 with Tolerance=.353-.697, VIF (Variance Inflation Factor) =1.435-2.836 and Dubin-Watson=1.902.

Conclusion

The research found that five factors of political participation; psychological or cognitive traits, social environment, political environment, modernization and urbanization and political socialization correlated with mode of participation statistically significance at .01 and influenced mode of participation 66.2% (R square=.662) statistically significance at .01 with tolerance=.353-.697, VIF=1.435-2.836 and Dubin-Watson=1.902.

Discussion

The discussion will concentrate only on why and how the relationship between 5 political participation factors with the mode of participation which is in the data analysis statistically significance at .01

1. Psychological or cognitive traits:

It is assumed that there is a relation between the cognitive status of low self-esteem and feeling of pessimism and alienation from society and political apathy. But this political apathy influences political participation it is not much clear and certain.

2. Social environment:

In this respect, educational institutions serve as the basic ground in the development of articulateness and skill of political participation through school/college/university unions. One learns here to join in an organization, fulfill duties, participation in meeting discuss social issue and organize to achieve group goals.

3. Political environment:

Political parties also have an important role to play in political participation. This role is party expressive and partly instrumental. The party inspires in its members a feeling of belongingness. It acts as a powerful reference group in its own right. The campaign and rally have their effects on polarizing party attachments and reinforcing candidate

preferences. A significant aspect of the relation of the individual to his/her political environment is his/her exposure to the influence of propaganda.

4. Level of modernization and urbanization:

Urbanization as the first stage of the modernization process tends to raise literacy; increase literacy tends to increase the media exposure; and increasing media exposure facilitates wider political participation. Economic modernization affects political participation through socio-economic status. High socio-economic status is conducive for an increase in the overall amount of political participation. Modernization not only tends to increase class-based participation but also decrease communal-based participation. A majority of the upper and middle class persons vote for the rightist parties.

5. Political socialization:

It affects both the quality and amount of participation. The political aware are usually better able to relate their social values to their political opinions, to achieve stable, internally consistent belief system.

Research suggestions

1. Suggestions for application

1) Emphasize on psychological traits which stem from individual personality and cognitive structures which included sense of efficacy, sense of civic responsibility, sociability, sense of alienation and authoritarianism.

2) Emphasize on education, occupation, income, age, sex, race, caste, ethnicity, mobility and habitation.

3) Emphasize on political parties role in political participation such as inspiration, party contacts, registers voters, selects party nominees, organizes campaign activities, mobilizes rallies influence the electorate during elections to vote.

4) Emphasize on to increase the media exposure to political with political participation.

5) Emphasize on the mechanism by which people become aware about the issue and ideology and come to identify with a particular political party.

Reference

Arghiros, Daniel. (2001). *Democracy, Development and Decentralization in Provincial Thailand*. Richmond, Surrey: Nordic Institute of Asian Studies.

- Case, William F. (1996). *Can the 'Halfway House' Stand? Semi-democracy and Elite Theory in Three Southeast Asian Countries*. Comparative Politics.
- Girling, John. (1981). *Thailand: Society and Politics*. Ithaca and London. Cornell University Press.
- Hewison, Kevin. (1997). *Political Change in Thailand: Democracy and Participation*. London; New York: Routledge.
- Suwannathat-Piam, Kobkua. (2003). *Kings, Country and Constitutions: Thailand's Political Development, 1932-2000*. New York: Routledge Curzon.
- Morell, David and Samudavani, Chai-anan Ja. (1981). *Political Conflict in Thailand: Reform, Reaction, Revolution*. Cambridge, MA: Oelgeschlager, Gunn&Hain.
- Neher, Clark D. (1987). Thailand in 1987: Semi-Successful Semi-Democracy: Asian.
- Chai-anan. (1989). *Thailand: A Stable Semi-Democracy*. In Democracy in Developing Countries, Volume III: Asia, ed. Larry Diamond, Juan J. Linz, and Seymour Martin Lipset. Boulder, CO: Lynne Rienner Publishers.
- Stithorn. (2011). *CHANGES IN PATTERNS OF POLITICAL PARTICIPATION AND ENGAGEMENT IN THAILAND, (2001-2007)*. Department of Political Science: The University of Utah.

Mediating Role of Entrepreneurial Self-Efficacy in Entrepreneurial Learning on Higher Vocational College Students' Entrepreneurial Intention

¹Yuan Dong and ²Sarana Photchanachan

^{1,2}Management, Shinawatra University

¹Corresponding Author. E-mail: 22691575@qq.com

Abstract

Entrepreneurship is an effective means to promote innovation and economic progress. Under the influence of policy encouragement and economic situation, college students have become the emerging entrepreneurial subjects. From the perspective of Reciprocal Determinism and Planned Behavior proposed by Ajzen (1991), this paper analyzes the effects of college students' entrepreneurial learning and self-efficacy on their entrepreneurial intention. Sample of 428 were conducted in higher vocational college students in China. The hypotheses were tested by using Structural Equation Model. The results was indicated that firstly, higher vocational college students' entrepreneurial studying has a significant positive effect on their entrepreneurial intention. Secondly, higher vocational college students' entrepreneurial self-efficacy has a significant positive effect on the entrepreneurial intention. Thirdly, higher vocational college students' entrepreneurial studying has a significant positive effect on their entrepreneurial self-efficacy. And fourthly, the entrepreneurial self-efficacy plays an intermediary role in the relationship between entrepreneurial learning and entrepreneurial intention.

Keywords: Entrepreneurial Learning; Entrepreneurial Self-efficacy; Entrepreneurial Intention

Introduction

With the development of economic globalization and the intensification of international competition, entrepreneurial activities have become the source of power for economic growth in various countries, and the "entrepreneurial economy" has gradually emerged as a new economic growth structure model (Bird, 1988, 1995; Birch, 1987). Many countries in the world hope to contribute to the national economy through entrepreneurship. Entrepreneurs were all developed by potential entrepreneurs. More than 30% of entrepreneurs in China were young people aged 25-34, and the 18-34 years-old group accounted for about half of the total number of entrepreneurs (Global Entrepreneurship Observation (GEM) 2017/2018 China Report, 2019)

There were 2,956 colleges and universities, including 1,178 vocational colleges in China (Directory of Chinese Higher Schools of the Ministry of Education, 2019).

As an important part of higher education, higher vocational education has already accounted for half of china's higher education. Therefore, the government and education departments have introduced some entrepreneurial measures to encourage higher vocational college students to start their own businesses, but the effect is not satisfactory. The problems of low entrepreneurial intention and low entrepreneurial quality are more prominent, according to statistics from the American Educational Research Institute, in the United States, the proportion of college students who start their own businesses is as high as 20% to 30%, which is much higher than the average of 2% in developing countries. The entrepreneurial success rate of American college students is about 30%, compared to only 10% in China.

In additions, entrepreneurial intention is the most important predictor for an individual's entrepreneurial behaviour (Lüthje & Franke, 2003) American scholar Bird first proposed Entrepreneurial Intention. He believed that the mental state that entrepreneurs presented when they achieved a certain stage of entrepreneurial goals was entrepreneurial intention, which would be affected by the entrepreneur's behavior, attitude, attention and other factors (Bird, 1988). Most researchers believe that entrepreneurial intention was the most critical and sustainable concept for studying the entrepreneurial behavior of individual potential entrepreneurs (Ning Depeng, 2017) Studies have shown that age, gender, education level, personality characteristics, entrepreneurial knowledge and ability, desire for achievement, risk-taking spirit and value orientation are the key factors (Krueger & Brazeal, 1994). Fayolle, Liñán, and Moriano (2014) proposed that future research on Entrepreneurial intention in academia should be based on the creation of relevant core models and the exploration of methods and theories.

Research Objective

Therefore, this article examines the mediating role of entrepreneurial self-efficacy in entrepreneurial learning and entrepreneurial intention from the perspective of higher vocational colleges.

Hypothesis of research

Hypothesis 1: Entrepreneurial learning (H1a: Cognitive Learning, H1b: Experiential Learning, H1c: Practical Learning) of higher vocational college students has a positive effect on their entrepreneurial intention.

Hypothesis 2: Higher vocational students' entrepreneurial learning (H2a, H2b, H2c: Cognitive Learning, H2d, H2e, H2f: Experiential Learning, H2g, H2h, H2i: Practical Learning) has a positive effect on their entrepreneurial self-efficacy (Opportunity Self-efficacy, Risk-taking Self-efficacy, Management Self-efficacy).

Hypothesis 3: Higher vocational students' entrepreneurial self-efficacy (H3a: Cognitive Learning, H3b: Experiential Learning, H3c: Practical Learning) has a positive effect on their entrepreneurial intention.

Hypothesis 4: The positive relationship between entrepreneurial learning and entrepreneurial intentions is mediated by entrepreneurial self-efficacy.

Research Framework

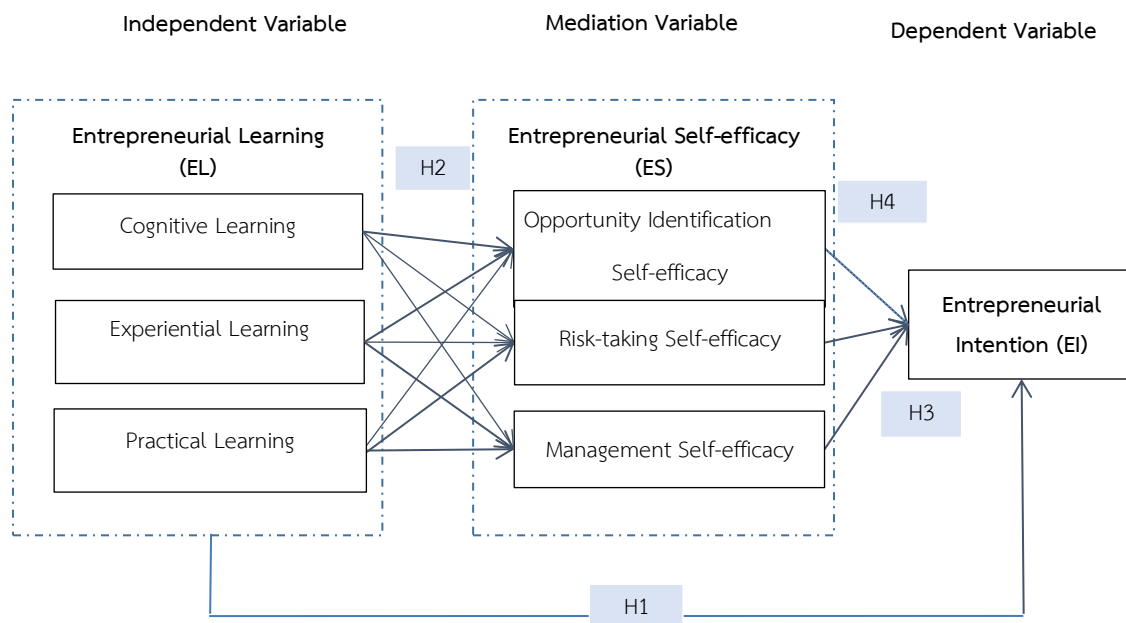

Figure1: Research framework-The Effect of Entrepreneurial Learning and Self-efficacy on Entrepreneurial Intention of China higher Vocational College Students

Research Methodology

The data used in this study was collected through a questionnaire survey. The questionnaire were distributed among the students of universities in 10 vocational colleges in Shaanxi. These schools included both state-level demonstration colleges and common vocational colleges, both technical colleges and finance and economics colleges, both private colleges and public colleges. The data from these colleges had higher typicality and representative. Since freshmen just entered the school, their entrepreneurial studies were relatively small, so sophomore and junior students were selected for this study. At the same time, Shaanxi Province had an entrepreneurial policy for college students that college students had to participate in the entrepreneurial plan that could continue to stay on campus to carry out entrepreneurial activities within 3 years after graduation, so these students were also the population of this study. We conducted the data collecting. 450 questionnaires were distributed, 442 questionnaires were returned, and the questionnaire recovery rate 98.2%, and 428 valid questionnaires, the valid rate of questionnaires is 96.8% (Hair, Black, Babin & Anderson, 2010). Confirmatory Factor Analysis (CFA) and Structural Equation Model (SEM) were used to analyze the data analysis (Hair et al., 2006).

Results

Structural Equation Model (SEM) Analysis

Although the above uses correlation analysis for validity tests, however, when considering the relationship between the variables, due to the certain interaction between the variables, the conclusion of the correlation of the variables may not be correct. As a newly developed statistical method, the SEM can solve the situation that there are multiple dependent variables that need to be regressed and there is a correlation between the dependent variables. Therefore, this article uses Structural Equation Model to test the hypothesis proposed in this research

STEP1: Test of the Complete Model

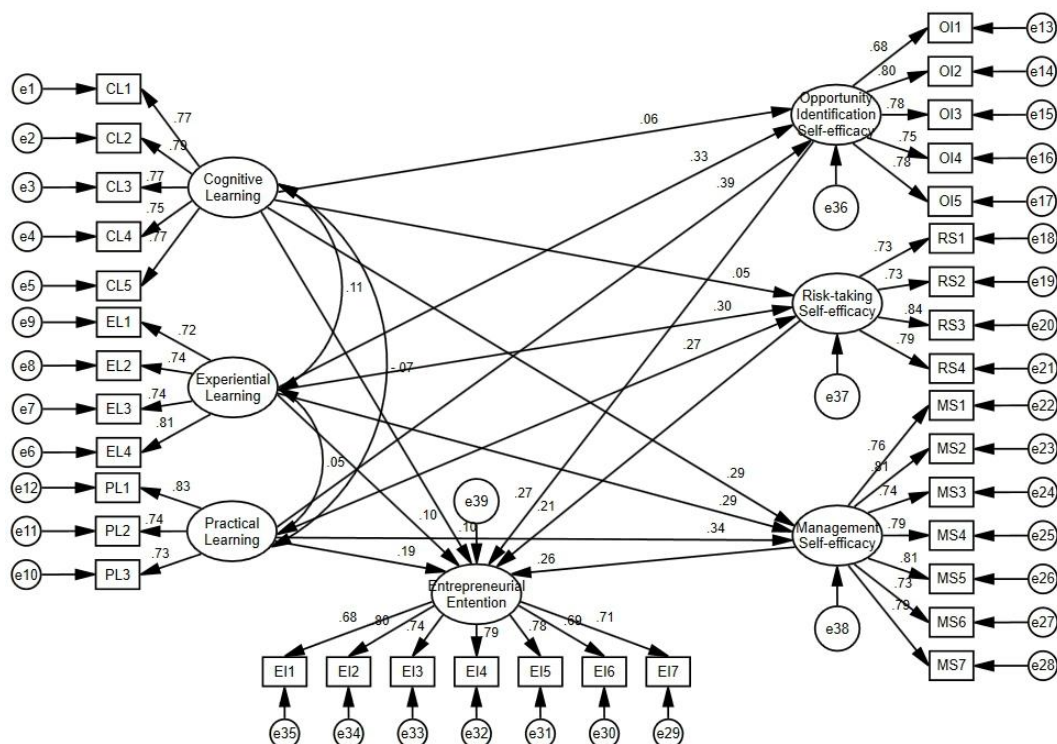

Figure2: The complete structural equation model of entrepreneurial learning, entrepreneurial self-efficacy and entrepreneurial intention

The goodness-of-fit of the Complete model is good, the CMIN/DF is 1.068<3.000, ($\chi^2/df = 1.083<3.000$; CFI=0.994; GFI=0.930; TLI=0.993; IFI=0.994; RMSEA=0.014), the model fit was good and the model results were convinced.

Table 2: Complete Model Verification (a, b, c)

Path		Point estimate		Coefficient product		Bootstrapping				P
Independent variable	Dependent variable	Std.	Unstd.	SE	Z	Bias-Corrected 95%		Percentile 95%		
						Lower	Upper	Lower	Upper	
PL	MS	0.336	0.346	0.054	6.407	0.246	0.457	0.246	0.457	***
EL		0.295	0.283	0.051	5.549	0.186	0.387	0.185	0.386	***
CL		0.293	0.327	0.055	5.945	0.218	0.434	0.217	0.433	***
PL	RS	0.270	0.267	0.056	4.768	0.159	0.384	0.155	0.380	***

EL		0.300	0.277	0.052	5.327	0.178	0.384	0.177	0.383	***
CL		0.046	0.049	0.060	0.817	-0.069	0.166	-0.070	0.165	Not support
PL		0.389	0.356	0.052	6.846	0.257	0.465	0.256	0.463	***
EL	OS	0.329	0.281	0.045	6.244	0.192	0.373	0.192	0.373	***
CL		0.062	0.061	0.052	1.173	-0.042	0.162	-0.038	0.167	Not support
PL		0.187	0.181	0.059	3.068	0.069	0.304	0.066	0.301	***
EL		0.101	0.091	0.051	1.784	-0.009	0.188	-0.008	0.191	Not support
CL	EI	0.104	0.109	0.048	2.271	0.021	0.212	0.018	0.209	***
MS		0.263	0.247	0.054	4.574	0.144	0.353	0.143	0.352	***
RS		0.213	0.208	0.050	4.160	0.113	0.307	0.114	0.309	***
OS		0.268	0.283	0.064	4.422	0.170	0.420	0.168	0.416	***

Note.2000 Bootstrapping samples

The above table is the Complete Model Verification (a, b, c) table. From the table, we know that the first row in the table is the independent variable is entrepreneurial practice learning, and the dependent variable is management self-efficacy, and its standardized coefficient is $0.336 > 0$, the absolute value of the Z value is $6.407 > 1.96$, the lower limit of the interval of Bias-Corrected in Bootstrapping test is 0.246, the upper limit of the interval is 0.457, the interval does not contain 0, the lower limit of the interval of Percentile in Bootstrapping test It is 0.246, the upper limit value of the interval is 0.457, and the interval does not contain 0; comprehensively, the direct influence of entrepreneurial practice learning on the overall model of management self-efficacy is significant, and the influence direction is positive. Hypothesis H2i is tested. For the same reason, H2c, H2d, H2e, H2f, H2g, H2h and H3a, H3b, H3c are true.

But, the sixth row in the table is that the relationship between entrepreneurial cognitive learning risk-taking self-efficacy. Its standardized coefficient is $0.046 > 0$, and the absolute value of the Z value is $0.817 < 1.96$, which is under the Bias-Corrected interval in the Bootstrapping test The limit is -0.069, the upper limit of the interval is 0.166, the interval contains 0, the lower limit of the interval of Percentile in Bootstrapping test is -0.070, the upper limit of the interval is 0.165, and the interval contains 0. In general, entrepreneurial cognitive learning the direct impact on the overall model of risk-taking self-efficacy is not significant. Hypothesis H2a is not support.

For the same reason, H2b is not true.

At same time, from the data in line 11, we find that entrepreneurial experiential learning has no significant effect on entrepreneurial intention in the Complete Model. We will analyze this phenomenon in the mediating effect.

STEP2: Mediating Effect Test

Table 3: The result of Mediating verification (a*b)

Path		Point estimate		Coefficient product		Bootstrapping				P
Independent variable	Dependent variable	Std.	Unstd.	SE	Z	Bias-Corrected 95%		Percentile 95%		
						Lower	Upper	Lower	Upper	
CL	OS	0.017	0.015	1.133	-0.010	0.050	-0.011	0.049	Not support	
	RS	0.010	0.013	0.769	-0.015	0.038	-0.016	0.037	Not support	
	MS	0.081	0.022	3.682	0.044	0.133	0.042	0.127	***	
EL	OS	0.080	0.023	3.478	0.044	0.134	0.040	0.130	***	
	RS	0.058	0.017	3.412	0.030	0.098	0.029	0.095	***	
	MS	0.070	0.020	3.500	0.038	0.118	0.037	0.113	***	
PL	OS	0.101	0.026	3.885	0.057	0.161	0.055	0.157	***	
	RS	0.056	0.018	3.111	0.027	0.099	0.025	0.094	***	
	MS	0.086	0.022	3.909	0.050	0.139	0.047	0.133	***	

From the table, we know that the effect of entrepreneurial cognitive learning on entrepreneurial intention through Opportunity Identification self-efficacy and risk-taking self-efficacy is not significant in the complete model. So, the Hypothesis H4a, H4d is not support. The Hypothesis H4b, H4c, H4e, H4f, H4g, H4h, H4i are true.

Conclusions

According to the conclusions, universities can start from two aspects: improving the entrepreneurial learning system, enhancing the entrepreneurial efficacy to strengthen the entrepreneurial intention of college students in the future.

For college students, they mainly get entrepreneurial knowledge through the government, schools

and training institutions. So improve the entrepreneurial learning system is most important. Colleges and educational institutions should provide entrepreneurial learning system which include CL, EL and PL, so as to improve students' entrepreneurial self-efficacy. To understand the entrepreneurial process and get more experience from others through cognitive learning, learning by doing through practical learning, regardless of failure or success, reflect and practice again through experiential learning (Hamilton, 2011). Some scholars believe that entrepreneurship education ignored the cognitive (risk, belief, intention, etc.) aspects of entrepreneurs (Chen et al., 1998). We can be more confident in suggesting teachers (scholars, lecturers and coaches) not only how to impart entrepreneurial knowledge to potential entrepreneurs, but more importantly to change their “mental model” (Souitaris et al., 2007) that is, to improve their entrepreneurial self-efficacy. Entrepreneurship education in universities can develop and strengthen the entrepreneurial self-efficacy of college students through different ways (Wood & Bandura, 1989)

Pay more attention to the entrepreneurial practice process and experience learning. The skills and abilities of college students can only be improved in practice. Therefore, colleges must pay attention to the students' practical process, which can be monitored from the following aspects: firstly, it is necessary to organize practical activities and increase practical courses, enhance their entrepreneurial vigilance. Secondly, based on the college's entrepreneurial space, colleges should provide free support services such as venues, entrepreneurial project guidance and other supportive services for students who intend to start a business, so that college students can experience the entire process of entrepreneurship. Thirdly, colleges should strengthen communication and contact with entrepreneurial enterprises. The fresh experience of entrepreneurial practice can easily gain the resonance of college students, especially those preparing to start a business.

In the process of practicing entrepreneurship training, we should focus on experiential learning. Experiential learning is an important source of enhancing entrepreneurial self-efficacy and entrepreneurial intentions (Bandura, 1977; Lumpkin & Dess, 2001) Experiential learning brings information about customers, competitors, technology, etc. to potential entrepreneurs, and builds professional knowledge and skills in related industries. The more extensive the experience they

have, the stronger the potential entrepreneurs' ability to comprehend new information and apply the new information of new products or services in the future. The environment faced by entrepreneurs is also complex and dynamic. Enhancing practical learning in entrepreneurship and attaching importance to learning and summarizing entrepreneurial experience are important for stimulating entrepreneurship (Photchanachan & Thechatakerng, 2019). Simply acquiring entrepreneurial knowledge through cognitive learning is not enough to deal with these uncertainties. Individuals use their accumulated experience and knowledge into actual entrepreneurial activities and then transformed it into new and more practical knowledge. Therefore, entrepreneurship education is not only “on paper”, but increase practical entrepreneurial experience opportunities and strengthens practical entrepreneurial experience learning as well.

Discussions

The result support that three dimensions of EL have a significant effect on EI, among which entrepreneurial practice learning has the most significant effect, followed by entrepreneurial experience learning and entrepreneurial cognitive learning. It is in line with previous research. Gist (1987) indicated that entrepreneurs can not only gain experience through practice to enhance entrepreneurial self-efficacy, but also gain experience through observational learning, which is slightly less effective than the first one. And, this result is in line with the reciprocal determinism (Bandura, 1986) When individual learning activities are organized, a good entrepreneurial environment is created, students' entrepreneurial quality is strengthened, and the individual's perception and action ability are enhanced, so the entrepreneurial intention is significantly enhanced. This result brings exciting good news to the Chinese government, vocational colleges and related institutions, which confirms that the current entrepreneurship education is effective. They are different from the research conclusions reached by some scholars. For example, the study of Adcroft, Willis and Dhaliwal, 2004 pointed out that they believe that “entrepreneurs cannot be built, but can only be identified” (Souitaris et al., 2007) empirical research results show that there is no significant relationship between entrepreneurial education curriculum and entrepreneurial behavior.

According to the results of empirical analysis, the EL and PL have significant effects on all dimensions of ES. According to the theory of self-efficacy, it is pointed out that the individual's self-efficacy influenced by life experience, environment and other factors, which fully proves that the experience of learning success and failure and actively taking part in entrepreneurial activities can improve students' self-confidence required in management ability, risk-taking ability, opportunity identification ability, etc. to have a stronger entrepreneurial intention (Chen Hansong, Chen Xuanyu & Lin Chen, 2017) Among them, entrepreneurial practice learning has a more significant effect on improving self-efficacy of opportunity identification. In the process of practical learning, entrepreneurs will increase their confidence in identifying business opportunities; while experiential learning has a more significant effect on self-efficacy of risk-taking. This result indicated whether it is a failure or a success form past entrepreneurial experience, it can help entrepreneurs identify their risk-taking ability. It is in line with some previous research. The research of Starr and Fondas (1992) pointed out that the previous experience of entrepreneurs can help entrepreneurs form specific entrepreneurial attitudes, beliefs, and abilities. However, CL can improve learners' management self-efficacy, it has no significant effect on RS and OS. It is in line with previous research. Observational learning provides a way to enhance self-efficacy, which is slightly less effective than experiential learning (GIST, 1987; Wood & Bandura, 1989) After analysis, the current college entrepreneurship knowledge learning involves more management knowledge such as enterprise creation and human resource management, but lack of opportunity identification and risk analysis. Learning from other people's failure and success experience cannot effectively improve the sense of opportunity and risk-taking efficiency, and even bring fear, so they are more reluctant to try. This provides a basis for us to improve the learning content of entrepreneurial cognition.

The influence of OS and MS on entrepreneurial intention was stronger, while the effect of RS efficiency was weaker. By analyzing the reasons, individuals think that they have a strong risk tolerance, which does not mean that they are willing to take risks. Moreover, due to the lack of entrepreneurial experience of college students, the prediction of entrepreneurial risks is not very accurate. They have entrepreneurial intention because they think they can capture

more business opportunities and prefer to the identity of managers.

According to the results, OS and RS did not mediate the effect of CL on EI, while MS did. Therefore, EI can help learners to build management self-confidence. However, this result reflects that classroom teaching pays more attention to the business management process, but ignores the contents of opportunity identification and risk taking. ES plays a mediating role in the influence of EL and PL on EI. EL and PL can effectively enhance entrepreneurial self-efficacy, thus enhancing entrepreneurial willingness (Li Jing, Xie Jingyu & Lin Song, 2017)

Research suggestions

Future studies could apply this model over a larger sample or a longitudinal study. For example, social entrepreneurs and even part-time entrepreneurs should also be studied. In addition, investigations should also be conducted on college students in different regions, taking into account the influence of external conditions such as the regional economy on this research, so that the research results have a higher universality. This article does not involve team-level entrepreneurial attitudes and behaviors, such as team entrepreneurial self-efficacy, team entrepreneurial intention, etc. The further research is mechanism and context of the above result variables.

References

- Bandura, A. (1977). Self-efficacy: toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological review*, 84(2), 191.
- Bandura, A. (1986). Regulation of cognitive processes through perceived self-efficacy. *Developmental psychology*, 25(5), 729.
- Birch, D. G. (1987). *Job creation in America: How our smallest companies put the most people to work*. University of Illinois at Urbana-Champaign's Academy for Entrepreneurial Leadership Historical Research Reference in Entrepreneurship.
- Bird, B. (1988). Implementing entrepreneurial ideas: The case for intention. *Academy of management Review*, 13(3), 442-453.
- Bird, B. (1995), "Towards a theory of entrepreneurial competency", *Advances in Entrepreneurship. Firm Emergence and Growth*, Vol. 2, 51-72.

- Chen Hansong, Chen Xuanyu & Lin Chen. (2017). The relationship between entrepreneurial learning and entrepreneurial intention: The role of social networks and entrepreneurial self-efficacy. *Economics and Management. Review* (05), 28-33.
- Chen, C. C., Greene, P. G., & Crick, A. (1998). Does entrepreneurial self-efficacy distinguish entrepreneurs from managers?. *Journal of business venturing*, 13(4), 295-316.
- Fayolle, A., Liñán, F., & Moriano, J. A. (2014). Beyond entrepreneurial intentions: Values and motivations in entrepreneurship. *International Entrepreneurship and Management Journal*, 10(4), 679–689.
- Gist M E. (1987). Self-efficacy: Implications for organizational behavior and human resource management. *Academy of management review*, 12(3), 472-485.
- Hair, J. F., et al. (2006) *Multivariate data analysis*, Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010) *Multivariate data analysis: A global perspective*. (7th ed). New Jersey: Pearson Education Inc.
- Hamilton E. (2011). Entrepreneurial learning in Family Business. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 2011, 18(1),8-26.
- Krueger Jr, N. F., & Brazeal, D. V. (1994). Entrepreneurial potential and potential entrepreneurs. *Entrepreneurship theory and practice*, 18(3), 91-104.
- Li Jing, Xie Jingyu & Lin Song. (2017). Do role models trigger individual entrepreneurship? A study of entrepreneurial events based on a sample of farmers. *Management. Review* (03), 27-39.
- Lumpkin G T, Dess G G. (2001). Linking two dimensions of entrepreneurial orientation to firm performance: The moderating role of environment and industry life cycle. *Journal of business venturing*, 16(5), 429-451.
- Lüthje C, & Franke N. (2003). The ‘making’ of an entrepreneur: testing a model of entrepreneurial intent among engineering students at MIT[J]. *R&D Management*, 2003, 33(2): 135-147.
- Ning Depeng. (2017). Research on the impact mechanism of entrepreneurship education on entrepreneurial behavior. *Chinese Higher Education*, (10), 55-57.

- Souitaris, V., Zerbinati, S., & Al-Laham, A. (2007). Do entrepreneurship programmes raise entrepreneurial intention of science and engineering students? The effect of learning, inspiration and resources. *Journal of Business Venturing*, 22(4), 566–591.
- Starr, J. A., & Fondas, N. (1992). A Model of Entrepreneurial Socialization and Organization Formation. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 17(1), 67–76.
- Wood, R., & Bandura, A. (1989). Impact of conceptions of ability on self-regulatory mechanisms and complex decision making. *Journal of Personality and Social Psychology*, 56(3), 407–415.

English as a Lingua Franca in Thailand in the Context of ASEAN Community

Thanida Wisitudonkarn,
Shinawatra International University
Corresponding Author. E-mail: thanidada@yahoo.com

Abstract

Thailand is inevitably influenced by the establishment of the ASEAN Community in several aspects. English language has been considered as one of the most important languages towards the development of the ASEAN Community and set as its working language in the ASEAN Charter. English in Thailand is called EFL before the establishment of ASEAN Community in 2015 when tourism is ranked number one in terms of income in Thailand. Tourists who are non-native speakers of English travel to Thailand and have interactions with Thai English speakers for communication. Thus, EFL is transformed into English as a Lingua Franca for intra-national, international, businesses, and communication.

Keywords: English as a Lingua Franca; English as a Foreign Language; The Association of Southeast Asian Nations

Introduction

A lingua franca is a contact language used among people who do not share a first language, and is commonly understood to mean a second language of its speakers (Jenkins, 2012). English as a Lingua Franca is defined as interactions between two people whose mother tongue is not English. This has been broadened to include native English speakers. Thus, EFL communication may also take place between native speakers of one of the variety of English and speakers of other languages (Ur, 2010). English plays an important role in the world today as a lingua franca. The majority of speakers are multilingual who have learned English as a second or later language. The use of English as a lingua franca is prevalent throughout the ten nations that established the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN). Thus, by the ASEAN Charter, English has been formally named as the sole working and official language. Besides the important implication for language policy and education, these include the relationship between English, the respective national languages of ASEAN and the literally thousands of the region's local language and mother tongue.

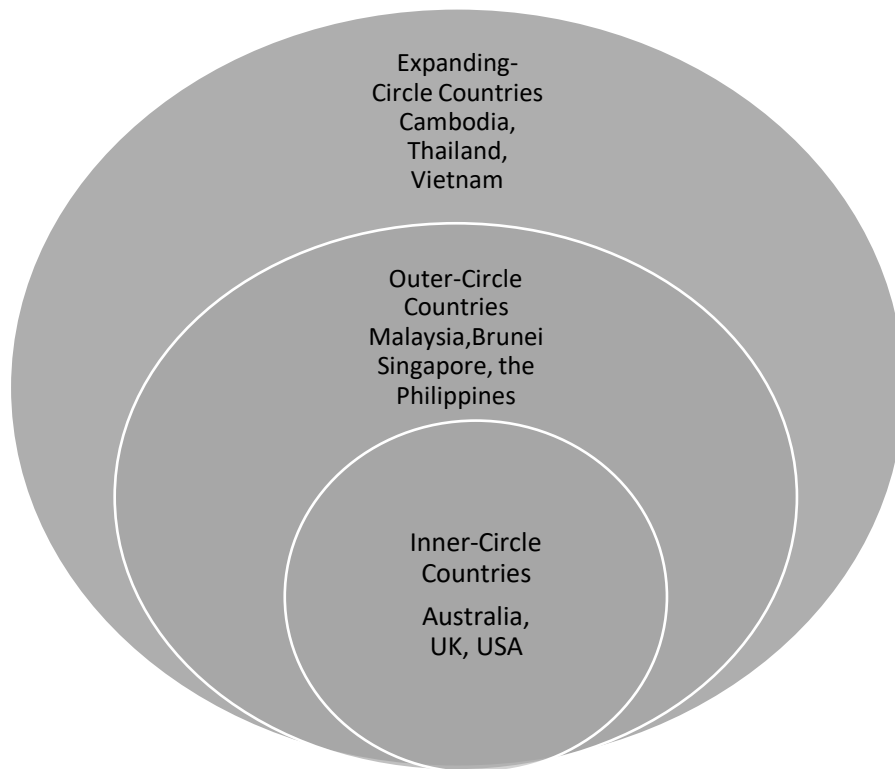
Ideally, people need to be able to develop their identity and cultural roots from their mother tongue. Hence, they will also need a regional lingua franca along with the national language. English is considered to be so essential when it is taught as the first

language in each of the countries of ASEAN. Therefore, it is introduced as a compulsory subject in primary school in each country except Indonesian where it is an optional subject in primary school and compulsory subject in secondary school. In many countries, however, it is in three countries: Brunei, Malaysia and the Philippines that English is also a medium of instruction. In Singapore, it is the medium of instruction.

Thailand and ASEAN Community

The formation of the Association of Southeast Asian Nations was declared on 8th August, 1967 in Bangkok with the five countries of the founders: Indonesia, Malaysia, the Philippines, Singapore and Thailand. Brunei joined in 1984, Vietnam in 1995, Laos and Myanmar in 1997 and Cambodian in 1999. ASEAN was established during the uncertainty of politics among the ASEAN countries and the region. This included the Vietnam war was raging and the Chinese Cultural Revolution was in full swing. The ASEAN, thus was born out of a common fear (Pakir, 2010)

There are seven purposes of ASEAN as expressed in the original declaration. But there is no mention of a working language of Association and it led to the adoption of English in Charter 2, Article 34 in 2007 among the political instability in Thailand which stated that there was a shared mutual understanding among the member countries regarding the use of English. According to Kachru (1992), countries can be classified into one of three circles depending on history, role and status of English within them. Countries where English has been traditionally spoken as the major language are classified as “inner circle countries”. These include countries such as Britain, the United States and Australia. Countries which were British or American colonies and where English plays an institutional role are classified as “outer circle countries”. ASEAN members states which fall into this category include Brunei, Malaysia, the Philippines and Singapore because they were colonized in the past. The third group of countries where Kachru classified as “expanding circle countries” are Cambodia, Thailand and Vietnam. English traditionally played no internal role and was taught as a foreign language (EFL). Thailand is another expanding circle country within ASEAN that has never been colonized.

The classification of Kachru's Three Circles (1992)

In Indonesia, English is now the first second language where the promotion of a local language called Bahasa Indonesia become the national lingua franca. Before English has become an official or working language in ASEAN, there were many disputes among the ASEAN members. Vietnam became ASEAN's membership in 1995 and asked for consideration to adopt French language as ASEAN's second official language, but this request was rejected (Kirkpatrick, 2010).

In 1997, at the meeting of ASEAN Committee on Culture and Information, the Malaysian Minister of Information suggested the adoption of Malay language as ASEAN's second official language. This is due to Bahasa Malay is the official language in Malaysia, Brunei, Singapore and Indonesia. However, this suggestion was rejected because to accept Malay as an official language would be "opening Pandora's box" (Kirkpatrick, 2010)

When the ASEAN Community was officially formed in 2015, it was estimated that the ASEAN Economic Community (AEC) would create a competitive market of over 600 million people in ASEAN countries and a gross domestic product of over US\$ 2 trillion. This includes

several advantages and full benefits to ASEAN members. Obviously, Thai people have to work and interact more with a considerable number of people from the ASEAN member countries and its counter-part. In order to achieve effective communication in the English as a lingua franca context, mastering English skills and knowledge by communicating with native English speakers is inadequate due to Thai English users' interlocutors in the workplaces are variety of speakers of English in addition to English native speakers (Kongkerd, 2013). English is the working language when ASEAN countries are transforming into a single identity and it will be used among the non-native speakers of English in ASEAN. If Thailand places emphasis on the English language, there will be greater chances and higher benefits. Thus, Thailand needs to improve its human resources in terms of English language proficiency for the rising competition in the ASEAN Community.

History of English in Thailand

English was introduced to Thailand in the early 1800s by King Mongkut or King Rama IV. King Mongkut was keen to modernize Thailand before having modernization thrust upon it (Kirkpatrick, 2010) He encouraged Western learning and the learning of English and it was well-known in Thai history. King Mongkut, thus, appointed Anna Leonowens, to teach English at royal court. This was described in Margaret London's novel, Anna and the King of Siam and later it was performed as a romantic musical drama, The King and I. English was being taught at the Thai court through the invitation of the king himself. It happened not too long after British colonization expanded to the neighbor country, Malaysia. During the thirteen century, King Rama IV discovered the stele of Ramkhamhaeng, a King of thirteenth century in Sukhothai period. It showed a standardized alphabet as early as the thirteen century and the stele is authentic. (Kirkpatrick, 2010)

Vajiravudh (King Rama VI) was the first member of the Thai royal family to be educated in the West, who brought back the modernizing idea which was not all welcomed by Thai people (Kirkpatrick, 2010) the Thai language stem was done by King Rama VI in early 1900s and provided the basis of Thai language textbooks (Kirkpatrick, 2010) King Rama VI desired to establish a national Thai identity, but he died in 1925. Luang Phibun Songkhram who became prime minister of Siam in 1938 encourage to promote a national Thai identity. He formally changed the Kingdom of Siam to Thailand and all inhabitants of Thailand would be called Thais and would be required to study Thai (Kirkpatrick, 2010)

So far, Thai language became the sole medium of instruction. Even Chinese schools had to teach through Thai (Kirkpatrick, 2010) And Thai language has been the major tool in creating of national unity and identity. Thailand is distinctive in that its population is less diverse than the population of other ASEAN nations. Thai identity has been related to the concept of Ekkalak Thai or one characteristic. The Ekkalak Thai Office campaigned for national unity and security on the basis of “one language and one culture in Thai society” (Kirkpatrick, 2010)

As Thai language has been the mother tongue among Thais in Thailand, it caused Thailand to live behind other ASEAN nations in English Language (Pinyonattthagarn, 2016). According to a research by EF on the levels of English language proficiency among youth in 44 countries, Thailand ranks 42nd, one spot lower than Cambodia, while Vietnam rank at number 39, Indonesia rank at number 34 and Malaysia rank at number 9. The Secretary-General of the Office of Education Concil has pointed out that Thailand doesn't have specific strategies in its teaching of foreign languages and Thai students do not understand the objectives of language learning. Therefore, the country must immediately reform its educational system in order to be on par with the international standard.

Among the ASEAN countries, Thailand is the only country that has never been colonized during the period of colonization. Currently, English is taught as a foreign language (EFL) in all Thai government schools since Grade 1. Due to the lack of qualified teachers and resources, Thai government advertised in 2006 to recruit thousands of native English speakers to apply for jobs as English teachers in Thai schools, but the salary offered was not attractive (Kirkpatrick, 2010). Only the Thai who are highly educated as elites can speak English fluently especially in business and tourism. Thai language remains as the medium of instruction and the only official language in the country

Suwannasri and Singhanat (2017)'s drawing upon Kachru's (1992) classic circles of English that ASEAN'S member countries can be categorized into two different circles: the Outer Circle and the Expanding Circle. Four countries, former colonies of Inner Circle countries; India, Malaysia, Philippines and Singapore are categorized in the Outer Circle with Myanmar, a former British colony, also being classified in the same circle prior to 1962. The remaining five countries namely Cambodia, Indonesia, Laos, Thailand and Vietnam, are in the Expanding Circle where English has no official role within their domestic institutions. Thus,

English is used as a lingua franca between the countries in which it does not have official status (Suwannasri and Singhanat, 2017; Kongkerd, 2013) indicates the role of English as lingua franca in Thailand as an expanding circle country in accordance with Kachru's three circle classification model. Kongkerd (2013); Todd (2006) also points out that Thais who work in the Thai tourism industry mainly communicate in English as a lingua franca with foreign tourists who are primarily non-native speakers of English. Additionally, approximately 70% of tourists who visit Thailand are from Asian countries. Hence, English is clearly used as a lingua franca in the Thai tourism industry.

According to Kongkerd (2013) Thailand is expected to be the second most attractive country in ASEAN in drawing international business investment by using English as a communicative device. Consequently, English has become a tool for international companies based in Thailand. More importantly, English has played a role as the main language for interaction between the ten ASEAN member countries in the ASEAN Community since 2015. Thus, English is clearly in use as Lingua Franca in Thailand.

Teaching English as a Lingua Franca in Thailand

The Thai government has prepared many projects and activities associated with the improvement of English language in Thailand. The Ministry of Education has launched a program called, "English Speaking Year 2012" in order to encourage the use of English in piloted schools. In recent years, many schools in Thailand have started to hire native English speakers and English-speaking foreigners to teach English. But thousands of foreign speakers are only in small number. Most schools still rely on Thai teachers, most of whom unqualified, to do the job. Many don't speak the languages well enough, or have sufficient English knowledge and instruction skills guide students in their learning.. Currently, Thailand has the National Institute of Educational Test Service (NIETS) to help sharpen Thai teachers' skills. But given the NIETS's own performance as demonstrated in the O-NET, it is doubtful that the quality of Thai teachers will change for the better very soon. (Pinyonattagarn, 2016)

However, the factors contributing to the unsatisfactory of English language education in Thailand also included unqualified and inadequately-trained teachers, low-motivated students, students of mixed ability in the oversized classrooms and few opportunities for students to expose English in outside classroom. (Kirkpatrick, 2010)

Kirkpatrick (2008) mentioned that the curriculum design should be integrated into the syllabus to raise teachers' and students' awareness of the ASEAN English and change their "submission to native-speaker norms" and therefore shift the traditional status of standard English in the curriculum (Kirkpatrick, 2010).

Kirkpatrick (2012) recommended the introduction of English language earlier into the primary curriculum together with the adoption of a "lingua franca approach" to English language teaching. In the ASEAN context, students can study cultures of ASEAN countries through English, including the study of pragmatic norms which means that the English language curriculum should provide opportunities for students to study the cultures of the region (Kirkpatrick, 2010). Thus, educational institutions should consider designing and developing the curriculum to be relevant to the needs of the ASEAN Community.

The result of Pakir (2010) survey research conducted to investigate the important issues which should be taken into consideration for English language teaching in Southeast Asia. The top three responses from data gathered from 337 English teachers were related to English for special purposes, teaching methods, and instructional material development.

The models of English Bilingual Education (EBE) is proven to be successful in both learners and teachers (Keyurawong, 2010). In this program, English language subjects are taught by native speakers of English, some subjects are taught in English and some in Thai. According to Keyurawong, (2010) the management of teaching and learning has been done in three aspects: methods of teaching 34-37 students in class, extra-curricular activities is planned and taught by native speaking teachers, assessment of students' development was evaluated through authentic assessment based on three main criteria: the language skills, ethics, and the students' desired characteristics. (Keyurawong, 2010) It is recommended that the Ministry of Education should set up a central body to take care of its operation for sustainability. The recruitment of qualified teachers and teaching staffs with good command of English should be conducted. Additionally, Thai and foreign teachers with exchanges of knowledge, instructional materials and learning resources should be provided to help them develop their teaching skills professionally (Keyurawaong, 2010).

Thus, English for Special Purposes should be intensively taught to students in specific fields in order to deal with the job competition among ASEAN graduates. The model in teaching English should be changed and variety of English in ASEAN should be introduced

and taught in school to make students familiar with similar and different linguistic features. The instructional materials should be developed and improved in accordance with the hi-technology such as the use of internet world-wide with the tools.

At national level, the Thai government has also encouraged higher education institutions to produce the graduates of international quality who are equipped with professional skills, language skills, and inter-cultural skills.

Significance of English in ASEAN

In ASEAN countries, new varieties of English have been developed and used by non-native English speakers in local or individual contexts with unique identities. In regard to English varieties, using English as a lingua franca is a crucial issue for ASEAN since English has become the working language after the establishment of ASEAN Community since 2015 (Kirkpatrick, 2010).

There is an increasing working competence that requires English skill predominantly. Thailand as a member country should prepare their citizens to improve both professional skills and language skills for the changing situations and new challenges. Following the launch of the AEC, the job market will become more competitive. People with higher skills in English will be at advantage (Fedrickson & Mala, 2016). When Thai workforce can improve their English language, that will be the key success factor for Thailand in ASEAN Community.

Conclusion

Thailand has become globalized with the emerging of ASEAN Community simultaneously. English will remain as a lingua franca of international communication, research, education and business transactions. Teaching English for Specific Purpose should assist schools and Thai universities as the resources by providing training for further professional development. However, the success of English language in transforming to English as Lingua Franca (ELF) requires involvement of all stakeholders such as government, education institutions, educators, teachers and students. Furthermore, Thai government should transform the English education to respond to the needs of ASEAN Community. Thai students and people should also realize the importance of mastering English as a significant method of communication of the ASEAN Community due to English as a lingua franca has been seen perspective in economic growth in the country.

References

- Frederickson, T and Mala, (2016). ASEAN Community Challenges Thai English Skills.
Retrieved July 1, 2020, from <https://www.bangkokpost.com>.
- Kachru, B. B. (1992). *The Other Tongue: English across cultures (2nd ed.) Urbana Champaign*.
IL: The University of Illinois Press.
- Keyurawong, S. (2010). *British Council East Asia, Learning Through English: Chapter 4 Insights from THAILAND*. Retrieved July 5, 2020, from
https://www.teachingenglish.org.uk/sites/teacheng/files/publication_1_learning_through_english.pdf.
- Kirkpatrick, A. (2008). English as the official working language of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN). Features and strategies. *English Today*, (24) 2, 27-34.
- Kirkpatrick, A. (2010). *English as a lingua franca in ASEAN*. Hong Kong: Hong Kong University Press.
- Kirkpatrick, A. (2010). *Asian Englishes today: English as a lingua franca in ASEAN: A multilingual model*. Hong Kong: Hong Kong University Press.
- Kirkpatrick, A. (2012). *English as an international language in Asia: Implications for language education*. London: Springer.
- Kongkerd, W. (2013). *Teaching English in the Era of English Used as a Lingua France in Thailand*. Retrieved July 1, 2020, from
www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/oct_dec_13/pdf/aw01.pdf.
- Pakir, A. (2010). Current research on Englishes in Southeast Asia. *World Englishes*, 29(3), 329-335.
- Pinyonattagarn, D. (2016). *ASEAN Community and Thailand is Need for English Proficiency for Better Job Opportunities. Proceeding 4th Rajabhat University National and International Research and Academic Conference (RUNIRAC IV), 22nd – 24th*. November, 2016, pp.33-40: Buriram, Thailand.
- Suwannasri, C. and Singhanat, N. (2017) *English as a Lingua Franca in ASEAN: Researching Language Attitude*. Research Institute for Language and Cultures of Asia, Mahidol University, Thailand, pp. 125-150.

Todd, W. R. (2006). The myth of the native speaker as a model of English proficiency.

KMUTT Journal of Language Education, 8, 1-8.

Ur, P. (2010). *English is a lingua franca: A teacher's perspective*. Retrieved July 5, 2020, from http://www.lettras.ufrj.br/anglo_germanicas/cademos/numerous/122010/textos/cl301220100penny.pdf.